

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

**փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից թողարկվող
պարտատոմսերի վերաբերյալ**

Երևան 2025

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

Փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

0010, Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ 10,

հեռ. (+374 60) 757-000, (+374 11) 757-000

Էլ. փոստ՝ info@armswissbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am

	Առաջին տրանշ	Երկրորդ տրանշ	Երրորդ տրանշ
<i>Արժեթղթերի տեսակը՝</i>	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
<i>Արժեթղթերի ձևը՝</i>	ոչ փաստաթղթային	ոչ փաստաթղթային	ոչ փաստաթղթային
<i>Արժեթղթերի քանակը՝</i>	140,000 (երկու հարյուր հազար) հատ	140,000 (երկու հարյուր հազար) հատ	140,000 (երկու հարյուր հազար) հատ
<i>Արժեթղթերի անվանական արժեքը</i>	50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ	50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ	50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ
<i>Արժեթղթերի թողարկման ծավալը</i>	7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ	7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ	7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ
<i>Արժեկտրոն</i>	Էնթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ		
<i>Շրջանառության ժամկետը՝</i>	3 տարի	4 տարի	5 տարի
<i>Տեղաբաշխման ձևը՝</i>	Չերաշխավորված	Չերաշխավորված	Չերաշխավորված

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

Տեղաբաշխողի անվանումը

Փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

0010 Հայաստանի հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10,

հեռ. (37460) 757000, (37411) 757000,

Էլ. Փոստ՝ info@armswissbank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am

«ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից Ծրագրային ազդագրի (Այսուհետ՝ Ազդագիր) գրանցումը չի հավաստում ներդրման ապահովությունը, ներկայացված տեղեկատվության ճշտությունը կամ իսկությունը»:

Գևորգ Մաչանյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Տնօրինության նախագահ - Գործադիր տնօրեն

Արկադի Փրնաչյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Տնօրինության անդամ,

Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն

Գրիգոր Մովսիսյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Տնօրինության անդամ,

Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման դեպարտամենտի տնօրեն

Գրիգոր Հովհաննիսյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Տնօրինության անդամ,

Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն

Հայկ Մուրադյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Տնօրինության անդամ,

Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն

Արա Մակարյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Տնօրինության անդամ,

Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն

Անժելա Բարսեղյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Տնօրինության անդամ,

Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Տնօրինության անդամ,

Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ

14.05.2025

14.05.2025

14.05.2025

14.05.2025

14.05.2025

14.05.2025

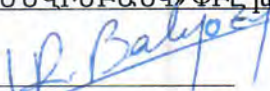
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթուրել փաստաթղթի բովանդակությունը:

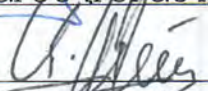
Ստորագրող անձինք

 Վարտան Սիրմակեան
 «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ խորհրդի նախագահ

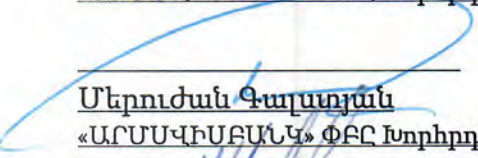
14.05.2025

 Բաֆֆի Բալյոզյան
 «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

14.05.2025

 Արմենակ Դարբիկյան
 «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

14.05.2025

 Մեղուծան Գալստյան
 «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

14.05.2025

 Արտավազդ Սարգսյան
 «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

14.05.2025

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	6
1.1. ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ	6
1.1.1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ	6
1.1.2. Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր	9
1.1.3. Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ	10
3.1.1. Աուդիտ իրականացնող անձ	11
3.1.2. Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	11
Բանկի կողմից թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ	13
3.1.3. Բանկի՝ առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները	14
3.1.4. Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները	15
4. ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	16
Ռիսկային գործոններ	16
Հիմնական տեղեկատվություն	18
Առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը	18
5. ԲԱԺԻՆ. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	28
Անկախ աուդիտորները	28
Ռիսկային գործոններ	28
Տեղեկատվություն Բանկի մասին	31
Բիզնեսի նկարագիրը	32
Բանկի կառուցվածքը	45
Բանկի զարգացման վերջին միտումները	46
Բանկի շահույթի կանխատեսումը	46
Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	47
Բանկի կառավարման մարմինների գործունեությունը	60
Հսկող անձինք	60
Տեղեկություն Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների, ծախսերի մասին	61
Էական պայմանագրեր	61
Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի, հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը, երրորդ անձանցից վերցված տեղեկություն	61
Այլ տեղեկատվություն	61

1. Ա Մ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

Ամփոփաթերթը հանդիսանում է «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Բանկ) և վերջինիս կողմից թողարկվող պարտատոմսերի համառոտ նկարագրություն, հետևաբար առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի **ամբողջական փաստաթղթի վրա**:

Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու դեպքում ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն փաստաթուղթը և դրան կից ներկայացվող փաստաթղթերը փաստաթղթային տարբերակով Բանկի գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ վերջիններիս ինտերնետային կայքում՝ www.armswissbank.am:

1.1. ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1.1.1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:
ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «АРМСВИСБАНК».
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY.
Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝ ЗАО “АРМСВИСБАНК”
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CJSC
Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝
ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:
Բանկի պետական գրանցման համարն է 26:
Բանկի գտնվելու վայրն է՝
ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10
Կապի միջոցները՝
հեռ. (37460) 757-000,
ֆաքս (37410) 54-06-27,
էլ. փոստ info@armswissbank.am,
ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am:
Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապվել Բանկի մասնագետների հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝

(+374) 60 757-001:

Բանկը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2004թ. սեպտեմբերի 15-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 2004թ-ի հոկտեմբերի 7-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0476: 2005թ. փետրվարի 25-ին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 84 լիցենզիան:

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 25.08.2005թ.:

Բանկի հիմնադրումը: Բանկը ավելի քան 20 տարի է ծավալում է գործունեություն ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկի հիմնադիր է հանդիսանում շվեյցարական ժամացույցների «Ֆրանկ Մյուլլեր Ուոչլանդ» ընկերության հիմնադիր, սեփականատեր և գործադիր տնօրեն, հայազգի գործարար Վարտան Սիրմակեսը: Ներկայումս Վարտան Սիրմակեսը հանդիսանում է Բանկի անուղղակի նշանակալից մասնակից (վերջնական շահառու):

Բանկի առաքելությունն է հաճախորդներին մատուցել նորարարական, առաջադեմ և միջազգային շուկաներում ընդունված բանկային ծառայություններ՝ հմուտ և պրոֆեսիոնալ անձնակազմի շնորհիվ ու տրամադրել նրանց մեր ժամանակը և ռեսուրսները՝ հավատարիմ մնալով սոցիալական պատասխանատվության ու կայուն ֆինանսավորման մեր սկզբունքներին:

Բանկի տեսլականն է՝ բանկային ծառայությունների ու կայուն ֆինանսավորման ճկուն լուծումների միջոցով դառնալ Հայաստանի Հանրապետությունում առաջատար կորպորատիվ և ներդրումային բանկ՝ մեր հաճախորդների համար ֆինանսական շուկայում լինելով լավագույն գործընկեր:

Բանկի հեռանկարային նպատակներն են՝

1. իրավաբանական անձ հաճախորդներին առաջարկել կորպորատիվ բանկային ծառայությունների լայն փաթեթ, որը կներառի ինչպես ավանդական, այնպես էլ ոչ ավանդական բանկային ծառայություններ, մասնավորապես՝ վարկեր, վարկային գծեր, հիփոթեքային վարկավորում, օվերդրաֆթ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ինչպես նաև առևտրի ֆինանսավորման գործիքներ (ակրեդիտիվ, երաշխիք, գնման պատվերի ֆինանսավորում, արտահանման խթանման ֆինանսավորում և այլն), և հաճախորդի կարիքներից բխող այլ ծառայություններ:
2. ՀՀ ֆինանսական շուկայում լինել առաջատարներից, ինչպես ՀՀ այնպես էլ արտասահմանյան արժեթղթերով իրականացվող ներդրումային գործառնությունների գծով:

3. Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայում մատուցել անդերրայթինգի և մարքեթ մեյքերության ծառայություններ և այս գծով զբաղեցնել առաջատար դիրքեր:
4. ՀՀ ֆինանսական շուկայում ամրապնդել հաստատված դիրքը որպես կայուն և վստահելի ֆինանսական կառույց, ինչպես նաև լինել լավագույններից որպես բանկերի և ոչ բանկ ֆինանսական կազմակերպությունների համար մարքեթմեյքեր հաստատություն:
5. Իրականացնել միջազգային շուկաներում Բանկի ներդրումային ծառայությունների առաջնության ուղղությամբ միջոցառումներ:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10,000,200,000.00 (տասը միլիարդ երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսի, յուրաքանչյուրը 600,000 (վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «ԷյՋ Վի Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ ԲԻ ԷյՋ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Միննույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բիզնեսի համառոտ նկարագիր: Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.

1. Վարկային ծառայություններ

- Կորպորատիվ վարկավորում, ՓՄՁ վարկավորում
- Նախագծային ֆինանսավորում
- Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ (ներքին և միջազգային)
- Անհատական վարկավորում

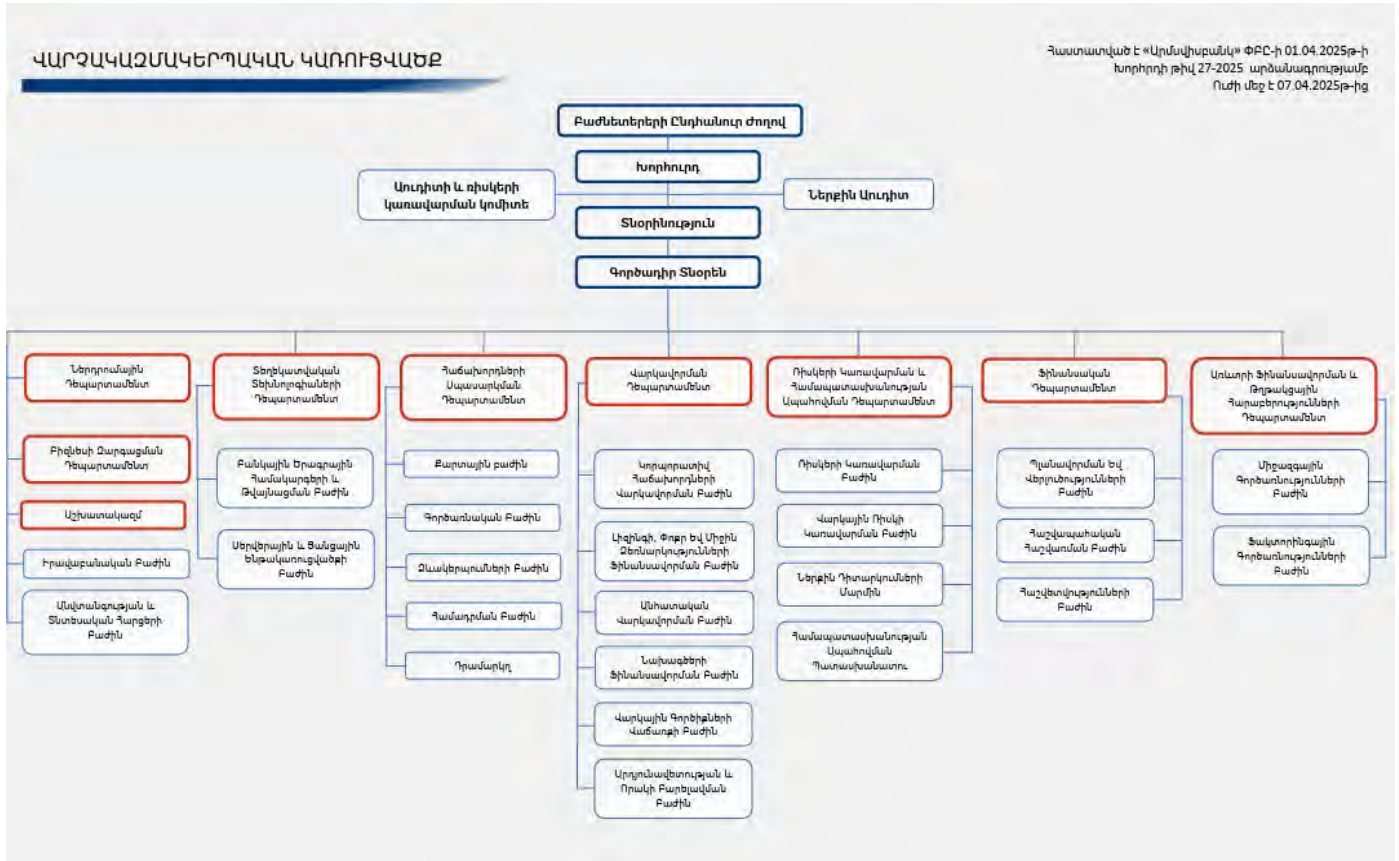
2. Ներդրումային ծառայություններ

3. Հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ

Ծառայությունների մշակման և մատուցման ժամանակ Բանկն առանձնանում է մի շարք առավելություններով, ինչպիսիք են արագությունը, սպասարկման բարձր որակը, հուսալիությունը, անհատականացված մոտեցումը և այլն:

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

Բանկը ներկայումս մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի և չի հանդիսանում որևէ խմբի անդամ:

1.1.2. Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

Ինչպես բոլոր տնտեսվարող սուբյեկտները, Բանկն իր գործունեության ընթացքում բախվում է տարբեր ռիսկային գործոնների հետ: Ներդրողները, մինչև պարտատոմսերում ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելը, պետք է տեղյակ լինեն այդ ներդրման հետ կապված ռիսկերի մասին:

Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերում ներդրում կատարողները բախվում են ինչպես թողարկող կազմակերպության գործունեության հետ կապված, այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից առաջացող ռիսկերի (շուկայական ռիսկ) և պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկի հետ:

1.2.1. Թողարկողի ռիսկը կապված է վերջինիս ֆինանսատնտեսական գործունեության առանձնահատկությունների հետ: Այս առումով,

Բանկի համար առավել էական ռիսկերն են.

- **Գործընկերների կամ վարկային ռիսկը**, ինչի էությունը կայանում է նրանում, որ գործընկերները/հաճախորդները չեն կատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իրենց վարկային պարտավորությունները,
 - **Իրացվելիության ռիսկը**, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու համար,
 - **Ընդհանուր տնտեսության ռիսկերը**, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության, մասնավորապես վարկավորման ծավալների վրա,
 - **Օրենսդրական ռիսկը**, երբ օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության վրա,
 - **Գործառնական ռիսկը**, ինչը կարող է ի հայտ գալ ինչպես Բանկի կողմից օգտագործվող տեխնիկական միջոցների խափանման, այնպես և մարդկային գործոնի պատճառով:
 - **Տոկոսադրույքների ռիսկ**՝ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկը կարող է ազդել Բանկին պատկանող արժեթղթերի պորտֆելի կառավարման արդյունավետության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացման դեպքում, պարտատոմսի գինը նվազում է, ինչի արդյունքում Բանկը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել:
- Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերից կարելի է առանձնացնել՝**
- **Տոկոսադրույքների ռիսկ**՝ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկը կարող է ազդել պարտատոմսերի գրավչության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացման դեպքում, պարտատոմսի գինը նվազում է, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել:
 - **Արտարժույթի ռիսկ**՝ արտարժույթի ռիսկը առաջանում է փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա:
 - **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ**՝ պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների կրախվի:

1.1.3. Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ

2. 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համեմատած 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի Բանկի ակտիվները աճել են մոտ 38.8 մլրդ ՀՀ դրամով՝ պայմանավորված վարկային պորտֆելի աճով: Բանկի ստացված զուտ շահույթը 2024թ-ին կազմել է շուրջ 9.8 մլրդ ՀՀ դրամ:
3. Բանկի ընդհանուր կապիտալը աճել է 27.20%-ով և կազմել 75.1 մլրդ ՀՀ դրամ՝ պայմանավորված վերագնահատման պահուստների նվազմամբ և չբաշխված շահույթի աճով: Բանկի զուտ տոկոսային եկամուտը աճել է 52.24%-ով՝ կազմելով 14.6 մլրդ ՀՀ դրամ:

Հազար ՀՀ դրամ

	2025/31/03	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12
Զուտ տոկոսային եկամուտ	3,342,420	14,596,303	9,587,751	7,943,785
Գործառնական եկամուտ	5,273,579	16,261,953	4,719,557	12,359,571
Շահույթ մինչև	2,885,130	12,055,170		

հարկումը			1,617,182	8,929,620
Զուտ շահույթ	2,425,130	9,814,870	-49,672	7,199,715
Ընդհանուր ակտիվներ	467,576,837	468,023,940	429,190,102	385,172,182
Ընդհանուր պարտավորություններ	391,654,846	392,904,065	370,134,682	334,437,260
Ընդհանուր կապիտալ	75,921,991	75,119,875	59,055,420	50,734,922

3.1.1. Աուդիտ իրականացնող անձ

2022-2024թթ անկախ աուդիտորական ստուգումը ևս իրականացվել է «Էրնսթ և Կանգ» ՓԲԸ-ի կողմից՝ համաձայն 2022թ-ի նոյեմբերի 11-ին, 2023թ-ի սեպտեմբերի 5-ին և 2024թ-ի հոկտեմբերի 9-ին Բանկի և աուդիտորական կազմակերպության միջև կնքված պայամանագրերի:

«Էրնսթ և Կանգ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1999թ-ի հուլիսի 20-ին: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 2: Կազմակերպության գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյանը:

Ընկերությունն աուդիտորական ծառայությունների մատուցման լիզենզիա է ստացել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից և ծառայություններ է մատուցում ձեռնարկատիրական և բանկային ոլորտի հաճախորդներին:

3.1.2. Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը, այսուհետ նաև ժողով,
- Խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին:

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «ԷյՋ Վի Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ ԲԻ ԷյՋ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Միննույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսույնոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բանկի Խորհուրդը բաղկացած է հինգ անդամից.

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1	Վարտան Սիրմակետ	Խորհրդի նախագահ
2	Արմենակ Դարբինյան	Խորհրդի անդամ

3	Բաֆֆի Բալոգյան	Խորհրդի անդամ
4	Արտավազդ Սարգսյան	Խորհրդի անդամ
5	Մերուժան Գալստյան	Խորհրդի անդամ

Բանկի Գործադիր մարմինը բաղկացած է.

Գևորգ Մաչանյան, տ.գ.թ.

Տնօրինության նախագահ, Գործադիր տնօրեն

Գևորգ Մաչանյանն ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ի Գործադիր տնօրենն է հիմնադրման օրվանից: Նա ունի ավելի քան քառասունամյա աշխատանքային փորձ բանկային համակարգում, որից քսանը ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել ՀՀ կենտրոնական բանկում:

Ծնվել է 22/08/1959թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը:

Գրիգոր Մովսիսյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման ղեկավարտամենտի տնօրեն

Ծնվել է 26/03/1974թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը: Բանկում աշխատում է Բանկի հիմնադրման օրվանից:

Գրիգոր Հովհաննիսյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման ղեկավարտամենտի տնօրեն

Ծնվել է 16/02/1974թ-ին, ավարտել է Երևանի Պետական Ճարտարագիտական Համալսարանը, բանկում աշխատում է 2009թ-ից:

Արկադի Փինաչյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային ղեկավարտամենտի տնօրեն

Ծնվել է 18/02/1976թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը:

Բանկում աշխատում է 2006թ-ից:

Մեդրակ Բադրասարյան

Տնօրինության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ

Ծնվել է 27/04/1976թ-ին, ավարտել է Երևանի Պետական Տնտեսագիտական Ինստիտուտը: Բանկում աշխատում է 2005թ-ից:

Հայկ Մուրադյան

Տնօրինության անդամ, Հաճախորդների սպասարկման ղեկավարտամենտի տնօրեն

Ծնվել է 1984թ-ի սեպտեմբերի 3-ին: 2006թ-ին ավարտել է Երևանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարանը: Բանկում աշխատում է 2006թ-ից:

Արա Մակարյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Բիզնեսի զարգացման ղեկավարության տնօրեն

Ծնվել 1990թ-ի հուլիսի 31-ին: 2011թ-ին ավարտել է Հայաստանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարան: Բանկում աշխատում է 2017թ-ից:

Անժելա Բարսեղյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների ղեկավարության տնօրեն

Ծնվել է 1986 թվականի հունվարի 02-ին: 2007 թ-ին ավարտել է Հայ-ռուսական սլավոնական համալսարանը: Աշխատում է Բանկում 2007 թ-ից:

Բանկի աշխատակիցների թիվը 01.05.2025թ-ի դրությամբ կազմում է 165 աշխատակից:

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ

Բանկը թողարկել է բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10,000,200,000.00 (տասը միլիարդ երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսուներեք) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսի, յուրաքանչյուրը 600,000 (վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է «ԷյՋ Վի Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ ԲԻ ԷյՋ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպարական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

2015-2025թթ ընկած ժամանակահատվածում Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտատոմսեր ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված հիմնական պայմաններով.

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	Թողարկման ծավալ/անվանական	Տեղաբաշխված ծավալ/անվանական	Շրջանառության ժամկետ	Արժեկտրոն	Արժեկտրոնի վճարման պարբերականություն
AMSWISB21ER7 /մարված/	2,000,000 ԱՄՆ դոլար	2,000,000 ԱՄՆ դոլար	3 (երեք) տարի	7.50%,	Էռամսյակային
AMSWISB22ER5 /մարված/	3,000,000 ԱՄՆ դոլար	3,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	8.00%,	Էռամսյակային
AMSWISB23ER3 /մարված/	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5 (հինգ) տարի	8.50%,	Էռամսյակային
AMSWISB24ER1 /մարված/	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	7 (յոթ) տարի	6.75 %	Կիսամյակային
AMSWISB25ER8 /մարված/	10,000,000 Եվրո	10,000,000 Եվրո	6 (վեց) տարի	5.00 %	Կիսամյակային
AMSWISB26ER6 /մարված/	2,000,000,000 ՀՀ դրամ	2,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	12.75 %	Կիսամյակային
AMSWISB27ER4	6,000,000,000	6,000,000,000 ՀՀ	5 (հինգ) տարի	11.50 %	Կիսամյակային

/մարված/	ՀՀ դրամ	դրամ			
AMSWISB28ER2 /մարված/	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	7 (յոթ) տարի	6.50 %	կիսամյակային
AMSWISB29ER0 /մարված/	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.00 %	եռամսյակային
AMSWISB2AER6 /մարված/	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.50%	կիսամյակային
AMSWISB2BER4 /մարված/	3,000,000 Եվրո	3,000,000 Եվրո	4 (չորս) տարի	4.00%	կիսամյակային
AMSWISB2CER2	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	9.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2DER0	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2EER8	10,000,000 Եվրո	10,000,000 Եվրո	5 (հինգ) տարի	3.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2FER5	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	6 (վեց) տարի	8.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2HER1	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	11.75%	կիսամյակային
AMSWISB2IER9	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	6.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2JER7	10,000,000 Եվրո	9,400,000 Եվրո	4 (չորս) տարի	4.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2KER5	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	4,650,000,000 ՀՀ դրամ	2 (երկու) տարի	10.00%	կիսամյակային
AMSWISB2LER3	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	3 (երեք) տարի	10.00%	կիսամյակային
AMSWISB2MER1	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	10.20%	կիսամյակային
AMSWISB2NER9*	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	2,800,000 ԱՄՆ դոլար	3 (երեք) տարի	6.00%	կիսամյակային
AMSWISB2OER7	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	6.25%	կիսամյակային
AMSWISB2PER4*	5,000,000 Եվրո	2,100,000 Եվրո	4 (չորս) տարի	5.00%	կիսամյակային

* Սույն Ազգազրի ներկայացմա դրությամբ նշված տրանշի պարտատոմսերը վերաբացվել են և գտնվում են տեղաբաշխման փուլում և ավարտվելու է 2025թ-ի մայիսի 27-ին:

3.1.3. Բանկի՝ առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Թողարկման ենթակա պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, որոնց ծրագրային ծավալն անվանական արժեքով կազմում է՝

ՀՀ դրամ՝ 21,000,000,000 (քսանմեկ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 420,000 (չորս հարյուր քսան հազար) հատ /նշված է երեք տրանշների հանրագումարը/, պարտատոմսերի անվանական արժեքը 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ է:

Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունն ըստ յուրաքանչյուր տրանշի ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ:

Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն տրանշը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով:

Տեղաբաշխվող ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված

պարտատոմսերի ծավալը տեղաբաշխվում է գումարվելով ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա տվյալ տրանշի պարտատոմսերի ծավալին կամ տեղաբաշխման վերաբացման միջոցով:

Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալ վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք աշխատանքային օր առաջ:

Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման/առաջարկի եղանակը, Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, գինը, անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատվում են Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը: Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը և ներդրումների իրականացմանը:

3.1.4. Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2021-2025թթ. ամփոփ ֆինանսական տվյալները.

Ցուցանիշի անվանումը	Հազար ՀՀ դրամ	
	2025/31/03	2024/31/12
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	2,425,130	9,814,870
Մեփական կապիտալի միջին մեծություն (ՄԿ), 1000 ՀՀ դրամ	75,557,438	67,087,648
Մեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)% = (ԶՇ)/(ՄԿ)	3.21	14.63
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	2,425,130	9,814,870
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	467,898,676	448,607,021
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)% = (ԶՇ)/(ՄԱ)	0.52	2.19
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	2,425,130	9,814,870
Գործառնական եկամուտ (ԳԵ), 1000 ՀՀ դրամ	5,273,579	16,261,953
Զուտ շահույթի մարժա (NPM) % (ԶՇ)/(ԳԵ)	45.99	60.35
Գործառնական եկամուտ (ԳԵ), 1000 ՀՀ դրամ	5,273,579	16,261,953
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	467,898,676	448,607,021
Ակտիվների օգտագործման գործակից % (AU) = (ԳԵ)/(ՄԱ)	1.13	3.62
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	467,898,676	448,607,021
Մեփական կապիտալի միջին մեծություն (ՄԿ), 1000 ՀՀ դրամ	75,557,438	67,087,648

Մեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = (ՄԱ)/(ՄԿ)	6.19	6.69
Զուտ տոկոսային եկամուտ (ԶՏԵ), 1000 ՀՀ դրամ	4,439,532	14,596,303
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ), 1000 ՀՀ դրամ	408,148,084	396,683,179
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) (A/B)	0.01	0.04
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ), 1000 ՀՀ դրամ	10,566,543	42,736,814
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ), 1000 ՀՀ դրամ	408,148,084	396,683,179
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն (ՏԵ)/(ՄԵԱ),	0.03	0.11
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ), 1000 ՀՀ դրամ	6,808,508	28,140,511
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ), 1000 ՀՀ դրամ	353,240,091	387,826,043
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են ծախսեր (ՏԾ)/(ՄԾՊ)	0.02	0.07
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	2,425,130	9,814,870
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը (ԲՔ)	16667	16667
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) (ԶՇ)/(ԲՔ), 1000 ՀՀ դրամ	145.50	588.88
ՄՊԸԴ = (ՏԵ)/(ՄԵԱ)-(ՏԾ)/(ՄԾՊ)	0.007	0.035

Բանկի տարեկան և եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ կից ծանոթագրությունները տեղադրված են Բանկի ինտերնետային էջում, հետևյալ հասցեով՝
<http://www.armswissbank.am>:

4. ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ռիսկային գործոններ

- 2.1.1 Ներդրումները պարտատոմսերում, ինչպես և այլ արժեթղթերում, ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ինչպես թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակից և գործունեության արդյունքներից (թողարկողի ռիսկ), այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից (շուկայական ռիսկ): Ներդրողը ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու ընթացքում պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրի և վերլուծի ներդրման հետ կապված և սույն փաստաթղթում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը:
- 2.1.2 Շուկայական ռիսկը առաջանում է տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության հետևանքով, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է կրել

կորուստներ:

- 2.1.3 Պետք է հաշվի առնել նաև, որ սույն փաստաթղթում ներկայացված ռիսկերի ցանկը սպառնիչ չէ և հնարավոր է անկանխատեսելի բնույթ ունեցող որևէ իրադարձության/ռիսկի (այլ ռիսկեր) ի հայտ գալը, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրումների վերադարձելիության կամ արժեքի վրա: Ներդրողը պետք է ներդրման որոշումը կայացնելիս ամբողջությամբ գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և ակնկալիքներով:
- 2.1.4 **Շուկայական ռիսկ**՝ շուկայական ռիսկի հիմնական տարատեսակներն են տոկոսադրույքի ռիսկը և արտարժույթային ռիսկը:
- Տոկոսադրույքի ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով՝ տոկոսադրույքների աճի դեպքում պարտատոմսերի գինը նվազում է, ինչը կարող է հանգեցնել նրան, որ ներդրողը, մինչև մարումը պարտատոմսը վաճառելու դեպքում կարող է կրել վնասներ, կամ չստանալ նախատեսված եկամուտը:
- Արտարժույթի ռիսկը առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված եկամուտը գնահատում է ՀՀ դրամով (օրինակ՝ ներդրում կատարելու համար ներդրողը ՀՀ դրամը փոխարկել է արտարժույթի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է ՀՀ դրամի): Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժեվորման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, ՀՀ դրամով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել: Նույն տրամաբանությունը գործում է նաև այն դեպքում, երբ ներդրում կատարելու համար ներդրողը արտարժույթը փոխարկել է ՀՀ դրամի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է արտարժույթի: Այս դեպքում արդեն ազգային արժույթի արժեզրկման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, արտարժույթով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել:
- 2.1.5 **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ**՝ պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում, շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, ինչպես նաև, Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների բախվի: Մասնավորապես, հնարավոր է, որ պարտատոմսի սեփականատերը չկարողանա իր ուզած պահին վաճառել պարտատոմսը կամ ստիպված լինի այն վաճառել ցածր գնով, կրելով վնասներ: Այս ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Բանկը նախատեսում է ապահովել թողարկվող պարտատոմսերի համար շուկա ստեղծողի գործառնությունների իրականացում, այդ դեպքում ներդրողը ցանկացած պահին կկարողանա վաճառել իր պարտատոմսերը, բայց դա չի երաշխավորում պարտատոմսի սեփականատիրոջ կողմից շահավետ գնով վաճառք: Համաձայն «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ «Շուկա ստեղծողի կանոնների» Կորպորատիվ պարտատոմսերի յուրաքանչյուր դասի /տրանշի/ համար գնման և/կամ վաճառքի հայտում /հայտերի համախմբում/ նշվող նվազագույն գնանշման ծավալը սահմանվում է մեկ արժեթղթի ճշտությամբ՝ տվյալ դասի /տրանշի/ թողարկված պարտատոմսերի քանակի 1.00 (մեկ) տոկոսի չափով:
- 2.1.6 Վերը նշված ռիսկերից բացի Բանկը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Բանկը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

Հիմնական տեղեկատվություն

Բանկի կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակն է միջոցների ներգրավումը, որոնք ուղղվելու են Բանկի հիմնական գործունեության ֆինանսավորմանը, այն է վարկերի տրամադրմանը և այլ ներդրումների իրականացմանը:

Առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը

- 2.3.1 Սույն ազդագրի շրջանակներում Բանկը տեղաբաշխելու է 21,000,000,000 /քսանմեկ միլիարդ/ ՀՀ դրամ (երեք առանձին տրանշով) անվանական ծավալով պարտատոմսեր: Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ տվյալ տրանշի թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք աշխատանքային օր առաջ: Թողարկված հերթական ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է Ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին: Հերթական վերաբացված ծավալներն ենթակա են տեղաբաշխման բաց բաժանորդագրության եղանակով: Յուրաքանչյուր վերաբացված տրանշը տեղաբաշխվում է նույն ԱՄՏՕ-ով, սեփականատիրոջը տալիս է նույն իրավունքները, ունենում է նույն մարման օրը և արժեկտրոնային եկամտաբերությունը:
- 2.3.2 Բանկի պարտատոմսերն անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային պարտատոմսեր են, որոնց թողարկումն իրականացվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և որոնց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
- 2.3.3 Պարտատոմսերի ռեեստրը վարվում է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ ՀԿԴ) կողմից՝ համաձայն Բանկի և ՀԿԴ-ի միջև 2025 թ-ի մայիսի 2-ին կնքված թիվ 25000/26/2025, 25000/27/2025, 25000/28/2025 պայմանագրերի:
- 2.3.4 ՀԿԴ կողմից պարտատոմսերին շնորհված ԱՄՏՕ-ն է (արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ ծածկագիր) համապատասխանաբար՝
Առաջին տրանշ՝ AMSWISB2QER2
Երկրորդ տրանշ՝ AMSWISB2RER0
Երրորդ տրանշ՝ AMSWISB2SER8
- 2.3.5 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝
Առաջին տրանշ՝ 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը՝ ՀՀ դրամ,
Երկրորդ տրանշ՝ 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը՝ ՀՀ դրամ,
Երրորդ տրանշ՝ 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը՝ ՀՀ դրամ,

Թողարկվող պարտատոմսերի քանակը՝

Առաջին տրանշ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս՝
7,000,000,000.00 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով,

Երկրորդ տրանշ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս՝
7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով,

Երրորդ տրանշ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս՝

7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով,

Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն տրանշը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով:

- 2.3.6 Պարտատոմսերի արժեկտրոնները վճարվելու են կիսամյակային պարբերականությամբ:
- 2.3.7 Պարտատոմսերը փոխարկելի չեն:
- 2.3.8 Բանկն օգտվելու է շուկա ստեղծողի/ների (marketmaker)-ի ծառայություններից:
- 2.3.9 Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական կազմակերպությունների սնանկության մասին» օրենքի Բանկի պարտավորությունները մարվում են լուծարային միջոցների հաշվին, հետևյալ հերթականությամբ՝
- ա) առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից սույն օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում:
- բ) երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և Կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի:
- գ) երրորդ՝ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետության դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով: Մեկ անձի՝ բանկում մեկից ավելի ավանդներ (հաշիվներ) ունենալու դեպքում նրա բոլոր ավանդները միավորվում են, և դրանց հանրագումարը համարվում է մեկ ավանդ:
- դ) չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների:
- ե) հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները:
- ե.1) վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները:
- զ) յոթերորդ՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:
- Սույն կետով սահմանված՝ բանկի պարտատերերի պահանջների բավարարման հերթականության «գ», «դ» և «ե.1» ենթակետերով սահմանված պարտատերերի թվից բացառություն են կազմում բանկի մասնակիցները և բանկի հետ կապված անձինք, որոնց նկատմամբ բանկի պարտավորությունները բավարարվում են «գ» ենթակետով սահմանված հերթում:
- Սույն կետի «գ» ենթակետով սահմանված անձի՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է «գ» ենթակետով սահմանված հերթում, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ «դ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Ավանդների երաշխավորման համակարգի շրջանակներում, երաշխավորված գումարը հատուցելուց հետո օրենքով սահմանված երաշխավորողը փաստացի հատուցված գումարի չափով պահանջի իրավունք է ձեռք բերում բանկի նկատմամբ այն հերթում (հերթերում), որի ընթացքում տվյալ ավանդատուն (պարտատերը) համաձայն սույն հոդվածի իրավունք կունենար ստանալ իր ավանդը (հաշվի մնացորդը):

Սույն կետի «դ» ենթակետով սահմանված բանկի այլ պարտավորությունները ներառում են նաև Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը:

Միննույն հերթի պարտատերերն ունեն իրենց պահանջների բավարարման հավասար իրավունքներ: Միննույն հերթի պարտատերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի բոլոր պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո:

Բանկի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:

Պարտատոմսերի թողարկմամբ ներգրավված միջոցները երաշխավորվում են «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» ՀՀ օրենքով և նույն օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են հատուցման հետևյալ չափերով՝

ա) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը տասնվեց միլիոն հայկական դրամ է:

բ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը յոթ միլիոն հայկական դրամ է:

գ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և դրամային բանկային ավանդի գումարը յոթ միլիոն հայկական դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային ավանդը՝ մինչև տասնվեց միլիոն հայկական դրամով:

դ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժույթային բանկային ավանդը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով:

Ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժույթային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

2.3.10 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված:

2.3.11 Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն.

2.3.11.1 ինքնուրույնաբար տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել իր սեփականության ներքո գտնվող Պարտատոմսերը,

2.3.11.2 Պարտատոմսերով իրականացնել ցանկացած գործառնություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից,

2.3.11.3 Թողարկման օրվանից հաշված կիսամյակային պարբերությամբ՝ համապատասխան արժեկտրոնների վճարման օրերին ստանալ արժեկտրոնային եկամուտը: Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա արժեկտրոնի վճարումն իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,

2.3.11.4 Պարտատոմսերի մարման օրը ստանալ պարտատոմսերի անվանական արժեքը (մարման գումարը): Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա

պարտատոմսերի մարման գումարի վճարումը իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,

2.3.11.5 Բանկի կողմից Պարտատոմսերի մարման գումարը, ինչպես նաև արժեկտրոնի վճարումը սահմանված ժամկետից ուշացնելու հիմքով դատական կարգով օգտվել պարտատիրոջ օրենքով վերապահված իրավունքներից,

2.3.11.6 գրավադրել Պարտատոմսերը՝ օրենքով սահմանված կարգով,

2.3.11.7 ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք,

2.3.11.8 Օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:

2.3.12 Պարտատոմսերի սեփականատիրոջ պարտավորությունները.

2.3.12.1 Պարտատոմսերում պոտենցիալ ներդրողները պարտավոր են մինչև Պարտատոմսերի ձեռք բերումը ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կամ ՀԿԴ ենթապահառու հանդիսացող այլ անձանց մոտ ունենալ սեփականատիրոջ (անվանատիրոջ) արժեթղթերի հաշիվ:

2.3.12.2 իր հաշվին կատարել պարտատոմսերի ձեռք բերման կամ օտարման հետ կապված պարտադիր վճարները՝ կապված սեփականության իրավունքի գրանցման և/կամ գործարքների ձևակերպման հետ:

2.3.12.3 կատարել Պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործառնություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն:

2.3.12.4 Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են բաց բաժանորդագրության միջոցով:

2.3.13 Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ թիվ 34-2023 որոշումն ընդունվել է 2025 թ-ի ապրիլի 28-ին Բանկի Խորհրդի կողմից:

Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝

Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը,

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատված՝

Պարտատոմսերի առաջարկի սկիզբ և ավարտ՝ սահմանվում է Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ

Տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերջնական պայմանները հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.

2.3.14 Արժեկտրոնի տոկոսադրույթը՝

Բոլոր երեք տրանշների արժեկտրոնային եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից /Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո/ տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ:

2.3.15 Արժեկտրոնի արժույթը՝

Բոլոր երեք տրանշների գծով արժեկտրոնը հաշվարկվում և վճարվում է տվյալ տրանշի թողարկման արժույթով՝ ՀՀ դրամով:

2.3.16 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝

Առաջին տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ և 36-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնի կուտակումը

սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից:

Երկրորդ տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ և 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից:

Երրորդ տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ, 48-րդ, 54-րդ և 60-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից:

2.3.17 Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

C- տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց

y- մինչև մարում եկամտաբերություն:

2.3.18 Պարտատոմսերի մինչև մարում եկամտաբերությունը բոլոր տրանշների համար հաշվարկվում է 2.3.17 կետում ներկայացված բանաձևի միջոցով:

2.3.19 Պարտատոմսերի մարման օրը՝

Առաջին տրանշ պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 36-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

Երկրորդ տրանշ պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

Երրորդ տրանշ պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 60-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

2.3.20 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով, արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ ՀԿԴ-ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը

համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ համապատասխան բանկային հաշիվներին (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ):

2.3.21 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան գումարների մուտքագրում:

2.3.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են: Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են:

2.3.23 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են ՀԿԴ-ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկն այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:

2.3.24 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված չէ,

2.3.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բոքսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով: Պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում չապահովվելու դեպքում, թողարկումը համարվում է չեղյալ: Թողարկումը չեղյալ համարվելու դեպքում Բանկը՝ ՀԿԴ-ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ցուցակի հիման վրա 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում հետ է վերադարձնում Պարտատոմսերի սեփականատերերի վճարված գումարները, ներառյալ վճարման օրվա դրությամբ կուտակված տոկոսները, Ներդրողների համապատասխան հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին օրենքի» 129-րդ հոդվածի 3-րդ կետի Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն արգելվում է վաճառել տվյալ շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի.

1) մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ այնպիսի գործարքների, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են.

Համաձայն ՀՀ ԿԲ խորհրդի 27.11.2012թ. 331-Ն որոշման համաձայն մասնավոր գործարքներ են համարվում՝

- Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կնքվող գործարքները,
- Բանկի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները,
- արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի շրջանակներում բաժնային արժեթղթերով կատարվող գործարքները:

2) արժեթղթերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար.

3) շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար.

2.3.26 Պարտատոմսերից ստացված եկամուտը հարկվում է համաձայն ՀՀ հարկային օրենսդրության դրույթների:

2.3.27 Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերից եկամուտ ստացվում է հետևյալ տեսքով.

1. Տոկոսային եկամուտ (պարտատոմսերի դիմաց ստացվող տոկոս),
 2. Կապիտալի հավելված (ձեռք բերումից հետո պարտատոմսի գնի աճ, իսկ կապիտալի հավելվածը հաշվարկվում է, որպես մինչև մարումը վաճառքի և ձեռք բերման գնի դրական տարբերություն) :
- 2.3.28 Շահութահարկ վճարող են համարվում ՀՀ տարածքում գործող ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք: Հարկվող շահույթը հարկատուի՝ ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված համախառն եկամտի և սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Ներկայումս շահութահարկի դրույքը կազմում է հարկվող շահույթի 18%: Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց շահութահարկի դրույքաչափը պարտատոմսերում ներդրումներից ստացված եկամտի (տոկոսներ, կապիտալի հավելված) համար կազմում է 10%: Բանկի պարտատոմսերում ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձ ներդրողների համար Բանկը հանդիսանում է հարկային գործակալ:
- 2.3.29 Եկամտային հարկ վճարող են համարվում ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձիք: Ռեզիդենտությունը սահմանվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Հարկվող եկամուտը հաշվարկվում է, որպես ֆիզիկական անձի՝ ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված համախառն եկամտի և սահմանված նվազեցումների դրական տարբերություն: Ֆիզիկական անձանց համար պարտատոմսերից ստացված միայն տոկոսային եկամուտն է ենթակա հարկման, իսկ հարկման դրույքաչափը ներկայումս սահմանված է 10%: Բանկի պարտատոմսերում ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձ ներդրողների համար Բանկը հանդիսանում է հարկային գործակալ:

Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

- 2.4.1 ***Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար***

- 2.4.1.1 Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ծավալը կազմում է՝

Առաջին տրանշ 7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով,
Երկրորդ տրանշ 7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով,
Երրորդ տրանշ 7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով,

- 2.4.1.2 Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են հրապարակային տեղաբաշխման միջոցով

- 2.4.1.3 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝

Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ սահմանված հրապարակային առաջարկի առաջին օրը:

- 2.4.1.4 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատված՝

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր բացված/վերաբացված տրանշի ծավալը, առաջարկի սկիզբը և ավարտը՝ սահմանվում է Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ:

Յուրաքանչյուր հերթական առաջարկի առաջին օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկն այդ մասին տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում:

Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով:

Բանկը յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալի վերջնական պայմանները հրապարակում է իր

պաշտոնական կայքում դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք աշխատանքային օր առաջ:

- 2.4.1.5 Ներդրողները կարող են Պարտատոմսերի Ազդագրին ծանոթանալ Բանկի գործունեության վայրից (հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ.Սարգսյան 10, ինչպես նաև Բանկի ինտերնետային կայքից www.armswissbank.am հասցեով:
- 2.4.1.6 Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են մասնակցել հրապարակային տեղաբաշխմանը հետևյալ կարգով.
- 2.4.1.6.1** Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են մասնակցել հրապարակային տեղաբաշխմանը Պարտատոմսեր ձեռք բերելու նպատակով սահմանված Հայտը (Հավելված 4/5) պատշաճ կերպով լրացնելու և Բանկ ներկայացնելու, ինչպես նաև «Ինտերնետ Բանկ» համակարգի կամ Բանկի բջջային հավելվածի միջոցով համապատասխան հայտը լրացնելու միջոցով:
- 2.4.1.6.2** Հայտերը կարող են ներկայացվել տեղաբաշխման ժամկետի ցանկացած աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ թղթային տարբերակով, էլեկտրոնային կապի միջոցներով ժամը 10:00-17:00-ն ընկած ժամանակահատվածում,
- 2.4.1.6.3** Թղթային տարբերակով Հայտը ներկայացնելու դեպքում Ներդրողը Բանկում պատշաճ ձևով լրացնում և ներկայացնում է Հայտը Բանկի՝ հաճախորդների սպասարկման համար պատասխանատու ստորաբաժանում:
- 2.4.1.6.4 Պատշաճ կերպով լրացված և ստորագրված Հայտը Ներդրողի կողմից կարող է ուղարկվել investments@armswissbank.am էլեկտրոնային հասցեին:
- 2.4.1.6.5 Պարտատոմսերի փաստացի ձեռքբերումն իրականացվում է Ներդրողի կողմից Հայտում նշված ծավալով Պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար անհրաժեշտ դրամական միջոցները (որը որոշվում է հետևյալ ձևով՝ Պարտատոմսերի ձեռքբերվող քանակ բազմապատկած գին՝ հաշվարկված սույն Ազդագրի 2.3.17 կետում սահմանված բանաձևով) Բանկում այդ նպատակով բացված 2500039300060300 տարանցիկ հաշվին/հաշիվներին մուտքագրելուց հետո:
- 2.4.1.6.6 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարները 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին մուտքագրվում են անկանխիկ, ֆիզիկական անձանց կողմից նաև կանխիկ եղանակով: Կանխիկ եղանակով գումարները մուտքագրելու դեպքում Ներդրողը Հայտին կից Բանկ է ներկայացնում նաև անձը հաստատող փաստաթուղթ: Եթե տվյալ ներդրողը չի հանդիսանում Բանկի հաճախորդ, հայտում նշում է այլ բանկում ունեցած համապատասխան արժույթով հաշվի համարը՝ սույն Ազդագրի 2.4.1.6.16 կետում նշված դեպքերի համար, ինչպես նաև անկանխիկ եղանակով գումար փոխանցելու դեպքում Ներդրողը Հայտին կից պարտավոր է ներկայացնել նաև ձեռք բերման ենթակա Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը հավաստող փաստաթուղթ և անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը:
- 2.4.1.6.7 Ներդրողի կողմից համապատասխան դրամական միջոցները 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին եթե մուտքագրվել են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:00, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված կհամարվեն տվյալ աշխատանքային օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները մուտքագրվել են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:00-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված կհամարվեն մուտքագրմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը և համապատասխան պարտատոմսերի տեղաբաշխման գինը կորոշվի հաջորդ աշխատանքային օրվա հաշվարկով: Ընդ

որում, եթե Հայտում նշված Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարը 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին մուտքագրվում է մաս առ մաս, ապա Հայտի համապատասխան դրամական միջոցների մուտքագրման ժամ կհամարվի դրամական միջոցների վերջին մասի մուտքագրման ժամը:

- 2.4.1.6.8 Բանկը մերժում է Բանկի սույն բաժնով սահմանված կարգից շեղումներով ներկայացված Հայտերի կատարումը:
- 2.4.1.6.9 Հայտերը բավարարվում են ըստ 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին Հայտերի համապատասխան գումարների մուտքագրման հերթականության: Եթե տեղաբաշխման որևէ օրվա ընթացքում միննույն ժամին ներկայացված Հայտերում նշված Պարտատոմսերի ծավալը գերազանցում է չվաճառված պարտատոմսերի ծավալին, ապա՝ Հայտերը բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ Հայտերի ծավալների: Ընդ որում՝ եթե առաջանում են ոչ ամբողջական պարտատոմսեր, ապա դրանք ենթակա են կլորացման թվաբանական կլորացման եղանակով: Զբավարարված/մասնակի բավարարված Հայտերի համապատասխան դրամական միջոցները Բանկի կողմից ենթակա են վերադարձման երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ Հայտերում Ներդրողի կողմից նշված բանկային հաշվին փոխանցելու միջոցով:
- 2.4.1.6.10 Բանկը 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին գումարի մուտքագրման օրվա ընթացքում՝ որպես ՀԿԴ-ի Հաշվի օպերատոր, ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կատարում է արժեթղթերի տեղաբաշխման գրառում՝ ՀԿԴ-ի կանոններով սահմանված կարգով:
- 2.4.1.6.11 Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները պարտատոմսերով կատարված գործարքների վերաբերյալ տեղեկություններ կարող են ստանալ Բանկից կամ այն Հաշվի օպերատոր հանդիսացող կազմակերպությունից, որի հետ Ներդրողն ունի կնքած համապատասխան պայմանագրեր (որտեղ բացված է տվյալ ներդրողի արժեթղթերի հաշիվը):
- 2.4.1.6.12 Ներդրողը կարող է հետ կանչել նախկինում ներկայացված Հայտը Բանկ համապատասխան դիմում (Հավելված 6) ներկայացնելու միջոցով՝ եթե տվյալ Հայտը մասնակի կամ ամբողջությամբ չի բավարարվել և տվյալ Հայտի հիման վրա գործարք չի կատարվել:
- 2.4.1.6.13 Հայտի հետկանչման դիմումը բավարարելու արդյունքում Ներդրողին վերադարձման ենթակա գումարը, Հայտում կամ Դիմումի մեջ նշված հաշվին փոխանցվում կամ կանխիկ տրամադրվում է Դիմումը ներկայացնելու օրվան հաջորդող առավելագույնը 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 2.4.1.6.14 Տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչվելու դեպքում Ներդրողների գումարները վերադարձվում են տեղաբաշխման չեղյալ ճանաչելու պահից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով (Հայտերում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով):
- 2.4.1.6.15 Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում բաժանորդագրության ծավալի նվազեցում չի նախատեսում:
- 2.4.1.6.16 Տեղաբաշխման ողջ ընթացքում, յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա համար, 2.4.1.6.5 կետում նշված տարանցիկ հաշվին հավաքագրված ողջ գումարը կարող է ազատ տնօրինվել Բանկի կողմից:
- 2.4.1.6.17 Ազդագրի 2.4.1.6.9 և 2.4.1.6.14 կետերով սահմանված դեպքերում գումարների հետ փոխանցումը Բանկն իրականացնում է իր հաշվին:
- 2.4.1.6.18 Տեղաբաշխման ընթացքում Հայտերի բացակայությունը և պարտատոմսերով

գործարքների չկատարումը պարտատոմսերի տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչելու հիմք չեն:

2.4.2 **Տեղաբաշխման պլանը**

2.4.2.1 Սույն Ազդագրով ներկայացվող առաջարկն ուղղված է ներդրողների բոլոր խմբերին՝ հանրությանը, ինստիտուցիոնալ ներդրողներին և այլն,

2.4.2.2 Ներդրողն իր կողմից ներկայացված հայտի բավարարման մասին տեղեկանում է Բանկից, մինչև Հայտի ներկայացման աշխատանքային օրվա ավարտը հնարավոր սեղմ ժամկետներում:

2.4.3 **Առաջարկի գինը**

2.4.3.1 Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց /Հրապարակային տեղաբաշխման ողջ ընթացքում Պարտատոմսերը վաճառվում են անվանական արժեքով՝ ներառյալ կուտակված արժեկտրոնը ըստ յուրաքանչյուր օրվա/:

2.4.3.2 Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է սույն Ազդագրի 2.3.17 կետում սահմանված բանաձևով:

2.4.3.3 Հրապարակային տեղաբաշխման մասնակցության հայտեր ընդունելու համար որևէ ծախս Բանկի կողմից նախատեսված չէ:

2.4.4 **Տեղաբաշխումը**

2.4.4.1 Սույն Ազդագրով առաջարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման համար նախատեսված չէ երաշխավորված տեղաբաշխում:

2.4.4.2 Սույն Ազդագրով նախատեսված պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը:

2.4.4.3 Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ սույն Ազդագրի շրջանակներում թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման /ներառյալ վերաբացված ծավալի տեղաբաշխման/ ժամկետը կարող է երկարաձգվել:

Առևտրին թույլտվություն և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Սույն Ազդագրում ներկայացված պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը դիմելու է Բորսա տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրելու համար: Բորսան կարող է չբավարարել Բանկի հայտը: Այս դեպքում թողարկումը համարվում է չեղյալ և Պարտատոմսերի սեփականատերերին հետ են վերադարձվում համապատասխան գումարները Ազդագրի 2.4.1.6.14 կետում սահմանված կարգով:

2.5.2 Երկրորդային շուկայում սույն Ազդագրի շրջանակներում տեղաբաշխվող Պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու նպատակով Բանկը նախատեսում է կնքել Շուկա ստեղծողի ծառայությունների մատուցման պայմանագիր նման ծառայություններ մատուցող իրավաբանական անձի/անձանց հետ:

Լրացուցիչ տեղեկություններ

2.5.3 Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մասում ներկայացված տեղեկությունների հետ կապված խորհրդատու հանդես չի եկել:

2.5.4 Պարտատոմսերի մասում ներկայացված տեղեկությունները Բանկի արտաքին աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտի չի ենթարկվել:

2.5.5 Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մեջ երրորդ անձից ստացված տեղեկատվություն չկա:

2.5.6 Բանկին և թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

5. ԲԱԺԻՆ. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Անկախ աուդիտորները

2022-2024թթ անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Էրնսթ և Կանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից՝ 2022թ-ի նոյեմբերի 11-ին, 2023թ-ի սեպտեմբերի 5-ին և 2024թ-ի հոկտեմբերի 9-ին Բանկի և «Էրնսթ և Կանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության մինչև հնքված պայմանագրի հիմքով:

«Էրնսթ և Կանգ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1999թ-ի հուլիսի 20-ին: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա 1, «Նորդ» բիզնես-կենտրոն, գրասենյակ 27:

Ընկերությունն աուդիտորական ծառայությունների մատուցման լիզենցիա է ստացել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից և ծառայություններ է մատուցում ձեռնարկատիրական և բանկային ոլորտի հաճախորդներին:

Կազմակերպության գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյան:

Ռիսկային գործոններ

3.2.1 Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ Բանկի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ներքո շարադրած ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և սույն փաստաթղթում տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը: Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ նկարագրված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Բանկը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք համարել է էական: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Բանկն այժմ չի համարում էական կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:

3.2.2 Բանկի գործունեությանն առնչվող հիմնական ռիսկերն են.

Վարկային ռիսկ: Վարկային ռիսկը Բանկի վարկառուների կողմից իրենց պայմանագրային պարտավորությունների ժամանակին և ամբողջական չկատարելու ռիսկն է, որը կարող է հանգեցնել բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի նվազմանը: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ (վարկերի և փոխատվությունների տրամադրում) և ներդրումային գործունեության հետ (արժեթղթերի առք): Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Նշված ռիսկը կառավարելու համար Բանկը սահմանել է վարկային ռիսկի կենտրոնացման սահմանաչափեր առանձին փոխառուների և նրանց փոխկապակցված խմբերի, տնտեսության ճյուղերի և աշխարհագրական վայրերի նկատմամբ:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ ռիսկի դասերի հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2025/31/03	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12
---	------------	------------	------------	------------

Ստանդարտ	203,081,967	196,033,551	166,379,376	122,825,906
Հսկվող	1,108,968	1,508,973	854,863	1,416,832
Ոչ ստանդարտ	761,650	7,508,098	1,742,312	2,894,874
Կասկածելի	14,198,396	9,125,273	9,546,865	4,138,048
Ընդամենը վարկեր և փոխառվածություններ	219,150,981	214,175,895	178,523,416	131,275,659
Հնարավոր կորուստների պահուստ	-11,158,407	-9,250,054	-7,346,889	-6,272,611
Խնդրահարույց վարկեր/ Վարկային պորտֆել	7.33%	8.47%	6.80%	6.44%

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջական կերպով չկատարելու ռիսկն է, որը կարող է առաջանալ ակնկալվող դրամական հոսքերի չստացման, անակնկալ կորուստների, օրեսդրական փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորություններն ըստ ժամկետների մարելու համար, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը և վերահսկել իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով Բանկն իր միջոցների մի մասը ներդնում է բարձր իրացվելի ակտիվներում, ինչպես նաև հնարավորինս համապատասխանեցնում է ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետներն ու ծավալները և իրականացնում դրամական հոսքերի պարբերական մոնիթորինգ: 31.03.2025թ-ի դրությամբ, սթրես թեստերը ցույց են տալիս, որ ի հաշիվ իրացվելիության նորմատիվների բարձր մակարդակի (Ն21 և Ն22 նորմատիվները կազմում են 39.31% և 191.58% նախատեսված 15% և 60%-ի փոխարեն), ֆիզիկական անձանց կողմից ժամկետային ավանդների 30%-ի հետ պահանջումը կունենա համապատասխանաբար ընդամենը 1.1% և 8.7%-ի ազդեցություն:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի՝ կորուստներ կրելու հավանականությունն է շուկայական տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով: Նշված ռիսկի զսպման նպատակով Բանկում վերահսկվում է և պարբերաբար վերանայվում է ակտիվների գնագոյացման գործընթացը: Բանկում տոկոսադրույքի կառավարման նպատակով կիրառվում են եկամտաբերության կորի փոփոխության, տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային անհամապատասխանության և շուկայական տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների գծով ռիսկերի գծով վերլուծություններ: 31.03.2025թ-ի դրությամբ սթրես թեստերը ցույց են տալիս, որ ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքների համամասնական 2% աճի դեպքում 1 տարվա ընթացքում Բանկի կորուստը չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 0.8%-ը, իսկ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի եկամտաբերության կորի համամասնական 1% աճը կհանգեցնի ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի 7.5%-ով և առաջին մակարդակի նորմատիվային կապիտալի 10%-ով նվազմանը, ընդ որում ընդհանուր և առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքությունները կնվազեն համապատասխանաբար մոտ 1.16% և 1.29%-ով:

Արտարժութային ռիսկ: Արտարժութային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժութային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը սահմանել է արտարժութային դիրքերի ներքին առավելագույն սահմանաչափեր և իրականացնում է դրանց պահպանման օրական վերահսկողություն: Փակ դիրքերի քաղաքականության պայմաններում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% տատանման դեպքում արտարժույթի ճեղքվածքի գծով Բանկի կորուստները չեն գերազանցի ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի 0.14%-ը:

Գործառնական ռիսկ: Գործառնական ռիսկը ներքին գործընթացների և համակարգերի ոչ համարժեքության կամ խափանումների, ինչպես նաև մարդկանց և արտաքին գործոնների անբարենպաստ ազդեցության արդյունքում կորուստների առաջացման հավանականությունն է: Գործառնական ռիսկերը բավական տարաբնույթ են և կարող են պայմանավորված լինել ինչպես տեխնիկական միջոցների խափանմամբ, այնպես էլ մարդկային գործոններով: Տեխնիկական միջոցների խափանման հետ կապված ռիսկերից Բանկի համար առավել մեծ նշանակություն ունեն տվյալների բազայի ամբողջական պահպանմանը վտանգող ռիսկերը: Այս առումով Բանկն իրականացնում է տվյալների բազայի պարբերաբար արխիվացում, որոնց կրկնօրինակները պահվում են ինչպես Բանկի սերվերների և համակարգիչների մեջ, այնպես էլ արտաքին կրիչների վրա: Ընդ որում, արտաքին կրիչները պահվում են ինչպես Բանկի տարածքում՝ չհրկիզվող պահարանում, այնպես էլ Բանկի տարածքից դուրս: Մարդկային գործոններով պայմանավորված ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Բանկում ներդրված է ներքին հսկողության համակարգ, ինչի տարր են հանդիսանում գործարքների կրկնակի ստուգումը և առնվազն երկու անձի կողմից հաստատումը: Գործառնական ռիսկի նույնականացման և գնահատման հիմնական գործիքներն են գործարար գործընթացների պարբերական ուսումնասիրություններն ու գծապատկերումը, ինքնազննատուր, ներքին/արտաքին աուդիտորների բացահայտումները, ռիսկի ցուցիչները (ռիսկի ցուցիչների օրինակներ են արագ աճը, նոր ծառայությունները, սխալների և թերացումների քանակը, համակարգերի խափանումների քանակը, բողոքների հաճախականությունը, աշխատակիցների հոսունությունը և այլն) և այլն:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկ: Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկերի առաջացման աղբյուր կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության ոլորտում պետական կարգավորման նպատակը հանդիսանում է ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունը, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Մրցակցային ռիսկ: Մրցակցային ռիսկն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում: ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկան խիստ մրցակցային է, և Բանկն իր մրցակցային դիրքերն ամրապնդելու նպատակով հետևողականորեն առաջնորդվում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներով, իրականացնում է իր կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ համակարգված բարեփոխումներ, ներդնում է բանկային ինովացիոն առաջավոր տեխնոլոգիաներ, բարձրացնում է

մատուցվող ծառայությունների որակն ու մատչելիությունը:

- 3.2.3 Վերը նշված ռիսկերից բացի Բանկը կարող է բխվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Բանկը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:
- 3.2.4 Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը և մշտապես գնահատելով գործունեության միջավայրի փոփոխություններն ու դրանցով պայմանավորված մարտահրավերները՝ Բանկը պատրաստ է իրականացնելու այլընտրանքային ռազմավարություններ՝ նպատակ ունենալով նվազագույնի հասցնել իր գործունեության վրա դրանց բացասական ազդեցությունն ու ապահովել հիմնական թիրախային ցուցանիշների կատարումը:

Տեղեկատվություն Բանկի մասին

Բանկի պատմությունը և զարգացումը.

3.3.1 Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «АРМСВИСБАНК».

անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY.

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО “АРМСВИСБАНК”

անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CJSC

- 3.3.2 Բանկը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2004թ-ի սեպտեմբերի 15-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 2004թ-ի հոկտեմբերի 7-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0476: 2005թ-ի փետրվարի 25-ին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 84 լիցենզիան: Բանկի ապրանքային նշանն է՝

ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ

ARM SWISS BANK

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 25.08.2005թ.:

- 3.3.3 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ը հիմնադրման օրվանից ի վեր, շուրջ 20 տարի, ծավալում է գործունեություն ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկի հիմնադիր և հիմնական բաժնետերն է հանդիսանում շվեյցարական ժամացույցների «Ֆրանկ Մյուլլեր Ուոչլանդ» ընկերության հիմնադիր, սեփականատեր և գործադիր տնօրեն, հայազգի գործարար Վարտան Սիրմակեյը:

3.3.4 Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

Բանկի պետական գրանցման համարն է 26:

Բանկի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10,

Կապի միջոցները՝

հեռ. (37460) 75-70-00, (374 11) 75-70-00

ֆաքս (3741) 54-07-28

Էլ. փոստ info@armswissbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

3.3.5 Բանկը մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի:

3.3.6 Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացվում են Բանկային գործունեության վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների, մասնավորապես, պոտենցիալ ներդրողների կողմից Բանկի իրացվելիության մասին գնահատական տալու համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝

Բանկի՝ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների մեծությունները 2023-2025թթ.

Նորմատիվի անվանումը	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանված նորմատիվի թույլատրելի մեծություն	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.03.2025թ.	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.12.2024թ.	Նորմատիվի փաստացի մեծություն 31.12.2023թ.
Առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքություն	Նվազագույնը 8.3%	16.34%	16.13%	14.42%
Ընդհանուր կապիտալի համարժեքություն	Նվազագույնը 11%	21.82%	21.92%	21.51%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 15%	39.31%	39.55%	45.76%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 60%	191.58%	197.60%	268.51%

Բիզնեսի նկարագիրը

Հիմնական գործունեություն

3.4.1 Բանկն իրականացնում է օրենքով և այլ իրավական ակտերով բանկերին թույլատրված ֆինանսական գործառնություններ ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական շուկաներում:

3.4.2 Բանկը ֆինանսական գործառնություններն իրականացնում է ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես

էլ արտարժույթով:

3.4.3 Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է կորպորատիվ և ներդրումային ուղղություններով՝ ձեռնպահ մնալով զանգվածային ծառայությունների մատուցումից:

3.4.4 2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի թղթակցային նոստրո հաշիվներ 20 բանկում, որից 17-ը ոչ ռեզիդենտ են և 7 բանկերի թղթակցային լորո հաշիվներ: Բանկը դեպո հաշիվներ ունի 4 արտասահմանյան ֆինանսական ընկերություններում:

3.4.5 Իր գործունեությունն իրականացնելու համար Բանկը օգտվում է ինչպես միջազգային SWIFT վճարային, Bloomberg և Reuters տեղեկատվական, այնպես էլ ՀՀ գործող BankMail և CBANet համակարգերից:

3.4.6 Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.

3.4.6.1 Վարկային ծառայություններ

Վարկավորման ընդհանուր ներդրումների ծավալը 31.12.2024թ-ի դրությամբ կազմել են Բանկի ակտիվների 45.76%-ը:

Բանկի որդեգրած քաղաքականությամբ վարկավորման գործունեության մեջ Բանկը շարունակում է նախապատվություն տալ կայուն բիզնես, զարգացման տեսանկյունից հեռանկարներ, կառավարման որակյալ համակարգ և բարի համբավ ունեցող կայացած կորպորատիվ հաճախորդներին: Բանկը պատրաստակամ է համագործակցել այն հաճախորդների հետ, որոնք հետաքրքրված են կամ ակտիվորեն օգտվում են Բանկի կողմից առաջարկվող այլ ծառայություններից:

Բանկը շարունակում է հաճախորդներին առաջարկել վարկային գործիքների լայն փաթեթ.

- վարկեր, վարկային գծեր, օվերդրաֆտներ, այդ թվում՝ քարտային օվերդրաֆտներ
- բանկային երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ,
- գնման պատվերի ֆինանսավորում, նախաարտահանման և հետարտահանման ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,
- նախագծային ֆինանսավորում, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի և էներգաարդյունավետ նախագծերի ֆինանսավորում,
- լիզինգային ֆինանսավորում և հաճախորդների կարիքներից բխող այլ ծառայություններ:

Անհատական վարկային ծառայությունների շրջանակից Բանկը տարեցտարի ակտիվացնում է իր գործունեությունը հիփոթեքային շուկայում՝ հաճախորդներին հետևողականորեն առաջարկելով մրցակցային պայմաններով վարկային գործիքներ:

Բանկի կողմից տնտեսության վարկավորման հիմնական ոլորտներ են հանդիսանում արդյունաբերությունը (սննդի արդյունաբերություն, հանրային սնունդ և սպասարկում, թեթև արդյունաբերություն), էներգետիկան, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի ոլորտը, առևտուրը, գյուղատնտեսությունը (գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրություն, վերամշակում, ժամանակակից պտղատու այգիների հիմնում, ձկնաբուծություն և այլն) և տուրիզմը:

2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ընդհանուր վարկային պորտֆելը դրամային արտահայտությամբ կազմել է 204.9 մլրդ ՀՀ դրամ, որը 2023թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նույն ցուցանիշի համեմատությամբ աճել է 19.72%-ով:

*Վարկային պորտֆելի կառուցվածքի բաշխվածությունն ըստ արժույթների՝ 2022-2024թթ.
Ժամանակահատվածի համար*

Արժույթ	2025/31/03 Տեսակարար կշիռ (%)	2024/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)	2023/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)	2022/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)
---------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

1	ՀՀ դրամ	72.5%	71.4%	64.2%	61.2%
2	ԱՄՆ դոլար	18.7%	20.2%	26.0%	30.1%
3	Եվրո	8.7%	8.3%	9.6%	8.0%
4	Այլ	0.1%	0.1%	0.2%	0.7%

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ աշխարհագրական դիրքի՝ 2022-2025թթ.
Ժամանակահատվածի համար

Անվանում	Տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում			
	2025/31/03	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12
Երևան	61.9%	63.0%	64.0%	58.2%
Կոտայք	9.7%	9.3%	9.1%	9.3%
Սյունիք	1.9%	2.0%	1.5%	1.7%
Վայոց Ձոր	7.2%	6.3%	6.1%	6.5%
Արագածոտն	1.0%	1.0%	1.1%	2.3%
Շիրակ	2.9%	2.9%	2.9%	3.2%
Արմավիր	4.5%	4.4%	3.7%	6.4%
Արարատ	6.5%	6.9%	7.2%	8.0%
ՀՀ այլ մարզեր	3.1%	3.0%	3.1%	2.9%
Արտասահման	1.3%	1.2%	1.3%	1.5%

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ 2022-2025թթ.
Ժամանակահատվածի համար

Անվանում	Տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում			
	2025/31/03	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնաբուծություն	4.2%	4.4%	6.0%	7.3%
Մշակող արդյունաբերություն	21.8%	23.2%	25.1%	30.6%
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	8.5%	8.6%	10.9%	13.3%
Շինարարություն	20.5%	18.4%	16.2%	10.2%
Առևտուր	11.4%	12.7%	13.5%	14.4%
Հյուրանոցային գործունեություն և կացության կազմակերպում	6.1%	5.5%	4.9%	5.0%
Հիփոթեքային վարկեր	17.9%	18.1%	15.7%	14.2%
Սպառողական վարկեր	2.7%	2.6%	1.3%	1.2%
Տնտեսության այլ ճյուղեր	6.9%	6.4%	6.5%	3.7%

Բանկում վարկավորումը զարգացել է հետևյալ հիմնական ուղղություններով.

- ✓ Կորպորատիվ վարկավորում
- ✓ Նախագծային ֆինանսավորում

- ✓ Անհատական վարկավորում
- ✓ Արտահանման ֆինանսավորում և Ֆակտորինգ:

Կորպորատիվ վարկավորում, այդ թվում ՓՄՁ

Կորպորատիվ վարկերի պորտֆելում ընդգրկված են խոշոր և ՓՄՁ հաճախորդներին շրջանառու և կապիտալ ներդրումների նպատակով, այդ թվում՝ առևտրի ֆինանսավորման, գյուղատնտեսական (պետական ծրագրերի շրջանակում) նպատակներով տրված վարկերը, վարկային գծերը, օվերդրաֆտները, և այլն, բացառությամբ նախագծային ֆինանսավորման շրջանակում տրված վարկերի (որի մասին ներկայացված է առանձին բաժնով): Կորպորատիվ վարկավորման ոլորտում մեծ նշանակություն ունեն ՀՀ կառավարության կողմից տարբեր ոլորտների աջակցության նպատակով ներդրված սուբսիդավորման ծրագրերի շրջանակներում տրամադրվող վարկային գործիքները և առևտրի ֆինանսավորման նպատակով տրված վարկերը: ԱՖԾ ոլորտում Բանկը երկար տարիներ համագործակցում է ՎԶԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի հետ, իսկ 2022թ-ից արդեն ԵԱԶԲ-ի հետ՝ 5 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափի շրջանակում և ՏՀՄԲ-ի հետ՝ 5 մլն եվրո սահմանաչափի շրջանակում՝ հաճախորդներին մատուցելով ներմուծման և արտահանման կարճաժամկետ վարկեր, ակրեդիտիվներ, ինկասոներ, միջազգային երաշխիքներ:

Բանկի համար ռազմավարական ուղղություն է հանդիսանում կայուն և կանաչ ֆինանսավորումը, որի միջոցով աջակցվում է էկոլոգիապես մաքուր և սոցիալապես պատասխանատու նախագծերին: Առաջնահերթություն է տրվում այնպիսի ֆինանսական գործիքներին, որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը և ոլորտային կայուն զարգացմանը:

Հատկանշական է, որ պետական և մասնավոր ընկերությունների պատվերների ավելացմանը զուգահեռ նկատվում է բանկային երաշխիքների պորտֆելի աճ: Մինևույն ժամանակ էականորեն աճել է լիզինգային գործիքների ծավալները, ինչը պայմանավորված է կառավարության կողմից համապատասխան ոլորտում սուբսիդավորման ծրագրերի առկայությամբ: Կանխատեսում ենք նաև, որ 2025թ-ի ընթացքում կշարունակվի բարձր մնալ պահանջարկը լիզինգային գործիքների և բանկային երաշխիքների նկատմամբ, քանի որ այս ճյուղը ունի զարգացման դեռ չօգտագործված պոտենցիալ և զարգացման միտում:

Նախագծային ֆինանսավորում

Այստեղ կենտրոնացված է Բանկի վարկային պորտֆելի այն հատվածը, որը ֆինանսավորում է վերականգնվող էներգիայի, շինարարության, գյուղատնտեսական և այլ ոլորտների նոր սկսնակ բիզնես նախագծերի կապիտալ ներդրումները: Ընդ որում՝ 2024թ-ի ընթացքում նախագծերի ֆինանսավորման ոլորտում շարունակել են ակտիվ լինել բնակելի շենքերի կառուցապատման ծրագրերը, ինչպես նաև բիզնես նպատակով արևային կայանների կառուցման նախագծերի ֆինանսավորումները: Արդյունքում Բանկը առաջատար դիրքեր է զբաղեցնում գերմանական KfW Bank-ի կողմից ֆինանսավորվող և Գերմանահայկական Հիմանդրամի կողմից կառավարվող Վերականգնվող էներգիայի զարգացում,

Էներգաարդյունավետություն ՓՄՁ-ների համար ծրագրերի շրջանակներում: Նշված ուղղությունները կայուն աճ են ապահովում Բանկի վարկային պորտֆելում և հանդիսանում են ռեսուրսային ապահովվածություն ունեցող ծրագրեր: Միաժամանակ Նախագծային ֆինանսավորման շրջանակներում իրականացվում են բազմաբնակարան շենքերի կառուցապատման ծրագրերի ֆինանսավորումներ, որոնք նաև նպաստում են Բանկի հիփոթեքային պորտֆելի աճին: 2025թ-ի սկզբի դրությամբ ընթացքում են գտնվում Բանկի կողմից ֆինանսավորված թվով 19 կառուցապատման ծրագրեր:

Անհատական վարկավորում

Մասնագիտացված չլինելով մանրածախ բանկային ծառայությունների շուկայում՝ Բանկն առանձնակի հետաքրքրություն է ցուցաբերում հիփոթեքային վարկավորման ոլորտում, որտեղ տարիներ շարունակ արձանագրել է կայուն աճի տեմպեր:

Բանկն առաջարկում է հիմնականում Երևան քաղաքում և հարակից բնակավայրերում բնակարանների ձեռք բերման, վերանորոգման և կառուցապատման վարկեր, ինչպես ֆիքսված (ծրագրային) տոկոսադրույքով, այնպես էլ փոփոխական տոկոսադրույքով մինչև 20 տարի մարման ժամկետով: Հիփոթեքային վարկերի ֆինանսավորման աղբյուրը հանդիսանում են սեփական ռեսուրսները, «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ից և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ից հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերից ստացված ծրագրային միջոցները:

2024թ-ին Բանկը «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի և «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի ծրագրերի շրջանակներում սկսել է համագործակցել «Զինծառայողներին պետական աջակցության ծրագրի» հետ, որի շրջանակներում հաճախորդներին տրամադրվում են անշարժ գույքի ձեռքբերման և կառուցման հիփոթեքային վարկեր:

Անհատական վարկավորման պորտֆելի աճը ուղիղ փոխկապակցված է Նախագծերի ֆինանսավորման բաժնի կողմից ֆինանսավորվող բազմաբնակարան բնակելի շենքերի նախագծերի ֆինանսավորման հետ:

Բանկն առաջնահերթություն է տալիս կայուն և կանաչ ֆինանսավորմանը՝ նախապատվություն տալով Էներգաարդյունավետ և էկոլոգիական տեսանկյունից պատասխանատու նախագծերին: Պորտֆելում արդեն ընդգրկված են մի շարք կառուցապատման նախագծեր, որոնց շենքերը համապատասխանում են Էներգաարդյունավետության բարձր պահանջներին, և որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը և էներգիայի օգտագործման արդյունավետության բարձրացմանը:

Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ (ներքին և միջազգային)

Առևտրի ֆինանսավորումը և ֆակտորինգը Բանկի վարկային գործունեության կարևոր ուղղություններից են: Բանկն այդ ոլորտում շարունակում է մնալ ՀՀ բանկային համակարգի առաջատարներից, և այդ առումով ընթացիկ տարին ևս բացառություն չէ:

Առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի շրջանակում Բանկն առաջարկում է ներքին ֆակտորինգ, ինչպես նաև միջազգային ֆակտորինգ (արտահանման, ներմուծման և նախաարտահանման ֆինանսավորում)՝ համագործակցելով Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալության (ՀԱԱԳ) և FCI (Factors Chain International) անդամ բանկերի հետ: Միաժամանակ, Բանկը, ակտիվորեն մասնակցելով ՎԶԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի և ԵԶԲ-ի Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրերին՝ իր հաճախորդներին տրամադրում է նաև ակրեդիտիվ, ինկասո և միջազգային երաշխիք:

Բացի ավանդական ֆինանսավորման լուծումներից, Բանկը նաև ակտիվորեն աշխատում է կանաչ և կայուն ֆինանսավորման ուղղությամբ, ինչի շրջանակում տեղի են ունենում նորարարական ծրագրերի ներդրումներ, որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը: Առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի գործիքները ներառում են նաև այնպիսի նախագծեր, որոնք ուղղված են էներգաարդյունավետ տեխնոլոգիաների և էկոլոգիապես մաքուր արտադրանքների ֆինանսավորմանը:

2024թ-ի վերջի դրությամբ ՀԱԱԳ-ի կողմից թողարկված վկայագրերի ապահովությամբ արտահանման և նախաարտահանման ֆինանսավորումների պորտֆելը կազմել է 7.1 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկը շարունակում է մնալ ՀԱԱԳ-ի հետ համագործակցող ամենակտիվ կառույցը ՀՀ բանկային համակարգում: ՀԱԱԳ-ի հետ պարբերաբար քննարկվում են նոր գործիքակազմի ներդրման հնարավորությունները: Այսպես, 2024թ.-ի ընթացքում ՀԱԱԳ-ի հետ համատեղ ներդրվել է միջազգային ֆակտորինգի ապահովագրության գործիքը, և հաջողությամբ իրականացվել է ՀԱԱԳ-ի ապահովագրությամբ առաջին միջազգային ֆակտորինգի ֆինանսավորման գործարքը:

Կայուն ֆինանսավորում

Բանկի համար ռազմավարական ուղղություն է հանդիսանում կայուն ֆինանսավորումը:

Բանկը ակտիվորեն ներգրավված է կայուն ֆինանսավորման ոլորտում՝ հենվելով բնության պահպանման և կլիմայի դիմակայունության ծրագրերի աջակցության վրա: Բանկը համագործակցում է իր հաճախորդների հետ՝ խթանելով նրանց կայուն զարգացման նախաձեռնություններին, ինչպես նաև տրամադրելով ֆինանսական և խորհրդատվական աջակցություն:

Նպատակ ունենալով խթանել կայուն ֆինանսավորումը՝ Բանկը պատրաստվում է ներդնել նոր վարկային գործիքներ, որոնք կհամապատասխանեն էներգիայի արդյունավետության, վերականգնվող էներգիայի, կանաչ բիզնեսում և այլ միջազգային պրակտիկայում ընդունված պահանջներին: Հարկ է նշել, որ 2024թ-ի տարեվերջին Բանկի կանաչ և կայուն նախագծերի

պորտֆելը կազմել է 31 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ կանայք բիզնեսում վարկային պորտֆելը՝ շուրջ 60 մլրդ ՀՀ դրամ:

Բանկը նաև սկսել է համագործակցություն բնապահպանական կազմակերպությունների և միջազգային կառույցների հետ՝ համատեղ ծրագրեր մշակելու և ֆինանսավորելու նպատակով:

Կայուն ֆինանսավորման իր գործունեությունը ընդլայնելով՝ Բանկը կկազմակերպի դասընթացներ և սեմինարներ, որոնք կօգնեն հաճախորդներին հասկանալ իրենց նախագծերի շրջակա միջավայրի վրա ունեցած ազդեցությունը: Բանկը, տեխնիկական աջակցության ծրագրի շրջանակում համագործակցելով ԵՆԲ-ի հետ, նախատեսում է ներդնել վարկային պորտֆելի կլիմայական ռիսկերի գնահատման համակարգ, որը կվերահսկի վարկերի շրջակա միջավայրի վրա ունեցած ազդեցությունը, ապահովելով լրացուցիչ հաշվետվություններ և վերլուծություններ:

Բանկը 2024թ-ի հունվարից համագործակցում է PCAF (Partnership For Carbon Accounting Financials) կազմակերպության հետ, որի մեթոդաբանությունը օգնում է ֆինանսական հաստատություններին հաշվարկել իրենց ածխածնի արտանետումները, այդպիսով նպաստելով ավելի պատասխանատու ֆինանսական գործունեության զարգացմանը:

Այս նախաձեռնությունները կօգնեն Բանկին ամրապնդել իր դիրքը կայուն ֆինանսավորման ոլորտում՝ նպաստելով շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը և կայուն տնտեսական զարգացմանը:

3.4.6.2 Ներդրումային ծառայություններ

Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բրոքերային գործունեության շրջանակներում Բանկն իր անունից և հաճախորդի հաշվին կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին հաճախորդի հանձնարարականների հիման վրա իրականացնում է արժեթղթերի առք/վաճառք, ինչպես նաև այլ գործողություններ և գործարքներ՝ կապված բրոքերային գործունեության իրականացման հետ:

Արժեթղթերի պահառության շրջանակներում Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է հետևյալ ծառայությունները

Հաճախորդի արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների գրանցում.

Հաճախորդի արժեթղթերի անվանատեր հանդես գալը.

Հաճախորդի համար առանձին դեպո հաշվի բացում և վարում.

Հաճախորդին արժեթղթերի վերաբերյալ թողարկողից, Կենտրոնական դեպոզիտարիայից և այլ պահառուից ստացված ամբողջական տեղեկատվության տրամադրում.

Արժեթղթերի պահառությանն առնչվող և օրենքով թույլատրվող այլ ծառայություններ:

Բանկը պահառության ծառայություններ է մատուցում ՀՀ տարածքում և դրանից դուրս շրջանառվող ազատ շրջանառության իրավունքով ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի

համար:

Դրամային իրացվելիության կառավարման նպատակով Բանկն իր հաշվետեր հաճախորդներին առաջարկում է ռեպո գործարքների կնքում մինչև 3 ամիս ժամկետով: Ռեպո գործարքների առարկա կարող են հանդիսանալ պետական պարտատոմսերը և Բանկի կողմից Հայաստանի ֆոնդային բորսայի առևտրային նստաշրջանում գնանշվող կորպորատիվ պարտատոմսերը:

Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է նաև արժեթղթերի բորսայական ու արտաբորսայական շարժի ապահովման, միջազգային տիրություն շրջանառվող արժեթղթերի ձեռքբերման, կորպորատիվ հաճախորդների արժեթղթերի թողարկման, տեղաբաշխման կազմակերպման և այլ ծառայություններ:

3.4.6.3 Հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ

Հաշվարկադրամարկղային ծառայությունների շրջանակներում Բանկի կողմից մատուցվում են հետևյալ հիմնական ծառայությունները.

- Հաշիվների բացում, ավանդների ընդունում, ավանդի գրավով վարկերի տրամադրում
- Էսքրու, դեպո հաշիվների բացում և սպասարկում
- Դրամական և միջազգային փոխանցումներ
- Արտարժույթային և ոսկով, կանխիկ գործառնություններ, այդ թվում՝ ոսկու ձուլակտորներով
- Ածանցյալ գործառնություններ
- Անհատական պահախցիկներ
- Քարտերի, ՊՈՍ տերմինալների տրամադրում և սպասարկում,

Ծառայությունների մշակման և մատուցման ժամանակ Բանկն առանձնանում է մի շարք առավելություններով, ինչպիսիք են արագությունը, սպասարկման բարձր որակը, հուսալիությունը, անհատականացված մոտեցումը և այլն:

Հիմնական շուկաները

3.4.7 Բանկը, հավատարիմ մնալով իր որդեգրած քաղաքականությանը, շարունակում է գործունեություն ծավալել և մասնագիտանալ կորպորատիվ և ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցման ոլորտում՝ իր առջև ունենալով Հայաստանում այդ ուղղությամբ առաջատար բանկ դառնալու տեսլականը՝ առաջնահերթություն տալով կանաչ և կայուն նախագծերին:

3.4.8 Բանկն առանձնանում է կորպորատիվ հաճախորդներին առաջարկվող համալիր ծառայությունների լայն տեսականիով՝ սկսած ավանդական բանկային ծառայություններից (վճարահաշվարկային, վարկային ծառայություններ, դեպոզիտային ճկուն սխեմաներ, առևտրի ֆինանսավորում և այլն) մինչև ոչ ավանդական բանկային ծառայություններ (այլընտրանքային ֆինանսավորում, ֆակտորինգ, ֆորվարդ, սվոփ, օպցիոն և այլն):

3.4.9 Առևտրի ֆինանսավորումը, ֆակտորինգային ծառայությունները, ինչպես նաև ապրանքային և ֆինանսական ֆյուչերսները հիմնականում ուղղված են արտահանման և

ներմուծման ոլորտում գործող հաճախորդներին՝ նպատակ ունենալով պահպանել նրանց մրցունակությունը տեղական և միջազգային շուկաներում, ընձեռելով նոր շուկաներ ներթափանցելու հնարավորություն: 2008թ-ից Բանկն անդամակցում է Factors Chain International-ին (Միջազգային ֆակտորինգային ասոցիացիա), ինչը հնարավորություն է տալիս Բանկին միջազգային ֆակտորինգային գործառնություններ իրականացնել ավելի քան 90 երկրում գտնվող շուրջ 400 անդամ-բանկերի միջոցով:

- 3.4.10 Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը: Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ներդրումային գործիքների բավականին լայն տեսականի՝ ամերիկյան, եվրոպական, ռուսական ընկերությունների ու ներդրումային հիմնադրամների բաժնետոմսեր, դեպոզիտար ստացականներ, պետական ու կորպորատիվ պարտատոմսեր, ապրանքային ֆյուչերսներ, օտարերկրյա արժեթղթերով ռեպո մարժինալ գործառնություններ, կանխիկ ու անկանխիկ ոսկով գործառնություններ և այլն:
- 3.4.11 Ֆինանսավորման ածանցյալ գործիքների միջոցով Բանկի հաճախորդներն առավել արդյունավետ կարող են իրականացնել իրենց ռիսկերի դիվերսիֆիկացումը, ինչպես նաև դրամական հոսքերի կառավարումը:
- 3.4.12 Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր կորպորատիվ հաճախորդներին առաջարկում է արժեթղթերի թողարկման ու տեղաբաշխման կազմակերպման ծառայություններ:
- 3.4.13 Բանկը շարունակում է իր ակտիվ մասնակցությունը ՀՀ արժեթղթերի շուկայի ֆինանսական միջնորդության ոլորտի օրենսդրական դաշտի բարեփոխումներին վերաբերող նախաձեռնություններին:
- 3.4.14 Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է անհատականացված (tailor-made) պրոդուկտների փաթեթ՝ արժեթղթերի անհատական, կոլեկտիվ և այլ տիպի պորտֆելների ձևավորում, բրոքերային ու պահառուական ծառայություններ, ներդրումային գործառնությունների վերաբերյալ խորհրդատվության մատուցում: Ճկունությունը հաճախորդների հետ աշխատելիս կարևոր գործոն է Բանկի առաջանցիկ զարգացման ապահովման «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» բրենդի առաջնության գործում:
- 3.4.15 Բանկն իր հաճախորդների հետ ձևավորում է երկարատև ու գործընկերային հարաբերություններ, որոնց հիմքում ընկած են սերտ ու փոխշահավետ համագործակցությունը: Հմուտ և փորձառու անձնակազմի շնորհիվ Բանկը բացահայտում է հաճախորդների կարիքները և ժամանակին տալիս բարձրակարգ ֆինանսական լուծումներ:
- 3.4.16 Հաշվի առնելով բանկային համակարգում առկա մրցակցությունը՝ Բանկը մշտապես իրականացնում է մրցակցային դիրքի վերլուծություններ, շուկայում գործող ծառայությունների պայմանների և տոկոսադրույքների ուսումնասիրություններ:
- 3.4.17 Շարունակաբար կատարելագործել և զարգացնել Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը՝ համահունչ դարձնելով Բանկի առջև դրված խնդիրները: Առավել մեծ ուշադրություն է դարձվելու Բանկի համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող

ուլորտների զարգացմանը, Բանկում հաճախորդների սպասարկման նոր որակի տեխնոլոգիաների ներդրմանը և հաճախորդներին որակյալ ծառայությունների մատուցմանը:

3.4.18 Բանկը մշտապես ձգտել է առաջատար դիրքեր գրավել և այդ դիրքերը պահպանել բարձրակարգ բանկային ծառայությունների որակական հատկանիշների ապահովմամբ, ինչպես նաև առաջատար դիրքերում է որոշակի ծառայությունների մատուցմամբ և ներդրմամբ, մասնավորապես՝

- Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ,
- Լիզինգային ֆինանսավորում
- Բանկային երաշխիքների տրամադրում
- Կանաչ և կայուն ֆինանսավորում
- Մետաղական հաշիվներով գործառնություններ,
- Ոսկու ձուլակտորների առք ու վաճառք,
- Պարտատոմսերի տեղաբաշխման/թողարկման կազմակերպում, ինչպես նաև գործառնություններ երկրորդային շուկայում,
- Կորպորատիվ հաճախորդների համար համալիր լուծումներ:

Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների տեսականին և ծավալները շարունակում են ընդլայնվել հետևյալ գործոնների առկայության պարագայում՝ սպասարկման որակ, աշխատակիցների պրոֆեսիոնալիզմ, նոր տեխնոլոգիաների կիրառում, տարածքի՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխանող պայմաններ: Այս շրջանակում Բանկի գործունեության ծավալների և աշխատակազմի ավելացմանը զուգընթաց, ինչպես նաև հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների քանակի ավելացման ու որակի բարելավման անհրաժեշտությունից ելնելով՝ պլանավորվում է 2025թ-ին ավարտին հասցնել նոր և առավել հարմարավետ գլխամասային գրասենյակի ինտերիերի դիզայներական, ներքին հարդարման և տեղափոխման աշխատանքները: Բանկի նոր շենքային պայմաններում հաճախորդների քանակական աճին զուգահեռ կապահովվի որակի բարձրացման ու նոր տեխնոլոգիական ներդրումներ:

3.4.19 Միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունը Բանկի համար ռազմավարական նշանակություն ունի և հիմնական նպատակներից մեկն այդ համագործակցությունները ընդլայնելը և նորերով ավելացնելն է: Միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունը հնարավորություն է տալիս Բանկին իր հաճախորդներին առաջարկել հստակ նպատակայնություն ունեցող բարենպաստ պայմաններով վարկային գործիքներ, մեծացնել որոշակի ոլորտներում պորտֆելի ծավալը, ներգրավել նոր հաճախորդներ: Միևնույն ժամանակ միջազգային ֆոնդերը տրամադրում են նաև տեխնիկական աջակցություն և մասնագիտական գիտելիքներն ավելացնելու բազմաթիվ հեռահար դասընթացներ, ինչը բարձրացնում է Բանկի ներքին կարողությունները: Հետագայում ևս Բանկն իր հաճախորդներին կառաջարկի արդյունավետ համակցված վարկատեսակներ և այլ գործիքներ՝ պահպանելով հիմնականում կորպորատիվ հաճախորդների ներգրավման և սպասարկման սկզբունքները: Մասնավորապես.

- ՎՋԵԲ-ի հետ համատեղ համագործակցության ողջ ընթացքում հաջողությամբ ֆինանսավորվել են ՓՄՁ, Առևտրի ֆինանսավորման և Էներգախնայողության մի շարք ծրագրեր: 2024թ-ին խորացվել է ՎՋԵԲ-ի հետ համագործակցությունը SMEC և MSME գործիքների ուղղությամբ՝ ՎՋԵԲ-ի Տարեկան ժողովի ընթացքում կնքելով գումարային 10 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագրեր: ԱՖԾ-ի սահմանաչափը 2024թ-ին կազմել է 28.5 մլն ԱՄՆ դոլար, որը ՀՀ բանկային համակարգում ամենամեծ սահմանաչափերից է: Հատկանշական է նաև, որ 2024թ-ի մայիսի 14-16ը Երևանում կայացած ՎՋԵԲ-ի տարեկան ժողովի շրջանակում Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի (TFP) ոլորտում նախորդ տարվա ցուցանիշների արդյունքներից ելնելով՝ Բանկն արժանացել է **«2023թ-ի Ամենաակտիվ թողարկող բանկը Հայաստանում» մրցանակին**: Մրցանակների շնորհումը վկայում է ՎՋԵԲ-ի հետ Առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում Բանկի տարեցտարի ընդլայնվող արդյունավետ համագործակցության մասին:
- Բանկը ԱԶԲ-ի հետ համագործակցում է Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի (ԱՖԾ) շրջանակում 9 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափով: Սեպտեմբերի 3-ին Սինգապուրում կայացած 10-րդ ամենամյա մրցանակաբաշխության շրջանակում Բանկն Ասիական Զարգացման Բանկի (ԱԶԲ) կողմից, Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակում, արդեն երրորդ անգամ արժանացել է **«Առաջատար գործընկեր բանկ Հայաստանում» (“Leading partner bank in Armenia”)** մրցանակին:
- Բանկը ակտիվ մասնակցություն ունի KfW բանկի և EIB կողմից ԳՀՀ-ի միջոցով իրականացվող մի շարք ծրագրերին: Ավելին՝ 2024թ-ին, ընդլայնելով համագործակցության շրջանակը, միացել է նաև KfW բանկի ՓՄՁ աջակցության ծրագրի 4-րդ փուլին: Նշված ծրագիրը հնարավորություն է տալիս Բանկին հաճախորդներին առաջարկել մատչելի և մրցունակ դրամային վարկեր:
- 2024թ-ի նոյեմբերի 15-ին **Եվրոպական Ներդրումային Բանկի (ԵՆԲ)** մաս կազմող EIB Global-ի հետ Բանկը ստորագրեց 16 մլն եվրո ընդհանուր ծավալով վարկային պայմանագիր՝ Հայաստանում մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) ֆինանսական հասանելիությունն ընդլայնելու նպատակով:
- Բանկը 2024թ-ի հունվարից համագործակցում է **PCAF (Partnership For Carbon Accounting Financials)** կազմակերպության հետ, որի մեթոդաբանությունը օգնում է ֆինանսական հաստատություններին հաշվարկել իրենց ածխածնի արտանետումները, այդպիսով նպաստելով ավելի պատասխանատու ֆինանսական գործունեության զարգացմանը: Հարկ է նշել, որ 2025թ-ի մարտին Բանկը, որպես առաջատար ֆինանսական կազմակերպություն, առաջինն է ՀՀ բանկային համակարգում, որ սահմանել է բնապահպանական պատասխանատվության նոր չափանիշներ՝ հրապարակելով **Ջերմոցային գազերի (GHG) արտանետումների հաշվառման իր առաջին հաշվետվությունը**՝ հիմք ընդունելով միջազգայնորեն ընդունված Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) մեթոդաբանությունը:
- Բանկի և Եվրոպական Ներդրումային Բանկի (ԵՆԲ) միջև կնքվել է Տեխնիկական Աջակցության համաձայնագիր՝ ԵՆԲ-ի կողմից ֆինանսավորվող **Greening Financial Systems Technical Assistance Program (GFS TAP) Տեխնիկական աջակցության ծրագրի** ներքո: GFS TAP ծրագրի հիմնական նպատակն է տրամադրել Բանկին միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան տեխնիկական աջակցություն կլիմայական ռիսկերի կառավարման փորձը բարելավելու համար, իսկ որպես վերջնարդյունք Բանկը կունենա միջազգային չափորոշիչներին նհամապատասխան Transition Plan Framework:

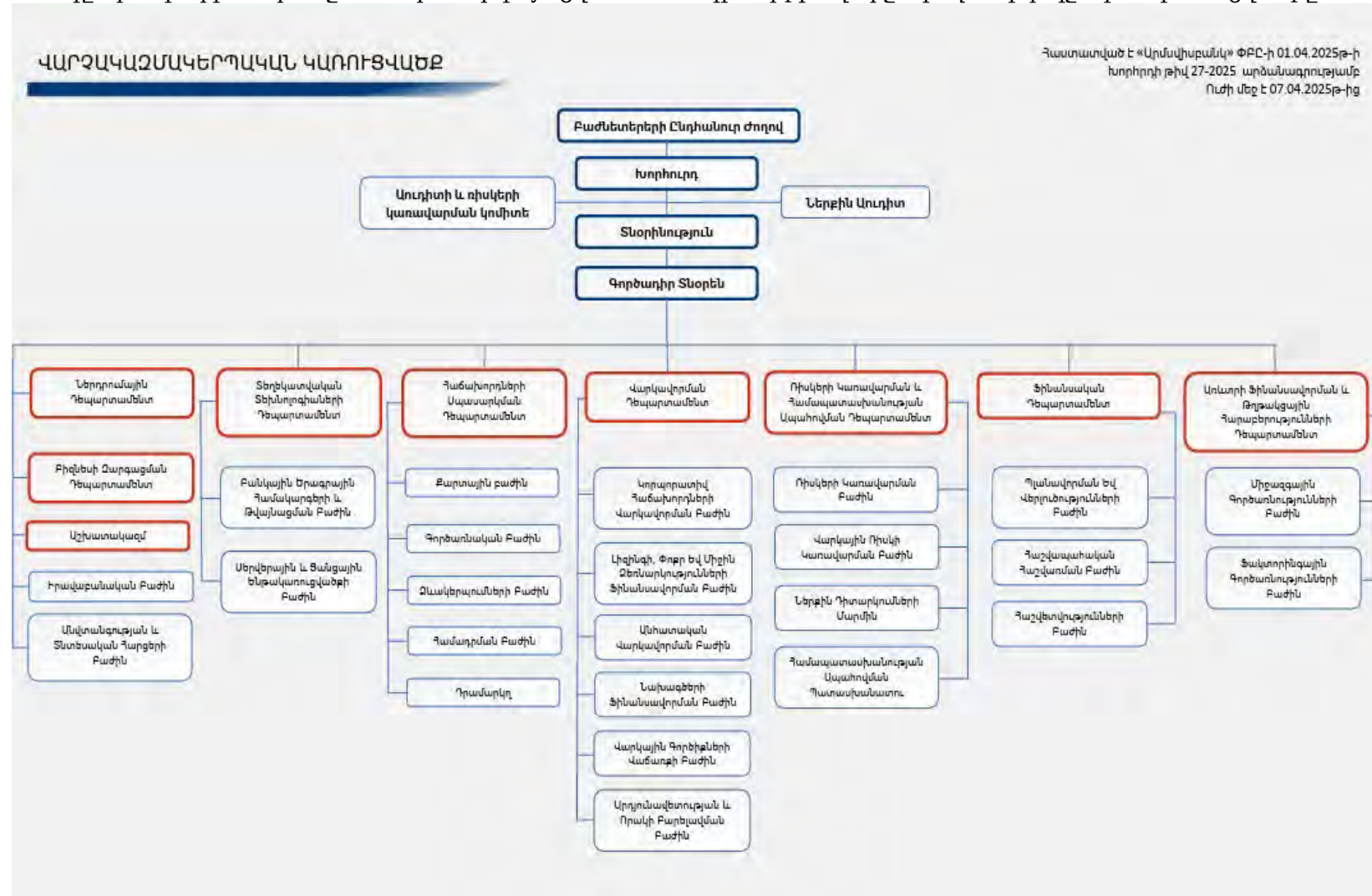
- Մասնագետների պատրաստման/վերապատրաստման գծով շարունակական աշխատանքներն են իրականացվել, մասնավորապես.
 - ✓ EBRD Green Finance Academy-ի հետ համագործակցության շրջանակում 30 աշխատակից հանձնել են համապատասխան մոդուլներ և ստացել սերտիֆիկատներ:
 - ✓ Բանկի 2 աշխատակից մասնակցել է EBRD Green Finance Academy-ի կողմից կազմակերպված Climate Transition Planning Programme Armenia վեցամսյա դասընթացին և ստացել սերտիֆիկատներ
 - ✓ PCAF-ի հետ համագործակցության շրջանակում Բանկի 2 աշխատակից հաջողությամբ ավարտել է PCAF Academy-ի Global GHG Accounting and Reporting Standard, Financed Emissions դասընթացը և ակրեդիտացվել PCAF-ի կողմից:
 - ✓ Բանկի 1 աշխատակից մասնակցել է House of Training-ի և ATTF Luxembourg-ի կողմից կազմակերպված «Sustainable Finance Certification Programme» ծրագրին և ստացել վկայական:
- Հիփոթեքային վարկավորման շրջանակում Բանկը շարունակում է համագործակցել «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ների ծրագրերի հետ:
- Նախաարտահանման և հետարտահանման վարկերի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում Բանկը շարունակելու է խորացնել «Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալություն» ԱՓԲԸ-ի ապահովագրական վկայագրերի ապահովությամբ արտահանման վարկավորումը: Բանկը շարունակում է մնալ ՀԱԱԳ-ի հետ համագործակցող ամենաակտիվ կառույցը ՀՀ բանկային համակարգում: ՀԱԱԳ-ի հետ պարբերաբար քննարկվում են նոր գործիքակազմի ներդրման հնարավորությունները: Այսպես, այս տարի վերջինիս հետ համատեղ մշակվել և բանկային համակարգում առաջին անգամ ներդրվել է միջազգային ֆակտորինգի ապահովագրության գործիքը:
- Եվրասիական Զարգացման Բանկը (ԵԱԶԲ) և Տնտեսական Համագործակցության Միջազգային Բանկը (ՏՀՄԲ) որպես Բանկի հետ համագործակցող կառույցներ հնարավորություն են տալիս իր ծածկույթում գտնվող երկրների շրջանակներում մատուցել Առևտրի ֆինանսավորման տարբեր գործիքների ծառայություններ (Ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ, RCA-ների ֆինանսավորում), սակայն որոշ գործիքների դեպքում (օրինակ RCA-ների վերաֆինանսավորում) կիրառվող տոկոսադրույքի ոչ գրավիչ լինելու պատճառով այս շրջանում լայնորեն չի կիրառվում:
- Թղթակցային հարաբերությունների ընդլայնման, ինչպես նաև ներդրումային ծառայությունների առաջնության շրջանակում ստեղծվել է.
 - ՕԴԴՕ բանկի հետ ֆորեքս գործարքների հնարավորություն
 - TBC բանկի հետ ուղիղ գործընկերային հարաբերություններ ակրեդիտիվների թողարկման շրջանակում
 - Bank of Georgia -ի հետ առևտրի ֆինանսավորման գործիքների հնարավորություն: Բացի այդ Bank of Georgia-ում բացվել է հաճախորդների արժեթղթերի հաշվառման համար 3 արժույթներով հաշիվներ
 - Oppenheimer & Co ընկերության հետ կնքվել է “Prime Brokerage Account Agreement” և բացվել Բանկի սեփական արժեթղթերի հաշվառման հաշիվ:
- Բանկը, ներկայումս համագործակցում է UBS Switzerland AG, UnicreditBank Austria AG, ODDO BHF, BKS Bank, Bank of Georgia, China Construction Bank, Mashreq Bank,

Raiffaizenbank International AG, Zhejiang Chouzhou Commercial Bank բանկերի հետ, ինչի շնորհիվ իր հաճախորդներին առաջարկում է տարբեր երկրներ միջազգային փոխանցումների իրականացման հնարավորություններ, ինչպես նաև առևտրի ֆինանսավորման լուծումներ, ոսկով գործարքներ, Ֆորեքս գործարքներ և այն:

- Շարունակական համագործակցության աշխատանքներ են տարվում Վիզա և Մաստերքարտ կազմակերպությունների հետ վճարային գործիքների մասով, մասնավորապես 2025թ-ից գործարքվել է Վիզա ընկերության հետ B2B վճարային համակարգը:
- Բանկը 2025թ-ին Green Climate Fund կազմակերպության կողմից ստացել է հավատարմագրում՝ դառնալով Հայաստանի Հանրապետությունում GCF-ի կողմից հավատարմագրված առաջին և միակ մասնավոր կառույց:
- Ներդրվել է ներքին աշխատանքների արդյունավետության չափման և բարելավման նոր մեխանիզմներ, մասնավորապես «Կանանց ձեռներեցության» ծրագրին համապատասխանող Հաճախորդների հաշվառման մեխանիզմ՝ հաշվետվողականության հնարավորությամբ, վարկերի գծով զուտ տոկոսային եկամտաբերության հաշվառման մեխանիզմ՝ հաշվետվողականության հնարավորությամբ, ավտոմատացվել է աշխատակիցների պարգևավճարների հաշվարկման գործընթացը:
- Ակտիվացվել են Google Pay և Apple Pay համակարգերը մոբայլ հեռախոսներով վճարումներ կատարելու համար:
- Ստեղծվել է հաճախորդի ռիսկի դասի ավտոմատ սահմանման մոդուլը:
- 2024թ-ի ընթացքում ՌԿՀԱԴ ստորաբաժանման կողմից կատարվել են ստորև նշված գործառնություններ.
 - իրականացվել են կապիտալի համարժեքության գնահատման ներքին գործընթացի վերաբերյալ փաստաթղթի մշակում և հաշվարկներ՝ ՀՀ ԿԲ նոր պահանջների համապատասխան,
 - Արտաքին աուդիտին տրամադրվող տոկոսադրույքի ռիսկի, արտարժույթային ռիսկի, իրացվելիության ռիսկի հաշվարկների, կապիտալի համարժեքության հաշվարկի հավելվածների ներդրում,
 - 2024թ-ին Բանկում մշակվել և ներդրվել է անձնական տվյալների մշակման ընթացքում ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված գործընթաց, մասնավորապես՝ ներքին իրավական ակտ և ծրագրային լուծումներ՝ ներառելով ՀՀ ԿԲ առաջարկները:
 - Բանկի կողմից նաև ուսումնասիրվում և թարմացվում են ՓԼ/ԱՖ և պատժամիջոցների պահանջների արդյունավետ կիրառման ծրագրային լուծումները և համակարգերը, որի արդյունքում ընտրվում և ներդրվում են առավել ճկուն և ժամանակակից համակարգեր: Ներկայումս Բանկի կողմից կիրառվում են հետևյալ սրբինիզային և մոնիթորինգային համակարգերը՝ World Ckeck (LSEG), SWIFT Transaction Screening, AML Management (Revytech):

Բանկի կառուցվածքը

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ: Ստորև ներկայացվում է Բանկի ներքին վարչակազմակերպչական կառուցվածքը:

Բանկի զարգացման վերջին միտումները

Վերջին հաշվետու տարվա ավարտից մինչև Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագների էական աճ չի գրանցվել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս:

Ստորև բերված աղյուսակում Պոտենցիալ ներդրողների համար ներկայացված է համապարփակ տեղեկատվություն նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվապասիվային ցուցանիշների փոփոխությունների վերաբերյալ:

Բանկի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ցուցանիշներ 2022-2025թթ.

Հազար ՀՀ դրամ

Միջոցների ներգրավում	2025/31/03	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12	Աճ/ Նվազում/ %
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	8,257,296	4,080,320	2,781,530	10,300,385	4,176,976/ 102.37%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	170,270,447	173,610,357	160,775,017	129,536,044	-3,339,910/ -1.92%
Միջոցների տեղաբաշխում	2025/31/03	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12	Աճ/ Նվազում/ %
Հաճախորդներին տրված վարկեր	219,150,981	214,175,895	178,523,416	131,275,659	4,975,086/ 2.32%
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	12,387,568	12,859,519	11,576,216	3,235,995	-471,951/ - 3.67%
Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված)	197,177,793	206,199,959	211,064,031	212,151,030	-9,002,166/ -4.38%

Բանկի շահույթի կանխատեսումը

Բանկի 2025-2027թթ-ի հեռանկարային զարգացման ծրագրով 2025թ-ի համար կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծությունը կազմում է 11.00 մլրդ ՀՀ դրամ: Կանխատեսվող չբաշխված շահույթի մեծությունը հաշվարկվում է որպես Բանկի եկամուտների և համապատասխան ծախսերի կանխատեսվող մեծությունների տարբերություն: Ընդ որում 2025թ համար Բանկը շահութաբաժինների բաշխում չի նախատեսում:

3.6.1 Թեև համաշխարհային ֆինանսա-տնտեսական համակարգի ներկայիս զարգացումներով պայմանավորված անորոշությունը կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության ծավալների հետագա աճի վրա, սակայն դիվերսիֆիկացված ու առողջ վարկային պորտֆելն ու հիմնականում բարձր եկամտաբերությամբ պետական պարտատոմսերով ձևավորված արժեթղերի պորտֆելը հնարավորություն կտան ապահովել կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծության կատարումը:

3.6.2 Բանկի կառավարման մարմինները հնարավորություն ունեն ազդելու (կառավարելու) Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- Բանկի ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,
- Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական համակարգերի արդիականացմանն ուղղված ներդրումներ,
- Բանկի անձնակազմի վարձատրության, պատրաստման և վերապատրաստման ծախսեր,
- Բանկի գործունեության ապահովման ծախսեր:

Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն հնարավորություն չունեն ազդելու Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

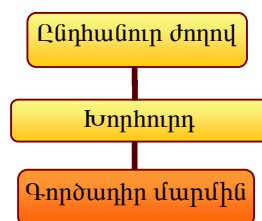
- ավանդատուների վարքագիծ,
- ֆինանսական շուկայի տոկոսադրույքների վարքագիծ,
- փոխարժեքների վարքագիծ,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը:

Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.7.1 Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ նաև՝ ժողով),
- Խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին:

Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացված է ստորև

3.7.2 Բանկի կանոնադրությամբ Բանկի կառավարման մարմիններին վերապահված են հետևյալ իրավասությունները.

3.7.2.1 Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (Ժողով)

Ժողովը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Ժողովի բացառիկ իրավասություններն են՝

ա) Բանկի Կանոնադրության հաստատումը, դրա մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Բանկի Կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ,

բ) Բանկի վերակազմակերպումը,

գ) Բանկի լուծարումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,

դ) Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան Ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցը Բանկի արտահերթ Ընդհանուր ժողովներում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ Ընդհանուր ժողովը որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

ե) բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ավելացման ճանապարհով կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի չափի մեծացումը,

զ) Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

է) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը, տարեկան շահաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահաբաժինների չափի հաստատումը,

ը) շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքման մասին որոշումների ընդունումը՝ օրենքով սահմանված դեպքերում,

թ) բաժնետոմսերի համախմբումը (կոնսոլիդացիան) և բաժանումը,

ժ) օրենքով սահմանված դեպքերում Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման համաձայնությունը (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50%-ից ավելին),

ժա) Բանկի կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը օրենքով նախատեսված դեպքերում,

ժբ) Խորհրդի նախագահի և անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,

ժգ) օրենքով և սույն Կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ

3.7.2.2 Բանկի խորհուրդը

Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված են ժողովի բացառիկ իրավասությանը:

Խորհրդի բացառիկ իրավասություններն են՝

ա) որոշել Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ընդունել Բանկի զարգացման տնտեսական ծրագրեր, Բանկի ֆինանսական դրության առողջացման ծրագրեր,

բ) գումարել Բանկի տարեկան և արտահերթ Ընդհանուր ժողով, հաստատել Ընդհանուր ժողովի օրակարգը,

գ) սահմանել Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտները, ձևավորել Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը, հաստատել նրա տարեկան աշխատանքային ծրագիրը,

հաստատել ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման և վարձատրության պայմանները,

դ) լուծել Ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման և գումարման հետ կապված հարցերը, այդ թվում՝ սահմանել Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակի կազմման ամսաթիվը,

ե) նշանակել Բանկի Գործադիր տնօրենին, վաղաժամկետ դադարեցնել նրա լիազորությունները, Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ նշանակել Բանկի գլխավոր հաշվապահին և Գործադիր տնօրենի տեղակալներին:

զ) հաստատել Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը և դրա կատարողականը,

է) հաստատել Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը և հաստիքացուցակը, հաստատել Բանկի Գործադիր տնօրենի աշխատավարձը, սահմանել Բանկի աշխատակիցների աշխատանքի վարձատրման առավելագույն և նվազագույն սահմանները,

ը) օրենքով սահմանված կարգով որոշել Բանկի գույքի (ներառյալ թողարկվող բաժնետոմսերի) շուկայական արժեքը,

թ) սահմանել Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքները, հիմունքները, եղանակները, կանոնները, ձևերը և կարգերը,

ժ) սահմանել Բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի վճարի չափը,

ժա) Ընդհանուր ժողովին ներկայացնել առաջարկություններ տարեկան շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ,

ժբ) օգտագործել Բանկի պահուստային հիմնադրամը, Ընդհանուր ժողովի լիազորությամբ հաստատել շահույթից ձևավորված այլ ֆոնդերի օգտագործման կարգը,

ժգ) սահմանել վարկավորման, դրամարկղային սպասարկման, տնտեսական գործունեության, արժեթղթերով գործառնությունների, այլ ներդրումների իրականացման քաղաքականությունը,

ժդ) օրենքով սահմանված կարգով որոշում ընդունել Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-50%-ի չափով),

ժե) որոշում ընդունել դուստր ընկերությունների ստեղծման, նրանց և այլ անձանց կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցության չափի մասին,

ժզ) որոշում ընդունել շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքի կնքման մասին,

ժէ) հաստատել Գործադիր տնօրենի կողմից Բանկի պարտապանների պարտավորությունների վրա տոկոսների հաշվարկի դադարեցման, պարտքերի գեղչման կամ ներման հարցերի վերաբերյալ որոշումներ ընդունելու կարգը,

ժը) տարեկան Ընդհանուր ժողովի գումարումից առաջ նախնական հաստատել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները,

ժթ) որոշումներ ընդունել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ստեղծման և լուծարման մասին,

ի) հաստատել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները,

իա) հաստատել Բանկի գործունեությունը կանոնակարգող ներքին ակտերի ընդունման, հաստատման, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, դրանք ուժը կորցրած ճանաչելու կարգը,

իբ) Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի թողարկման մասին որոշման ընդունումը, դրանց տեղաբաշխման և մարման կարգի և պայմանների սահմանումը

իգ) իրականացնել սույն Կանոնադրությամբ և օրենքով Խորհրդին վերապահված այլ լիազորություններ

3.7.2.3 Բանկի գործադիր մարմինը

Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումն իրականացնում է գործադիր մարմինը:

Բանկի գործադիր մարմինը.

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում են Տնօրինությունը և Բանկի Գործադիր տնօրենը. Գործադիր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալներ: Գործադիր տնօրենը նշանակվում է Խորհրդի կողմից, Գործադիր տնօրենի տեղակալները՝ Խորհրդի կողմից՝ Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Գործադիր տնօրեն, նրա տեղակալ, Տնօրինության անդամ չի կարող լինել այն անձը, որին օրենքով արգելված է լինել Բանկի ղեկավար և/կամ որը չի համապատասխանում Կենտրոնական բանկի որակավորման համապատասխանության չափանիշներին: Տնօրինության քանակական կազմը սահմանվում է Խորհրդի կողմից: Տնօրինության անդամները նշանակվում են Խորհրդի կողմից՝ Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Տնօրինության կազմում պարտադիր ընդգրկվում են բանկի Գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալը (տեղակալները), գլխավոր հաշվապահը: Բանկի Տնօրինության կազմում Խորհրդի որոշմամբ կարող են ընդգրկվել նաև Բանկի աշխատակից հանդիսացող այլ անձինք:

Տնօրինությունը լիազորված և իրավասու է.

ա) քննարկել և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագիրը,

բ) քննարկել և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Խորհրդի կողմից հաստատվող կարգերը, կանոնակարգերը, մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների կանոնադրությունները, Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը, հաստիքացուցակը և այլ ներքին իրավական ակտերը,

գ) իր իրավասությունների սահմաններում հաստատել Բանկի գործունեության հետ կապված ընթացակարգեր, հրահանգներ և այլ ներքին իրավական ակտեր,

դ) հաստատել Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները, բացառությամբ անհատական սակագների,

ե) որոշում ընդունել Բանկի պարտապանների պարտքի վրա տույժերի հաշվարկի դադարեցման, հաշվարկված տույժերի և տուգանքների զեղչման կամ ներման մասին՝ Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով և գումարների (սահմանաչափերի) սահմաններում,

զ) ապահովել ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարումը,

է) կազմավորել մշտապես գործող աշխատանքային, Խորհրդակցական և այլ տիպի մարմիններ,

ը) հաստատել ստորաբաժանումների կողմից ներկայացվող հաշվետվությունները, աշխատանքային գործունեության պլանները և դրանց կատարողականը,

թ) տրամադրել վարկեր՝ Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով,

ժ) քննարկել մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ և հիմնարկներ ստեղծելու, դրանց գործունեությունը դադարեցնելու նպատակահարմարության հարցերը,

ժա) քննարկել ներքին և արտաքին աուդիտորների, ինչպես նաև այլ արտաքին մարմինների կողմից իրականացվող ստուգման արդյունքները, անհրաժեշտության դեպքում դրանց վերաբերյալ որոշումներ կայացնել,

ժբ) իրականացնել օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Խորհրդի և Տնօրինության կողմից սահմանված իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված՝ բանկի

գործունեության հետ կապված այլ իրավասություններ

3.7.3 Տեղեկություններ Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ.

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «ԷյՋ-Վի-Էս Հոլդինգ» Ջի Էմ Բի ԷյՋ -ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն: Միևնույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակեսը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Խորհուրդ

N	Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը
1	Վարտան Սիրմակես	Բանկի խորհրդի նախագահ	Ժնև, Նան դ'Արժանի 22 բիս, 1223 Կոլոնի	ա) կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները. բ) գումարում է խորհրդի նիստերն ու նախագահում է դրանք. գ) կազմակերպում է Ընդհանուր Ժողովի և Խորհրդի նիստերի արձանագրության վարումը. դ) նախագահում է Ընդհանուր ժողովում, ե) կազմակերպում է Խորհրդին կից հանձնաժողովների աշխատանքները,	«ԷյՋ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ի Տնօրեն, «ՋԻ. ԷՖ. ԷՄ. ՈՒՈՉԼԱՆԴ» Ս.Ա.-ի վերջնական շահառուն է, «ԱՀՀ Ֆանդ» ՓԲԸ-ի գործադիր մարմնի ղեկավար, տնօրեն «ԱՀՀ Թրասթ» ՓԲԸ գործադիր մարմնի ղեկավար, տնօրեն «Վ.Պ.Բ.Պ.» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է և տնօրեն «Թեքնոսերտ» Ս.Ա.-ի նախագահ, 80% մասնակից է «Խրոնո Սթար Անդամների Միջազգային Խումբ Ֆրանկ Սյուլլեր» Ս.Ա.-ի 60% մասնակից է և տնօրեն

					«Տ.Ս.Ա.» ՍՊԸ-ի 100% մասնակից է «ԿԱՇԻ» ԲԲԸ-ի 100% բաժնետեր է «ՖԴՍ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է ՍիրԿապ Արմենիա» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է «ՍիրԿապ Արմենիա» ՓԲԸ-ի Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառու է «Իտարկո Քոնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է «Վեհ Արարատ» ՍՊԸ-ի 50% մասնակից է «Փրիսթիժն Դայմոնդ» ՓԲԸ- 50% բաժնետեր է «Հայաստանի բիզնես իմնադրամ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է «Հայկ ֆուտբոլային ակումբ» ՓԲԸ-ի 25% բաժնետեր է «ֆուտբոլային ակումբ Արարատ» ՀԶ ՓԲԸ-ի 19, 763729 % բաժնետեր է «Հայս» ՍՊԸ-ի 37,5% մասնակից է «Ագրոպերսպեկտիվա» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է «Տիգրան Էրկրորդ» ՓԲԸ-ի 40% բաժնետեր է
--	--	--	--	--	--

					«Էյ Դաբլյու Այ Գրուպ» ՓԲԸ-ի 15.91% բաժնետեր է «Գենթոդ Գլոբալ Վելթ Մենեջմենթ» Ս.Ա. ընկերության խորհրդի նախագահն է ՄՈՆՏԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ-ի հիմնադիրն է ԿՀՀ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ-ի հիմնադիրն է «Հով Պատ» ՍՊԸ-ի 100% բաժնետեր «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից է «Ֆրանկ մյուլլեր Ուոչլանդ» Ս.Ա.-ի տնօրեն է «Ֆրանկ Մյուլլեր Ուոչ Դիստրիբյուշն» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է Շվեյցարիայի «Ֆրանկ Մյուլլեր Ուոչլանդ ԲԸ» Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառուն է «Ֆրանկ Մյուլլեր Փերֆում Լիմիթեդ»-ի վերջնական շահառուն է «Ուոչ Փարթս Դիվելփմենթ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է «ԱՄԻՏԵՔ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է
--	--	--	--	--	---

					ԷՅԷԼՋԻ ԴԵՎԵԼՈԹՄԵՆԹ ԿՈՆՑԵՊՏ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է «ԳՈԼԴԵՆ ՖԻՇ-Կ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է «Տեխնոսերտ» Ս.Ա.-ի 80% մասնակից է և նախագահ «Արցախբանկ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից է «Փրիսթիժն Դայմոնդ» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է «ԱԼԵՔՊՈԼ ՓՐՈՋԵԲԹՍ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է «ՌԵՆԵՍԱՆՍ ՓՐՈՋԵԲԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է «Մուլտիկոն- տինենտալ Դիստրիբյուշն Լիմիտիդ» ՍՊԸ-ի աննուղակի մասնակից է Մուլտիկոնտինենտալ Դիստրիբյուշն (Ասիա) ԴիԷմՍիՍի վերջնական շահառուն է «ԷՖԷՄԹԻԷՄ ԷՅԷՄ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է
--	--	--	--	--	--

					«Եվրոսվիս MCHH» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է «Լավսերտ» ՓԲԸ Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառուն է «ԱՄՈՒՐ ՔՆՍՏՐԱՔՇՆԱ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է «Հով Պատ» ՍՊԸ-ի Վարտան Սիրմակեսը 100% մասնակից «ՔԱՓԱՐՄ» ՓԲԸ-ի բաժնետեր «Հայաստանի բիզնեսի զարգացում» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր «ՊԼԱՆԵՏԱ ՖԻՇ» ՍՊԸ-ի իրական շահառուն է «ՄԱՐՇԱԼԼ ԷՆԴ ՄԻԼԼԵՐ» ՍՊԸ-ի իրական շահառուն է «ԷՍԷՌԷԼ ԴԵՎԵԼՈՓՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է «ԱՍՏՂԻԿ 21» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է «Օլդ սիթի» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է
2	Արմենակ Դարբինյան	Բանկի Խորհրդի անդամ	Ա.Տիգրանյան նրբ., 7 տուն	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր	Տնտեսագիտության և կառավարման ինստիտուտ ՍՊԸ-ի մասնակից, գործադիր տնօրեն

				պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	
3	Բաֆֆի Բալյոզյան	Բանկի խորհրդի անդամ	1262 Էյսինս, Առնեսթ փողոց 3, Շվեյցարիա	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք / առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«ԱՐՑԱԽ ՀԷԿ» ԲԲԸ-ի խորհրդի անդամ

4	Արտավազ Սարգսյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Արաբկիր, Գյուլբենկյան փ. 44 շ., 11 բն.	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«ՄՈԳՈ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ- ի Խորհրդի անկախ անդամ , «ԷՅ ԲԻ ՓԱՐԹՆԵՐՍ» / “AB Partners” ՍՊԸ-ի համահիմնադիր, 40% բաժնեմասնակից, նախագահող տնօրեն
5	Մերուժան Գալստյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Ք. Երևան, Ծարավ Աղբյուրի փողոց, 55/5 շենք, 39 բն.	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«Մաակսուս» ՍՊԸ, 100% բաժնետեր, տնօրեն

Գործադիր մարմին

Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականություններ ը	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի
-----------------	-------------------	--------------------	---	--

				ծավալած գործունեությունը
Գևորգ Մաչանյան	Տնօրինության նախագահ, Գործադիր տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Դավիթաշեն 4-րդ թաղամաս, 13 շենք, բնակարան 18	Իրականացնում է Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը:	«ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ «ԿԱՐՍՈՆ» ՍՊԸ 100% մասնակից
Գրիգոր Մովսիսյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ- Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանությ ան ապահովման ղեկավար տամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Վաղարշապա տ, Հ. Հակոբյան փողոց, 4-րդ փակուղի, 3ա տուն	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	Ադեն Ռեգորթ ՍՊԸ, 100 % բաժնեմասնակից «ԱՖՐԻԿՅԱՆՆԵՐԻ ԸՆՏԱՆԻՔ» ՍՊԸ, 50% մասնակիցն է «ԱԿՎԱՆԱՐ» ՍՊԸ- ի 50% բաժնեմա- սնակիցն է
Գրիգոր Հովհաննիսյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ- Վարկավորման ղեկավար տամենտի տնօրեն	ք. Երևան, Վ. Համբարձումյ ան 14/4, բն.18	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Արա Մակարյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ- Բիզնեսի զարգացման ղեկավար տամենտի տնօրեն	ք. Երևան, Արդության փ., տուն 21	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի	

			կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Սեդրակ Բաղդասարյան	Տնօրինության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ	Կոտայքի մարզ, գ. Առինջ, Դուրյան թաղամաս 1 փ., տուն 11	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Հայկ Մուրադյան	Տնօրինության անդամ-Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Օրբելի փ. 63/1, բն. 25	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Արկադի Փինաչյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Հ. Քոչար, 147/1, բն. 11	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ	«Գազաթ» Համատիրություն նախագահ

			օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Անժելա Բարսեղյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների ղեկավար տամենտի տնօրեն	Ք. Երևան, Օրբելի 67/2, բն. 107	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	

3.7.4 Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև սույն փաստաթղթի ներկայացման պահի դրությամբ շահերի բախման դեպքեր և հիմքեր չկան:

Բանկի կառավարման մարմինների գործունեությունը

3.8.1 Բանկում ներդրված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները համապատասխանում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին», «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին:

Հսկող անձինք

3.9.1 Բանկի հսկող անձինք են հանդիսանում՝

- Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունուր) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ ԲԻ Էյչ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

- Միևնույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսույոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակեալը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Տեղեկություն Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների, ծախսերի մասին

3.10.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2022, 2023 և 2024 թթ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ Աուդիտորական եզրակացությունները (պատճենները) և 2025թ. միջանկյալ հաշվետվությունները ներկայացված են հավելվածներով:

3.10.2 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

Ազդագրում ներառված վերջին (ամենաթարմ) ֆինանսական հաշվետվության վերջին օրվանից մինչև ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.10.3 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն փաստաթղթի պատրաստմանը նախորդող 12 ամսիների ընթացքում Բանկի նկատմամբ դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթներ չեն կիրառվել:

Էական պայմանագրեր

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկի կողմից չի կնքվել բնականոն գործունեությունից դուրս որևէ էական պայմանագիր:

Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի, հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը, երրորդ անձանցից վերցված տեղեկություն

Սույն փաստաթղթում պարտատոմսերի թողարկման հիմնական պայմանների և դրանց տնտեսական հիմնավորվածության հետ կապված որևէ խորհրդատու հանդես չի եկել:

Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.armswissbank.am հասցեով:

ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԻ ԹԻՎ 34-2025
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ

ք. Ժնև

2025թ. ապրիլի 28-ին, Երևանի ժամանակով ժամը 16:30-ին տեղի ունեցավ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի նիստը:

Նիստին մասնակցում էին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի նախագահ Վարտան Սիրմակեան, Խորհրդի անդամներ Բալոյան Բալդուին, Արմենակ Դարբինյան, Մերուժան Գալստյանը և Արտավազդ Սարգսյանը:

Նիստին խորհրդակցական ձևով իրավունքով մասնակցում էր նաև Գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը:

Գևորգ Մաչանյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Մերուժան Գալստյանը և Արտավազդ Սարգսյանը մասնակցում էին հեռախոսով՝ ուղիղ միացմամբ, իրական ժամանակի ռեժիմում:

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի կողմից պարտատոմսերի նոր թողարկման առաջարկության քննարկում: (Հավելված 1,2,3)

Օրակարգի հարցով արտահայտվեցին Արմենակ Դարբինյան և Արտավազդ Սարգսյանը առաջարկելով հավանություն տալ ներկայացված առաջարկությանը:

Որոշվեց՝

Օրակարգի առաջին հարցով
(գեկուցող՝ Գ. Մաչանյան):

1. Թողարկել «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի պարտատոմսեր ներքոնշյալ աղյուսակում սահմանված պայմաններով՝

MINUTES No 34-2025

OF BOARD MEETING OF ARMSWISSBANK CLOSED
JOINT STOCK COMPANY

Geneva

“ARMSWISSBANK” CJSC Board meeting took place on April 28, 2025 at 4:30 PM Yerevan time.

Chairman of the Board Vartan Sirmakes, Board members Raffi Balyozyan, Armenak Darbinyan, Meruzhan Galstyan and Artavazd Sargsyan participated at the meeting.

Gevorg Machanyan, Executive Director of “ARMSWISSBANK” CJSC participated at the meeting with the right of consulting vote.

Gevorg Machanyan, Armenak Darbinyan, Meruzhan Galstyan and Artavazd Sargsyan participated by direct telephone connection in real time mode.

AGENDA

1. Discussion of the proposal for new issuing bonds by “ARMSWISSBANK” CJSC. (Enclosure 1,2,3)

Armenak Darbinyan and Artavazd Sargsyan spoke up recommending to approve the submitted offer.

It was decided:

Regarding the first question of the agenda
(reporter – G.Machanyan):

1. To issue “ARMSWISSBANK” CJSC bonds on the terms and conditions set forth in the table below.

Արժույթ	Թողարկման ծավալ	Ժամկետ	Արժեկտրոն /առավելագույն/, վճարման պարբերականություն	Currency	Total face value	Term	Coupon /maximum/, payment frequency
ՀՀ դրամ	7,000,000,000	3 տարի	9.50-10.00% կիսամյակային	AMD	7,000,000,000	3 years	9.50-10.00% semiannual
ՀՀ դրամ	7,000,000,000	4 տարի	9.75-10.25% կիսամյակային	AMD	7,000,000,000	4 years	9.75-10.25% semiannual
ՀՀ դրամ	7,000,000,000	5 տարի	10.00-10.50% կիսամյակային	AMD	7,000,000,000	5 years	10.00-10.50% semiannual

Որոշումն ընդունվեց միաձայն:

Այլ առաջարկություններ և հատուկ կարծիք չկա:

Օրակարգի հարցով քվեարկության արդյունքներն են՝

Վ. Միրմակես կողմ
Բ. Բալոզյան կողմ
Ա. Դարբինյան կողմ
Մ. Գալստյան կողմ
Ա. Սարգսյան կողմ

The decision was made unanimously.

There are no other proposals and special opinion.

The results of voting on question of the agenda are the following.

V. Sirmakes pro.
R. Balyozyan pro.
A. Darbinyan pro.
M. Galstyan pro.
A. Sargsyan pro.

Օրակարգի հարցով որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2025թ.-ի Ապրիլի 28-ից:

The resolution on the question of the agenda comes into force starting from April 28, 2025.

Սույն արձանագրությունը բաղկացած է 3 (երեք) էջից, կազմվել է մեկ օրինակից, հայերեն և անգլերեն լեզուներով:

The present minutes consists of 3 (three) pages, is composed in one copy, in Armenian and English languages.

Խորհրդի նախագահ՝

Chairman of the Board:

Վ. Միրմակես

V. Sirmakes

Խորհրդի անդամներ՝

Board members:

Բ. Բալոզյան

R. Balyozyan

Ա. Սարգսյան

A. Sargsyan

Ա. Դարբինյան

A. Darbinyan

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱԴՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման /առաջարկի եղանակը / Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, պարտատոմսերի գինը (տեղաբաշխման եկամտաբերությունը, արժեկտրոնային եկամտաբերությունը), անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ.

1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը.

- 1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.
- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Հերթական տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 36-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ առավելագույնը տարեկան 10.00%.
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ և 36-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը,

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են թողարկման օրվանից և վճարումներն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ

տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱԴՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման /առաջարկի եղանակը / Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, պարտատոմսերի գինը (տեղաբաշխման եկամտաբերությունը, արժեկտորնային եկամտաբերությունը), անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ.

1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը.

- 1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.
- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Հերթական տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ առավելագույնը տարեկան 10.25%.
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ և 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը,

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են թողարկման օրվանից և վճարումներն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ

տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱԴՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման /առաջարկի եղանակը / Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, պարտատոմսերի գինը (տեղաբաշխման եկամտաբերությունը, արժեկտորնային եկամտաբերությունը), անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ.

1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը.

- 1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.
- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Հերթական տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 60-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ առավելագույնը տարեկան 10.50%.
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ, 48-րդ, 54-րդ և 60-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը,

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են թողարկման օրվանից և վճարումներն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ

տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում:

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՌՔ ԲԵՐՄԱՆ ՀԱՅՏ

PURCHASE FORM

Ֆիզիկական անձանց համար

For individuals

ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

INFORMATION ABOUT THE INVESTOR

Անուն, ազգանուն Name, surname	
Անձնագրային տվյալներ Passport details	
Բնակության վայրը Residence address	
Կապի միջոցներ (Հեռ, Ֆաքս, Էլ փոստ) Contact details (Tel., Fax, E-mail)	
Արժեթղթերի հաշվի համարը Securities account	
Արժեթղթերի հաշիվը վարող անձի անվանումը Name of the custodian	
Դրամական հաշվի համարը Money account	
Դրամական հաշիվը վարող բանկի անվանում Beneficiary bank	

Ձեռք բերման վերաբերյալ տեղեկատվություն

Information on investment

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	
Արժույթ Currency	
Պարտատոմսերի քանակ Quantity of bonds	
Պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալը Total face value	
Գործարքի գումար Transaction amount	

Ես, ստորագրելով սույն փաստաթուղթը, տեղեկացնում եմ, որ.

By signing this document, I verify that:

1. Ծանոթացել եմ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ պարտատոմսերի Ծրագրային ազդագրին.

I have read the entire Prospectus of “ARMSWISSBANK” CJSC bonds:

2. Գիտակցում եմ սույն պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը.

I realize the risks related to investment in offered bonds

Ներդրող /լիազորված անձ/

Authorised person

Ստորագրություն/կնիք

Signature/seal

Լրացվում է Բանկի լիազորված աշխատակցի կողմից

For the Bank use only

Հայտի ներկայացման ամսաթիվ

Submission date

Վճարման ամսաթիվ

Payment date

Նշում հայտի ընդունված լինելու վերաբերյալ

Accepted

Լիազորված աշխատակից

Authorised employee

Անուն, ազգանուն

ստորագրություն

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՌՔ ԲԵՐՄԱՆ ՀԱՅՏ

PURCHASE FORM

Իրավաբանական անձանց համար

For legal entities

ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

INFORMATION ABOUT THE INVESTOR

Անվանում Name	
Գրանցման տվյալներ Registration details	
Գտնվելու վայրը Legal address	
Կապի միջոցներ (Հեռ, Ֆաքս, Էլ փոստ) Contact details (Tel., Fax, E-mail)	
Արժեթղթերի հաշվի համարը Securities account	
Արժեթղթերի հաշիվը վարող անձի անվանումը Name of the custodian	
Դրամական հաշվի համարը Money account	
Դրամական հաշիվը վարող բանկի անվանում Beneficiary bank	

Ձեռք բերման վերաբերյալ տեղեկատվություն

Information on investment

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	
Արժույթ Currency	
Պարտատոմսերի քանակ Quantity of bonds	
Պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալը Total face value	
Գործարքի գումար Transaction amount	

Ես, ստորագրելով սույն փաստաթուղթը, տեղեկացնում եմ, որ.

By signing this document, I verify that:

1. Ծանոթացել եմ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ պարտատոմսերի ազդագրին.
I have read the entire Prospectus of “ARMSWISSBANK” CJSC bonds:
2. Գիտակցում եմ սույն պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված
ռիսկերը.
I realize the risks related to investment in offered bonds

Ներդրող /լիազորված անձ/

Authorised person

Ստորագրություն/կնիք

Signature/seal

Լրացվում է Բանկի լիազորված աշխատակցի կողմից

For the Bank use only

Հայտի ներկայացման ամսաթիվ

Submission date

Վճարման ամսաթիվ

Payment date

Նշում հայտի ընդունված լինելու վերաբերյալ

Accepted

Լիազորված աշխատակից

Authorised employee

Անուն, ազգանուն

ստորագրություն

Հավելված 6

Հաճախորդների սպասարկման
դեպարտամենտի տնօրեն պրն՝

Դիմում

Խնդրում եմ չեղյալ համարել իմ կողմից /--/--/----/ ներկայացված «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
կողմից թողարկված պարատատոմսերի ձեռք բերման Հայտը:

Դիմող՝
(ստորագրություն)

/--/--/----/

ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳԻՐ N 009993 [102423762] PAYMENT ORDER			
ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ		ՊԿ\ID 310	
		Ամսաթիվ\Date 13/05/25 09:50	
Դեբետ\Debit 2500074270098 [711500]	Կրեդիտ\Credit 900005016119	Գումար\Amount AMD	50,000.00
ՎՃԱՐՈՂ\Remitter «Արմավիսբանկ» ՓԲԸ ՎՃԱՐՈՂԻ ԲԱՆԿ\Remitter's Bank «Արմավիսբանկ» ՓԲԸ ՎՃԱՐՈՂԻ ՀՎՀՀ\Remitter's Tax Code 2302574955			
Հաճառու\Beneficiary Արժեթղթերի ազդագրերի գրանցման համար Հաճառուի բանկ\Beneficiary's Bank Կենտրոնական գանձապետարան			
Գումարը բառերով\Amount in Words Հիսուն հազար դրամ Նպատակ\Details «Արմավիսբանկ» ՓԲԸ-ի կողմից թող Պարտատոմսերի ազդագրի գրանցման համար հՄԸ 12.05.2025թ Ձեկուցագրի			
ՎՃԱՐՈՂԻ ՍԱՌԴԱԳ. ✓ Remitter's Sign.		Կատարող Համետ Դանելյան Maker	

ԶԱՆԿԵՐՊՈՒՄՆԵՐԻ ՕՐԳԵՐ\ACCOUNTING ENTRY N 009993 [102423762]			
Դեբետ\Debit 7115000 74270098	Կրեդիտ\Credit 3930000 3841013	Արժ AMD	Գումար\Amount Նիշ 50,000.00

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մարտի 31 2025թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԻԱ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԻԱ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 167, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 12:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինի ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է հինգ անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Րաֆֆի Բալյոզյան, Արմենակ Դարբինյան, Մերուժան Գալստյան, Արտավազդ Սարգսյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է յոթ անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման ղեկարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային ղեկարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման ղեկարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Հաճախորդների սպասարկման ղեկարտամենտի տնօրեն Հայկ Մուրադյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման ղեկարտամենտի տնօրեն Արա Մակարյան, Բանկի գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների ղեկարտամենտի տնօրեն Սեդրակ Բաղդասարյանը, Բանկի Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների ղեկարտամենտի տնօրեն Անժելա Բարսեղյանը:

1.2.3 Բանկի 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյջ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցն է «Էյջ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87,53 տոկոսին և ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12,47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ

խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

- 1.2.6 Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 35 միլիոն ՀՀ դրամ ներառյալ ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 34 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2024 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 39 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2024 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

- ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,
- բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,

- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
- գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մարտի 31 2025թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍԻԱ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍԻԱ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 167, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 12:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինի ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է հինգ անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Րաֆֆի Բալյոզյան, Արմենակ Դարբինյան, Մերուժան Գալստյան, Արտավազդ Սարգսյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է յոթ անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման ղեկարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային ղեկարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման ղեկարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Հաճախորդների սպասարկման ղեկարտամենտի տնօրեն Հայկ Մուրադյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման ղեկարտամենտի տնօրեն Արա Մակարյան, Բանկի գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների ղեկարտամենտի տնօրեն Սեդրակ Բաղդասարյանը, Բանկի Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների ղեկարտամենտի տնօրեն Անժելա Բարսեղյանը:

1.2.3 Բանկի 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյջ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցն է «Էյջ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87,53 տոկոսին և ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12,47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ

խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

- 1.2.6 Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 35 միլիոն ՀՀ դրամ ներառյալ ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 34 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2024 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 39 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2024 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

- ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,
- բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,

- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող մնացած բոլոր հետևանքները, որոնց հաշվառումը չի կարգավորված սույն ծանոթագրություններով, կարգավորվում են համապատասխան ՖՄՀՍ-ներով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 մարտի 2025	31 մարտի 2024
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	391.57	393.28
<< դրամ/1 եվրո	423.72	424.11

2.5. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուդվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը

ենթադրում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բակը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, ինչպես նաև հարկ եղած դեպքում վաճառելու նպատակով, չափվում են իրաան արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և Իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվների նման դասակարգումը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով Բանկի բիզնես մոդելը և դրա սահմաններում իրականացվելիք Բանկի հետագա նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

2.8. Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ այդ պայմանագրերի համաձայն ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում որպես ակտիվներ, այլ հաշվառվում են Բանկի հետհաշվեկշռում, իսկ այդ արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են որպես պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված ռեպո պայմանագրեր հոդվածներում:

2.9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, սվոպներ և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային գործունեությունից եկամուտ կամ ծախս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

2.10. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ հաճախորդներին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.11. Արժեզրկման գծով կորուստների որոշման հիմունքները

Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի պահանջների՝ սպասվող կորուստների գնահատման միջոցով: Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար պահվող ակտիվներ” և “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու համար պահվող ակտիվներ” բիզնես մոդելներին համապատասխանող ֆինանսական ակտիվների համար:

Սպասվող վարկային կորուստները գնահատելիս Բանկը հաշվի է առնում տեղեկատվության առավել լայն շրջանակ՝

- Անցյալում տեղի ունեցած իրադարձություններ, ինչպիսիք են նմանատիպ ֆինանսական գործիքների համար կրած վնասների վերաբերյալ պատմական փորձը;
- ներկա իրավիճակը;
- Արժանահավատ ու հիմնավորվող կանխատեսումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական գործիքներից առաջացող ապագա դրամական հոսքերի սպասվող հավաքագրելիության վրա:

Ընդհանուր մոտեցմամբ արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլը վերաբերում է գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ: Երկրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական գործիքներին, որոնց մոտ սկզբնական ճանաչումից հետո նկատվել է վարկային որակի էական նվազում, սակայն վարկային կորուստ ազդարարող իրադարձության վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ չկան: Երրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս կազմակերպությունը համադրում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի չհավաքագրման ռիսկի սկզբնական

ճանաչման պահի դրությամբ նույն ռիսկի հետ՝ հաշվի առնելով արժանահավատ ու հիմնավորվող տեղեկատվությունը:

Ցածր վարկային ռիսկ պարունակող գործիքների համար Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի առաջարկաց “պարզեցված մոտեցումը”: Ռիսկը համարվում է ցածր, եթե՝

- Գործիքն ունի չհավաքագրման ցածր ռիսկ,
- Փոխառումն ի վիճակի է մարել իր պայմանագրային պարտավորությունները,
- Տնտեսական ու գործարար միջավայրի բացասական փոփոխություններն էականորեն չեն ազդի փոխառուի վճարունակության վրա:

Պարզեցված մոտեցումը չի պահանջում, որպեսզի կազմակերպությունները հետևեն վարկային ռիսկի փոփոխություններին: Այն պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունները ճանաչեն կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող վարկային կորուստից:

2.12. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

2.13. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվները, որոնք Բանկի բիզնես մոդելի համաձայն պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարներ և տոկոսագումարներ հավաքագրելու նպատակով, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

2.14. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

2.15. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չի մշակել:

2.16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին հետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերվում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցի միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրումը Բանկն իրականացնում է՝ հանաձայն Բանկի Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պահանջների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռք բերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

2.17. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես չափվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված

արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.18. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

2.19. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերվող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է իր սեփական բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմից կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչ այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից

հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահա բաժինները բացահայտվում են:

2.20. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքն ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է համապատասխան ստորաբաժանման կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

2.21. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությամբ հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.22. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում իրականացվում է, եթե տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.23. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին և Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և մմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և մմանատիպ եկամուտներ</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից բանկներում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	158,074	154,458
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	5,382,695	4,510,963
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	2,792,486	3,171,516
Տոկոսային եկամուտներ միմե և մարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	2,122,616	2,147,297
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	131,933	83,213
Այլ տոկոսային եկամուտ	660,236	499,096
Ընդամենը	11,248,040	10,566,543

<u>Տոկոսային և մմանատիպ ծախսեր</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	977,852	1,044,519
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ռեառես հաշիվների հոմաց	3,059,532	3,016,202
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	1,354,674	1,010,439
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	1,411,705	2,151,863
Այլ տոկոսային ծախսեր	4,745	1,100
Ընդամենը	6,808,508	7,224,123

Զուտ տոկոսային և մմանատիպ եկամուտ	4,439,532	3,342,420
--	------------------	------------------

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Դրամարկային գործառնություններից	13,751	8,128
Չաշվարկային ծառայություններից	153,345	128,366
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	62,515	60,656
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	33,365	13,562
Այլ կոմիսիոն վճարներ	66,671	48,723
Ընդամենը	329,647	259,435

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	25,259	34,276
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	985	77
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	65,456	55,190
Ընդամենը	91,700	89,543

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	237,947	169,892
--	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով՝ չափվող ֆինանսական ակտիվներ</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում	57,164	27,762
պարտքային արժեթղթերից	57,164	26,500
բաժնետոմսերից	-	1,262
Ընդամենը	57,164	27,762

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	401,366	304,152
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(97,949)	(129,115)
Ածանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	(60,620)	9,341
Ընդամենը	242,797	184,378

<u>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	1,270	(31,541)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	3,838	6,718
Ընդամենը	5,108	(24,823)

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	305,069	187,317
---	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	281,133	136,545
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	83	50
Այլ եկամուտներ**	9,815	14,184
Ընդամենը	291,031	150,779

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	(1,577,819)	743,636
Ընդամենը	(1,577,819)	743,636

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	574,956	481,137
Գործուղման ծախսեր	12,405	6,398
Ապահովագրության ծախսեր	28,909	17,072
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,723	3,601
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	16,018	15,434
Սուղիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	13,740	12,123
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	41,339	36,439
Տրանսպորտային ծախսեր	36	178
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	2,174	3,234
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	1,352	910
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	5,993	15,216
Այլ վարչական ծախսեր**	6,648	11,182
Ընդամենը	705,293	602,924

<i>* Աշխատակիցների միջին թվաքանակ</i>	167	157
<i>* Մեկ աշխատողին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի քան.</i>	1,020	975

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	467	572
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	12,747	7,300
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	73,978	67,818
Այլ ծախսեր***	18,145	16,430
Ընդամենը	105,337	92,120

11. Հահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18%: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի զուտարդը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	01.01.25 31.03.25	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.24 31.03.24	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Հահույք միջև հարկումը	2,525,230		3,789,516	
Հահութահարկ	454,541	18	682,113	18
Զնվազեցվող ծախսեր	15,099		13,871	
Դրական/(Բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	(154,730)		(113,056)	
Այլ	145,090		97,072	
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	460,000		680,000	

12. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	Սեփական կապիտալում ժամաշված	Ֆինանսական արդյունքներով ժամաշված	31.12.24
Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ	4,814			4,814
Ամանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	6,202			6,202
Պահանջներ բանկերի այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(4,368)			(4,368)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և կանխավճարներ	(562,272)			(562,272)
Իրական արժեքով/այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(757,364)			(1,461,565)
Ներդրումային արժեթղթեր	206,523			206,523
Հիմնական միջոցներ	329,766			329,766
Այլ ակտիվներ	(81,934)			(81,934)
Այլ պահուստներ	9,673			9,673
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(1,540)			(1,540)
Այլ պարտավորություններ	40,109			40,109
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(810,391)			(1,514,592)

13. Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,015,182	1,765,171
Կանխիկ դրամ բանկում/ստանդարտում	64,530	65,857
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,072,266	18,988,186
Թղթակցային հաշիվներ	4,973,174	5,975,799
Ավանդներ բանկերում	7,846,651	396,560
Հաշվեզրված տոկոսներ	647	55
Արժեզրկումից պահուստներ	(11,207)	(51,881)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	34,961,243	27,139,747

14. Ամանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Արժութային ակտիվներ	12,211	35,781
Ֆորվարդ գործարքներ		
	12,211	35,781

15. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Դեպոզիտային միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	140,000	260,000
Դեպոզիտային միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	1,397,664	138,536
Վարկեր բանկերում	3,947,845	
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	3,009,414	2,377,416
Արժեթղթի ակտիվներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	118,338	71,457
Ռեպո բանկերում		3,965,599
Ռեպո համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	9,259,816	7,070,638
Այլ հաշիվներ	188,146	1,896,134
Հաշվեզրված տոկոսներ	44,445	32,495
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(136,779)	(41,654)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,968,889	15,770,621

16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Վարկեր, այդ թվում՝	97,344,697	91,721,507
Ֆակտորինգ	3,802,002	3,616,425
Վարկային գծեր և օվերդրաֆտ	98,066,776	101,326,705
Ռեպո համաձայնագրեր	794,897	408,302
Արժեթիղթներ	161,086	770,465
Ֆինանսական վարձակալությամբ	13,363,089	11,886,078
Դաշվեզրկած տոկոսներ	5,618,434	3,554,832
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	219,150,981	213,284,314
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(11,158,407)	(9,194,837)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	207,992,574	204,089,477

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	165,367,379	162,485,465
խառըր ձեռնարկություններ	51,996,481	53,495,645
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	113,390,898	108,989,820
Ֆիզիկական անձից	45,406,783	44,547,948
Ամիսատ ձեռնարկատերեր	2,738,385	2,666,069
Դաշվեզրկած տոկոսներ	5,618,434	3,554,832
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(11,158,407)	(9,194,837)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	207,992,574	204,089,477

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Հիփոթեքային	38,956,888	38,515,540
Սպառողական	5,481,552	5,027,172
Դեմոցման պայմանագրեր	374,444	408,302
Այլ	593,899	596,934
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառմ)	45,406,783	44,547,948

Դաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Վարկեր և փոխառություններ, որից	219,150,981	213,284,314
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	16,089,009	17,250,664
ժամկետանց	5,056,842	5,452,480
Ընդամենը վարկեր	219,150,981	213,284,314
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(11,158,407)	(9,194,837)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	207,992,574	204,089,477

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	Ցուկասային հարաբերու-թյունը	31.12.24	Ցուկասային հարաբերու-թյունը
Արտադրություն	48,318,453	22.05%	50,082,580	23.48%
Հիփոթեքային վարկեր	39,222,541	17.90%	38,743,133	18.17%
Շինարարություն	44,829,410	20.46%	39,361,198	18.45%
Մանրածախ	24,923,067	11.37%	27,299,686	12.80%
Էլեկտրիկայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	16,520,079	8.45%	16,518,043	8.68%
Գյուղատնտեսություն	9,179,588	4.19%	9,413,928	4.41%
Տուրիզմ	9,139,044	4.17%	9,164,244	4.30%
Սպառողական վարկեր	4,336,037	1.98%	3,928,596	1.84%
Վարկային քարտի վարկ	1,591,471	0.73%	1,559,497	0.73%
Այլ	19,089,292	8.71%	15,213,409	7.13%
Ընդամենը վարկեր	219,150,981	100%	213,284,314	100%
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով				
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	219,150,981		213,284,314	

Ծանոթագրություն 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի՝

1) ընդհանուր գումարը,	60,465,211
2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի ո %-ը),	27.59%
3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի ո %-ը):	79.64%

17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Գնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	33,657	33,657
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	36,954,176	35,790,915
այլ թվում տոկոսներ	1,095,380	624,173
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսեր	7,223,513	9,429,437
Զգնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	19,575	19,575
Ընդամենը ներդրումներ	44,230,921	45,273,584

17. Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	67,899,200	69,722,701
Հաշվեգրված տոկոսներ	956,465	2,097,707
Արժեզրկումից պահուստներ	(216,253)	(218,882)
Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	68,639,412	71,601,526

18. Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	84,307,460	90,151,365
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	84,307,460	90,151,365

19. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	2,319,326	2,240,755
Արժեզրկումից պահուստներ	(489,760)	(489,760)
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*	1,829,566	1,750,995

* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Զգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա: Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

	31.03.25		31.12.24	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /դրամային/	8.44-9.79	2026-2050	8.96-9.90	2026-2050
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր /արտարժույթային/	6.67-6.77	2029-2031	4.89-7.16	2025-2031
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսեր/իրաժանային/	9.54-10.16	2025-2029	10.1-10.38	2025-2029
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժույթային/	5.4-5.15	2026-2028	5.3-4.25	2026-2028

20. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Հոդ և շեմքեր	Համակարգչային տեխնիկա և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Ընդամենը
ՍՎՅՔԱՎԱՆ ԱՐՇԵՔ					
Սկզբնական արժեք 2025թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	1,957,538	338,935	166,545	176,330	2,639,348
Ավելացում	-	333	-	1,502	1,835
Օտարում	-	-	-	-	-
2025թ մարտի 31-ի դրությամբ	1,957,538	339,268	166,545	177,832	2,641,183
ԿՈՆՑԱԿԱՇ ՄԱՇԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
2025թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	777,967	267,614	96,915	141,608	1,284,104
Հատկացումներ	45,633	7,300	4,730	2,303	59,966
Օտարում	-	-	-	-	-
2025թ մարտի 31-ի դրությամբ	823,600	274,914	101,645	143,911	1,344,070
ՄԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐՇԵՔ					
2025թ մարտի 31-ի դրությամբ	1,133,938	64,354	64,900	33,921	1,297,113

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2025թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	188,640	110,248	298,888
Ավելացում	-	6,074	6,074
Արժեզրկում	-	7,293	7,293
2025թ մարտի 31-ի դրությամբ	188,640	109,029	297,669
ԱՄՈՐՏԻՁԱՅԻՆ			
2025թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	112,934	68,872	181,806
Մասհանճումներ	4,534	5,082	9,616
Արժեզրկում	-	3,397	3,397
2025թ մարտի 31-ի դրությամբ	117,468	70,557	188,025
ՄԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐՇԵՔ			
2025թ մարտի 31-ի դրությամբ	71,172	38,472	109,644

22. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Կանխավճարներ և այլ ռեբիտորներ	4,850,255	6,397,253
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	1,223,768	1,040,538
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	57,702	72,615
Պահեստ	10,526	10,141
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	127,998	67,502
Այլ ակտիվներ	493,489	3,774,968
Այլ ռեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(44,955)	(127,811)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	6,718,783	11,235,206

23. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր		
Ռեպր համաձայնագրեր	63,072,626	68,592,101
Հաշվեզրկած տոկոսներ		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	18,201,709	17,879,998
Այլ բանկերի քրեանցային հաշիվներ	20,148	19,946
Վարկեր բանկերից	1,965,141	500,695
Ռեպր համաձայնագրեր բանկերից	14,559,163	12,841,875
Ակրեդիտիվ	1,533,783	2,776,201
Այլ պարտավորություններ	123,474	1,741,281
Հաշվեզրկած տոկոսներ		
Ընդամենը պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ-ի և բանկերի նկատմամբ	81,274,335	86,472,099

14. Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Արժույթային ակտիվներ	198	14,705
Ֆորվարդ գործարքներ	60,958	65,665
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	61,156	80,370

24. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Ֆինանսական կազմակերպություններ	29,331,802	25,324,447
Ընթացիկ հաշվարկային հաշիվներ	16,740,382	15,465,803
- ռեզիդենտ	18,635,919	15,294,709
Ժամկետային ավանդներ	10,240,349	9,419,647
- ռեզիդենտ	10,240,349	9,419,647
Չաշվարկված տոկոսներ	295,242	380,364
- ռեզիդենտ	295,242	380,364
Այլ պարտավորություններ	55,629	58,633
- ռեզիդենտ	12,599	13,429
Իրավաբանական անձինք	96,829,038	106,317,414
Ընթացիկ հաշվարկային հաշիվներ	16,441,962	26,362,465
- ռեզիդենտ	14,959,694	22,798,349
Ժամկետային ավանդներ	62,091,518	61,312,357
- ռեզիդենտ	21,069,851	16,321,317
Չաշվարկված տոկոսներ	602,970	708,989
- ռեզիդենտ	591,587	671,158
Այլ պարտավորություններ	17,492,588	17,913,803
- ռեզիդենտ	17,063,041	17,903,053
Անհատ ձեռնարկատերեր	5,540,177	5,605,514
Ընթացիկ հաշիվներ	5,512,809	5,562,476
- ռեզիդենտ	5,512,809	5,562,476
Ժամկետային ավանդներ	26,908	42,742
- ռեզիդենտ	26,908	42,742
Չաշվարկված տոկոսներ	460	296
- ռեզիդենտ	460	296
Ֆիզիկական անձինք	38,769,630	36,362,981
Ընթացիկ հաշիվներ	15,928,451	12,986,049
- ռեզիդենտ	3,883,165	2,936,055
Ժամկետային ավանդներ	22,158,764	23,020,003
- ռեզիդենտ	13,653,648	13,684,409
Չաշվարկված տոկոսներ	332,040	305,079
- ռեզիդենտ	183,648	190,997
Այլ պարտավորություններ	350,375	51,850
- ռեզիդենտ	261,320	51,776
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	170,270,447	173,610,356

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	71,552,953	69,773,790
Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	71,552,953	69,773,790

26. Այլ փոխառու միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Միջազգային ծրագրերով ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր	23,049,095	22,204,392
Վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկեր	3,427,995	3,344,288
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	8,257,297	4,080,321
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ	34,734,387	29,629,001

28. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Ավանդների ապահովագրության գծով	27,720	30,249
Ստացված կանխավճարներ	292,273	387,039
Պարտավորություններ հարկերի գծով	980,727	811,601
Վճարվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	257,997	285,851
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	7,511	7,256
Պարտավորություն անճանկազմի նկատմամբ	943,914	881,217
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	78,546	80,584
Այլ անճանց ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	14,802	41,270
Պահուստներ	612,280	445,216
Այլ	93,769	748,993
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,309,539	3,719,276

29. Ստորադաս փոխառություն

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Ստորադաս փոխառություն	30,142,356	30,148,534
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	30,142,356	30,148,534

30. Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Կանոնադրական կապիտալ	16,205,748	16,205,748
Սովորական բաժնետոմսեր	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ	6,205,548	6,205,548
Պահուստներ, այդ թվում՝	37,883,048	36,827,039
- գլխավոր պահուստ	40,000,000	40,000,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	1,134,703	1,134,703
- վերագնահատման պահուստներ	(3,251,655)	(4,207,664)
Զբաղիչական շահույթ	21,833,195	19,408,065
ընթացիկ տարվա	2,425,130	10,324,800
ճախող տարվա	19,408,065	9,083,265
Ընդամենը կապիտալ	75,921,991	72,540,852

2025թ.մարտի 31-ի դրությամբ բանկի ընդհանուր 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, Եյչ-Վի-Ես Զոդինգ Ջի Էմ Բի Էյչ-ը, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են, Եյչ-Վի-Ես Զոդինգ Ջի Էմ Բի Էյչ-ը, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և, ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին

Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.03.25թ. դրությամբ կազմում է 99մլրդ 33 դրամ:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է 33 դրամով և բաժնետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը 33 դրամով:

Կարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Զօգտագործված վարկային գծեր	10,803,304	13,154,214
Տրամադրված երաշխիքներ	33,595,563	31,143,365
Կարկային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(612,280)	(445,216)
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	43,586,587	43,852,363

Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25		31.12.24	
	Բաժնետեր և փոխկապակցված անձինք	Դեկլարատ անձնակազմ և փոխկապակցված անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակցված անձինք	Դեկլարատ անձնակազմ և փոխկապակցված անձինք
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	5,352,622	1,608,059	7,062,014	1,038,917
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	2,458,531	481,710	5,136,283	2,269,487
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	2,104,213	543,664	6,845,675	1,740,286
Մնացորդներ մարտի 31-ի դրությամբ	5,706,940	1,547,105	5,352,622	1,568,116
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	129,776	43,873	694,108	151,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	45,488,538	1,126,398	56,198,031	829,067
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	53,282,206	1,554,829	92,206,663	7,663,767
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	57,212,092	1,535,062	102,914,166	7,308,875
Մնացորդներ մարտի 31-ի դրությամբ	41,558,652	1,146,165	45,488,538	1,183,979
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	926,415	26,923	3,932,967	96,873
Տոկոսային եկամուտ				
-	-	-	64,557	-
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
8,941	-	8,822	-	-
Թողարկված պարտատոմսեր				
29,534,433	226,042	29,409,659	300,779	-
Ստորադաս փոխառություն				
30,142,356	-	30,148,534	-	-
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ				
7,003	544	25,507	5,390	-
Այլ եկամուտ				

Դեկլարատ անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ.

Հազար ՀՀ դրամ	31.03.25	31.12.24
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	113,203	171,390
Ընդամենը դեկլարատ անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	113,203	171,390

Ռիսկի կառավարում

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ
Աշխարհագրական սեգմենտներ
Դետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

31.03.25					
Հազար ՀՀ դրամ	ՀԳ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՑՀԶԿ երկրներ	ՑՀԶԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	22,144,716	1,000,144	113,512	11,702,871	34,961,243
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,736,259	151,643	-	80,987	17,968,889
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվություններ	205,449,827	361,554	1,427,367	753,826	207,992,574
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	43,578,598	652,323	-	-	44,230,921
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	68,639,412	-	-	-	68,639,412
Զետզման պայմանագրերով գրավարված ներդրումային արժեքրթեր	84,307,460	-	-	-	84,307,460
Այլ ակտիվներ	6,659,223	302	-	59,258	6,718,783
Ընդամենը ակտիվներ	448,515,495	2,165,966	1,540,879	12,596,942	464,819,282
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	79,616,981	115,703	394,762	1,146,889	81,274,335
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	107,005,485	2,628,770	45,942,096	14,694,096	170,270,447
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	40,702,462	128,634	27,440,424	3,281,433	71,552,953
Այլ փոխառու միջոցներ	26,477,091	-	-	8,257,296	34,734,387
Ստորադաս փոխառություն	-	-	30,142,356	-	30,142,356
Այլ պարտավորություններ	3,300,172	-	-	9,367	3,309,539
Ընդամենը պարտավորություններ	257,102,191	2,873,107	103,919,638	27,389,081	391,284,017
Ճուտ դիֆը	191,413,304	(707,141)	(102,378,759)	(14,792,139)	73,535,265

31.12.24					
Հազար ՀՀ դրամ	ՀԳ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՑՀԶԿ երկրներ	ՑՀԶԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,771,328	4,995,010	155,082	1,218,327	27,139,747
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,933,165	1,834,505	-	2,951	15,770,621
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվություններ	201,674,448	396,306	1,260,629	758,094	204,089,477
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	44,142,041	1,131,543	-	-	45,273,584
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	71,601,526	-	-	-	71,601,526
Զետզման պայմանագրերով գրավարված ներդրումային արժեքրթեր	90,151,365	-	-	-	90,151,365
Այլ ակտիվներ	11,189,684	45,522	-	-	11,235,206
Ընդամենը ակտիվներ	453,463,557	8,402,886	1,415,711	1,979,372	465,261,526
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	84,730,795	1,736,521	632	4,151	86,472,099
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	103,124,188	1,889,918	50,550,432	18,045,818	173,610,356
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	39,147,510	80,048	27,340,312	3,205,920	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	25,548,681	-	-	4,080,320	29,629,001
Ստորադաս փոխառություն	-	-	30,148,534	-	30,148,534
Այլ պարտավորություններ	3,709,614	-	-	9,662	3,719,276
Ընդամենը պարտավորություններ	256,260,788	3,706,487	108,039,910	25,345,871	393,353,056
Ճուտ դիֆը	197,202,769	4,696,399	(106,624,199)	(23,366,499)	71,908,470

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային
Տոկոսադրույքի ռիսկ

Հադիսի անվանումը	31.03.25		31.12.24	
	ՀՀ դրամ	Արտաքին	ՀՀ դրամ	Արտաքին
	%	%	%	%
Անդիվեր				
Սնանքային ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պանահենը բանկերի և այլ ձև. կազմ. միատմամբ, այլ թվում	10.03%	4.05%	10.27%	4.25%
- միջամիջակմ վարկեր				
- միջամիջակմ ռադո				
- միջամիջակմ առևտրային տնայ				
Համախաղվերին արված վարկեր և վախապալարումներ	12.71%	7.85%	12.74%	7.90%
Մանրային մալաակով պահվող և վաճառքի համար մալերի արժեքներ	11.81%	4.32%	11.51%	5.24%
Միջև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ	12.23%		12.17%	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ձև. կազմ. միատմամբ	7.11%	4.77%	7.11%	5.05%
Պարտավորություններ համախաղվերին միատմամբ	10.69%	5.78%	9.80%	5.66%
Պարտավորություններ բանկի կազմից բաղադրված արժեքների գծով	9.67%	5.96%	9.67%	5.55%
Մարդադաս վախապալարում	12.22%		12.22%	

Հավաք ՀՀ դրամ		Կապիտալի զգայունություն					31.03.25
Արժույթ	Փոփոխություն հիմնական տոկոսա դրույքներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	
ՀՀ դրամ	0.5	-	- -	11,287	-	3,879,368	-3,890,624
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	- -	145,877	-	16,555	-162,432
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	11,352	3,914,369		3,925,712
ԱՄՆ դոլար	-0.5	-	-	149,342	17,052		186,394

Հավաք ՀՀ դրամ		Կապիտալի զգայունություն					31.12.24
Արժույթ	Փոփոխություն հիմնական տոկոսա դրույքներում	Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	16,565	-	3,707,260	-3,723,826
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	8,248	166,737	-	17,648	-180,634
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	16,709	3,943,101		3,959,811
ԱՄՆ դոլար	-0.5	8,271	-	160,648	18,199		185,118

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթ	31.03.25		31.12.24	
	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հաղթում շահույթի	Փոփոխություններ արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն մինչև հաղթում շահույթի
	%		%	
ԱՄՆ դոլար	5%	-69,838	5%	-107,328
Եվրո	3%	-32,469	3%	-39,744

Հազար ՀՀ դրամ

31.03.25				
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՎՑԻԱՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,916,838	26,337,458	706,947	34,961,243
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,931,816	14,001,977	35,096	17,968,889
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվույթյուններ	158,822,760	49,033,338	136,476	207,992,574
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	33,938,917	10,292,004	-	44,230,921
Անդրտիգացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	68,639,412	-	-	68,639,412
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեքրթեր	84,307,460	-	-	84,307,460
Այլ ակտիվներ	5,504,738	1,173,887	40,158	6,718,783
Ընդամենը ակտիվներ	363,061,941	100,838,664	918,677	464,819,282
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	76,911,187	4,247,609	115,539	81,274,335
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	107,559,462	61,956,055	754,930	170,270,447
Բանկի կողմից քողարկված արժեքրթեր	41,661,045	29,891,908	-	71,552,953
Այլ փոխառու միջոցներ	26,477,090	8,257,297	-	34,734,387
Ստորադաս փոխառություն	3,297,920	9,388	2,231	3,309,539
Այլ պարտավորություններ	30,142,356	-	-	30,142,356
Ընդամենը պարտավորություններ	286,049,060	104,362,257	872,700	391,284,017
Ջուտ դիրք 2025թ մարտի 31-ի դրությամբ	77,012,881	(3,523,593)	46,977	73,536,265
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2025թ մարտի 31-ի դրությամբ	40,341,784	2,984,786	280,037	43,566,587

Հազար ՀՀ դրամ

31.12.24				
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՎՑԻԱՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,200,378	13,381,296	4,558,073	27,139,747
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,576,659	11,170,033	23,929	15,770,621
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվույթյուններ	151,609,959	52,304,823	174,695	204,089,477
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	28,857,296	16,416,288	-	45,273,584
Անդրտիգացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	71,601,526	-	-	71,601,526
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեքրթեր	90,151,365	-	-	90,151,365
Այլ ակտիվներ	7,059,646	4,147,064	28,496	11,235,206
Ընդամենը ակտիվներ	363,056,830	97,419,504	4,785,193	465,261,526
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	81,935,231	2,799,950	1,736,918	86,472,099
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	106,027,762	65,552,817	2,029,777	173,610,356
Բանկի կողմից քողարկված արժեքրթեր	41,376,396	28,397,394	-	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	25,548,680	4,080,321	-	29,629,001
Ստորադաս փոխառություն	30,148,534	-	-	30,148,534
Այլ պարտավորություններ	3,686,865	15,344	17,067	3,719,276
Ընդամենը պարտավորություններ	288,723,468	100,845,826	3,783,762	393,353,056
Ջուտ դիրք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	74,333,362	(3,426,322)	1,001,431	71,908,470
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,342,752	4,282,395	227,216	43,852,363

Հետևյալ աղյուսակով ներկայացվում են ակտիվները և պարտավորությունները ըստ սպասվելիք մաքման ժամկետների:

31.03.25								
Հազար ՀՀ դրամ	Դաշխատող		Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱԿՑԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	34,961,243	-	-	-	-	34,961,243
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	15,704,756	1,150,089	570,829	554,738	-	17,980,412
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	1,834,739	2,284,055	14,405,654	16,733,365	45,481,820	85,435,570	41,818,058	207,993,261
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	3,113,559	499,358	1,217,920	14,439,527	24,960,557	44,230,921
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	697,523	-	301,013	-	67,640,876	68,639,412
Հետգնման պայմանագրերով գրավարկված ներդրմային արժեքրթբեր	-	-	84,307,460	-	-	-	-	84,307,460
ԸՆԴԱՄՆԵԸ	1,834,739	2,284,055	153,190,195	18,382,812	47,571,582	100,429,835	134,419,491	458,112,709
ՊԱՐՑԱՊՈՐՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	101,810,595	1,700,409	5,820,249	14,482,973	21,526,289	145,340,515
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	59,511,327	5,165,155	35,257,060	38,716,848	2,349,420	140,999,810
Բանկի կրովից բողարկված արժեքրթբեր	-	-	260,925	19,735,295	75,893	51,480,840	-	71,552,953
Ստորադաս փոխառություն	-	-	142,356	-	-	30,000,000	-	30,142,356
ԸՆԴԱՄՆԵԸ	-	-	161,725,203	26,600,859	41,153,202	134,680,661	23,875,709	388,035,634
Զուտ դիթբ	1,834,739	2,284,055	(8,535,008)	(8,218,047)	6,418,380	(34,250,826)	110,543,782	70,077,075
Կուտակված մեծքվածթբ			(8,535,008)	(16,753,055)	(10,334,675)	(44,585,501)	65,958,281	

31.12.24								
Հազար ՀՀ դրամ	Զաշխատող		Ցկսիսանց և միմև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետամց	ժամկետայիմ						
ԱԿՑԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	27,139,747	-	-	-	-	27,139,747
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	13,809,047	644,419	607,923	744,998	-	15,806,387
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվություններ	2,324,579	3,825,031	8,418,447	12,471,417	46,485,978	87,648,909	42,915,132	204,089,493
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	422,905	7,615,191	2,806,089	13,938,000	20,491,399	45,273,584
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	2,046,581	289,906	-	69,265,039	71,601,526
Հետգնման պայմանագրերով գրավարկված ներդրմային արժեքրթբեր			90,151,365					90,151,365
ԸՆԴԱՄՆԵԸ	2,324,579	3,825,031	139,941,511	22,777,608	50,189,896	102,331,907	132,671,570	454,062,102
ՊԱՐՑԱՊՈՐՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	99,682,316	2,730,467	8,718,830	13,677,751	16,618,026	141,427,390
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	65,933,000	27,095,632	24,990,553	27,965,886	2,379,360	148,364,431
Բանկի կրովից բողարկված արժեքրթբեր	-	-	-	412,639	18,898,318	50,462,833	-	69,773,790
Ստորադաս փոխառություն	-	-	148,534	-	-	22,000,000	8,000,000	30,148,534
ԸՆԴԱՄՆԵԸ	-	-	165,763,850	30,238,738	52,607,701	114,106,470	26,997,386	389,714,145
Զուտ դիթբ	2,324,579	3,825,031	(25,822,339)	(7,461,130)	(2,417,805)	(11,774,563)	105,674,184	64,347,957
Կուտակված մեթբվածթբ			(25,822,339)	(33,283,469)	(35,701,274)	(47,475,837)	58,198,347	

Միջին ակտիվներ և կապիտալ

31.03.25

Միջին ակտիվներ	467,898,676
Միջին կապիտալ	75,557,438

Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր

Ֆինանսական վիճակի մասին (ծև թիվ 7)
«31» մարտի 2025թ
ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	31.03.25	31.12.24
	Ակտիվներ			
	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	34,961,243	27,139,747
	Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	14	12,211	35,781
	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	17,968,889	15,770,621
	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	16	207,992,574	204,089,477
	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	44,230,921	45,273,584
	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	68,639,412	71,601,526
	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեքրթեր	18	84,307,460	90,151,365
	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	19	1,829,566	1,750,995
	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,406,757	1,472,326
	Շահութահարկի գծով կանխավճար		69,637	
	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	12	(560,616)	(1,264,817)
	Այլ ակտիվներ	22	6,718,783	11,235,206
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		467,576,837	467,255,811
	Պարտավորություններ			
	Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	23	81,274,335	86,472,099
	Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	14	61,156	80,370
	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	170,270,447	173,610,356
	Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	25	71,552,953	69,773,790
	Այլ փոխառու միջոցներ	26	34,734,387	29,629,001
	Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		59,898	1,031,758
	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	12	249,775	249,775
	Այլ պարտավորություններ	28	3,309,539	3,719,276
	Ստորադաս փոխառություն	29	30,142,356	30,148,534
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		391,654,846	394,714,959
	Կապիտալ			
	Կանոնադրական կապիտալ	30	10,000,200	10,000,200
	Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
	Պահուստներ՝		37,883,048	36,927,039
	Գլխավոր պահուստ		40,000,000	40,000,000
	Վերագնահատման պահուստներ		(2,116,952)	(3,072,961)
	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		21,833,195	19,408,065
	Ընդամենը՝ կապիտալ*		75,921,991	72,540,852
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		467,576,837	467,255,811

*Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.03.25թ. դրությամբ կազմում է 99 մլրդ ՀՀ դրամ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2025թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
«Յ1» մարտի 2025թ
ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	31.03.25	31.03.24
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		2,980,647	5,483,224
Ստացված տոկոսներ		11,212,591	11,417,384
Վճարված տոկոսներ		(6,851,362)	(6,914,675)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		344,841	254,667
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(101,688)	(96,789)
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		57,164	27,763
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնականություններից օգուտ/(վնաս)		401,366	304,152
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		1,094,685	1,214,617
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(499,620)	(455,563)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(2,677,330)	(268,332)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		2,395,601	(18,014,612)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		8,149,680	(5,278,394)
այդ թվում՝ վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)		(7,640,822)	(5,257,608)
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ նվազում (ավելացում)		9,489,056	(252,779)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)		(1,477,011)	(1,115,774)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		7,778,457	1,347,767
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		(5,754,079)	(12,736,218)
այդ թվում՝ հաճախողների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		(4,374,491)	(13,347,856)
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		(1,379,588)	611,639
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		5,376,248	(12,531,388)
Վճարված շահութահարկ		(1,501,497)	(352,404)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		3,874,751	(12,883,792)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		x	x
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(86,980)	(864,337)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		83	50
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(86,897)	(864,287)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		x	x
Վճարված շահաբաժիններ			
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(3,002,630)	20,793,460
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		160,726	(3,987,105)
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		4,140,342	(805,170)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		1,813,887	1,348,963
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		3,112,325	17,350,148
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		760,481	(655,635)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		7,660,660	2,946,435
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում		27,451,143	23,784,598
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում		35,111,803	26,731,033

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2025թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Գ. Սարգսյան
Ս. Բաղդասարյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ							
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)							
«31» մարտի 2025թ							
ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10							
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)							
(հազար դրամ)							
Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կամուրջավոր կապիտալ	Էմիսիան եկամուտով	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով ալի համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չարժեք ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Ծրարված շահույթ/հմտա	Ընդամենը կապիտալ
Հոսվածներ	1	4	5	7	9	10	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)							
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2024թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,430)	1,134,703	9,083,265	56,009,286
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտում							
Վերահաշվարկված մնացորդը	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,430)	1,134,703	9,083,265	56,009,286
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները ըստ մեծության (ըստ մեծության) ձեռք, այդ թվում՝							
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ							
Համապարփակ եկամուտ				7,856,870		3,219,000	11,075,870
Շահութաբաժիններ							
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում),							
Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված							
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝							
Մասնաճանաչներ գլխավոր պահուստին							
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31 մարտի 2024թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(2,557,560)	1,134,703	12,302,265	67,085,156
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)							
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2025թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,207,663)	1,134,703	19,408,065	72,540,853
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտում							
Վերահաշվարկված մնացորդը	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,207,663)	1,134,703	19,408,065	72,540,853
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները ըստ մեծության (ըստ մեծության) ձեռք, այդ թվում՝							
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ							
Համապարփակ եկամուտ				956,009		2,425,130	3,381,139
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝							
Մասնաճանաչներ գլխավոր պահուստին							
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31 մարտի 2025թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(3,251,654)	1,134,703	21,833,195	75,921,992

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2025թ.

Բանկի վարչության նախագահ (գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Փ. Մանուկյան

Ս. Բաղդասարյան

ARM SWISS BANK

PRIVATE & INVESTMENT BANKING

02574955

ՀՀ 0010 ք. Երևան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ծև թիվ 6)
«31» մարտի 2025թ
ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	01.01.25 31.03.25	01.01.24 31.03.24
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	11,248,040	10,566,543
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(6,808,508)	(7,224,123)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,439,532	3,342,420
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	329,647	259,435
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(91,700)	(89,543)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		237,947	169,892
Եկամուտ շահաբաժիններից			
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	305,069	187,317
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	291,031	150,779
Գործառնական եկամուտներ		5,273,579	3,850,408
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(1,577,819)	743,636
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(705,293)	(602,924)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(105,337)	(92,120)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10		
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		2,885,130	3,899,000
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(460,000)	(680,000)
Շահույթը (վնասը) հարկումից հետո		2,425,130	3,219,000
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ			
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուսրացված շահույթ			
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		2,425,130	3,219,000
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ		1,165,864	9,581,549
Այլ համապարփակ եկամուտի գծով շահութահարկ		(209,855)	(1,724,679)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		956,009	7,856,870
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		3,381,139	11,075,870

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

15.04.2025թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՀԱՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
ԱՐՄՍԿԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
01.01.25-31.03.25թթ.

(հազար դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	16,205,748	1,000,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	98,988,447	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ₁ ¹ Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.34%	6.2%	խախտում առկա չէ
Ն ₁ ² Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.34%	8.3%	խախտում առկա չէ
Ն ₁ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	21.82%	11.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	39.31%	15.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	191.58%	60.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ³ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	513.62%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ³ (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	354.94%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ⁴ Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	140.11%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ⁴ (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ	129.66%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	14.07%	20.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	55.53%	500.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	3.23%	5.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	12.93%	20.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₅ ¹ Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.61%	10.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₅ ² Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.00%	5.0%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը՝		4%, 18%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը			
ԱՄՆ դոլարով	-4.44%	7.00%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	-1.09%	7.00%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլով	0.05%	7.00%	խախտում առկա չէ
Այլ	X	X	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.04.2025թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	8
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	24
5. Սեզոնականության վերաբերյալ տեղեկատվություն	25
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28
7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	28
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	29
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	30
10. Ներդրումային արժեթղթեր	36
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	38
12. Ոչ նյութական ակտիվներ	39
13. Բռնագանձված ակտիվներ	40
14. Հարկում	40
15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ	41
16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	42
17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	43
18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	43
19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	44
20. Այլ փոխառու միջոցներ	44
21. Ստորադաս փոխառություններ	45
22. Սեփական կապիտալ	45
23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	46
24. Չուտ տոկոսային եկամուտ	47
25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	48
26. Չուտ առևտրային եկամուտ	48
27. Այլ եկամուտ	48
28. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	49
29. Որոշների կառավարում	49
30. Իրական արժեքի չափում	62
31. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ	66
32. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում	67
33. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	68
34. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	69
35. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն	71
36. Կապիտալի համարժեքություն	71

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2022 թվականի ապրիլի 4-ին արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք նկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում՝ մշակված ի պատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցերը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց

Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում

Հաճախորդներին տրված վարկերի և

փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների էականության, այնպես էլ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի («ՖՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով:

Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ճշգրտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ,

Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝

- ▶ Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ որոշելու համար կիրառված վարկային ռիսկի մոդելների և ենթադրությունների վերլուծություն;
- ▶ Բանկի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում;
- ▶ Հաճախորդներին տրված էական արժեզրկված վարկերի և փոխառություններ գծով ԱՎԿ-ի թեստավորում՝ անհատական հիմունքով:

Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ վերանայված մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած

Առողիտի առանցքային հարց

Ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը էապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական վիճակի վաղաժամկետ արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից:

Արժեզրկված էական ֆինանսական ակտիվների համար անհատական հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը պահանջում է հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա դրամական հոսքերի գնահատում:

Մոդելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ էականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ Բնակի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» և Ծանոթագրություն 29-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

Ինչպես է այն դիտարկվել մեր առողիտի ընթացում

առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են՝ վարկերի ժամկետանց օրերը, հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների՝ դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնման վիճակագրությունը և արժեզրկված վարկերի մնացորդների փոփոխությունը սկզբնական ճանաչման ամսաթվից մինչև դեֆոլտի ամսաթիվը: Մենք նաև թեստավորել ենք վարկային ռիսկի էական աճի բացահայտման գործընթացում առանցքային հսկողության միջոցների նախագծման և գործարկման արդյունավետությունը և գնահատել ենք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի էական աճը որոշելու համար դեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը:

Արժեզրկված էական վարկերի գծով մենք թեստավորել ենք հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա գնահատված դրամական հոսքերի հաշվարկները:

Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր Բանկի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների նկատմամբ:

Բանկի 2022թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Բանկի 2022թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Բանկի 2022թ. տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են Եական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ Եական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով Եական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են Եական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի Եական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են Եական, երբ խելամուտք են կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- ▶ հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ▶ ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- ▶ գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- ▶ եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- ▶ գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Խորհրդին նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, սպառնալիքների վերացմանը անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Խորհրդին հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման նպատակով անցկացված աուդիտի ղեկավար գործընկեր է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյանը:

«Էրնսթ և Կանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն
Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր

Էրիկ Հայրապետյան

Պատասխանատու աուդիտոր

Ելենա Աղամյան

2023թ. մայիսի 2

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն**2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2022թ.	2021թ. (վերադասա- կարգված)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	28,552,473	27,330,179
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	8	26,252	35,125
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	7,449,029	2,540,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	125,003,048	116,531,510
Ներդրումային արժեթղթեր	10	133,432,483	153,851,984
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	78,718,547	89,923,037
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	2,020,076	1,637,423
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	82,402	78,693
Բռնագանձված ակտիվներ	13	1,175,804	1,794,760
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	4,178,389	929,187
Այլ ակտիվներ	16	4,533,679	3,768,054
		385,172,182	398,420,438
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	17	80,803,726	86,526,829
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8	29,108	64,242
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18	129,536,044	136,066,628
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	52,408,743	58,839,075
Այլ փոխառու միջոցներ	20	34,778,666	31,964,736
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		186,533	476,439
Այլ պարտավորություններ	16	2,210,310	1,998,458
Ստորադաս փոխառություններ	21	34,484,130	23,417,085
		334,437,260	339,353,492
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ	22		
Կանոնադրական կապիտալ		10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Գլխավոր պահուստ		35,000,000	30,000,000
Զբաղիված շահույթ		16,755,005	14,555,290
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(18,784,599)	(2,828,795)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		1,558,768	1,134,703
		50,734,922	59,066,946
Ընդամենը սեփական կապիտալ			
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		385,172,182	398,420,438

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Գևորգ Մաչակյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան

Գլխավոր հաշվապահ

2023թ. մայիսի 2

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար****(հազար ՀՀ դրամ)**

	Ծան.	2022թ.	2021թ. (վերադասա- կարգված)
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	33,775,065	33,486,218
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	337,003	205,169
Տոկոսային ծախս	24	(26,168,283)	(22,788,292)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	24	7,943,785	10,903,095
Վարկային կորուստների գծով վերականգնում/(ծախս)	15	3,137,574	(1,614,778)
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		11,081,359	9,288,317
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	25	504,994	342,339
Միջնորդավճարների գծով ծախս	25	(184,766)	(156,816)
Չուտ առևտրային եկամուտ	26	1,547,990	797,111
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից զուտ օգուտ		20,943	1,878,617
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		(927,915)	(310,007)
Այլ եկամուտ	27	316,966	80,784
Ոչ տոկոսային եկամուտ		1,278,212	2,632,028
Անձնակազմի գծով ծախսեր	28	(1,919,187)	(1,569,591)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(179,770)	(178,166)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(28,373)	(26,498)
Այլ ծախսեր	28	(634,776)	(737,094)
Այլ արժեզրկման ծախսեր	15	(667,845)	–
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(3,429,951)	(2,511,349)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		8,929,620	9,408,996
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(1,729,905)	(1,643,537)
Տարվա շահույթ		7,199,715	7,765,459

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար****(հազար ՀՀ դրամ)**

	Ծան.	2022թ.	2021թ.
Տարվա շահույթ		7,199,715	7,765,459
Այլ համապարփակ եկամուտ			
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	11	517,152	–
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(93,087)	–
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		424,065	–
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(18,932,920)	(14,407,850)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ԱՎԿ պահուստի փոփոխություն		(525,377)	223,951
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	3,502,493	2,553,101
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ վնաս		(15,955,804)	(11,630,798)
Տարվա այլ համապարփակ վնաս, առանց հարկերի		(15,531,739)	(11,630,798)
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ վնաս		(8,332,024)	(3,865,339)

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն**2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար****(հազար ՀՀ դրամ)**

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	25,000,000	8,802,003	1,134,703	11,789,831	62,932,285
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	7,765,459	7,765,459
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(12,146,863)	-	-	(12,146,863)
Չուտ օգուտ վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	(2,260,987)	-	-	(2,260,987)
Չուտ փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	223,951	-	-	223,951
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	2,553,101	-	-	2,553,101
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(11,630,798)	-	-	(11,630,798)
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	30,000,000	(2,828,795)	1,134,703	14,555,290	59,066,946
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	7,199,715	7,199,715
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(18,849,853)	-	-	(18,849,853)
Չուտ օգուտ վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	(83,067)	-	-	(83,067)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	-	517,152	-	517,152
Չուտ փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	(525,377)	-	-	(525,377)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	3,502,493	(93,087)	-	3,409,406
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(15,955,804)	424,065	-	(15,531,739)
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(18,784,599)	1,558,768	16,755,005	50,734,922

1-ից 36 ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2022թ.	2021թ. (վերադասա- կարգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Շահույթ նախքան հարկումը		8,929,620	9,408,996
Ճշգրտումներ՝			
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման (վերակազմում)/ծախս	15	(3,137,574)	1,614,778
Այլ արժեզրկումներ	15	667,845	–
Ամորտիզացիայի և մաշվածության գծով պահուստ	11,12	208,143	204,664
Ստացման ենթակա տոկոսներ		(677,601)	(1,165,859)
Վճարման ենթակա տոկոսներ		808,288	413,135
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ եկամուտ		(275)	(12,215)
Բռնագածված ակտիվների օտարումից զուտ (օգուտ)/վնաս		(36,739)	58,778
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		927,915	310,007
Թանկարժեք մետաղների վերագնահատումից զուտ վնաս		109,447	93,481
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ օգուտ		(26,262)	(130,687)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		7,772,807	10,795,078
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (աճ)/նվազում</i>			
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ		(6,034,565)	4,145,618
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		(17,665,892)	(2,503,899)
Բռնագանձված ակտիվներ		111,756	345,082
Այլ ակտիվներ		(321,326)	(1,061,699)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)</i>			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		(3,769,403)	19,124,770
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		2,429,171	(6,681,430)
Այլ պարտավորություններ		72,269	909,355
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ (օգտագործված) գործառնական գործունեությունում/ գործառնական գործունեությունից, նախքան շահութահարկը		(17,405,183)	25,072,875
Վճարված շահութահարկ		(1,859,608)	(975,001)
Զուտ դրամական միջոցներ՝ գործառնական գործունեությունից/ (օգտագործված) գործառնական գործունեությունում		(19,264,791)	24,097,874
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ	10	(63,358,002)	(111,276,767)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		71,267,487	73,897,656
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով կանխավճարներ		(788,000)	(590,000)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	11	(45,271)	(56,167)
Հիմնական միջոցների վաճառք		275	13,792
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	12	(32,082)	(21,995)
Զուտ դրամական միջոցներ՝ ներդրումային գործունեությունից/ (օգտագործված) ներդրումային գործունեությունում		7,044,407	(38,033,481)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Այլ փոխառում միջոցներից մուտքեր	35	19,042,056	20,059,280
Այլ փոխառում միջոցների մարում	35	(13,760,849)	(12,605,086)
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	35	–	(2,000,000)
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր	35	12,000,000	10,000,000
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	35	(61,885)	(54,624)
Զուտ դրամական միջոցներ ֆինանսավորման գործունեությունից		17,219,322	15,399,570
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(3,765,492)	(1,880,578)
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(11,152)	–
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		1,222,294	(416,615)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին	5	27,330,179	27,746,794
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջում	5	28,552,473	27,330,179

1-ից 36 ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածք և հիմնական գործունեություն

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գործում է 2004 թ. հոկտեմբերի 7-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ընդունումը և հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկավորումը, երաշխիքների տրամադրումը, հաշվարկադրամարկային գործառնությունները, արժեթղթային և արտարժույթային գործարքները: Բանկը հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրման պետական համակարգի անդամ: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ կողմից:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

2022թ. 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 146 է (2021թ. դեկտեմբերի 31՝ 144):

2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
“ԷյչՎիԷ Հոլդինգ”	87.53	87.53
“ԷֆԷմԹիԷմ Դիսթրիբյուշն” ՍՊԸ	12.47	12.47
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Վարտան Սիրմակեդ:

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Հայաստանը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իր իրավական, հարկային և կարգավորվող դաշտերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից: Դեկավարությունը կարծում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ՝ աջակցելու Բանկի բիզնեսի կայունությանը ներկա պայմաններում:

Ուկրաինայի հետ պատերազմի արդյունքում շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ խիստ տնտեսական պատժամիջոցներ են սահմանել Ռուսաստանի և Բելառուսի նկատմամբ՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ: Պատերազմի սկզբից ի վեր նկատվել է ռուսական ռուբլու՝ արտարժույթի նկատմամբ զգալի անկայունություն, ինչպես նաև՝ Ռուսաստանի արժեթղթերի շուկայում և այլ շուկաներում ցուցակված ռուսական ընկերությունների արժեքի զգալի կորուստ: Իրավիճակը դեռ չի հանգուցալուծվել, սակայն այն արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և ամբողջ աշխարհում: Ռուսաստանը և Ուկրաինան Հայաստանի առանցքային առևտրային գործընկերներից են: Ակնկալվում է, որ պատերազմը նշանակալի ազդեցություն կունենա Հայաստանի տնտեսության վրա: Զանի որ պատերազմը դեռևս շարունակվում է, հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել այն ազդեցությունը, որը կարող է ունենալ Բանկի գործունեության վրա, քանի որ անորոշություն կա ընդհանուր տնտեսության վրա ազդեցության աստիճանի վերաբերյալ: Բանկի ղեկավարությունը մոնիթորինգի է ենթարկում տնտեսական իրավիճակը ընթացիկ պայմաններում:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ»), որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍԿ»):

(հազար ՀՀ դրամ)

Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի: Օր.՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող արժեթղթերը, ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և շենքերը/շինությունները չափվում են իրական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով:

Վերադասակարգումներ

Որոշակի վերադասակարգումներ են կատարվել նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում՝ ընթացիկ տարում օգտագործված դասակարգմանը համապատասխանելու համար: Այս վերադասակարգումները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել նախկինում ներկայացված զուտ շահույթի կամ սեփական կապիտալի վրա:

	Նախկինում ներկայացված	Վերադասա- կարգում	Ծագրոված
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ	116,759,510	(228,000)	116,531,510
Այլ ակտիվներ	3,540,054	228,000	3,768,054
Պարտավորություններ ՀՀ ԿԲ նկատմամբ	77,904,758	(77,904,758)	–
Պարտավորություններ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ	53,653,716	(53,653,716)	–
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	123,997,229	12,069,399	136,066,628
Այլ պարտավորություններ	1,000,948	997,510	1,998,458
Պարտավորությունների բանկերի նկատմամբ	–	86,526,829	86,526,829
Այլ փոխառու միջոցներ	–	31,964,736	31,964,736
Այլ պահուստներ	(1,694,092)	1,694,092	–
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	–	(2,828,795)	(2,828,795)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	–	1,134,703	1,134,703

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որոշ գումարներ վերադասակարգվել են:

	Նախկինում ներկայացված	Վերադասա- կարգում	Ծագրոված
Այլ ծախսեր	(1,047,101)	310,007	(737,094)
Արտարժույթային գործարքներից զուտ վնաս	–	(310,007)	(310,007)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում որոշ գումարներ վերադասակարգվել են:

(հազար ՀՀ դրամ)

	Նախկինում ներկայացված	Վերադասա- կարգում	Ծագրոված
Թանկարժեք մետաղների վերագնահատումից զուտ վնաս	–	93,481	93,481
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ	(2,731,899)	228,000	(2,503,899)
Այլ ակտիվներ	(740,218)	(321,481)	(1,061,699)
Հետգնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ հետ	16,999,989	(16,999,989)	–
Պարտավորություններ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ	2,403,427	(2,403,427)	–
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	19,124,770	19,124,770
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(5,962,566)	(718,864)	(6,681,430)
Այլ պարտավորություններ	(88,155)	997,510	909,355
ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկեր	4,899,615	(4,899,615)	–
Այլ ֆինանսական հաստատություններից ստացված վարկեր	2,554,579	(2,554,579)	–
Մուտքեր այլ փոխառու միջոցներից	–	20,059,280	20,059,280
Այլ փոխառու միջոցների մարումներ	–	(12,605,086)	(12,605,086)
Ներդրումային արժեթղթերի զուտ ձեռքբերում	(37,379,111)	37,379,111	–
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	–	(111,276,767)	(111,276,767)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր	–	73,897,656	73,897,656

Բանկը 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա իր դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում փոխել է ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերման և ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից ընդհանուր ստացված մուտքերի ներկայացումը զուտ հիմունքից համախառն հիմունքով, քանի որ Բանկն այլևս չի կիրառում բացառություն՝ ՀՀՄՍ 7.22-ի համաձայն:

Այս վերադասակարգումները ազդեցություն չեն ունեցել Գործառնական, Ներդրումային և Ֆինանսական հոդվածներում արտացոլված դրամական միջոցների հոսքերի ընդհանուր գումարների վրա:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունները

«Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՀՀՄՍ 3 փոփոխություններ)

Փոփոխությունները փոխարինում են ՀՀՄՍ-ի Հայեցակարգային հիմունքների նախորդ տարբերակին հղումը՝ միաժամանակ հղում կատարելով 2018 թվականի մարտին թողարկված ներկա տարբերակին՝ առանց դրա պահանջները էականորեն փոփոխելու:

Փոփոխությունները բացառություն են ավելացնում ՀՀՄՍ 3 Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ ստանդարտում սահմանված ճանաչման սկզբունքին՝ խուսափելու համար «երկրորդ օրվա» հավանական շահույթի կամ վնասի խնդրից, որը բխում է այն պարտավորություններից և պայմանական պարտավորություններից, որոնք կներառվեն ՀՀՄՍ 37 Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ կամ ՀՀՄՍ 21 Պարտադիր վճարներ ստանդարտների շրջանակներում, եթե առաջանային առանձին: Բացառությունը պահանջում է, որ կազմակերպությունները կիրառեն ՀՀՄՍ 37-ում կամ ՀՀՄՍ 21-ում սահմանված չափանիշները, համապատասխանաբար, Հայեցակարգային հիմունքների փոխարեն՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ պարտավորության առկայությունը որոշելու նպատակով:

Փոփոխությունները նաև նոր պարբերություն են ավելացնում ՀՀՄՍ 3-ում՝ պարզաբանելու, որ պայմանական ակտիվները չեն համապատասխանում ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչման պայմանին:

Անցումային դրույթների համաձայն՝ Բանկը կիրառում է փոփոխությունները առաջընթաց սկզբունքով, այսինքն՝ այն ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների նկատմամբ, որոնք առաջանում են տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից հետո, երբ առաջին անգամ կիրառվում են փոփոխությունները (նախնական կիրառման ամսաթիվ):

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ ժամանակաշրջանի ընթացքում այս փոփոխությունների շրջանակներում չեն առաջացել պայմանական ակտիվներ կամ պայմանական պարտավորություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ – մուտքեր նախքան նախանշած նպատակով օգտագործելը – ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ

Այս փոփոխությունը չի թույլատրում կազմակերպություններին հիմնական միջոցների արժեքից նվազեցնել ակտիվը համապատասխան վայր և վիճակի բերելու ընթացքում, որն անհրաժեշտ է ղեկավարության կողմից նախանշված նպատակով այն գործարկելու համար, արտադրված միավորների վաճառքից ստացված մուտքերը: Փոխարենը, կազմակերպությունը ճանաչում է տվյալ միավորների վաճառքից մուտքերը և տվյալ միավորների արտադրման նպատակով ծախսումները շահույթում կամ վնասում:

Անցումային դրույթների համաձայն՝ Բանկը կիրառում է այս փոփոխությունները հետընթաց միայն հիմնական միջոցների այն միավորների նկատմամբ, որոնք մատչելի են օգտագործման համար ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո, երբ կազմակերպությունը առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունը (սկզբնական կիրառման ամսաթիվ):

Այս փոփոխությունները Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցություն չեն ունեցել, քանի որ չի իրականացվել հիմնական միջոցներով արտադրված այդպիսի միավորների վաճառք, որոնք մատչելի են եղել ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո:

ՀՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ - Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար «10 տոկոս» թեսթում ներառվող վճարներ

Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք կազմակերպությունը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները ըստ էության տարբեր են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն փոխառուի և փոխատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ փոխառուի կամ փոխատուի կողմից մյուսի անունից վճարված կամ ստացված վճարները: Համանման փոփոխություն չի առաջարկվում ՀՀՄՍ 39 Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում ստանդարտի համար:

Անցումային դրույթների համաձայն՝ Բանկը փոփոխությունը կիրառում է այն ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխված կամ փոխանակված են՝ կազմակերպության կողմից փոփոխության առաջին անգամ կիրառման պահին սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (նախնական կիրառման ամսաթիվ): Այս փոփոխությունները Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցություն չեն ունեցել, քանի որ տվյալ ժամանակաշրջանում Բանկի ֆինանսական գործիքներում փոփոխություններ չեն կատարվել:

Անբարենպաստ պայմանագրեր - Պայմանագրի կատարման ծախսեր – ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ

Պայմանագիրը համարվում է անբարենպաստ, եթե այդ պայմանագրով նախատեսված պարտականությունները կատարելու անխուսափելի ծախսերը (այսինքն, այն ծախսերը, որոնք մասով Բանկը չի կարող խուսափել պայմանագրի առկայության դեպքում) գերազանցում են դրա շրջանակներում ակնկալվող տնտեսական օգուտները: Փոփոխությունները հստակեցնում են, որ պայմանագրի անբարենպաստ կամ վնասաբեր լինելը գնահատելիս, կազմակերպությունը պետք է ներառի այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են ապրանքների կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրին, ներառյալ ինչպես լրացուցիչ ծախսերը (օրինակ՝ ուղղակի աշխատանքի և նյութերի ծախսերը), այնպես էլ պայմանագրային գործունեության հետ անմիջականորեն կապված ծախսերի բաշխումը (օրինակ՝ պայմանագրի կատարման համար օգտագործվող սարքավորումների մաշվածությունը և պայմանագրի կառավարման և վերահսկողության ծախսերը): Ընդհանուր և վարչական ծախսերը ուղղակիորեն չեն առնչվում պայմանագրին և չեն ներառվում այդ ծախսերում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ ծախսերը հստակորեն գանձվում են պայմանագրի մյուս Կողմից:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Իրական արժեքի չափում

Բանկն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները (օր.՝ շենքեր) չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, կատարվող շուկայի մասնակիցների միջև՝ սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվող պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- ▶ այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում, կամ
- ▶ հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Բանկը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեին ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Բանկն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնք համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնիս հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնիս հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար Էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար Էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Բանկը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելնելով իրական արժեքի չափման համար Էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բանկը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որդեգրած մեթոդները:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները,
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Բանկի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Բանկը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումարի հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/գեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Բանկը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքները, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեզրկման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՍՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ Բանկը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեզրկման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերազնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ

Բանկը թողարկում է Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Բանկը ժամանակ առ ժամանակ թողարկում է վարկային պարտավորվածություններ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով: Այսպիսի պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, ապա չափվում են ԱՎԿ պահուստի և սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած, անհրաժեշտության դեպքում, ճանաչված կուտակված եկամուտը:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Դրանք ճանաչվում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերին համահունչ՝ չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարների և վնասի պահուստների առավելագույնով:

Կատարողական երաշխիքները ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով ֆինանսական հաշվետվություններում, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկի պարտավորությունները յուրաքանչյուր երաշխիքի համար չափվում են սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ԱՎԿ պահուստը:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2022 թվականին:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔՎ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ զեղչմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հետգնման ու հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը բնականոն գործունեության ընթացքում արժուպային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Լյո՝ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորդման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործիքներից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժուպային գործառնություններից զուտ շահույթ/(վնաս)՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ հիմնական պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոփոխությունից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկային վարկանշից կամ ինդեքսից կամ այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ՝ ըստ պայմանագրի փոխանցելի ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում ներկառուցված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է: Պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական «հիմնական» պայմանագրերի մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն «հիմնական» պայմանագրի հետ, և «հիմնական» պայմանագիր չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքները, որոնք առանձնացվել են «հիմնական»-ից, հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI- ի գնահատումների հիման վրա:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վարձակալություն

i. Բանկը՝ որպես վարձակալ

Բանկը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Բանկը խելամուտորեն համոզված է ձեռք բերել վարձակալված ակտիվը սեփականության իրավունքով, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Բանկը խելամուտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Բանկի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Բանկն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Բանկը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնք վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Բանկը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն գրասենյակային գույքի համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (այսինքն՝ 2,500 հազար ՀՀ դրամը չգերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

ii. **Գործառնական – Բանկը` որպես վարձատու**

Վարձակալությունները, երբ Բանկը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. **Ֆինանսական – Բանկը` որպես վարձատու**

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Բանկը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ` վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով: Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի ղեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում`

- ▶ բնականոն գործունեության ընթացքում,
- ▶ պարտականությունների չկատարման դեպքում,
- ▶ կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ Բանկը գնահատում է` արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները`

- ▶ վարկի արժույթի փոփոխությունը;
- ▶ գործընկերոջ փոփոխությունը;
- ▶ եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի SPPI չափանիշին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,
- ▶ Բանկը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Այն դեպքում, երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Բանկը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից՝ նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Բանկի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից՝ նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են բոլոր ժամանակային տարբերություններից, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված հարկն առաջացել է գուղվիի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք տեսանելի ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով, հանած կուտակված մաշվածությունը, բացառությամբ հողի և շենքերի:

Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Գնահատումները կատարվում են բավարար հաճախականությամբ, որպեսզի երաշխավորվի, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չի տարբերում դրա հաշվեկշռային արժեքից:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը ներկայացվում է ակտիվի վերագնահատված գումարը: Վերագնահատման ցանկացած հավելած ավելանում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այնքանով, որքանով այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերագնահատման նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատման պակասուրդը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին հավելածը ուղղակիորեն հակադարձող պակասուրդը ուղղակիորեն հակադարձում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստի հավելածը:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթին կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Բանկի շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Եթե հիմնական միջոցների փոխահատուցվող արժեքը ցածր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ժամանակավոր չհամարվող հանգամանքների պատճառով, համապատասխան ակտիվը դուրս է գրվում մինչև դրա փոխահատուցվող արժեքը: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Հողն ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, և, հետևաբար, չի մաշվում:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսվում է այն օգտագործման համար հասանելի լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	<i>Տարի</i>
Շենքեր	30
Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	6
Փոխադրամիջոցներ	7
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ակտիվի ապաճանաչումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես զուտ մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ներառվում է այլ եկամուտում կամ այլ ծախսերում:

Շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց հաշվեկշռային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է շինությունների համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխահատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը: Այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխահատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ առնվազն 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսեր:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ բիզնես միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելվածար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ճանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ կորպորատիվ բանկային գործունեություն, ներդրումային բանկային գործունեություն:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն Բանկ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեգրված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն զեղչվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են Բանկի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեգրված, Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեգրված չէ, Բանկը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեգրված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեգրված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Այլ միջնորդավճարների գծով եկամուտները, ներառյալ հաշվի սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքի միջնորդավճարները, տեղաբաշխման վճարները և սինդիկացիոն վճարները, ճանաչվում են, երբ մատուցվում են համապատասխան ծառայությունները: Եթե չի ակնկալվում, որ վարկային պարտավորությունը կհանգեցնի վարկի մարմանը, ապա այդ վարկի պարտավորության վճարը ճանաչվում է գծային հիմունքներով՝ պարտավորության ժամանակահատվածում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որը հանգեցնում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական գործիքի ճանաչմանը, կարող է մասամբ ընդգրկվել ՖՀՄՍ 9 և մասամբ՝ ՖՀՄՍ 15 շրջանակներում: Այդ դեպքում Բանկը սկզբնապես կիրառում է ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը՝ տարանջատելու և չափելու պայմանագրի այն հատվածը, որը հանդիսանում է ՖՀՄՍ 9-ի մաս, ապա կիրառում է ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը մնացյալի նկատմամբ:

Այլ միջնորդավճարների գծով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքային և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունների մատուցման դեպքում:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Բանկի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերազնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերազնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2022 և 2021 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 393.57 և 480.14 ՀՀ դրամ:

Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ստանդարտներ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Բանկը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն:

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր

2017թ. Մայիսին ՀՀՄՍԽ-ն թողարկեց ՖՀՄՍ 17 “Ապահովագրության պայմանագրեր”, համապարփակ հաշվապահական հաշվառման նոր ստանդարտը, որը նախատեսված է ապահովագրական պայմանագրերի համար՝ ներառելով ճանաչումը, չափումը, ներկայացումը և բացահայտումը: Ուժի մեջ մտնելուց հետո, ՖՀՄՍ 17-ը կփոխարինի ՖՀՄՍ 4 “Ապահովագրության պայմանագրեր” ստանդարտին, որը թողարկվել է 2005թ.: ՖՀՄՍ 17-ը կիրառելի է ապահովագրական պայմանագրերի բոլոր տեսակներին (ներառյալ՝ կյանքի ապահովագրություն, ոչ կյանքի ապահովագրություն, ուղղակի ապահովագրություն և վերաապահովագրություն), անկախ ապահովագրություն տրամադրող կազմակերպության տեսակից, ինչպես նաև կիրառելի է որոշակի երաշխիքների և հայեցողական մասնակցության հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների դեպքում: Կիրառելի կլինեն որոշ բացառություններ: ՖՀՄՍ 17-ը սահմանում է հաշվապահական հաշվառման նոր պահանջներ ապահովագրական հատկանիշներով բանկային պորտֆոլիոների նկատմամբ, իսկ այդ պահանջները կարող են ազդել որոշելու վրա, թե որ գործիքները կամ դրանց բաղադրիչները կներառվեն ՖՀՄՍ 9-ի կամ ՖՀՄՍ 17-ի շրջանակներում:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

(հազար ՀՀ դրամ)

Կրեդիտ քարտեր և համանման պրոդուկտներ, որոնք ապահովագրական ծածկույթ են ապահովում. թողարկողներից շատերը կարող են շարունակել կիրառել առկա հաշվապահական մոտեցումը՝ որպես ՀՀՄՍ 9-ի համաձայն ֆինանսական գործիք: ՀՀՄՍ 17-ը իր շրջանակից բացառում է կրեդիտ քարտերի պայմանագրերը (և այլ նմանատիպ պայմանագրերը, որոնք տրամադրում են կրեդիտային կամ վճարային պայմանավորվածություններ), որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը հաճախորդի հետ պայմանագրի գինը սահմանելիս չի արտացոլում առանձին հաճախորդի հետ կապված ապահովագրական ռիսկի գնահատումը:

Երբ ապահովագրական ծածկույթը տրամադրվում է որպես կրեդիտ քարտի պայմանագրային պայմանների մաս, թողարկողը պարտավոր է՝

- ▶ Առանձնացնել ապահովագրության ծածկույթը և դրա նկատմամբ կիրառել ՀՀՄՍ 17,
- ▶ Այլ բաղադրիչների նկատմամբ գործադրել այլ կիրառելի ստանդարտներ (օրինակ՝ ՀՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 15 - Հասույթ գնորդների հետ պայմանագրերից կամ ՀՀՄՍ 37 - Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ):

Վարկային պայմանագրերը, որոնք համապատասխանում են ապահովագրության սահմանմանը, բայց ապահովագրական իրադարձությունների փոխհատուցումը սահմանափակում են այն չափով, որն այլապես պահանջվում է ապահովագրի՝ պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունը մարելու համար - այդպիսի վարկերի թողարկողները, օրինակ՝ մահվամբ կասեցվող վարկերը, ունեն տարբերակ կիրառելու ՀՀՄՍ 9-ը կամ ՀՀՄՍ 17-ը: Ընտրությունը կատարվում է պորտֆելի մակարդակով և համարվում է անփոփոխ:

ՀՀՄՍ 17-ը ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ պահանջելով համեմատական տվյալներ: Վաղ կիրառումը թույլատրելի է այն պայմանով, որ կազմակերպությունը նաև կիրառում է ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 15, ՀՀՄՍ 17 առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվին կամ դրանից առաջ:

Ներկայումս Բանկը գտնվում է իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ՀՀՄՍ 17-ի ընդունման ազդեցության գնահատման փուլում:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8 ստանդարտում

2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՍԽ-ն փոփոխություններ է հրապարակել ՀՀՄՍ 8-ում, որտեղ ներկայացված է «հաշվապահական հաշվառման գնահատումների» սահմանումը: Փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների և սխալների ուղղման տարբերությունը: Ինչպես նաև, դրանք պարզաբանում են, թե ինչպես են կազմակերպությունները օգտագործում չափման հիմունքները և ելակետային տվյալները՝ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներ մշակելու համար:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և կիրառվում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունենում այդ ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է, եթե այդ փաստը բացահայտվում է:

Ակնկալվում է, որ փոփոխությունները Էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում

2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Էականության մասին դատողությունների կիրառում»), որտեղ ներկայացված են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ Էականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «Էական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն Էականության հայեցակարգը՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ թույլատրելով վաղաժամկետ կիրառումը: Զանի որ Գործնական Ցուցումներ 2-ի փոփոխությունները ներկայացնում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվության Էականության սահմանման կիրառման ոչ պարտադիր ուղեցույց, այս փոփոխությունների համար ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի սահմանման անհրաժեշտություն չկա:

Բանկը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունը՝ որոշելու, թե ինչ ազդեցություն կունենան դրանք Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վրա:

Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)

2021 թվականի մայիսին Խորհուրդը հրապարակել է ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները, որոնք ներկայումս են ՀՀՄՍ 12-ի համաձայն սկզբնական ճանաչման բացառությունների շրջանակը, այն այլևս չի կիրառվում այն գործարքների մասով, որոնք հանգեցնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների:

Փոփոխությունները պետք է կիրառվեն այն գործարքների համար, որոնք տեղի են ունենում ներկայացված ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո: Ինչպես նաև, ներկայացված ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանի սկզբում պետք է ճանաչվեն նաև հետաձգված հարկային ակտիվը (եթե առկա է բավարար հարկվող շահույթ) և հետաձգված հարկային պարտավորությունը՝ վարձակալության և ապագործարկման պարտավորությունների հետ կապված բոլոր նվազեցվող և հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար:

Բանկը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունը:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՀՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն ղեկավար, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Շենքերի վերագնահատում

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համեմատական մեթոդով: Այսինքն, գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա՝ Էականորեն ճշգրտված գույքի բնույթի, գտնվելու վայրի և պայմանների տարբերություններն արտացոլելու համար: Բանկը ներգրավում է անկախ փորձագետների իր գույքերը գնահատելու համար (տե՛ս Ծան. 30):

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվեր շուկայական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծան. 30):

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար:

Բանկի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ (տե՛ս Ծան. 29): ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- ▶ Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

2022 թվականի ընթացքում գործառնական որոշումներ կայացնող ղեկավարը՝ հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Բանկը բաժանում է հետևյալ երկու սեզմենտների՝

Կորպորատիվ բանկային գործունեություն Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:

Ներդրումային բանկային գործունեություն Հիմնականում առևտրային և ներդրումային բանկային ծառայություններ, ներառյալ կորպորատիվ ֆինանսներ, միաձուլման և ձեռքբերման գծով խորհրդատվություն, մասնագիտացված ֆինանսական խորհրդատվություն և այլ գործառնականություններ:

Համապատասխանության նպատակով Բանկը հրապարակել է նաև Նախորդ տարվա գործառնական սեզմենտների տեղեկատվությունը:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է «շահույթը Նախքան շահութահարկով հարկումը» հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2022թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,155,377	11,619,688	33,775,065
Այլ տոկոսային եկամուտ	–	337,003	337,003
Տոկոսային ծախս	(11,725,144)	(14,443,139)	(26,168,283)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	10,430,233	(2,486,448)	7,943,785
Վարկային կորուստների գծով վերականգնում	775,338	2,362,236	3,137,574
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	61,045	443,949	504,994
Միջնորդավճարների գծով ծախս	–	(184,766)	(184,766)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,483,863	402,036	1,885,899
Ոչ տոկոսային ծախս	(507,350)	(3,182,671)	(3,690,021)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	–	(667,845)	(667,845)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	12,243,129	(3,313,509)	8,929,620
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,371,820)	641,915	(1,729,905)
Հաշվետու տարվա շահույթ	9,871,309	(2,671,594)	7,199,715
2021 թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,061,507	11,424,711	33,486,218
Այլ տոկոսային եկամուտ	–	205,169	205,169
Տոկոսային ծախս	(10,642,778)	(12,145,514)	(22,788,292)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	11,418,729	(515,634)	10,903,095
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(591,967)	(1,022,811)	(1,614,778)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	71,102	271,237	342,339
Միջնորդավճարների գծով ծախս	–	(156,816)	(156,816)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	2,420,652	335,860	2,756,512
Ոչ տոկոսային ծախս	(138,564)	(2,682,792)	(2,821,356)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	13,179,952	(3,770,956)	9,408,996
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,302,237)	658,700	(1,643,537)
Հաշվետու տարվա շահույթ	10,877,715	(3,112,256)	7,765,459

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով ակտիվները և պարտավորությունները՝

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Զբաղիված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեզմենտի ակտիվներ				
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	132,391,592	216,416,156	36,364,434	385,172,182
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	164,020,174	168,020,243	2,396,843	334,437,260

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Զբաղիված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեզմենտի պարտավորություններ				
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	120,001,183	243,810,146	34,609,109	398,420,438
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	159,483,713	154,316,028	2,474,897	339,353,492

Զբաղիված մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, այլ ակտիվները, շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորությունները և այլ պարտավորություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Բանկը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեզմենտների 2022 և 2021 թվականների դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է՝

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	–	194,218	194,218
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	10,879	99,095	109,974
Հաշվարկային գործառնություններ	–	76,585	76,585
Վճարային քարտերով գործառնություններ	–	64,323	64,323
Բրոկերային գործառնություններ	50,166	–	50,166
Այլ եկամուտ	–	9,728	9,728
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	61,045	443,949	504,994

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	–	76,591	76,591
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	2	119,663	119,665
Բրոկերային գործառնություններ	71,100	–	71,100
Հաշվարկային գործառնություններ	–	44,724	44,724
Վճարային քարտերով գործառնություններ	–	27,441	27,441
Այլ եկամուտ	–	2,818	2,818
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	71,102	271,237	342,339

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
ԿԲ-ում ընթացիկ հաշիվներ	22,789,055	24,303,499
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,947,963	1,895,416
Ընթացիկ հաշիվներ այլ վարկային կազմակերպություններում	1,685,095	861,531
Մինչև 90 օր ժամկետային ավանդներ վարկային կազմակերպություններում	1,141,512	269,733
	28,563,625	27,330,179
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(11,152)	–
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,552,473	27,330,179

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են Փուլ 1-ին: Տարվա ընթացքում ԱՎԿ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2022թ.	2021թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	–	–
ԱՎԿ փոփոխություն	11,152	–
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,152	–

7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոզիտներ	4,115,478	1,650,471
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	2,327,437	–
Վարկեր վարկային կազմակերպություններին	558,562	309,632
Վարկեր ներդրումային կազմակերպություններին	230,068	184,021
Վարկեր բանկերին	119,928	292,714
Այլ գումարներ	109,430	162,566
	7,460,903	2,599,404
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(11,874)	(58,918)
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7,449,029	2,540,486

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կնքել է հակադարձ հետգնման պայմանագրեր 4 (չորս) վարկային կազմակերպությունների հետ (2021թ. դեկտեմբերի 31՝ նմանատիպ պայմանագրեր չեն կնքվել): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է ՀՀ պետական արժեթղթերը 2,396,109 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2021թ. դեկտեմբերի 31՝ զրո):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերին տրված վարկերի և ավանդների 119,928 հազար ՀՀ դրամ մնացորդը մեկ կոնտրագենտի մասով է (2021թ.՝ 292,714 հազար ՀՀ դրամ՝ մեկ կոնտրագենտ):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոզիտները ներառում են 260,000 հազար ՀՀ դրամի ՀՀ ԿԲ-ում երաշխավորված դեպոզիտներ Արժա փնտրության համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների վճարումների համար (2021թ.՝ 210,000 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ (շարունակություն)

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում: Տարվա ընթացքում համախառն հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ներկայացվում է ստորև՝

Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	2022թ.	2021թ.
Համախառն հաշվեկշռային արժեք հունվարի 1-ի դրությամբ	2,599,404	6,884,968
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,732,632	1,603,503
Մարված ակտիվներ	(842,379)	(5,845,445)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(28,754)	(43,622)
Համախառն հաշվեկշռային արժեք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,460,903	2,599,404

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում: Տարվա ընթացքում ԱՎԿ գծով պահուստի փոփոխությունները ներկայացվում է ստորև՝

Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	2022թ.	2021թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	58,918	60,294
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,071	11,045
Մարված ակտիվներ	(10,975)	(12,421)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(34,355)	–
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(2,785)	–
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,874	58,918

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

	2022թ. դեկտեմբերի 31			2021թ. դեկտեմբերի 31		
	Իրական արժեք			Իրական արժեք		
	Պայմանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորություն	Պայմանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորություն
Տոկոսադրույքի պայմանագրեր						
Ֆորվարդներ և սվոփներ - ՀՀ	2,629,311	20,011	27,039	1,925,112	30,238	63,972
Արտարժույթի փոխարժեքի պայմանագրեր						
Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	3,111,665	6,241	2,069	606,623	4,887	270
Ընդամենը ածանցյալ ակտիվներ / պարտավորություններ	5,740,976	26,252	29,108	2,531,735	35,125	64,242

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի դիրքեր հետևյալ ածանցյալ գործիքների մասով՝

Ֆորվարդներ

Ֆորվարդ պայմանագրերը պայմանագրում նշված ֆինանսական գործիքը սահմանված գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային համաձայնագրեր են: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում կնքվող անհատականացված պայմանագրեր են:

Սվոփեր

Սվոփերը երկու կողմերի միջև տոկոսներ, արտարժույթի փոխարժեքներ և բաժնային ինդեքսներ փոխանակելու վերաբերյալ պայմանագրային համաձայնագրեր են՝ (և վարկային դեֆոլտային սվոփերի դեպքում) սահմանված վարկային իրադարձությունների մասով որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վճարումներ կատարելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները ներառում են՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Խոշոր բիզնես վարկեր	87,262,076	79,851,349
ՓՄՁ վարկեր	18,898,791	20,109,318
Այլ	4,465,216	4,466,390
Իրավաբանական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	110,626,083	104,427,057
Հիփոթեքային վարկեր	18,604,750	17,761,661
Սպառողական վարկեր	2,044,826	3,278,659
Ֆիզիկական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	20,649,576	21,040,320
Հաճախորդների ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	131,275,659	125,467,377
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(6,272,611)	(8,935,867)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	125,003,048	116,531,510
	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Օվերդրաֆտներ/վարկային գծեր	68,133,849	72,303,618
Վարկեր հաճախորդներին	56,266,797	48,648,078
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	4,107,822	2,096,193
Ֆակտորինգ	2,587,504	2,230,538
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	179,687	188,950
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	131,275,659	125,467,377
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(6,272,611)	(8,935,867)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	125,003,048	116,531,510

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

**Վարկեր և
փոխառություններ
իրավաբանական
անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	87,483,823	10,640,286	6,302,948	-	104,427,057
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	54,991,125	-	-	16,831	55,007,956
Մարված ակտիվներ	(39,827,454)	(1,571,661)	(1,737,454)	-	(43,136,569)
Տեղափոխում Փուլ 1	2,237,202	(2,237,202)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(11,456,648)	11,456,648	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,531,441)	(1,421,620)	2,953,061	-	-
Վերականգնումներ	-	-	4,951,120	-	4,951,120
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(5,049,943)	-	(5,049,943)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,408,426)	(1,720,779)	(444,333)	-	(5,573,538)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	88,488,181	15,145,672	6,975,399	16,831	110,626,083

**Վարկեր և
փոխառություններ
իրավաբանական
անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,165,350	1,828,132	4,422,035	-	7,415,517
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,453,647	-	-	13,145	1,466,792
Մարված ակտիվներ	(576,112)	(214,515)	(1,649,435)	-	(2,440,062)
Տեղափոխում Փուլ 1	83,043	(83,043)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(625,178)	625,178	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(137,872)	(336,176)	474,048	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(35,038)	893,393	1,801,012	-	2,659,367
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	254,869	-	254,869
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(31,045)	(851,469)	(2,250,634)	-	(3,133,148)
Վերականգնումներ	-	-	4,951,120	-	4,951,120
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(5,049,943)	-	(5,049,943)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(48,386)	(235,501)	(27,187)	-	(311,074)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,248,409	1,625,999	2,925,885	13,145	5,813,438

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,437,084	1,569,277	1,033,959	21,040,320
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,090,078	–	–	6,090,078
Մարված ակտիվներ	(4,224,348)	(885,242)	(20,244)	(5,129,834)
Տեղափոխում Փուլ 1	278,831	(278,831)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(353,242)	353,242	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(70,277)	(190,191)	260,468	–
Վերականգնումներ	–	–	20,520	20,520
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,046,417)	(95,077)	(230,014)	(1,371,508)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	361,305	1,142,260	16,785	1,520,350
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	101,381	–	–	101,381
Մարված ակտիվներ	(75,760)	(664,230)	(14,049)	(754,039)
Տեղափոխում Փուլ 1	86,547	(86,547)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(10,473)	10,473	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(23,579)	(182,441)	206,020	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(63,507)	42,622	(53,658)	(74,543)
Չեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտում)	–	–	957	957
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(180,012)	(83,510)	(16,980)	(280,502)
Վերականգնումներ	–	–	20,520	20,520
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(33,453)	(38,872)	(2,626)	(74,951)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	162,449	139,755	156,969	459,173

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	96,520,169	7,806,747	9,395,235	113,722,151
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	61,319,762	–	–	61,319,762
Մարված ակտիվներ	(55,348,177)	(5,247,293)	(6,069,474)	(66,664,944)
Տեղափոխում Փուլ 1	108,656	–	(108,656)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(11,066,350)	11,066,350	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,838,104)	(2,906,595)	4,744,699	–
Վերականգնումներ	–	–	950,592	950,592
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(2,296,733)	(2,296,733)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(2,212,133)	(78,923)	(312,715)	(2,603,771)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	87,483,823	10,640,286	6,302,948	104,427,057

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,808,677	592,095	5,874,570	8,275,342
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,263,726	–	–	3,263,726
Մարված ակտիվներ	(1,070,692)	(355,168)	(1,779,600)	(3,205,460)
Տեղափոխում Փուլ 1	24,864	–	(24,864)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,496,512)	1,496,512	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,074,380)	(213,866)	1,288,246	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(17,742)	261,987	1,353,168	1,597,413
Չեղյի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	22,475	22,475
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(237,711)	47,355	(936,876)	(1,127,232)
Վերականգնումներ	–	–	950,592	950,592
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(2,296,733)	(2,296,733)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(34,880)	(783)	(28,943)	(64,606)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,165,350	1,828,132	4,422,035	7,415,517

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	17,940,675	699,532	794,614	19,434,821
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,863,306	–	–	6,863,306
Մարված ակտիվներ	(3,944,627)	(311,254)	(25,019)	(4,280,900)
Տեղափոխում Փուլ 1	62,646	(62,646)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(540,597)	1,289,027	(748,430)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,309,477)	(23,047)	1,332,524	–
Վերականգնումներ	–	–	22,293	22,293
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(253,070)	(253,070)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(634,842)	(22,335)	(88,953)	(746,130)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,437,084	1,569,277	1,033,959	21,040,320

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	507,814	158,410	737,182	1,403,406
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	505,090	–	–	505,090
Մարված ակտիվներ	(113,699)	(46,090)	(5,394)	(165,183)
Տեղափոխում Փուլ 1	30,488	(30,488)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(381,384)	1,102,842	(721,458)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(35,809)	(25,727)	61,536	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(23,461)	14,563	235,703	226,805
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(107,562)	34,358	5,885	(67,319)
Վերականգնումներ	–	–	22,293	22,293
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(253,070)	(253,070)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(20,172)	(65,608)	(65,892)	(151,672)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	361,305	1,142,260	16,785	1,520,350

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ**

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Բանկի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- ▶ Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետգնման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- ▶ Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի գրավադրում,
- ▶ Մանրածախ վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Դեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է գրավի ընթացիկ իրական արժեքների և արժեզրկված ակտիվների (փուլ 3) վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքների վերլուծությունը՝

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
31 դեկտեմբերի 2022թ.							
Կորպորատիվ վարկավորում	5,083,921	2,549,858	1,035,192	(687,903)	2,897,147	2,186,774	2,125,310
Փոքր և միջին ձեռնարկություններ ի վարկավորում	568,541	772,137	–	(242,219)	529,918	38,623	227,446
Հիփոթեքային վարկեր	858,015	945,390	–	(113,057)	832,333	25,682	17,289
Սպառողական վարկեր	206,674	167,520	–	–	167,520	39,154	139,680
Այլ	1,339,768	1,844,941	–	(505,173)	1,339,768	–	586,274
	8,056,919	6,279,846	1,035,192	(1,548,352)	5,766,686	2,290,233	3,095,999
31 դեկտեմբերի 2021թ.							
Կորպորատիվ վարկավորում	6,156,194	6,041,005	–	(493,240)	5,547,765	608,429	4,374,628
Փոքր ձեռնարկություններ ի վարկավորում	146,754	117,595	–	–	117,595	29,159	47,407
Հիփոթեքային վարկեր	1,033,959	1,458,372	–	(426,034)	1,032,338	1,621	16,785
	7,336,907	7,616,972	–	(919,274)	6,697,698	639,209	4,438,820

* Փոխադրամիջոցներ, սարքավորումներ, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր:

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 32,347,346 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 26.19%) (2021թ.՝ 28,060,708 հազար ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 24.08%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 1,248,949 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 343,840 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Մասնավոր ձեռնարկություններ	109,454,783	103,518,659
Ֆիզիկական անձինք	21,293,674	21,731,097
Պետական ձեռնարկություններ	455,744	75,765
Ֆինանսական կազմակերպություններ	71,458	141,856
	131,275,659	125,467,377

Վարկերը առավելագույն տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Արտադրություն	40,235,648	36,508,357
Մանրածախ	18,898,791	20,110,601
Հիփոթեքային վարկեր	18,604,753	17,761,281
Էլ.էներգիայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	17,501,485	16,252,971
Շիրանարարություն	13,400,522	14,285,936
Գյուղատնտեսություն	9,559,733	7,402,650
Տուրիզմ	6,528,902	5,395,422
Սպառողական վարկեր	1,632,396	2,895,722
Վարկային քարտի վարկ	448,213	388,047
Այլ	4,465,216	4,466,390
	131,275,659	125,467,377

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելում: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	1,173,535
1-2 տարի	1,082,234
2-3 տարի	928,696
3-4 տարի	846,335
4-5 տարի	735,123
5 տարուց ավել	1,038,174
	5,804,097
Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(1,696,275)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում՝ նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	4,107,822
Արժեզրկման գծով պահուստ	(194,774)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	3,913,048

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	589,653
1-2 տարի	538,774
2-3 տարի	487,752
3-4 տարի	380,451
4-5 տարի	341,065
5 տարուց ավել	519,952
	2,857,647
Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(761,454)
2021 Ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	2,096,193
Արժեզրկման գծով պահուստ	(36,514)
2021 Ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	2,059,679

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	86,767,519	88,810,474
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	911,092	732,502
	87,678,611	89,542,976
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(339,097)	(568,548)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	87,339,514	88,974,428
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	41,854,755	59,043,262
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	2,220,261	5,770,144
ԱՄՆ Գանձապետական պարտատոմսեր	1,966,005	–
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	46,041,021	64,813,406
Պետական պարտատոմսեր	78,718,547	89,923,037
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	78,718,547	89,923,037
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	51,948	64,150
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	51,948	64,150
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	124,811,516	154,800,593

(հազար ՀՀ դրամ)

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտաքային արժեթղթերի բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:
 Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտաքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխության և համապատասխան ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտաքային արժեթղթեր	2022թ.	2021թ.
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը հունվարի 1-ի դրությամբ	89,542,976	63,265,237
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	300,000	34,641,783
Մարված ակտիվներ	(1,211,997)	(7,723,909)
Արտարժույթի փոխարժեքի շարժ	(952,368)	(640,135)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	87,678,611	89,542,976
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտաքային արժեթղթեր	2022թ.	2021թ.
ԱՎԿ-ներ հունվարի 1-ի դրությամբ	568,548	200,532
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,536	236,970
Մարված ակտիվներ	(9,343)	(3,479)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(214,298)	134,525
Արտարժույթի փոխարժեքի շարժ	(8,346)	–
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	339,097	568,548

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտաքային արժեթղթերի բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտաքային արժեթղթերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխության և համապատասխան ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտաքային արժեթղթեր	2022թ.	2021թ.
Իրական արժեքը հունվարի 1-ի դրությամբ	154,800,593	158,315,295
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	63,058,002	76,634,984
Մարված ակտիվներ	(5,250,534)	(11,195,410)
Վաճառված ակտիվներ	(65,078,308)	(55,057,396)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(18,849,853)	(12,146,863)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,868,384)	(1,750,017)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	124,811,516	154,800,593
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտաքային արժեթղթեր	2022թ.	2021թ.
ԱՎԿ-ներ հունվարի 1-ի դրությամբ	827,537	603,586
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	303,722	640,649
Մարված ակտիվներ	(679,693)	(472,512)
Վաճառված ակտիվներ	(18,716)	(24,185)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(126,438)	79,999
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(4,252)	–
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	302,160	827,537

(հազար ՀՀ դրամ)

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկին պատկանող շենքերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2022 թվականին: Շենքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը, որը կճանաչվեր սկզբնական արժեքի մեթոդով, կազմել է 294,307 հազար ՀՀ դրամ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2021թ.՝ 312,701 հազար ՀՀ դրամ):

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեն սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կկազմեն՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Սկզբնական արժեք	551,825	551,825
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(257,518)	(239,124)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	294,307	312,701

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 245,153 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 266,072 հազար ՀՀ դրամ):

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	81,198	119,858	201,056
Ավելացումներ	3,763	28,319	32,082
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(4,731)	(4,950)	(9,681)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,230	143,227	223,457
Կուտակված ամորտիզացիա			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,069	86,294	122,363
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	11,604	16,769	28,373
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(4,731)	(4,950)	(9,681)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,942	98,113	141,055
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	45,129	33,564	78,693
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,288	45,114	82,402
	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	79,910	117,333	197,243
Ավելացումներ	6,070	15,925	21,995
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(4,782)	(13,400)	(18,182)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	81,198	119,858	201,056
Կուտակված ամորտիզացիա			
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	27,529	86,518	114,047
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,322	13,176	26,498
Արժեզրկում	(4,782)	(13,400)	(18,182)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,069	86,294	122,363
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52,381	30,815	83,196
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	45,129	33,564	78,693

(հազար ՀՀ դրամ)

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 36,713 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 36,713 հազար ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների ապահովվածությունն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Կող և շենքեր	1,640,255	1,715,272
Այլ ակտիվներ	79,488	79,488
	1,719,743	1,794,760
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(543,939)	–
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	1,175,804	1,794,760

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում Բանկի բռնագանձված ակտիվների արժեքը կազմել է 320,142 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 374,754 հազար ՀՀ դրամ) և վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 395,159 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 846,864 հազար ՀՀ դրամ):

14. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից՝

	2022թ.	2021թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	1,569,701	1,733,305
Հետաձգված հարկային ծախս՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	160,204	(89,768)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,729,905	1,643,537

2022 թվականի համար շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2021թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև՝

	2022թ.	2021թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	8,929,620	9,408,996
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	1,607,332	1,693,619
Չնվազեցվող ծախսեր/(Չհարկվող եկամուտ)	156,088	(815)
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	(33,515)	–
Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվների փոփոխություններ	–	(49,267)
Շահութահարկի գծով ծախս	1,729,905	1,643,537

(հազար ՀՀ դրամ)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			2022 թ. դեկտեմբերի 31
	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	2021թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	2021 թ. հունվարի 1	
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	2,007	-	-	2,007
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	(6,256)	-	-	(6,256)
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	(5,566)	11,212	-	(11,237)	-	-	(5,591)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	286,184	(65,392)	-	(147,045)	-	-	73,747
Ներդրումային արժեթղթեր այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող	(1,823,501)	40,312	2,553,101	(94,569)	3,502,493	-	4,177,836
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	36,096	66,243	-	(41,301)	-	-	61,038
Հիմնական միջոցներ	(237,232)	59,509	-	9,113	(93,087)	-	(261,697)
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	97,909	-	-	97,909
Այլ ակտիվներ	(9,010)	(5,782)	-	(4,130)	-	-	(18,922)
Այլ պահուստներ	(19,809)	(11,168)	-	(30,977)	-	-	2,794
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(9,388)	(4,956)	-	12,804	-	-	(1,540)
Այլ պարտավորություններ	68,544	(210)	-	(11,270)	-	-	57,064
2022 թ. հետաձգված հաշվային ակտիվներ/(պարտավորություններ)	(1,713,682)	89,768	2,553,101	(160,204)	3,409,406	-	4,178,389

15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ վերականգնումը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	11,152	-	-	-	11,152
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	9	(44,259)	-	-	-	(44,259)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	11	593,554	(877,709)	(2,183,744)	13,145	(2,454,754)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	13	(221,105)	-	-	-	(221,105)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	13	(521,125)	-	-	-	(521,125)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	19	21,554	-	-	-	21,554
Փոխատվության հանձնառություններ	27	70,963	-	-	-	70,963
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		(89,266)	(877,709)	(2,183,744)	13,145	(3,137,574)

(հազար ՀՀ դրամ)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ փոփոխությունը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	9	(1,376)	–	–	(1,376)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	11	2,197,949	(42,995)	(1,127,114)	1,027,840
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	13	368,016	–	–	368,016
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	13	223,951	–	–	223,951
Երաշխիքներ	23	(3,653)	–	–	(3,653)
Ընդամենը վարկային կորստի գծով ծախսեր		2,784,887	(42,995)	(1,127,114)	1,614,778

Արժեզրկման այլ պահուստների գծով չարժեք հետևյալն է՝

	Բռնագահծված ակտիվներ	Երաշխիքներ	Ընդամենը
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	–	29,195	29,195
Ծախս	–	(3,653)	(3,653)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	–	25,542	25,542
Ծախս	543,939	123,906	667,845
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	543,939	149,448	693,387

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	798,986	382,361
Նվազեցում՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(21,554)	–
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	777,432	382,361
Կանխավճարներ մատակարարներին	3,544,913	2,557,946
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	164,130	124,336
Թանկարժեք մետաղներ	38,239	688,505
Նյութեր	6,179	12,227
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2,786	2,679
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	3,756,247	3,385,693
Այլ ակտիվներ	4,533,679	3,768,054

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Այլ ֆինանսական ակտիվներ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	–	–
ԱՎԿ փոփոխություններ	21,554	21,554
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,554	21,554

(հազար ՀՀ դրամ)

Այլ պարտավորությունները բաղկացած են՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ աշխատակազմի նկատմամբ	361,199	379,771
Կրեդիտորական պարտքեր	326,542	257,631
Վարկային կորուստների գծով պահուստ (Ծան. 23)	70,963	-
Անցումային հաշիվներ	33,653	174,815
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	23,470	79,689
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	815,827	891,906
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Կանխավճարներ ստացված վարձակալական պայմանագրերից	941,586	822,695
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	302,625	254,783
Պահուստներ (Ծան. 23)	149,448	25,542
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	824	3,532
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,394,483	1,106,552
Այլ պարտավորություններ	2,210,310	1,998,458

17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Հետգնման պայմանագրեր	74,982,612	81,376,952
Ակրեդիտիվներ բանկերի հետ	3,503,711	4,324,563
Վարկեր բանկերից	2,296,123	800,529
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	17,252	21,404
Այլ պարտավորություններ	4,028	3,381
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	80,803,726	86,526,829

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ութ բանկի հետ կնքել է հետգնման պայմանագրեր (2021թ. դեկտեմբերի 31.՝ 4 բանկ): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է՝ ՀՀ պետական արժեթղթերը 78,718,547 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2021թ. դեկտեմբերի 31.՝ 89,703,618 հազար ՀՀ դրամ): Տես Ծան. 10:

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Իրավաբանական անձիք		
Ժամկետային ավանդներ	79,569,002	84,321,287
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	22,706,528	13,851,435
Հետգնման պայմանագրեր	-	251,326
Ֆիզիկական անձիք		
Ժամկետային ավանդներ	18,700,258	23,482,933
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	8,560,256	14,159,647
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	129,536,044	136,066,628

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 88,281,270 հազար ՀՀ դրամ (68.15%) հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները հանդիսանում են պարտավորություններ տաս խոշորագույն հաճախորդների նկատմամբ (2021թ.՝ 103,190,800 հազար ՀՀ դրամ (75.98%)):

(հազար ՀՀ դրամ)

ՀՀ Զաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է ավանդատուի պահանջով մարել ֆիզիկական անձանց ավանդները: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հաշիվներ հետևյալ հաճախորդների գծով՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Առևտրային կազմակերպություններ	74,724,997	77,025,213
Ֆինանսական հաստատություններ	19,178,661	16,716,145
Ֆիզիկական անձիք	27,260,513	37,642,580
Պետական հաստատություններ	4,390,750	1,646,565
Ներդրումային ընկերություններ	2,233,620	335,657
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	954,312	1,412,113
Անհատ ձեռնարկատերեր	71,585	181,200
Այլ	721,606	1,107,155
	129,536,044	136,066,628

19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	26,486,434	26,520,200
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	16,230,440	19,800,257
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր եվրոյով	9,691,869	12,518,618
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	52,408,743	58,839,075

ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2023-2026թթ. շրջանակներում: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը 8.50%, 9.00% և 11.50% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 6.00%, 6.50% և 6.75%, եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.50%, 4.00% և 5.00%: Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	22,861,157	11,861,320
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	10,300,385	18,659,479
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	1,617,124	1,443,937
Այլ փոխառու միջոցներ	34,778,666	31,964,736

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից վարկերը ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ասիական Չարգացման Բանկից, Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից և Տնտեսական համագործակցության միջազգային բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան երիտասարդներին ՈՒՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Պարտադիր պայմաններ

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Ստորադաս փոխառություններ

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Ստորադաս փոխառություններ՝ ստացված կապակցված կողմից	34,484,130	23,417,085
Ստորադաս փոխառություններ	34,484,130	23,417,085

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմերից ստացված ստորադաս փոխառությունները տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

22. Սեփական կապիտալ

2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 16,667 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 600,000 դրամ անվանական արժեքներով:

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	2022թ. դեկտեմբերի 31		2021թ. դեկտեմբերի 31	
	Վճարված կանոնադրակ ան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրակ ան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ Ս.ա.ր.	8,752,800	87.53	8,752,800	87.53
«ՖՍՍՄ Դիստրբյուշն» ՍՊԸ	1,247,400	12.47	1,247,400	12.47
	10,000,200	100.00	10,000,200	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2022 և 2021թթ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և վճարվել:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից ՀՀ դրամով, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

Բանկի բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չբաշխված շահույթին՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ստեղծվում է ՀՀ կարգավորումներով սահմանված պահանջներին համապատասխան ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ արտակարգ իրավիճակների գծով: Պահուստը ստեղծվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է ձևավորել գլխավոր պահուստ ոչ պակաս քան բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով, ինչը օգտագործվելու է Բանկի կորուստները (վնասները) փոխհատուցելու նպատակով, եթե Բանկի շահույթը բավարար չէ այդ նպատակների համար:

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելած

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելածն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճի գրանցման համար և նվազում է նույն ակտիվի գծով սեփական կապիտալում նախկինում ճանաչված աճի չափով:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ԱՎԿ փոփոխությունները:

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ**Գործառնական միջավայր**

Հայաստանը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իր իրավական, հարկային և կարգավորվող դաշտերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից:

Իրավական միջավայր

Գործունեության բնականոն ընթացքում Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները Եական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնականությունների արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել Եական տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի: Որոշ հանգամանքներից ելնելով՝ հարկային ստուգումները կարող են ավելի երկար տևել:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ		
Երաշխիքներ	8,529,391	2,414,770
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,745,810	4,273,940
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	3,542,663	5,053,461
Ակրեդիտիվներ	–	1,483,674
	17,817,864	13,225,845
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(220,411)	(25,542)
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	17,597,453	13,200,303

(հազար ՀՀ դրամ)

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

2022 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Զօգտագործված վարկային գծեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-
Նոր վարկային գծեր	70,963	-	-	70,963
Տեղափոխում փուլ 2	(2,140)	2,140	-	-
Տեղափոխում փուլ 3	(11,440)	-	11,440	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	57,383	2,140	11,440	70,963

Երաշխիքի գծով բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում: Տարվա ընթացքում ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Երաշխիքներ

	2022թ.	2021թ.
Պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	25,542	29,195
Նոր երաշխիքներ	132,137	-
Ժամկետը սպառված երաշխիքներ	(8,201)	(3,653)
Պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	149,448	25,542

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռևս չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (ևսև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկում առևտրի, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Զանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24. Զուտ տոկոսային եկամուտ

Զուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

	2022թ.	2021թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	11,671,717	11,476,100
Ներդրումային արժեթղթեր	9,049,588	8,252,134
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	45,005	24,168
Դրամական համարժեքներ	7,158	78,826
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	13,001,597	13,654,990
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	33,775,065	33,486,218
Ֆինանսական վարձակալություն	337,003	205,169
Այլ տոկոսային եկամուտ	337,003	205,169
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	34,112,068	33,691,387
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9,052,302	8,542,065
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7,217,621	5,860,894
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,982,670	4,402,145
Ստորադաս փոխառություններ	3,857,277	2,542,093
Այլ փոխառու միջոցներ	2,057,282	1,433,777
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,131	7,318
Ընդամենը տոկոսային ծախս	26,168,283	22,788,292
Զուտ տոկոսային եկամուտ	7,943,785	10,903,095

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները՝

	2022թ.	2021թ.
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	194,218	76,591
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	109,974	119,665
Հաշվարկային գործառնություններ	76,585	44,724
Վճարային քարտերով գործառնություններ	64,323	27,441
Բրոկերային գործառնություններ	50,166	71,100
Այլ	9,728	2,818
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	504,994	342,339
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	71,220	66,137
Արմենիան Զարդ համակարգին վճարումներ	55,124	–
Բրոկերային գործառնություններ	51,243	87,571
Այլ ծախսեր	7,179	3,108
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	184,766	156,816
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	320,228	185,523

26. Չուտ առևտրային եկամուտ

	2022թ.	2021թ.
Արտարժույթային գործքներից զուտ օգուտ	1,491,260	545,098
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ օգուտ	56,730	252,013
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,547,990	797,111

27. Այլ եկամուտ

	2022թ.	2021թ.
Տույժեր և տուգանքներ	237,867	–
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	36,739	–
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	20,197	21,330
Եկամուտ շահաբաժիններից	2,949	4,006
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	275	12,215
Թանկարժեք մետաղներով գործարքներից զուտ օգուտ	–	26,690
Այլ	18,939	16,543
Ընդամենը այլ եկամուտ	316,966	80,784

(հազար ՀՀ դրամ)

28. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են՝

	2022թ.	2021թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	1,909,137	1,565,699
Այլ ծախսեր	10,050	3,892
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	1,919,187	1,569,591
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	119,901	129,170
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	103,452	106,233
Հաղորդակցություն	78,818	81,584
Խորհրդատվական և այլ ծառայություններ	67,192	39,892
Ներկայացուցչական ծախսեր	49,388	37,899
Ապահովագրության գծով ծախսեր	45,340	41,362
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	40,174	38,915
Գործուղման ծախսեր	28,792	8,892
Թանկարժեք մետաղներով գործարքներից զուտ վնաս	24,685	–
Բարգործություն	21,165	37,592
Գրասենյակային/կոմունալ ծախսեր	14,709	11,398
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	12,953	27,423
Անվտանգություն	9,075	9,045
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ վնաս	–	58,778
Այլ վարչական ծախսեր	19,132	108,911
Այլ գործառնական ծախսեր	634,776	737,094

29. Ռիսկերի կառավարում**Ներածություն**

Բանկի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կոորդինացվում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի ենթարկվածության և ռիսկերի ռազմավարության հաստատում,
- ▶ Վերականգնումների պլանի հաստատում
- ▶ որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանում,
- ▶ միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանում,
- ▶ բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանում:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Բանկում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ Սահմանված սահմանաչափերի մոնիտորիգ և ռիսկերի վերականգնության վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացում Բանկի խորհրդին;
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ Փողերի վաճման և ահաբեկչության ֆինանսավորման (ՓԼ/ԱՖ) դեմ պայքարի գործառնությունների իրականացում;
- ▶ Համապատասխանության ապահովում;
- ▶ Տեղեկատվական անվտանգության ապահովում:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Բանկը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս-մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի վաճման:

(հազար ՀՀ դրամ)

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիսամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Բանկի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ճեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն Բանկի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կոորդինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկ և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով Բանկը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Բանկը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Բանկը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով Բանկի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Արժեզրկման գնահատում

Բանկը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD	<i>Դեֆոլտի հավանականությունը</i> որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
EAD	<i>Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը</i> դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
LGD	<i>Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը</i> դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Բանկը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1:	Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
Փուլ 2:	Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Բանկը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
Փուլ 3:	Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Բանկը ձևակերպում է ԱՎԱՎԿ պահուստ:
POCI:	Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտականքման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2- ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- ▶ Փոխառու ֆինանսական ակտիվի գծով առավելագույն ժամկետանց օրերի փուլ;
- ▶ Այլ ֆինանսական կազմակերպություններում վարկառուի ժամկետանց վարկերի պատճառով սուբյեկտիվորեն դասակարգված վարկեր;
- ▶ Խնդրահարույց, վերականգնված և ոչ սուբյեկտիվորեն դասակարգված ակտիվներ, որոնք ժամկետանց են 31 օր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «վերականգնված», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն վեց անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից ոչ մեկը առկա չի եղել: Ակտիվի՝ վերականգնվելուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է վերականգնման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտադրողի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քիթրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Բանկը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Խմբավորում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր,
- ▶ ՓՄՁ վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Այլ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Բանկն ունի վարկանշային համակարգ, համաձայն որի այն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները ըստ բարձր դաս, ստանդարտ դաս, ստանդարտից ցածր դաս, արժեզրկված:

Միջազգային վարկանշային գործակալության (Moody's, Fitch) վարկանիշ	Վարկանիշի նկարագրություն
A3-ից AAA/ A- -ից AAA Ba3-ից Baa1/ BB- -ից BBB+ B3-ից B1/ B- -ից B+ B3-ից ցածր/ B-	Բարձր դաս Ստանդարտ դաս Ստանդարտից ցածր դաս Արժեզրկված դաս

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Բանկը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի ցուցանիշը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր գործիքի գծով գրավի արժեքի հիման վրա, ինչը թարմացվում է յուրաքանչյուր պահուստավորման ամսաթվին: Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը արտացոլում է ակնկալվող դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)՝ համեմատած պահվող գրավի վաճառքից ակնկալվող իրացման կամ վերականգման գումարների հետ:

Ընդհանուր վերականգնումները հետագայում զեղչվում են դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով:

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Բանկը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Բանկը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ Բանկը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող վարկային կորուստների: Որոշելու համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա 12ամսվա թե ԼԿԼԿԼԿ, Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

*(հազար ՀՀ դրամ)**Հավաքական հիմունքով չափվող ֆինանսական ակտիվների խմբավորում*

Հիմք ընդունելով ստորև գործոններ՝ Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ կամ հավաքական կամ անհատական հիմունքով:

ԱՎԿ-ն անհատական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բոլոր փուլ 3-ի ակտիվները, անկախ ֆինանսական ակտիվների դասից;
- ▶ Փուլ 2 և փուլ 3-ում գտնվող կորպորատիվ վարկային պորտֆել;
- ▶ Փոքր բիզնեսի վարկային պորտֆելի լայնածավալ և յուրահատուկ ռիսկերը;
- ▶ որպես POCI դասակարգված ռիսկեր, երբ սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է և նոր վարկը ճանաչվել է վարկային պարտքի վերականգնման արդյունքում:

ԱՎԿ-ն հավաքական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բանկի՝ փոքր բիզնեսի վարկավորման գծով ավելի փոքր և ընդհանուր մնացորդներ
- ▶ Փուլ 1 և փուլ 2-ում գտնվող հիփոթեքային և սպառողական վարկեր և փուլ 1-ում գտնվող կորպորատիվ վարկավորման պորտֆել:

Կանխատեսվող տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Բանկը հիմնվում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ▶ Սպառողական գների աճ;
- ▶ ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք;
- ▶ Ընդհանուր վարկեր:

Կանխատեսվող տեղեկատվությունը Բանկը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (արտաքին վարկանիշային գործակալություններ, կառավարական մարմիններ, օրինակ՝ կենտրոնական բանկեր և միջազգային ֆինանսական հաստատություններ): Բանկի Վարկային Ռիսկի Վարչության մասնագետները որոշում են բազմակի սցենարներին վերագրելի կշիռները: Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական կանխատեսվող տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները, որոնք օգտագործվել են ԱՎԿ հաշվարկի համար յուրաքանչյուր տնտեսական սցենարում:

Հիմնական գործոնները	ԱՎԿ սցենար	Որոշված հավանակա- նությունը,	Որոշված հավանակա- նությունը,		
		%	2023թ.	2024թ.	2025թ.
Սպառողական գների աճ, % (կուտ.)					
	Լավատեսական	0.15	0.50%	0.10%	0.10%
	Բազիսային	0.70	4.40%	3.80%	4.00%
	Վատատեսական	0.15	7.50%	6.90%	7.10%
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք					
	Լավատեսական	0.15	418	445	460
	Բազիսային	0.70	438	465	490
	Վատատեսական	0.15	458	485	520
Ընդամենը վարկեր, հազար ՀՀ դրամ					
	Լավատեսական	0.15	5,321,847,528	6,024,025,587	6,726,203,647
	Բազիսային	0.70	4,808,637,985	5,365,512,082	5,922,386,180
	Վատատեսական	0.15	4,577,122,105	4,840,033,521	5,102,944,937

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված վարկային գծով ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանշման համակարգի վրա 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը կազմում են անհատապես չարժեզրկված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

2022թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.		Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	117,192	25,487,318	–	–	25,604,510
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	2,739,247	4,709,782	–	–	7,449,029
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	9						
- Կորպորատիվ վարկավորում		Փուլ 1	25,140	67,423,322	–	–	67,448,462
		Փուլ 2	–	–	14,729,693	–	14,729,693
		Փուլ 3	–	–	–	5,083,921	5,083,921
		Փուլ 1	1,148,325	16,823,677	–	–	17,972,002
		Փուլ 2	–	–	358,248	–	358,248
- ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	568,541	568,541
		Փուլ 1	–	17,567,420	–	–	17,567,420
		Փուլ 2	–	–	179,315	–	179,315
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	858,015	858,015
		Փուլ 1	33,300	1,510,989	–	–	1,544,289
		Փուլ 2	–	–	293,863	–	293,863
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	206,674	206,674
		Փուլ 1	33,111	3,034,606	–	–	3,067,717
		Փուլ 2	–	–	57,731	–	57,731
- Այլ		Փուլ 3	–	–	–	1,322,937	1,322,937
		POCI	–	–	–	16,831	16,831
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	1,966,005	44,075,016	–	–	46,041,021
- ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	87,678,611	–	–	87,678,611
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	–	777,432	–	–	777,432
Զօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	–	5,745,810	–	–	5,745,810
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	–	3,542,663	–	–	3,542,663
Ընդամենը			6,062,320	278,376,646	15,618,850	8,056,919	308,114,735

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված վարկային գծով ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանշման համակարգի վրա 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

2021թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.		Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	251,534	25,183,229	–	–	25,434,763
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	1,094,719	1,445,767	–	–	2,540,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	9						
		Փուլ 1	210,420	65,000,118	–	–	65,210,538
		Փուլ 2	–	–	8,484,617	–	8,484,617
- Կորպորատիվ վարկավորում		Փուլ 3	–	–	–	6,156,194	6,156,194
		Փուլ 1	7,064,968	12,145,226	–	–	19,210,194
		Փուլ 2	–	–	752,370	–	752,370
- ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	146,754	146,754
		Փուլ 1	88,683	16,205,383	–	–	16,294,066
		Փուլ 2	–	–	433,636	–	433,636
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	1,033,959	1,033,959
		Փուլ 1	22,912	2,120,106	–	–	2,143,018
		Փուլ 2	–	–	1,135,641	–	1,135,641
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	–	–
		Փուլ 1	22,255	3,040,836	–	–	3,063,091
		Փուլ 2	–	–	1,403,299	–	1,403,299
		Փուլ 3	–	–	–	–	–
- Այլ							
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
-Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	64,813,406	–	–	64,813,406
-ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	89,542,976	–	–	89,542,976
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		Փուլ 1	–	382,361	–	–	382,361
Զօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	–	4,273,940	–	–	4,273,940
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	–	5,053,461	–	–	5,053,461
Ակրեդիտիվներ	23	Փուլ 1	–	1,483,674	–	–	1,483,674
Ընդամենը			8,755,491	290,690,483	12,209,563	7,336,907	318,992,444

Բանկի քաղաքականությունն է իր վարկային պորտֆելում ճշգրիտ և հետևողական ռիսկերի վարկանիշներ սահմանել: Այն ոլորագնում է կիրառելի ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը և վարկային ռիսկերի համեմատությունը քիզնեսի բոլոր ոլորտներում, աշխարհագրական տարածաշրջաններում և արտադրանքներում: Վարկանիշային համակարգը հիմնված է մի շարք ֆինանսական վերլուծությունների վրա՝ համակցված շուկայի մշակված տեղեկատվության հետ՝ ապահովելու կոնտրագենտների գծով ռիսկերի չափման նպատակով հիմնական ելակետային տվյալները: Բոլոր ներքին ռիսկերի վարկանիշները հարմարեցված են տարբեր կատեգորիաների և որոշվում են Բանկի վարկանիշային քաղաքականության համաձայն: Վերագրելի ռիսկերի վարկանիշները գնահատվում և պարբերաբար թարմացվում են:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես ծանոթագրությունը 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը ներկայացված է ստորև՝

	2022 թ. դեկտեմբերի 31				2021 թ. դեկտեմբերի 31			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ երկրներ	ԱՊՀ և այլ երկրներ	Ընդամենը	Հայաստան	ՏՀԶԿ երկրներ	ԱՊՀ և այլ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	25,791,358	24,030	2,737,085	28,552,473	26,198,915	29,000	1,102,264	27,330,179
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	4,676,206	2,739,247	33,576	7,449,029	1,191,450	1,094,719	254,317	2,540,486
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	26,252	–	–	26,252	35,125	–	–	35,125
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	123,094,528	1,509,775	398,745	125,003,048	114,386,227	1,828,930	316,353	116,531,510
Ներդրումային արժեթղթեր	131,466,478	1,966,005	–	133,432,483	153,851,984	–	–	153,851,984
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	78,718,547	–	–	78,718,547	89,923,037	–	–	89,923,037
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	777,432	–	–	777,432	382,361	–	–	382,361
	364,550,801	6,239,057	3,169,406	373,959,264	385,969,099	2,952,649	1,672,934	390,594,682
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	66,796,630	3,503,774	10,503,322	80,803,726	70,408,132	3,676,271	12,442,426	86,526,829
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,108	–	–	29,108	64,242	–	–	64,242
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	65,254,784	23,650,851	40,630,409	129,536,044	47,483,787	24,023,317	64,559,524	136,066,628
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19,313,528	2,987,030	30,108,185	52,408,743	22,237,982	3,704,613	32,896,480	58,839,075
Այլ փոխառու միջոցներ	24,478,281	9,534,472	765,913	34,778,666	13,305,258	17,616,412	1,043,066	31,964,736
Ստորադաս փոխառություններ	–	2,363,037	32,121,093	34,484,130	–	2,882,576	20,534,509	23,417,085
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	815,172	655	–	815,827	891,129	777	–	891,906
	176,687,503	42,039,819	114,128,922	332,856,244	154,390,530	51,903,966	131,476,005	337,770,501
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	187,863,298	(35,800,762)	(110,959,516)	41,103,020	231,578,569	(48,951,317)	(129,803,071)	52,824,181

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Բանկը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով դեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Դեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

	Սահմանային արժեք	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Լվ. 15%	53.84	56.97
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Լվ. 60%	509.90	577.56

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների հիման վրա, բացառությամբ առևտրային ածանցյալ գործիքների, որոնք իրական արժեքով ներկայացված են առանձին սյունակում և համախառն մարված ածանցյալ գործիքները, որոնք ներկայացվում են պայմանագրային մարման ժամկետով: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Բանկի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	միջև մեկ ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	80,425,745	146,805	248,452	–	–	80,821,002	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,108	–	–	–	–	29,108	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	35,611,175	5,221,351	40,302,780	63,010,630	221,125	144,367,061	129,536,044
Այլ փոխառու միջոցներ	3,130,239	1,409,963	3,249,309	21,567,162	15,318,576	44,675,249	34,778,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	317,819	880,327	13,899,068	45,721,676	–	60,818,890	52,408,743
Ստորադաս փոխառություններ	871,132	8,491,199	2,242,532	14,752,872	22,946,438	49,304,173	34,484,130
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	33,653	–	782,174	–	–	815,827	815,827
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	120,418,871	16,149,645	60,724,315	145,052,340	38,486,139	380,831,310	332,856,244
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	17,597,453	–	–	–	–	17,597,453	–
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	միջև մեկ ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	87,530,419	515,485	–	–	–	88,045,904	86,526,829
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	64,242	–	–	–	–	64,242	64,242
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30,189,511	5,338,011	20,634,578	94,976,920	6,242,479	157,381,499	136,066,628
Այլ փոխառու միջոցներ	591,871	1,697,057	11,599,312	17,586,810	6,969,742	38,444,792	31,964,736
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	346,019	942,830	3,439,650	67,375,100	–	72,103,599	58,839,075
Ստորադաս փոխառություններ	347,064	423,038	211,519	20,503,266	10,788,699	32,273,586	23,417,085
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	174,815	–	717,091	–	–	891,906	891,906
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	119,243,941	8,916,421	36,602,150	200,442,096	24,000,920	389,205,528	337,770,501
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	13,200,303	–	–	–	–	13,200,303	–

(հազար ՀՀ դրամ)

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են «ցպահանջ և միջև մեկ ամիս» ժամանակահատվածի գումարներում:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձից կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների, սեփական կապիտալի արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լուրացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2022թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022թ.	Կապիտալի զգայունություն 2022թ.
ՀՀ դրամ	3.18%	(4,081,065)	(26,330,148)
ԱՄՆ դոլար	2.18%	(554,331)	(1,403,551)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2022թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022թ.	Կապիտալի զգայունություն 2022թ.
ՀՀ դրամ	3.18%	4,081,065	26,330,148
ԱՄՆ դոլար	2.18%	554,331	1,403,551
Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2021թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2021թ.	Կապիտալի զգայունություն 2021թ.
ՀՀ դրամ	1.50%	(1,055,394)	(17,496,161)
ԱՄՆ դոլար	1.25%	(787,124)	(1,356,473)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2021թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2021թ.	Կապիտալի զգայունություն 2021թ.
ՀՀ դրամ	1.50%	1,055,394	17,496,161
ԱՄՆ դոլար	0.25%	157,425	271,295

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի էական արժույթային դիրքեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից), երբ բոլոր այլ փոփոխականները մնում են կայուն: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2022թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2022թ.	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2021	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2021թ.
ԱՄՆ դոլար	12.62%	119,895	5.00%	48,288
ԱՄՆ դոլար	(12.62%)	(119,985)	(5.00%)	(48,288)
Եվրո	21.31%	39,278	8.50%	(715)
Եվրո	(21.31%)	(39,278)	(8.50%)	715
Ռուբլի	16.00%	40,278	15.00%	6,985
Ռուբլի	(16.00%)	(40,278)	(15.00%)	(6,985)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից տույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ, իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան արձագանքի միջոցով Բանկը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի թույլտվության, համադրման և հաստատման գործընթացներ, աշխատակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտ:

30. Իրական արժեքի չափում**Իրական արժեքի չափման գործընթաց**

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկն օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան՝ ըստ գնահատման մեթոդների ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու նպատակով՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Բանկը սահմանել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հինը ընդունելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթը, բնութագրերը և ռիսկերը և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը, ինչպես նկարագրված է վերևում:

2022թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	–	78,718,547	–	78,718,547
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,966,005	44,126,964	–	46,092,969
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	–	–	1,821,262	1,821,262
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	26,252	–	26,252
Ընդամենը	1,966,005	122,871,763	1,821,262	126,659,030
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	81,785,826	–	81,785,826
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	125,693,518	125,693,518
Ընդամենը	–	81,785,826	125,693,518	207,479,344
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	29,108	–	29,108
Ընդամենը	–	29,108	–	29,108
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	80,803,726	80,803,726
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	130,315,815	130,315,815
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	34,379,759	34,379,759
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	52,408,743	–	52,408,743
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	34,432,580	34,432,580
Ընդամենը	–	52,408,743	279,931,880	332,340,623

(հազար ՀՀ դրամ)

2021թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	–	89,923,037	–	89,923,037
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	64,877,556	–	64,877,556
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	35,125	–	35,125
Ընդամենը	–	154,835,718	–	154,835,718
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	92,797,201	–	92,797,201
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	115,805,714	115,805,714
Ընդամենը	–	92,797,201	115,805,714	208,602,915
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	64,242	–	64,242
Ընդամենը	–	64,242	–	64,242
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	86,526,829	86,526,829
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	140,256,886	140,256,886
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	32,532,435	32,532,435
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	61,320,040	–	61,320,040
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	23,348,972	23,348,972
Ընդամենը	–	61,320,040	282,665,122	343,985,162

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն հաշվառվում իրական արժեքով: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

	Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Հաշվեկշռային արժեք 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	125,003,048	125,693,518	(690,470)	116,531,510	115,805,714	725,796
Ներդրումային արժեթղթեր-պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	87,339,514	81,785,826	5,553,688	88,974,428	92,797,201	(3,822,773)
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	80,803,726	80,803,726	–	86,526,829	86,526,829	–
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	129,536,044	130,315,815	(779,771)	136,066,628	140,256,886	(4,190,258)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	52,408,743	52,878,756	(470,013)	58,839,075	61,320,040	(2,480,965)
Այլ փոխառու միջոցներ	34,778,666	34,379,759	398,907	31,964,736	32,532,435	(567,699)
Ստորադաս փոխառություններ	34,484,130	34,432,580	51,550	23,417,085	23,348,972	68,113
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն	544,353,871	540,289,980	4,063,891	542,320,291	552,588,077	(10,267,786)

(հազար ՀՀ դրամ)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Հետևյալը նկարագրում է այն մեթոդները և ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները որոշելու նպատակով և այն հոդվածները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվում իրական արժեքով, բայց որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցափահան ձևերի և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ներդրումային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների կիրառմամբ և բաղկացած են հիմնականում ՀՀ պետական պարտքային արժեթղթերից: Այս արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորերի միջոցով, որոնք ներառում են շուկայում դիտարկելի և Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված տվյալները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող կորպորատիվ արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների միջոցով՝ հիմնված ՀՀ բորսայի ամենօրյա գնանշումների վրա:

Ածանցյալ գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները, որոնք գնահատվում են շուկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների միջոցով գնահատման մեթոդի կիրառմամբ, հիմնականում արտարժույթային սվոփ և ֆորվարդային պայմանագրեր են: Գնահատման առավել հաճախ կիրառվող մեթոդները ներառում են ֆորվարդային գնագոյացում՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկները: Մոդելները ներառում են տարբեր ելակետային տվյալներ, ներառյալ արտարժույթի սփոթ փոխարժեքները, ֆորվարդային տոկոսադրույքները և ռիսկի գուրկ տոկոսադրույքների կորերը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Գնանշված պարտատոմսերի իրական արժեքը հիմնված է կորպորատիվ պարտատոմսերի գների գնանշումների և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի վրա հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Զգնանշված գործիքների իրական արժեքը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները, հաճախորդների ավանդները, վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները և այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են ապագա դրամական միջոցների հոսքերի զեղչմամբ՝ հիմնվելով գործող տոկոսադրույքների վրա՝ կիրառելի փոխառու միջոցներ համար նմանատիպ պայմաններով, վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով:

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է Էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների շարժը կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2022թ.	2021թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,373,566	1,451,600
Վերագնահատում	525,520	–
Մաշվածության ծախս	(77,824)	(78,034)
2ուտ իրական արժեքը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,821,262	1,373,566

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Շենքերը վերագնահատվել են 2022 թվականին: Շենքերը նախկինում վերագնահատվել էին 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները վերագնատված ակտիվին բնորոշ գործոնների ճշգրտումներն են: Տվյալ ճշգրտման չափը և նպատակը կախված է համանման ակտիվի մասով դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որն օգտագործվում է որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Կապիտալացման դրույքաչափի խելամիտ հնարավոր միջակայքը 5.00%-15.00%-ն է: Չնայած այս ելակետային տվյալը հանդիսանում է սուբյեկտիվ դատողություն, ղեկավարությունը կարծում է, հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա ընդահանուր գնահատման վրա:

31. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ տրամադրված ակտիվներ

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Բանկը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Բանկը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապաճանաչել դրանք: Բացի այդ, Բանկը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նմանապես, Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Բանկը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունեցել է հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր 78,718,547 հազար ՀՀ դրամի, որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով և ամորտիզացված արժեքով չափվող (2021թ.՝ 89,923,037 հազար ՀՀ դրամ):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունեցել է 74,982,612 հազար ՀՀ դրամ (2021թ.՝ 81,628,278 հազար ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեքի չափով համապատասխան պարտավորությունները, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ»:

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված զխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

	Ծանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ծանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի իրականացվել	Ստացված դրամական ակտիվներ	2022 թ. դեկտեմբերի 31
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	2,327,437	–	2,327,437	–	2,237,437	–
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	179,687	–	179,687	–	179,687	–
Ընդամենը	2,507,124	–	2,507,124	–	2,507,124	–
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր	74,982,612	–	74,982,612	(74,982,612)	–	–
Ընդամենը	74,982,612	–	74,982,612	(74,982,612)	–	–
	Ծանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ծանաչված ֆինանսական պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի իրականացվել	Ստացված դրամական ակտիվներ	2021 թ. դեկտեմբերի 31
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	188,950	–	188,950	–	188,950	–
Ընդամենը	188,950	–	188,950	–	188,950	–
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր	81,376,952	–	81,376,952	(81,376,952)	–	–
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր	251,326	–	251,326	(251,326)	–	–
Ընդամենը	81,628,278	–	81,628,278	(81,628,278)	–	–

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման ժամկետների կտրվածքով: Բանկի պայմանագրային չգեղջկած պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 29-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

	2022թ. դեկտեմբերի 31			2021թ. դեկտեմբերի 31		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,552,473	–	28,552,473	27,330,179	–	27,330,179
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7,289,392	159,637	7,449,029	1,966,801	573,685	2,540,486
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	26,252	–	26,252	35,125	–	35,125
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	39,814,980	85,188,068	125,003,048	33,248,362	83,283,148	116,531,510
Ներդրումային արժեթղթեր	3,650,185	129,782,298	133,432,483	3,587,135	150,264,849	153,851,984
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	78,718,547	–	78,718,547	89,923,037	–	89,923,037
Հիմնական միջոցներ	–	2,020,076	2,020,076	–	1,637,423	1,637,423
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	82,402	82,402	–	78,693	78,693
Բռնագանձված ակտիվներ	1,175,804	–	1,175,804	–	1,794,760	1,794,760
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	–	4,178,389	4,178,389	–	929,187	929,187
Այլ ակտիվներ	4,515,725	17,954	4,533,679	1,808,493	1,959,561	3,768,054
Ընդամենը	163,743,358	221,428,824	385,172,182	157,899,132	240,521,306	398,420,438
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	80,803,726	–	80,803,726	86,526,829	–	86,526,829
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,108	–	29,108	64,242	–	64,242
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	66,253,938	63,282,106	129,536,044	53,494,265	82,572,363	136,066,628
Այլ փոխառու միջոցներ	7,170,876	27,607,790	34,778,666	7,408,184	24,556,552	31,964,736
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	11,949,934	40,458,809	52,408,743	518,605	58,320,470	58,839,075
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	186,533	–	186,533	476,439	–	476,439
Ստորադաս փոխառություններ	10,516,280	23,967,850	34,484,130	135,546	23,281,539	23,417,085
Այլ պարտավորություններ	2,210,310	–	2,210,310	1,998,458	–	1,998,458
Ընդամենը	179,120,705	155,316,555	334,437,260	150,622,568	188,730,924	339,353,492
Զուտ	(15,377,347)	66,112,269	50,734,922	7,276,564	51,790,382	59,066,946

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվություններին առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ Նրա մայր կազմակերպությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև Նրանց հետ կապակցված անձիք և Նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վարտան Սիրմակեանը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

	2022թ.			2021թ.		
	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ			Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ		
	Բաժնետերեր	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	70,000	-	-
Աճ	-	-	-	-	-	-
Նվազում	-	-	-	(70,000)	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	-	-	-	-
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	-	-	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	-	-	-	-	-	-
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	2,070,000	-	-
Աճ	-	-	-	347,302	-	-
Նվազում	-	-	-	(2,417,302)	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	-	-	-	-
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	-	-	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ Վարկերի մնացորդը հունվարի						
1-ի դրությամբ, համախառն	-	9,642,903	292,065	-	13,248,645	441,194
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	-	6,004,098	420,761	-	16,555,136	362,079
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	-	(10,291,448)	(401,497)	-	(20,144,521)	(502,421)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	-	5,355,553	311,329	-	9,659,260	300,852
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(429,796)	(3,744)	-	(16,357)	(8,787)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	-	4,925,757	307,585	-	9,642,903	292,065

(հազար ՀՀ դրամ)

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	8,653	-	-	9,548	-
Աճ	-	1,837,123	-	-	273,904	-
Նվազում	-	(1,839,427)	-	-	(274,799)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	6,349	-	-	8,653	-
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	54,014,694	17,487,368	19,146,647	65,024,148	16,128,105	21,375,827
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	48,602,476	44,115,562	2,636,507	60,812,525	36,770,762	21,797,841
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(62,533,380)	(40,676,702)	(21,530,676)	(71,821,979)	(35,411,499)	(24,027,021)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,083,790	20,926,228	252,478	54,014,694	17,487,368	19,146,647
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	26,812,905	4,511,043	6,716,163	28,812,062	5,073,320	7,709,314
Աճ	33,919,485	6,368,765	433,222	6,821,768	1,550,787	2,111,789
Նվազում	(35,610,863)	(7,048,805)	(6,929,768)	(8,820,925)	(2,113,064)	(3,104,940)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,121,527	3,831,003	219,617	26,812,905	4,511,043	6,716,163
Ստորադաս փոխառություններ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	20,534,509	2,882,576	-	10,689,415	3,137,172	-
Աճ	20,184,071	906,608	-	15,329,601	692,095	-
Նվազում	(8,597,488)	(1,426,147)	-	(5,484,507)	(946,691)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,121,092	2,363,037	-	20,534,509	2,882,576	-
Պարտավորություններ և երաշխիքներ, տրված	-	355,415	18,357	-	314,586	32,279
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	295,536	40,045	-	767,963	38,131
ԱՊԿ ծախս	-	830,575	2,258	-	(807,266)	4,421
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	9,826	14,258	577	8,284	10,394	4,947
Չուտ առևտրային եկամուտ	92,520	13,479	8,962	50,140	33,220	15,125
Տոկոսային ծախս	(9,399,452)	(1,901,904)	(22,912)	(9,560,137)	(1,756,976)	(1,329,851)
Վարչական և այլ ծախսեր	-	-	(23,904)	-	(375)	7,802
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(20)	-	-	-	-
Անձնակազմի գծով ծախսեր	-	(894)	(1,895)	-	(1,015)	(410)
Այլ եկամուտ	-	8,461	2,018	-	8,668	2,591

(հազար ՀՀ դրամ)

Դեկավար անձնակազմի գծով կատարված հատուցումները հետևյալն են՝

	2022թ.	2021թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	610,989	548,891
Ընդամենը առանցքային դեկավար անձնակազմի հատուցում	610,989	548,891

35. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեության ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20, 21	64,911,905	26,153,713	13,826,587	126,176	105,018,381
Թողարկումից մուտքեր Մարումներ		–	20,059,280	10,000,000	–	30,059,280
		(2,000,000)	(12,605,086)	–	(54,624)	(14,659,710)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(4,034,050)	(1,775,254)	(467,446)	–	(6,276,750)
Անկանխիկ գործարքներ		–	–	–	819	819
Այլ		(38,780)	132,083	57,944	7,318	158,565
Հաշվեկշռային արժեք 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20, 21	58,839,075	31,964,736	23,417,085	79,689	114,300,585
Թողարկումից մուտքեր Մարումներ		–	19,042,056	12,000,000	–	31,042,056
		–	(13,760,849)	–	(61,885)	(13,822,734)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(6,458,780)	(2,637,025)	(953,854)	–	(10,049,659)
Այլ		28,448	169,748	20,899	5,666	224,761
Հաշվեկշռային արժեք 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20, 21	52,408,743	34,778,666	34,484,130	23,470	121,695,009

«Այլ» տողում ներառված է տարվա ընթացքում թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարված և հաշվեգրված տոկոսների զուտ ազդեցությունը: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

36. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանած պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր փարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է ներգրավել ստորադաս վարկեր, փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, ինչպես նաև հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը (Ն1.1 և Ն1.2 կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները) բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ն1.1 և Ն1.2 ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար 9% և 12%: 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2022թ. դեկտեմբերի 31	2021թ. դեկտեմբերի 31
1-ին դասի կապիտալ	67,960,753	60,060,302
2-րդ դասի կապիտալ	17,523,779	10,850,050
Ընդհանուր կապիտալ	85,484,532	70,910,352
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	319,637,636	393,972,350
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	21.26%	15.24%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.2	26.74%	18.00%

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	22
5. Սեզոնական վերաբերյալ տեղեկատվություն	23
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26
7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	26
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	27
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	27
10. Ներդրումային արժեթղթեր	35
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	36
12. Ոչ նյութական ակտիվներ	37
13. Բռնագանձված ակտիվներ	38
14. Հարկում	38
15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ	39
16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	40
17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	41
18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	41
19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	42
20. Այլ փոխառու միջոցներ	42
21. Ստորադաս փոխառություններ	43
22. Սեփական կապիտալ	43
23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	44
24. Չուտ տոկոսային եկամուտ	45
25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	46
26. Չուտ առևտրային եկամուտ	46
27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	46
28. Այլ եկամուտ	46
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	47
30. Ռիսկերի կառավարում	47
31. Իրական արժեքի չափում	59
32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ ռամադրված ակտիվներ	63
33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում	63
34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	65
35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	66
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն	67
37. Կապիտալի համարժեքություն	67

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Եթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի Եթիկայի այն պահանջների, որոնք վերաբերում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտին, և պահպանել ենք Եթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք նկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում՝ մշակված ի պատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցերը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում
Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների էականության, այնպես էլ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի («ՖՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ճշգրտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը եապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի	Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝ ▶ Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ որոշելու համար կիրառված վարկային ռիսկի մոդելների և ենթադրությունների վերլուծություն; ▶ Բանկի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում; ▶ Հաճախորդներին տրված էական արժեզրկված վարկերի և փոխառությունների գծով ԱՎԿ-ի թեստավորում անհատական հիմունքով: Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ վերանայված մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են՝ վարկերի ժամկետանց օրերը, շուկայական արժեքը և այդ վարկերի համար գրավադրված գույքի տեսակները, որոնք դիտարկվում են դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի հաշվարկում: Մենք նաև թեստավորել ենք վարկային ռիսկի էական աճի բացահայտման գործընթացում առանցքային հսկողության

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում
ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական վիճակի վաղաժամանակ արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից: Արժեզրկված Եական ֆինանսական ակտիվների համար անհատական հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը պահանջում է հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա դրամական հոսքերի գնահատում: Մոդելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ Եականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ Բնակի ֆինանսական արդյունքների վրա: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» և Ծանոթագրություն 30-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:	միջոցների նախագծման և գործարկման արդյունավետությունը և գնահատել ենք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի Եական աճը որոշելու համար ղեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը: Արժեզրկված Եական վարկերի գծով մենք թեստավորել ենք հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա գնահատված դրամական հոսքերի հաշվարկները: Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր Բանկի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների նկատմամբ:

Բանկի 2023թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Բանկի 2023թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Բանկի 2023թ. տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են Եական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ Եական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝:

- ▶ Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ▶ Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- ▶ Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- ▶ Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է ղեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- ▶ Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Խորհրդին նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է սպառնալիքների վերացմանը անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Խորհրդին հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման նպատակով անցկացված աուդիտի ղեկավար գործընկեր է հանդիսանում Էրիկ Չայրապետյանը:

«Էրնսթ և Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն
Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր

Էրիկ Չայրապետյան

Պատասխանատու աուդիտոր

Ելենա Ադամյան

2024թ. ապրիլի 30

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն**2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	23,499,645	28,552,473
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	8	9,262	26,252
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	12,266,393	7,449,029
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	171,176,527	125,003,048
Ներդրումային արժեթղթեր	10	122,468,152	133,432,483
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	88,595,879	78,718,547
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	2,056,184	2,020,076
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	111,222	82,402
Բռնագանձված ակտիվներ	13	872,185	1,175,804
Շահութահարկի գծով կանխավճար		45,526	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	1,822,121	4,178,389
Այլ ակտիվներ	16	6,267,006	4,533,679
Ընդամենը ակտիվներ		429,190,102	385,172,182
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	17	91,826,669	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8	29,556	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18	160,775,017	129,536,044
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	55,022,320	52,408,743
Այլ փոխառու միջոցներ	20	28,493,452	34,778,666
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		-	186,533
Այլ պարտավորություններ	16	1,826,542	2,210,310
Ստորադաս փոխառություններ	21	32,161,126	34,484,130
Ընդամենը պարտավորություններ		370,134,682	334,437,260
Սեփական կապիտալ	22		
Կանոնադրական կապիտալ		10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Գլխավոր պահուստ		40,000,000	35,000,000
Զբաղիված շահույթ		11,705,333	16,755,005
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(10,414,429)	(18,784,599)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		1,558,768	1,558,768
Ընդամենը սեփական կապիտալ		59,055,420	50,734,922
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		429,190,102	385,172,182

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Գևորգ Մաչախյան

Գործադիր տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան

Գլխավոր հաշվապահ

2024թ. Ապրիլի 30

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	36,979,006	33,775,065
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	622,967	337,003
Տոկոսային ծախս	24	(28,014,222)	(26,168,283)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	24	9,587,751	7,943,785
Վարկային կորուստների գծով վերականգնում/(ծախս)	15	1,220,453	3,137,574
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		10,808,204	11,081,359
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	25	862,895	504,994
Միջնորդավճարների գծով ծախս	25	(220,956)	(184,766)
Չուտ առևտրային եկամուտ	26	1,104,024	1,547,990
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից զուտ օգուտ		138,915	20,943
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	27	(8,309,288)	–
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		(94,089)	(927,915)
Այլ եկամուտ	28	429,852	316,966
Ոչ տոկոսային եկամուտ		(6,088,647)	1,278,212
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(2,164,124)	(1,919,187)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(221,269)	(179,770)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(33,068)	(28,373)
Այլ ծախսեր	29	(668,732)	(634,776)
Այլ արժեզրկման ծախսեր	15	(15,182)	(667,845)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(3,102,375)	(3,429,951)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		1,617,182	8,929,620
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(1,666,854)	(1,729,905)
Տարվա շահույթ		(49,672)	7,199,715

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Տարվա շահույթ		(49,672)	7,199,715
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	11	–	517,152
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	–	(93,087)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող գուտ այլ համապարփակ եկամուտ		–	424,065
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		10,136,294	(18,932,920)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ԱՎԿ պահուստի փոփոխություն		71,230	(525,377)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(1,837,354)	3,502,493
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող գուտ այլ համապարփակ վնաս		8,370,170	(15,955,804)
Տարվա այլ համապարփակ վնաս, առանց հարկերի		8,370,170	(15,531,739)
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ վնաս		8,320,498	(8,332,024)

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն**2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	30,000,000	(2,828,795)	1,134,703	14,555,290	59,066,946
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	7,199,715	7,199,715
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(18,849,853)	-	-	(18,849,853)
2020-2021 թվականներին վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	(83,067)	-	-	(83,067)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	-	517,152	-	517,152
2022 թվականի փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	(525,377)	-	-	(525,377)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	3,502,493	(93,087)	-	3,409,406
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(15,955,804)	424,065	-	(15,531,739)
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(18,784,59)	1,558,768	16,755,005	50,734,922
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	(49,672)	(49,672)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	10,070,620	-	-	10,070,620
2022 թվականի փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	65,674	-	-	65,674
2022 թվականի փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	71,230	-	-	71,230
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	(1,837,354)	-	-	(1,837,354)
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	8,370,170	-	-	8,370,170
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,429)	1,558,768	11,705,333	59,055,420

1-ից 37 ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Շահույթ նախքան հարկումը		1,617,182	8,929,620
Ճշգրտումներ՝			
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման (վերակազմում)/ծախս	15	(1,220,453)	(3,137,574)
Այլ արժեզրկումներ	15	15,182	667,845
Ամորտիզացիայի և մաշվածության գծով պահուստ	11,12	254,337	208,143
Ստացման ենթակա տոկոսներ		(346,654)	(677,601)
Վճարման ենթակա տոկոսներ		93,287	808,288
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ եկամուտ		–	(275)
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ (օգուտ)/վնաս	28	(30,275)	(36,739)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		94,089	927,915
Թանկարժեք մետաղների վերագնահատումից զուտ վնաս		1,361	109,447
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ օգուտ		17,438	(26,262)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		495,494	7,772,807
Գործառնական ակտիվների զուտ (աճ)/նվազում			
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ		(4,568,119)	(6,034,565)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		(42,155,813)	(17,665,892)
Բռնագանձված ակտիվներ		388,043	111,756
Այլ ակտիվներ		(1,708,913)	(321,326)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		10,627,960	(3,769,403)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		29,047,006	2,429,171
Այլ պարտավորություններ		(466,687)	72,269
2ուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ (օգտագործված) գործառնական գործունեությունից, նախքան շահութահարկը		(8,341,029)	(17,405,183)
Վճարված շահութահարկ		(1,379,997)	(1,859,608)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ գործառնական գործունեությունից/ (օգտագործված) գործառնական գործունեությունում		(9,721,026)	(19,264,791)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ		(42,748,549)	(63,358,002)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		54,365,884	71,267,487
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով կանխավճարներ		–	(788,000)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	11	(257,376)	(45,271)
Հիմնական միջոցների վաճառք		–	275
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	12	(61,888)	(32,082)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ ներդրումային գործունեությունից/ (օգտագործված) ներդրումային գործունեությունում		11,298,071	7,044,407
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	36	5,055,714	19,042,056
Այլ փոխառու միջոցների մարում	36	(11,343,494)	(13,760,849)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	36	13,014,650	–
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	36	(11,451,670)	–
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր	36	8,000,000	12,000,000
Ստորադաս փոխառությունների մարում	36	(10,326,129)	–
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	36	(92,640)	(61,885)
2ուտ դրամական միջոցներ ֆինանսավորման գործունեությունից		(7,143,569)	17,219,322
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		529,291	(3,765,492)
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	6	(15,596)	(11,152)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(5,052,829)	1,222,294
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեկազմին	6	28,552,473	27,330,179
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեկազմում	6	23,499,644	28,552,473

1-ից 37 ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածք և հիմնական գործունեություն

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գործում է 2004 թ. հոկտեմբերի 7-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ընդունումը և հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկավորումը, երաշխիքների տրամադրումը, հաշվարկադրամարկղային գործառնությունները, արժեթղթային և արտարժույթային գործարքները: Բանկը հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրման պետական համակարգի անդամ: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ կողմից:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

2023թ. 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 158 է (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 146):

2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
“ԷյչՎիԷս Հոլդինգ”	87.53	87.53
“ԷֆԷմԹիԷմ Դիսթրիբյուշն” ՍՊԸ	12.47	12.47
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Վարտան Սիրմակեցը:

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, 2020թ. սեպտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղում բռնկված զինված հակամարտությունը, որին հաջորդեց հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ, հանգեցրեց սոցիալական հուզումների Հայաստանում: Չնայած հրադադարի մասին համաձայնագրի, Հայաստանի և Ադրբեջանի զինված ուժերը ներքաշվել են սահմանային բախման մեջ, ինչն իր հերթին մեծացրել է անորոշությունը բիզնես միջավայրում:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հումքային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ»), որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների հորիզոնի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԻ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հրապարակված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԿ»):

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի: Օր.՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող արժեթղթերը, ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և շենքերը/շինությունները չափվում են իրական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար: 2023թ. հունվարի 1-ից գործող որոշ նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ նշանակալի ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

(ա) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. Հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Ընկերությանը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել: Բացառությամբ սույն ծանոթագրության մեջ բացահայտված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2 ստանդարտների փոփոխությունների, այլ ստանդարտներ կամ փոփոխություններ ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում

ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Եականության մասին դատողությունների կիրառում»), փոփոխությունները ներկայացնում են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ Եականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «Եական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն Եականության հայեցակարգը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

Այս փոփոխությունները ազդեցություն են ունեցել Ընկերության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտումների վրա, բայց ոչ Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների ցանկացած միավորի չափման, ճանաչման կամ ներկայացման վրա:

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր ստանդարտը գործում է 2023թ. Հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: ՖՀՄՍ 17-ը կիրառվում է ապահովագրական պայմանագրերի բոլոր տեսակների համար (ներառյալ՝ կյանքի ապահովագրություն, ոչ կյանքի ապահովագրություն, ուղղակի ապահովագրություն և վերաապահովագրություն), անկախ ապահովագրություն տրամադրող կազմակերպության տեսակից, ինչպես նաև կիրառելի է որոշակի երաշխիքների և հայեցողական մասնակցության հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների դեպքում: Կիրառելի են որոշ բացառություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

(ա) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Ներքոնշյալ բացառություններից բացի, Ընկերությունը չի բացահայտել այն պայմանագրերը, որոնք հանգեցրել են ապահովագրական նշանակալի ռիսկի փոխանցմանը, և, հետևաբար, Ընկերությունը եզրակացրել է, որ ՖՀՄՍ 17-ը Էական ազդեցություն չունի 2023թ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Տվյալ սահմանման շրջանակներում, Ընկերությունը գնահատում է վարկային քարտերը և համանման պրոդուկտները, որոնք ապահովագրական ծածկույթ են պարունակում: ՖՀՄՍ 17-ը իր շրջանակից բացառում է վարկային քարտերի պայմանագրերը (և այլ նմանատիպ պայմանագրերը, որոնք տրամադրում են կրեդիտային կամ վճարային պայմանավորվածություններ), որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, միայն և միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը հաճախորդի հետ պայմանագրի գինը սահմանելիս չի արտացոլում առանձին հաճախորդի հետ կապված ապահովագրական ռիսկի գնահատումը: Ընկերությունը եզրահանգել է, որ պայմանագրի գինը սահմանելիս առանձին հաճախորդի հետ կապված ապահովագրական ռիսկը չի գնահատվել, քանի որ բոլոր դիմումատուներին տվյալ պրոդուկտները առաջարկվել են նույն գնով, հետևաբար դրանք չեն ներառվում ՖՀՄՍ 17-ում:

Վարկային պայմանագրերը, որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, բայց ապահովագրական իրադարձությունների փոխհատուցումը սահմանափակում են այն չափով, որն այլապես պահանջվում է ապահովադրի՝ պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունը մարելու համար - այդպիսի վարկերի թողարկողները, օրինակ՝ մահվամբ կասեցվող վարկերը, ունեն տարբերակ կիրառելու ՖՀՄՍ 9-ը կամ ՖՀՄՍ 17-ը: Ընտրությունը կատարվում է պորտֆելի մակարդակով և համարվում է անդառնալի:

Այլ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառվել են առաջին անգամ 2023 թվականին, սակայն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններին վրա ազդեցություն չեն ունեցել

Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)

ՀՀՄՍ 12 Շահութահարկ ստանդարտի փոփոխությունները ներառվում են ՀՀՄՍ 12-ի համաձայն սկզբնական ճանաչման բացառությունների շրջանակը. այն այլևս չի կիրառվում այն գործարքների մասով, որոնք հանգեցնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, ինչպիսիք են՝ վարձակալությունը և ապագործարկման պարտավորությունները: Տվյալ փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Միջազգային հարկային բարեփոխումներ - Մոտեցում II մոդելի կանոններ - ՀՀՄՍ 12 ստանդարտի փոփոխություններ

ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները կատարվել են ի պատասխան ՏՀԶԿ «Հարկման բազայի խելաթյուրման և շահույթների տեղաշարժ» (BEPS) ծրագրի Մոտեցում II կանոնների և ներառում են՝

- Պարտադիր ժամանակավոր բացառություն հետաձգված հարկերի ճանաչման և բացահայտման համար, որոնք առաջացել են Մոտեցում II մոդելի կանոնների իրավական սկզբունքների կիրառման արդյունքում; և
- Ազդեցության ոլորտում գտնվող կազմակերպությունների բացահայտման պահանջները օգնում են ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին լավագույնս հասկանալ կազմակերպության ենթարկվածությունը Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկերի գծով ռիսկին, որն առաջանում է տվյալ օրենսդրությունից, մասնավորապես, նախքան այն ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

(ա) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Այն ժամանակահատվածներում, երբ Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը (ըստ էության) գործում է, բայց ուժի մեջ չի մտել, փոփոխությունները պահանջում են հայտնի կամ որջամտորեն գնատահելի տեղեկատվության բացահայտում, որը կօգնի ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին հասկանալ կազմակերպության՝ ռիսկին ենթարկվածությունը, որն առաջանում է Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկից, ներառյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկի ռիսկին կազմակերպության ենթարկվածության մասով որակական և քանակական տեղեկատվությունը: Օրինակ՝

ա) Որակական տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչ ազդեցություն է ունեցել Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը և հիմնական իրավական սկզբունքները կազմակերպության վրա, որոնց մասով կարող են լինել Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկի գծով ռիսկեր, և

բ) Զանազան տեղեկատվություն, ինչպիսիք են՝

- Կազմակերպության շահույթի մասնաբաժնի հայտանիշ, որը կարող է ենթակա լինել Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկով և այդ շահույթի նկատմամբ կիրառվող միջին արդյունավետ հարկային դրույքաչափով հարկման; կամ
- Հայտանիշ առ այն, ինչպես կփոխվեր կազմակերպության ընդհանուր արդյունավետ հարկային դրույքաչափը, եթե Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը ուժի մեջ մտներ:

Օրենսդրության ուժի մեջ մտնելուց հետո լրացուցիչ բացահայտումներ են պահանջվում Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկի հետ կապված ընթացիկ հարկային ծախսերի գծով: Այս պահանջները կիրառվում են 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, բայց ոչ 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ին կամ դրանից առաջ ավարտվող միջանկյալ ժամանակաշրջանների համար:

Ընկերությունը վերանայել է իր կորպորատիվ կառուցվածքը՝ հաշվի առնելով Մոտեցում II մոդելի կանոնների ներդրումը տարբեր երկրներում, որտեղ Ընկերությունը գործում է: Ընկերությունը որոշել է, որ օրենսդրության ուժի մեջ մտնելուց հետո այն ենթակա չէ Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված հարկմանը, քանի որ արդյունավետ հարկային դրույքաչափը 15%-ից բարձր է բոլոր այն երկրներում, որտեղ գործում է: Հետևաբար, քանի որ Մոտեցում II մոդելի կանոնների գծով համապատասխան բացահայտումներ չեն պահանջվում, այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8 ստանդարտում

ՀՀՄՍ 8 ստանդարտի փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների և սխալների ուղղման տարբերությունը: Ինչպես նաև, այդ փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես են կազմակերպությունները օգտագործում չափման հիմունքները և ելակետային տվյալները՝ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներ մշակելու համար:

(բ) Դեռևս չգործող, սակայն հրապարակված ստանդարտներ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Ընկերությունը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն չեն ունենա:

- ▶ *ՀՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ.* Վարձակալության գծով պարտավորություն Վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում;
- ▶ *Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում.* Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ;
- ▶ *Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտներում:*

Իրական արժեքի չափում

Բանկն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները (օր.՝ շենքեր) չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, կատարվող շուկայի մասնակիցների միջև՝ սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- ▶ Այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում; կամ
- ▶ Հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Բանկը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեին ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Բանկն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնիս հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնիս հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված);
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից;
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Բանկը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բանկը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որդեգրած մեթոդները:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա);
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Բանկի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Բանկը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/գեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Բանկը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքները, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեզրկման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Ծախաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ Բանկը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեզրկման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերազնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ

Բանկը թողարկում է Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՀՀ ՄՍ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Բանկը ժամանակ առ ժամանակ թողարկում է վարկային պարտավորվածություններ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով: Այսպիսի պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, ապա չափվում են ԱՎԿ պահուստի և սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած, անհրաժեշտության դեպքում, ճանաչված կուտակված եկամուտը:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Դրանք ճանաչվում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերին համահունչ՝ չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարների և վնասի պահուստների առավելագույնով:

Կատարողական երաշխիքները ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով ֆինանսական հաշվետվություններում, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկի պարտավորությունները յուրաքանչյուր երաշխիքի համար չափվում են սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ԱՎԿ պահուստը:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2023 թվականին:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ զեղչմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հետգնման ու հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորդման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործիքներից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ/(վնաս)՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ հիմնական պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկային վարկանշից կամ ինդեքսից կամ այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ՝ ըստ պայմանագրի փոխանցելի ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում ներկառուցված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

Պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական «հիմնական» պայմանագրերի մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն «հիմնական» պայմանագրի հետ, և «հիմնական» պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքները, որոնք առանձնացվել են «հիմնական»-ից, հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վարձակալություն

i. Բանկը՝ որպես վարձակալ

Բանկը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկն ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Բանկը խելամուտորեն համոզված է ձեռք բերել վարձակալված ակտիվը սեփականության իրավունքով, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Բանկը խելամուտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Բանկի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Բանկն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ էության հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Բանկը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Բանկը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն գրասենյակային գույքի համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (այսինքն՝ 2,500 հազար ՀՀ դրամը չգերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վարձակալություն (շարունակություն)

ii. Գործառնական – Բանկը` որպես վարձատու

Վարձակալությունները, երբ Բանկը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. Ֆինանսական – Բանկը` որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Բանկը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ` վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում`

- ▶ Բնականոն գործունեության ընթացքում;
- ▶ Պարտականությունների չկատարման դեպքում;
- ▶ Կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնազանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ Բանկը գնահատում է` արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները`

- ▶ Վարկի արժույթի փոփոխությունը;
- ▶ Գործընկերոջ փոփոխությունը;
- ▶ Եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի sppi չափանիշին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վերականգնարկված վարկեր (շարունակություն)

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ Ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է;
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև;
- ▶ Բանկը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Այն դեպքում, երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Բանկը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Բանկի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են բոլոր ժամանակային տարբերություններից, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված հարկն առաջացել է գուղվիի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք տեսանելի ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով, հանած կուտակված մաշվածությունը, բացառությամբ հողի և շենքերի:

Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Գնահատումները կատարվում են բավարար հաճախականությամբ, որպեսզի երաշխավորվի, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չի տարբերում դրա հաշվեկշռային արժեքից:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը ներկայացվում է ակտիվի վերագնահատված գումարը: Վերագնահատման ցանկացած հավելած ավելանում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այնքանով, որքանով այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերագնահատման նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատման պակասուրդը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին հավելածը ուղղակիորեն հակադարձող պակասուրդը ուղղակիորեն հակադարձում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստի հավելածը:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթին կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Բանկի շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Եթե հիմնական միջոցների փոխահատուցվող արժեքը ցածր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ժամանակավոր չհամարվող հանգամանքների պատճառով, համապատասխան ակտիվը դուրս է գրվում մինչև դրա փոխհատուցվող արժեքը: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Հողն ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, և, հետևաբար, չի մաշվում:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսվում է այն օգտագործման համար հասանելի լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	<i>Տարի</i>
Շենքեր	30
Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	6
Փոխադրամիջոցներ	7
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ակտիվի ապաճանաչումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես զուտ մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ներառվում է այլ եկամուտում կամ այլ ծախսերում:

Շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց հաշվեկշռային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է շինությունների համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը: Այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ առնվազն 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսեր:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ բիզնես միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Սեփական կապիտալ (շարունակություն)

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ճանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ կորպորատիվ բանկային գործունեություն, ներդրումային բանկային գործունեություն:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն Բանկ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն զեղչվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են Բանկի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Բանկը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Այլ միջնորդավճարների գծով եկամուտները, ներառյալ հաշվի սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքի միջնորդավճարները, տեղաբաշխման վճարները և սինդիկացիոն վճարները, ճանաչվում են, երբ մատուցվում են համապատասխան ծառայությունները: Եթե չի ակնկալվում, որ վարկային պարտավորությունը կհանգեցնի վարկի մարմանը, ապա այդ վարկի պարտավորության վճարը ճանաչվում է գծային հիմունքներով՝ պարտավորության ժամանակահատվածում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որը հանգեցնում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական գործիքի ճանաչմանը, կարող է մասամբ ընդգրկվել ՖՀՄՍ 9 և մասամբ՝ ՖՀՄՍ 15 շրջանակներում: Այդ դեպքում Բանկը սկզբնապես կիրառում է ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը՝ տարանջատելու և չափելու պայմանագրի այն հատվածը, որը հանդիսանում է ՖՀՄՍ 9-ի մաս, ապա կիրառում է ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը մնացյալի նկատմամբ:

Այլ միջնորդավճարների գծով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքային և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունների մատուցման դեպքում:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Բանկի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերագնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2023 և 2022 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 404.79 և 393.57ՀՀ դրամ:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողությունների անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողություններ և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվեր շուկայական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծան. 31):

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար:

Բանկի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելևում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ (տե՛ս Ծան. 30): ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Կիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով;
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը;
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա;
- ▶ Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունն իր գնահատումներում և ենթադրություններում ըստ անհրաժեշտության դիտարկում է կլիմային առնչվող հարցերը: Այս գնահատումը ներառում է Ընկերության վրա հնարավոր ազդեցությունների լայն շրջանակ՝ պայմանավորված ֆիզիկական և անցումային ռիսկերով: Ընկերությունը կարծում է, որ իր բիզնես մոդելը և պրոդուկտները մրցունակ կլինեն ցածր ածխածնային տնտեսության անցման դեպքում, և հետաքրքիր են, ենթադրում է, որ կլիմային առնչվող հարցերը չեն հանգեցնի ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր հոդվածի հիմքում ընկած գնահատումների և ենթադրությունների էական անորոշության: Չնայած այն փաստին, որ կլիմային առնչվող ռիսկերը ներկայումս կարող են նշանակալի ազդեցություն չունենալ չափման վրա, Ընկերությունը ուշադիր հետևում է համապատասխան փոփոխություններին և զարգացումներին, ինչպիսին է կլիմայի վերաբերյալ Նոր օրենսդրությունը:

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

2023 թվականի ընթացքում գործառնական որոշումներ կայացնող ղեկավարը՝ հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Բանկը բաժանում է հետևյալ երկու սեզմենտների՝

Կորպորատիվ բանկային գործունեություն և Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:

Ներդրումային բանկային գործունեություն և Հիմնականում առևտրային և ներդրումային բանկային ծառայություններ, ներառյալ կորպորատիվ ֆինանսներ, միաձուլման և ձեռքբերման գծով խորհրդատվություն, մասնագիտացված ֆինանսական խորհրդատվություն և այլ գործառնականություններ:

Համապատասխանության նպատակով Բանկը հրապարակել է նաև Նախորդ տարվա գործառնական սեզմենտների տեղեկատվությունը:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է «շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը» հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

2023 և 2022 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2023թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,189,067	14,789,939	36,979,006
Այլ տոկոսային եկամուտ	–	622,967	622,967
Տոկոսային ծախս	(12,492,393)	(15,521,829)	(28,014,222)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	9,696,674	(108,923)	9,587,751
Վարկային կորուստների գծով վերականգնում	(25,715)	1,246,168	1,220,453
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,992	854,903	862,895
Միջնորդավճարների գծով ծախս	–	(220,956)	(220,956)
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	(8,309,288)	–	(8,309,288)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,131,271	541,520	1,672,791
Ոչ տոկոսային ծախս	(207,420)	(2,973,862)	(3,181,282)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	–	(15,182)	(15,182)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	2,293,514	(676,332)	1,617,182
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,675,431)	1,008,577	(1,666,854)
Հաշվետու տարվա շահույթ	(381,917)	332,245	(49,672)
	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2022 թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,155,377	11,619,688	33,775,065
Այլ տոկոսային եկամուտ	–	337,003	337,003
Տոկոսային ծախս	(11,725,144)	(14,443,139)	(26,168,283)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	10,430,233	(2,486,448)	7,943,785
Վարկային կորուստների գծով վերականգնում	775,338	2,362,236	3,137,574
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	61,045	443,949	504,994
Միջնորդավճարների գծով ծախս	–	(184,766)	(184,766)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,483,863	402,036	1,885,899
Ոչ տոկոսային ծախս	(507,350)	(3,182,671)	(3,690,021)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	–	(667,845)	(667,845)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	12,243,129	(3,313,509)	8,929,620
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,371,820)	641,915	(1,729,905)
Հաշվետու տարվա շահույթ	9,871,309	(2,671,594)	7,199,715

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով ակտիվները և պարտավորությունները՝

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Չբաշխված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեզմենտի ակտիվներ				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	181,071,693	215,312,167	32,806,242	429,190,102
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	132,391,592	216,416,156	36,364,434	385,172,182

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Չբաշխված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեզմենտի պարտավորություններ				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	192,936,143	175,371,997	1,826,542	370,134,682
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	164,020,174	168,020,243	2,396,843	334,437,260

Չբաշխված մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, այլ ակտիվները, շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորությունները և այլ պարտավորություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Բանկը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեզմենտների 2023 և 2022 թվականների դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է՝

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	–	454,916	454,916
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	3,462	157,425	160,887
Վճարային քարտերով գործառնություններ	–	109,135	109,135
Բրոկերային գործառնություններ	4,530	66,869	71,399
Հաշվարկային գործառնություններ	–	60,515	60,515
Այլ եկամուտ	–	6,043	6,043
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,992	854,903	862,895
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	–	194,218	194,218
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	10,879	99,095	109,974
Հաշվարկային գործառնություններ	–	76,585	76,585
Վճարային քարտերով գործառնություններ	–	64,323	64,323
Բրոկերային գործառնություններ	50,166	–	50,166
Այլ եկամուտ	–	9,728	9,728
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	61,045	443,949	504,994

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
ԿԲ-ում ընթացիկ հաշիվներ	14,572,598	22,789,055
Ընթացիկ հաշիվներ այլ վարկային կազմակերպություններում	3,304,390	1,685,095
Մինչև 90 օր ժամկետային ավանդներ վարկային կազմակերպություններում	3,118,677	1,141,512
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,530,728	2,947,963
	23,526,393	28,563,625
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(26,748)	(11,152)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	23,499,645	28,552,473

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են Փուլ 1-ին: Տարվա ընթացքում ԱՎԿ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2023թ.	2022թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	11,152	–
ԱՎԿ փոփոխություն	15,596	11,152
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,748	11,152

7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	8,576,708	2,327,437
Վարկեր վարկային կազմակերպություններին	2,839,036	558,562
Այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոզիտներ	411,720	4,115,478
Վարկեր ներդրումային կազմակերպություններին	160,472	230,068
Վարկեր բանկերին	–	119,928
Այլ գումարներ	352,525	109,430
	12,430,461	7,460,903
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(74,068)	(11,874)
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	12,266,393	7,449,029

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կնքել է հակադարձ հետգնման պայմանագրեր 8 (ութ) վարկային կազմակերպությունների հետ (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 4 (չորս)): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է ՀՀ պետական արժեթղթերը 9,367,907 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 2,396,109 հազար ՀՀ դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոզիտները ներառում են 260,000 հազար ՀՀ դրամի ՀՀ ԿԲ-ում երաշխավորված դեպոզիտներ ԱրԲա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների վճարումների համար (2022թ.՝ 260,000 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

	2023թ. դեկտեմբերի 31			2022թ. դեկտեմբերի 31		
	Իրական արժեք		Պարտավորություն	Իրական արժեք		Պարտավորություն
	Պայմանական գումար	Ակտիվ		Պայմանական գումար	Ակտիվ	
Տոկոսադրույքի պայմանագրեր						
Ֆորվարդներ և սվոփներ - ՀՀ	1,936,157	5,847	28,883	2,629,311	20,011	27,039
Արտարժույթի փոխարժեքի պայմանագրեր						
Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	1,158,994	3,415	673	311,167	6,241	2,069
Ընդամենը ածանցյալ ակտիվներ / պարտավորություններ	3,095,151	9,262	29,556	2,940,478	26,252	29,108

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի դիրքեր հետևյալ ածանցյալ գործիքների մասով՝

Ֆորվարդներ

Ֆորվարդ պայմանագրերը պայմանագրում նշված ֆինանսական գործիքը սահմանված գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային համաձայնագրեր են: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում կնքվող անհատականացված պայմանագրեր են:

Սվոփեր

Սվոփերը երկու կողմերի միջև տոկոսներ, արտարժույթի փոխարժեքներ և բաժնային ինդեքսներ փոխանակելու վերաբերյալ պայմանագրային համաձայնագրեր են՝ (և վարկային դեֆոլտային սվոփերի դեպքում) սահմանված վարկային իրադարձությունների մասով որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վճարումներ կատարելու համար:

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները ներառում են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Խոշոր բիզնես վարկեր	111,825,539	87,262,076
ՓՄՁ վարկեր	24,149,665	18,898,791
Այլ	10,222,629	4,465,216
Իրավաբանական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	146,197,833	110,626,083
Հիփոթեքային վարկեր	28,097,993	18,604,750
Սպառողական վարկեր	4,227,590	2,044,826
Ֆիզիկական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	32,325,583	20,649,576
Հաճախորդների ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	178,523,416	131,275,659
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(7,346,889)	(6,272,611)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	171,176,527	125,003,048

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Օվերդրաֆտներ/վարկային գծեր	104,420,219	68,133,849
Վարկեր հաճախորդներին	63,343,424	56,266,797
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	7,583,321	4,107,822
Ֆակտորինգ	2,726,040	2,587,504
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	258,227	179,687
Ակրեդիտիվ	192,185	–
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	178,523,416	131,275,659
Նվազում՝ արժեքկման գծով պահուստ	(7,346,889)	(6,272,611)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	171,176,527	125,003,048

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեքկման պահուստ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

**Վարկեր և
փոխառություններ
իրավաբանական
անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	88,488,181	15,145,672	6,975,399	16,831	110,626,083
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	78,239,343	–	–	–	78,239,343
Մարված ակտիվներ	(40,835,420)	(4,190,888)	(690,476)	–	(45,716,884)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,200,763	(4,200,763)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,607,548)	5,183,612	(576,064)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,076,362)	(1,029,600)	2,122,793	(16,831)	–
Վերականգնումներ	–	–	4,443,913	–	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(2,375,563)	–	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	692,857	175,516	112,467	–	980,941
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	–	146,197,833

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)****Վարկեր և
փոխառություններ
իրավաբանական
անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,248,409	1,625,999	2,925,885	13,145	5,813,438
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,590,600	–	–	–	1,590,600
Մարված ակտիվներ	(521,094)	(558,437)	(587,447)	–	(1,666,978)
Տեղափոխում Փուլ 1	668,146	(668,146)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(478,856)	701,112	(222,256)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(354,314)	(204,576)	572,035	(13,145)	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ					
ԱՎԿ-ների վրա	(662,135)	96,369	2,189,702	–	1,623,936
2-րդի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	166,027	–	166,027
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(325,567)	763,252	(3,160,589)	–	(2,722,904)
Վերականգնումներ	–	–	4,443,913	–	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(2,375,563)	–	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	23,999	8,856	40,808	–	73,663
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	–	6,946,132

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

**Վարկեր և փոխառություններ
ֆիզիկական անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,556,170	–	–	14,556,170
Մարված ակտիվներ	(3,162,995)	(26,218)	(31,594)	(3,220,807)
Տեղափոխում Փուլ 1	376,883	(362,049)	(14,834)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(107,976)	140,131	(32,155)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(100,557)	(15,403)	115,960	–
Վերականգնումներ	–	295	92,045	92,340
Դուրս գրված գումարներ	–	–	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	163,138	2,569	50,243	215,950
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	162,449	139,755	156,969	459,173
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	188,704	–	–	188,704
Մարված ակտիվներ	(28,021)	(3,421)	(30,990)	(62,432)
Տեղափոխում Փուլ 1	128,688	(123,938)	(4,750)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,966)	9,137	(7,171)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(18,766)	(4,785)	23,551	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ				
ԱՎԿ-ների վրա	(126,679)	5,598	31,979	(89,102)
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	–	–
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(21,491)	(5,213)	(198,042)	(224,746)
Վերականգնումներ	–	6	92,045	92,051
Դուրս գրված գումարներ	–	–	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	4,254	227	274	4,755
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	87,483,823	10,640,286	6,302,948	–	104,427,057
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	54,991,125	–	–	16,831	55,007,956
Մարված ակտիվներ	(39,827,454)	(1,571,661)	(1,737,454)	–	(43,136,569)
Տեղափոխում Փուլ 1	2,237,202	(2,237,202)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(11,456,648)	11,456,648	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,531,441)	(1,421,620)	2,953,061	–	–
Վերականգնումներ	–	–	4,951,120	–	4,951,120
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(5,049,943)	–	(5,049,943)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,408,426)	(1,720,779)	(444,333)	–	(5,573,538)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	88,488,181	15,145,672	6,975,399	16,831	110,626,083

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

**Վարկեր և
փոխառություններ
իրավաբանական
անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,165,350	1,828,132	4,422,035	-	7,415,517
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,453,647	-	-	13,145	1,466,792
Մարված ակտիվներ	(576,112)	(214,515)	(1,649,435)	-	(2,440,062)
Տեղափոխում Փուլ 1	83,043	(83,043)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(625,178)	625,178	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(137,872)	(336,176)	474,048	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ					
ԱՎԿ-ների վրա	(35,038)	893,393	1,801,012	-	2,659,367
2 եղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	254,869	-	254,869
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(31,045)	(851,469)	(2,250,634)	-	(3,133,148)
Վերականգնումներ	-	-	4,951,120	-	4,951,120
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(5,049,943)	-	(5,049,943)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(48,386)	(235,501)	(27,187)	-	(311,074)
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,248,409	1,625,999	2,925,885	13,145	5,813,438

2022 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

**Վարկեր և փոխառություններ
ֆիզիկական անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,437,084	1,569,277	1,033,959	21,040,320
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,090,078	-	-	6,090,078
Մարված ակտիվներ	(4,224,348)	(885,242)	(20,244)	(5,129,834)
Տեղափոխում Փուլ 1	278,831	(278,831)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(353,242)	353,242	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(70,277)	(190,191)	260,468	-
Վերականգնումներ	-	-	20,520	20,520
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,046,417)	(95,077)	(230,014)	(1,371,508)
2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	361,305	1,142,260	16,785	1,520,350
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	101,381	–	–	101,381
Մարված ակտիվներ	(75,760)	(664,230)	(14,049)	(754,039)
Տեղափոխում Փուլ 1	86,547	(86,547)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(10,473)	10,473	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(23,579)	(182,441)	206,020	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ				
ԱՎԿ-ների վրա	(63,507)	42,622	(53,658)	(74,543)
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	–	–	957	957
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(180,012)	(83,510)	(16,980)	(280,502)
Վերականգնումներ	–	–	20,520	20,520
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(33,453)	(38,872)	(2,626)	(74,951)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	162,449	139,755	156,969	459,173

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Բանկի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- ▶ Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետգնման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր;
- ▶ Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի գրավադրում;
- ▶ Մանրածախ վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Դեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է գրավի ընթացիկ իրական արժեքների և արժեզրկված ակտիվների (փուլ 3) վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքների վերլուծությունը՝

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
31 դեկտեմբերի 2032թ.							
Կորպորատիվ վարկավորում	8,147,112	7,212,432	1,298,130	(2,855,780)	5,654,782	2,492,330	3,253,592
Փոքր և միջին ձեռնարկություններ ի վարկավորում	48,940	99,489	–	(50,549)	48,940	0	460
Հիփոթեքային վարկեր	1,043,867	1,039,513	–	(88,956)	950,557	93,310	93,530
Սպառողական վարկեր	232,841	250,849	–	(21,253)	229,596	3,245	2,689
Այլ	1,816,417	1,921,995	140,160	(276,110)	1,786,045	30,372	738,463
	11,289,177	10,524,278	1,438,290	(3,292,648)	8,669,920	2,619,257	4,088,734

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ (շարունակություն)**

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
31 դեկտեմբերի 2022թ.							
Կորպորատիվ վարկավորում	5,083,921	2,549,858	1,035,192	(687,903)	2,897,147	2,186,774	2,125,310
Փոքր և միջին ձեռնարկություններ ի վարկավորում	568,541	772,137	–	(242,219)	529,918	38,623	227,446
Հիփոթեքային վարկեր	858,015	945,390	–	(113,057)	832,333	25,682	17,289
Սպառողական վարկեր	206,674	167,520	–	–	167,520	39,154	139,680
Այլ	1,339,768	1,844,941	–	(505,173)	1,339,768	–	586,274
	8,056,919	6,279,846	1,035,192	(1,548,352)	5,766,686	2,290,233	3,095,999

* Փոխադրամիջոցներ, սարքավորումներ, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 41,177,698 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 23.90%) (2022թ.՝ 32,347,346 հազար ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 25.88%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 1,591,554 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 170,953,907 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Մասնավոր ձեռնարկություններ	145,912,160	109,454,783
Ֆիզիկական անձինք	32,325,583	21,293,674
Պետական ձեռնարկություններ	285,673	455,744
Ֆինանսական կազմակերպություններ	–	71,458
	178,523,416	131,275,659

Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Արտադրություն	44,723,764	40,235,648
Հիփոթեքային վարկեր	28,097,993	18,604,753
Շիրանարարություն	28,942,595	13,400,522
Մանրածախ	24,147,402	18,898,791
Էլ.Էներգիայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	19,413,242	17,501,485
Գյուղատնտեսություն	10,697,982	9,559,733
Տուրիզմ	8,663,257	6,528,902
Սպառողական վարկեր	2,246,532	1,632,396
Վարկային քարտի վարկ	1,367,867	448,213
Այլ	10,222,782	4,465,216
	178,523,416	131,275,659

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր**

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելում: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	2,471,517
1-2 տարի	2,275,984
2-3 տարի	2,000,464
3-4 տարի	1,749,430
4-5 տարի	1,046,664
5 տարուց ավել	710,601
	10,254,660

Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով (2,671,339)

2022 Ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը **7,583,321**

Արժեզրկման գծով պահուստ (148,300)

2022 Ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում **7,435,021**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	1,173,535
1-2 տարի	1,082,234
2-3 տարի	928,696
3-4 տարի	846,335
4-5 տարի	735,123
5 տարուց ավել	1,038,174
	5,804,097

Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով (1,696,275)

2022 Ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը **4,107,822**

Արժեզրկման գծով պահուստ (194,774)

2022 Ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում **3,913,048**

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	78,370,436	86,767,519
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	–	911,092
	78,370,436	87,678,611
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(215,793)	(339,097)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	78,154,643	87,339,514
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	40,385,355	41,854,755
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	3,892,080	2,220,261
ԱՄՆ Գանձապետական պարտատոմսեր	–	1,966,005
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	44,277,435	46,041,021
Պետական պարտատոմսեր	88,595,879	78,718,547
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	88,595,879	78,718,547
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	36,074	51,948
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	36,074	51,948
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	132,909,388	124,811,516

Ամորտիզացված արժեքով և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	166,849	319,711	114,256	59,065	173,764	2,646,539
Ավելացումներ	-	12,686	33,645	52,289	-	158,756	257,376
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,804)	(12,124)	-	-	-	(14,928)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	176,731	341,232	166,545	59,065	332,520	2,888,987
Կուտակված մաշվածություն							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	131,790	221,912	65,425	52,090	155,246	626,463
Մաշվածության ծախս	78,034	8,193	33,734	12,570	6,944	81,794	221,269
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,805)	(12,124)	-	-	-	(14,929)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,034	137,178	243,522	77,995	59,034	237,040	832,803
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	35,059	97,799	48,831	6,975	18,518	2,020,076
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,734,860	39,553	97,710	88,550	31	95,480	2,056,184
			Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,821,262	166,019	322,611	93,296	59,065	173,764	2,636,017
Ավելացումներ	-	1,306	23,005	20,960	-	-	45,271
Օտարում և դուրսգրում	-	(476)	(25,905)	-	-	-	(26,381)
Վերագնահատում	517,152	-	-	-	-	-	517,152
Վերագնահատված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածության վերացում	(525,520)	-	-	-	-	-	(525,520)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	166,849	319,711	114,256	59,065	173,764	2,646,539
Կուտակված մաշվածություն							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	447,696	125,004	219,393	55,295	40,598	110,608	998,594
Մաշվածության ծախս	77,824	7,262	28,424	10,130	11,492	44,638	179,770
Օտարում և դուրսգրում	-	(476)	(25,905)	-	-	-	(26,381)
Վերագնահատված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածության վերացում	(525,520)	-	-	-	-	-	(525,520)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	131,790	221,912	65,425	52,090	155,246	626,463
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,373,566	41,015	103,218	38,001	18,467	63,156	1,637,423
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	35,059	97,799	48,831	6,975	18,518	2,020,076

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկին պատկանող շենքերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2022 թվականին:

Շենքերի գույտ հաշվեկշռային արժեքը, որը կճանաչվեր սկզբնական արժեքի մեթոդով, կազմել է 275,912 հազար ՀՀ դրամ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022թ.՝ 294,307 հազար ՀՀ դրամ):

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կկազմեին՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Սկզբնական արժեք	551,825	551,825
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(275,913)	(257,518)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	275,912	294,307

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 289,290 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 245,153 հազար ՀՀ դրամ):

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	80,230	143,227	223,457
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ավելացումներ	31,191	30,697	61,888
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Կուտակված ամորտիզացիա	42,942	98,113	141,055
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,637	19,431	33,068
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	37,288	45,114	82,402
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222
	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	81,198	119,858	201,056
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ավելացումներ	3,763	28,319	32,082
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(4,731)	(4,950)	(9,681)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,230	143,227	223,457
Կուտակված ամորտիզացիա	36,069	86,294	122,363
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ամորտիզացիայի գծով ծախս	11,604	16,769	28,373
Արժեզրկում	(4,731)	(4,950)	(9,681)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,942	98,113	141,055
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	45,129	33,564	78,693
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,288	45,114	82,402
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,288	45,114	82,402

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ (շարունակություն)**Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ**

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 42,931 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 36,713 հազար ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների ապահովվածություն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հող և շենքեր	1,222,518	1,640,255
Այլ ակտիվներ	139,427	79,488
	1,361,945	1,719,743
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(489,760)	(543,939)
	872,185	1,175,804

Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում Բանկը որևէ ակտիվ չի բռնագանձել (2022թ.՝ 320,142 հազար ՀՀ դրամ) և վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 357,798 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 395,159 հազար ՀՀ դրամ):

14. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից՝

	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	1,147,940	1,569,701
Հետաձգված հարկային ծախս՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	518,914	160,204
	1,666,854	1,729,905

Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս

2023 թվականի համար շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև՝

	2023թ.	2022թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	1,617,182	8,929,620
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	291,093	1,607,332
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	1,327,992	–
Չնվազեցվող ծախսեր/(Չհարկվող եկամուտ)	47,769	156,088
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	–	(33,515)
	1,666,854	1,729,905

Շահութահարկի գծով ծախս

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Հարկում (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			2023 թ. դեկտեմբերի 31
	2021թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	2022թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	2,007	-	2,007	2,807	-	4,814
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	(6,256)	-	(6,256)	12,458	-	6,202
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	5,646	(11,237)	-	(5,591)	1,223	-	(4,368)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	220,792	(147,045)	-	73,747	(636,019)	-	(562,272)
Ներդրումային արժեթղթեր այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող	769,912	(94,569)	3,502,493	4,177,836	17,875	(1,837,354)	2,358,357
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	102,339	(41,301)	-	61,038	145,485	-	206,523
Հիմնական միջոցներ	(177,723)	9,113	(93,087)	(261,697)	20,092	-	(241,605)
Բռնագանձված ակտիվներ	-	97,909	-	97,909	(9,747)	-	88,162
Այլ ակտիվներ	(14,792)	(4,130)	-	(18,922)	(63,012)	-	(81,934)
Այլ պահուստներ	(30,977)	33,771	-	2,794	6,879	-	9,673
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(14,344)	12,804	-	(1,540)	-	-	(1,540)
Այլ պարտավորություններ	68,334	(11,270)	-	57,064	(16,955)	-	40,109
2023 թ. հետաձգված հաշվային ակտիվներ/(պարտավորություններ)	929,187	(160,204)	3,409,406	4,178,389	(518,914)	(1,837,354)	1,822,121

15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ վերականգնումը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	15,596	-	-	-	15,596
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	62,194	-	-	-	62,194
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	9	94,317	298,148	(1,755,387)	-	(1,362,922)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(123,304)	-	-	-	(123,304)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	71,230	-	-	-	71,230
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	18,748	-	-	-	18,748
Փոխառության հանձնառություններ	23	98,005	-	-	-	98,005
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		236,786	298,148	(1,755,387)	-	(1,220,453)

(հազար ՀՀ դրամ)

15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ վերականգնումը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՈՒ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	11,152	–	–	–	11,152
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	(44,259)	–	–	–	(44,259)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	9	593,554	(877,709)	(2,183,744)	13,145	(2,454,754)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(221,105)	–	–	–	(221,105)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(521,125)	–	–	–	(521,125)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	21,554	–	–	–	21,554
Փոխառության հանձնառություններ	23	70,963	–	–	–	70,963
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		(89,266)	(877,709)	(2,183,744)	13,145	(3,137,574)

Արժեզրկման այլ պահուստների գծով չարժը հետևյալն է՝

	Բռնագահոված ակտիվներ	Երաշխիքներ	Ընդամենը
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	–	25,542	25,542
Ծախս	543,939	123,906	667,845
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	543,939	149,448	693,387
Ծախս /(վերականգնում)	(54,179)	69,361	15,182
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	489,760	218,809	708,569

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	1,509,289	798,986
Նվազեցում՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(40,302)	(21,554)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,468,987	777,432
Կանխավճարներ մատակարարներին	4,478,075	3,544,913
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	284,153	164,130
Նյութեր	8,023	6,179
Թանկարժեք մետաղներ	2,524	38,239
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	25,244	2,786
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	4,798,019	3,756,247
Այլ ակտիվներ	6,267,006	4,533,679

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Այլ ֆինանսական ակտիվներ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,302	21,554
ԱՎԿ փոփոխություններ	18,748	18,748
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	59,050	40,302

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այլ պարտավորությունները բաղկացած են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Կրեդիտորական պարտքեր	345,889	326,542
Պարտավորություններ աշխատակազմի նկատմամբ	269,883	361,199
Վարկային կորուստների գծով պահուստ (Ծան. 23)	168,968	70,963
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	99,726	23,470
Անցումային հաշիվներ	15,972	33,653
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	900,438	815,827
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	431,668	302,625
Կանխավճարներ ստացված վարձակալական պայմանագրերից	271,758	941,586
Պահուստներ (Ծան. 23)	218,809	149,448
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	3,869	824
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	926,104	1,394,483
Այլ պարտավորություններ	1,826,542	2,210,310

17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հետգնման պայմանագրեր	83,490,557	74,982,612
Վարկեր բանկերից	5,173,270	2,296,123
Ակրեդիտիվներ բանկերի հետ	3,138,916	3,503,711
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	21,001	17,252
Այլ պարտավորություններ	2,925	4,028
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	91,826,669	80,803,726

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չորս բանկի հետ կնքել է հետգնման պայմանագրեր (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 8 բանկ): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է՝ ՀՀ պետական արժեթղթերը 88,595,879 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022թ. դեկտեմբերի 31.՝ 78,718,547 հազար ՀՀ դրամ): Տես Ծան. 10:

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Իրավաբանական անձիք		
Ժամկետային ավանդներ	81,677,155	79,569,002
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	49,047,782	22,706,528
Հետգնման պայմանագրեր	100,101	—
Ֆիզիկական անձիք		
Ժամկետային ավանդներ	23,652,139	18,700,258
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	6,297,840	8,560,256
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	160,775,017	129,536,044

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 89,130,942 հազար ՀՀ դրամ (55.44%) հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները հանդիսանում են պարտավորություններ տաս խոշորագույն հաճախորդների նկատմամբ (2022թ.՝ 88,281,270 հազար ՀՀ դրամ (68.15%)):

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ (շարունակություն)

ՀՀ Զաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է ավանդատուի պահանջով մարել ֆիզիկական անձանց ավանդները: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցածրագույն ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հաշիվներ հետևյալ հաճախորդների գծով՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Առևտրային կազմակերպություններ	84,919,026	74,724,997
Ֆիզիկական անձիք	29,949,979	27,260,513
Ֆինանսական հաստատություններ	17,160,137	19,178,661
Ներդրումային ընկերություններ	13,882,634	2,233,620
Պետական հաստատություններ	10,209,983	4,390,750
Անհատ ձեռնարկատերեր	2,406,857	71,585
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	2,129,256	954,312
Այլ	117,145	721,605
	160,775,017	129,536,044

19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	26,438,470	26,486,434
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	20,014,880	16,230,440
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր Եվրոյով	8,568,970	9,691,869
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	55,022,320	52,408,743

2023 թվականի ընթացքում բանկը ՀՀ Կենտրոնական բանկում գրանցել է համապատասխանաբար 6,000,000 հազար ՀՀ դրամ, 10,000 հազար ԱՄՆ դոլար և 10,000 հազար Եվրո անվանական արժեթղծ ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով պարտատոմսերի թողարկման ազդագիրը, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ամբողջությամբ չեն տեղաբաշխվել: 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով նոր տեղաբաշխված պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 6,059,126 հազար ՀՀ դրամ, 3,322,117 հազար ՀՀ դրամ և 4,076,862 հազար ՀՀ դրամ:

ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2024-2027թթ. շրջանակներում: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը 8.50%, 9.00% և 11.50% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 6.00%, 6.50% և 6.75%, Եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.50%, 4.00% և 5.00%:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Սակայն 2023 թվականի ընթացքում թողարկված պարտատոմսերը՝ 1,103,961 հազար ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքով, 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հայաստանի ֆոնդային բորսայում չեն ցուցակվել:

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	22,869,093	22,861,157
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	2,842,829	1,617,124
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	2,781,530	10,300,385
Այլ փոխառու միջոցներ	28,493,452	34,778,666

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Այլ փոխառու միջոցներ (շարունակություն)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից վարկերը ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ասիական Չարգացման Բանկից, Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից և Տնտեսական համագործակցության միջազգային բանկից ստացված վարկերը, որոնք մարվել են 2023թ.ի ընթացքում:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան երիտասարդներին ՈՒՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Պարտադիր պայմաններ

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

21. Ստորադաս փոխառություններ

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Ստորադաս փոխառություններ՝ ստացված կապակցված կողմից	32,161,126	34,484,130
Ստորադաս փոխառություններ	32,161,126	34,484,130

Ստորադաս փոխառություններն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմերից ստացված ստորադաս փոխառությունները տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

22. Սեփական կապիտալ

2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 16,667 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 600,000 դրամ անվանական արժեքներով:

2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31		2022թ. դեկտեմբերի 31	
	Վճարված կանոնադրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
Էջ-Վի-Էս Հոլդինգ Ս.ա.ր.	8,752,800	87.53	8,752,800	87.53
«ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ	1,247,400	12.47	1,247,400	12.47
	10,000,200	100.00	10,000,200	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2023 և 2022թթ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և վճարվել:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից ՀՀ դրամով, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Սեփական կապիտալ (շարունակություն)

Բանկի բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չբաշխված շահույթին՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ստեղծվում է ՀՀ կարգավորումներով սահմանված պահանջներին համապատասխան ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ արտակարգ իրավիճակների գծով: Պահուստը ստեղծվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է ձևավորել գլխավոր պահուստ ոչ պակաս քան բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով, ինչը օգտագործվելու է Բանկի կորուստները (վնասները) փոխհատուցելու նպատակով, եթե Բանկի շահույթը բավարար չէ այդ նպատակների համար:

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելած

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելածն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճի գրանցման համար և նվազում է նույն ակտիվի գծով սեփական կապիտալում նախկինում ճանաչված աճի չափով:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ԱՎԿ փոփոխությունները:

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Գործառնական միջավայր

Հայաստանը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իր իրավական, հարկային և կարգավորվող դաշտերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից:

Իրավական միջավայր

Գործունեության բնականոն ընթացքում Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները Էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնականությունների արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել Էական տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի: Որոշ հանգամանքներից ելնելով՝ հարկային ստուգումները կարող են ավելի երկար տևել:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ**

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ		
Երաշխիքներ	16,504,240	8,529,391
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,026,239	5,745,810
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	3,723,443	3,542,663
	25,253,922	17,817,864
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(387,777)	(220,411)
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	24,866,145	17,597,453

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռևս չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Զանգի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24. Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

	2023թ.	2022թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	14,959,579	11,671,717
Ներդրումային արժեթղթեր	8,934,864	9,049,588
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	336,464	45,005
Դրամական համարժեքներ	3,124	7,158
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	12,744,975	13,001,597
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	36,979,006	33,775,065
Ֆինանսական վարձակալություն	622,967	337,003
Այլ տոկոսային եկամուտ	622,967	337,003
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	37,601,973	34,112,068
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10,751,379	9,052,302
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7,709,627	7,217,621
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,841,795	3,982,670
Ստորադաս փոխառություններ	3,823,157	3,857,277
Այլ փոխառու միջոցներ	1,878,124	2,057,282
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	10,140	1,131
Ընդամենը տոկոսային ծախս	28,014,222	26,168,283
Չուտ տոկոսային եկամուտ	9,587,751	7,943,785

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները՝

	2023թ.	2022թ.
Հաշվարկային գործառնություններ		
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	454,916	194,218
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	160,887	109,974
Վճարային քարտերով գործառնություններ	109,135	64,323
Բրոկերային գործառնություններ	71,399	50,166
Հաշվարկային գործառնություններ	60,515	76,585
Այլ	6,043	9,728
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	862,895	504,994
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	84,579	71,220
Արմենիան Զարդ համակարգին վճարումներ	74,374	55,124
Բրոկերային գործառնություններ	51,354	51,243
Այլ ծախսեր	10,649	7,179
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	220,956	184,766
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	641,939	320,228

26. Չուտ առևտրային եկամուտ

	2023թ.	2022թ.
Արտարժույթային գործքներից զուտ օգուտ	1,141,619	1,491,260
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ օգուտ	(37,595)	56,730
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,104,024	1,547,990

27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից

ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն՝ ՀՀ կառավարությունը Ընկերությանն է տրամադրել ՀՀ ֆինանսների նախարարության երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերով դրամական միջոցների պահանջի իրավունքի դիմաց:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից տրամադրված նոր երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերը կազմել են Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի 70%-ը: Արդյունքում Ընկերությունը Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի 24,591,919 ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքի և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության պարտատոմսերի 16,282,630 ՀՀ դրամ իրական արժեքի միջև 8,309,288 ՀՀ հազար դրամ տարբերությունը ճանաչել է որպես ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից վնաս:

Պարտատոմսերի մարման ժամկետը 10 տարի է, իսկ անվանական տոկոսադրույքը՝ 9.60%:

28. Այլ եկամուտ

	2023թ.	2022թ.
Տույժեր և տուգանքներ	321,733	237,867
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	36,304	20,197
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	30,275	36,739
Եկամուտ շահաբաժիններից	7,240	2,949
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	979	275
Այլ	33,321	18,939
Ընդամենը այլ եկամուտ	429,852	316,966

(հազար ՀՀ դրամ)

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են՝

Հաղորդակցություն

	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	2,157,171	1,909,137
Այլ ծախսեր	6,953	10,050
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,164,124	1,919,187
Հաղորդակցություն	147,164	78,818
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	124,332	119,901
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	55,234	103,452
Ապահովագրության գծով ծախսեր	52,769	45,340
Խորհրդատվական և այլ ծառայություններ	52,546	67,192
Ներկայացուցչական ծախսեր	48,962	49,388
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	38,664	40,174
Բարգործություն	26,307	21,165
Գործուղման ծախսեր	23,031	28,792
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	15,130	12,953
Գրասենյակային/կոմունալ ծախսեր	12,599	14,709
Անվտանգություն	9,600	9,075
Թանկարժեք մետաղներով գործարքներից զուտ վնաս	–	24,685
Այլ վարչական ծախսեր	62,394	19,132
Այլ գործառնական ծախսեր	668,732	634,776

30. Ռիսկերի կառավարում**Ներածություն**

Բանկի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են սպաբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնականությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կոորդինացվում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնականությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի ենթարկվածության և ռիսկերի ռազմավարության հաստատում;
- ▶ Վերականգնումների պլանի հաստատում;
- ▶ Որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանում;
- ▶ Միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանում;
- ▶ Բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանում:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Բանկում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը;
- ▶ Սահմանված սահմանաչափերի մոնիտորիգ և ռիսկերի վերականգնության վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացում Բանկի խորհրդին;
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը;
- ▶ Տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը;
- ▶ Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման (ՓԼ/ԱՖ) դեմ պայքարի գծառնությունների իրականացում;
- ▶ Համապատասխանության ապահովում;
- ▶ Տեղեկատվական անվտանգության ապահովում:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Բանկը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս-մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Բանկի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ճեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն Բանկի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակի մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կորդինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկ և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի վաճման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի վաճման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով Բանկը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Բանկը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Բանկը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնք նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով Բանկի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)****Արժեզրկման գնահատում**

Բանկը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD	<i>Դեֆոլտի հավանականությունը</i> որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
EAD	<i>Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը</i> դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
LGD	<i>Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը</i> դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքը հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Բանկը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1:	Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
Փուլ 2:	Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Բանկը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
Փուլ 3:	Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Բանկը ձևակերպում է ԱՎԱՎԿ պահուստ:
POCI:	Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- ▶ Փոխառու ֆինանսական ակտիվի գծով առավելագույն ժամկետանց օրերի փուլ;
- ▶ Այլ ֆինանսական կազմակերպություններում վարկառուի ժամկետանց վարկերի պատճառով սուբյեկտիվորեն դասակարգված վարկեր;
- ▶ Խնդրահարույց, վերակազմակերպված և ոչ սուբյեկտիվորեն դասակարգված ակտիվներ, որոնք ժամկետանց են 31 օր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «վերականգնված», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն վեց անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից ոչ մեկը առկա չի եղել: Ակտիվի՝ վերականգնվելուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է վերականգնման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Բանկը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Խմբավորում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ Եական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր;
- ▶ ՓՄՁ վարկեր;
- ▶ Սպառողական վարկեր;
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր;
- ▶ Այլ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Եական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Բանկն ունի վարկանշային համակարգ, համաձայն որի այն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները ըստ բարձր դաս, ստանդարտ դաս, ստանդարտից ցածր դաս, արժեզրկված:

Միջազգային վարկանշային գործակալության (Moody's, Fitch) վարկանիշ	Վարկանիշի նկարագրություն
A3-ից AAA/ A- -ից AAA Ba3-ից Baa1/ BB- -ից BBB+ B3-ից B1/ B- -ից B+ B3-ից ցածր/ B-	Բարձր դաս Ստանդարտ դաս Ստանդարտից ցածր դաս Արժեզրկված դաս

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտի մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Բանկը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի ցուցանիշը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր գործիքի գծով գրավի արժեքի հիման վրա, ինչը թարմացվում է յուրաքանչյուր պահուստավորման ամսաթվին: Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը արտացոլում է ակնկալվող դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)՝ համեմատած պահվող գրավի վաճառքից ակնկալվող իրացման կամ վերականգման գումարների հետ:

Ընդհանուր վերականգնումները հետագայում գեղջվում են դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով:

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Բանկը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Բանկը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ Բանկը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող վարկային կորուստների: Որոշելու համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա 12ամսվա թե ԼՎԼԼԿ, Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

Հավաքական հիմունքով չափվող ֆինանսական ակտիվների խմբավորում

Հիմք ընդունելով ստորև գործոններ՝ Բանկը հաշվարկում է ԼՎԿ կամ հավաքական կամ անհատական հիմունքով:

ԼՎԿ-ն անհատական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բոլոր փուլ 3-ի ակտիվները, անկախ ֆինանսական ակտիվների դասից;
- ▶ Փուլ 2 և փուլ 3-ում գտնվող կորպորատիվ վարկային պորտֆել;
- ▶ Փոքր բիզնեսի վարկային պորտֆելի լայնածավալ և յուրահատուկ ռիսկերը;
- ▶ Որպես բոլոր դասակարգված ռիսկեր, երբ սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է և նոր վարկը ճանաչվել է վարկային պարտքի վերականգնման արդյունքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)**

ԱՎԿ-ն հավաքական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բանկի՝ փոքր բիզնեսի վարկավորման գծով ավելի փոքր և ընդհանուր մնացորդներ;
- ▶ Փուլ 1 և փուլ 2-ում գտնվող հիփոթեքային և սպառողական վարկեր և փուլ 1-ում գտնվող կորպորատիվ վարկավորման պորտֆել:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված վարկային գծով ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանշման համակարգի վրա 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը կազմում են անհատապես չարժեզրկված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

2023թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.		Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	226,173	20,769,492	–	–	20,995,665
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	501	12,339,960	–	–	12,340,461
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	9						
- Կորպորատիվ վարկավորում		Փուլ 1	2,706,630	91,500,130	–	–	94,206,760
		Փուլ 2	–	–	9,471,667	–	9,471,667
		Փուլ 3	–	–	–	8,147,112	8,147,112
- ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 1	1,255,374	21,250,977	–	–	22,506,351
		Փուլ 2	–	–	1,594,374	–	1,594,374
		Փուլ 3	–	–	–	48,940	48,940
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	46,914	26,824,648	–	–	26,871,562
		Փուլ 2	–	–	182,564	–	182,564
		Փուլ 3	–	–	–	1,043,867	1,043,867
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	147,223	3,817,587	–	–	3,964,810
		Փուլ 2	–	–	29,939	–	29,939
		Փուլ 3	–	–	–	232,841	232,841
- Այլ		Փուլ 1	168,122	8,220,582	–	–	8,388,704
		Փուլ 2	–	–	17,508	–	17,508
		Փուլ 3	–	–	–	1,816,417	1,816,417
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	44,277,435	–	–	44,277,435
- ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	78,370,436	–	–	78,370,436
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	–	1,509,289	–	–	1,509,289
Զօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	–	5,026,239	–	–	5,026,239
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	–	3,723,443	–	–	3,723,443
Ընդամենը			4,550,937	317,630,218	11,296,052	11,289,177	344,766,384

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)**

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված վարկային գծով ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանշման համակարգի վրա 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2022թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.		Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	117,192	25,498,470	–	–	25,615,662
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	2,739,247	4,709,782	–	–	7,449,029
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	9						
- Կորպորատիվ վարկավորում		Փուլ 1	25,140	67,423,322	–	–	67,448,462
		Փուլ 2	–	–	14,729,693	–	14,729,693
		Փուլ 3	–	–	–	5,083,921	5,083,921
		Փուլ 1	1,148,325	16,823,677	–	–	17,972,002
		Փուլ 2	–	–	358,248	–	358,248
- ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	568,541	568,541
		Փուլ 1	–	17,567,420	–	–	17,567,420
		Փուլ 2	–	–	179,315	–	179,315
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	858,015	858,015
		Փուլ 1	33,300	1,510,989	–	–	1,544,289
		Փուլ 2	–	–	293,863	–	293,863
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 3	–	–	–	206,674	206,674
		Փուլ 1	33,111	3,034,606	–	–	3,067,717
		Փուլ 2	–	–	57,731	–	57,731
- Այլ		Փուլ 3	–	–	–	1,322,937	1,322,937
		POCI	–	–	–	16,831	16,831
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	1,966,005	44,075,016	–	–	46,041,021
- ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	87,678,611	–	–	87,678,611
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	–	777,432	–	–	777,432
Ծօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	–	5,745,810	–	–	5,745,810
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	–	3,542,663	–	–	3,542,663
Ընդամենը			6,062,320	278,399,672	15,618,850	8,056,919	308,137,761

Բանկի քաղաքականությունն է իր վարկային պորտֆելում ճշգրիտ և հետևողական ռիսկերի վարկանիշներ սահմանել: Այն դյուրացնում է կիրառելի ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը և վարկային ռիսկերի համեմատությունը բիզնեսի բոլոր ոլորտներում, աշխարհագրական տարածաշրջաններում և արտադրանքներում: Վարկանիշային համակարգը հիմնված է մի շարք ֆինանսական վերլուծությունների վրա՝ համակցված շուկայի մշակված տեղեկատվության հետ՝ ապահովելու կոնտրագենտների գծով ռիսկերի չափման նպատակով հիմնական ելակետային տվյալները: Բոլոր ներքին ռիսկերի վարկանիշները հարմարեցված են տարբեր կատեգորիաների և որոշվում են Բանկի վարկանիշային քաղաքականության համաձայն: Վերագրելի ռիսկերի վարկանիշները գնահատվում և պարբերաբար թարմացվում են:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես ծանոթագրությունը 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)**

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը ներկայացված է ստորև՝

	2023 թ. դեկտեմբերի 31				2022 թ. դեկտեմբերի 31			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ երկրներ	ԱՊՀ և այլ երկրներ	Ընդամենը	Հայաստան	ՏՀԶԿ երկրներ	ԱՊՀ և այլ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,188,469	2,946,632	4,364,544	23,499,645	25,791,358	24,030	2,737,085	28,552,473
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	12,235,809	894	29,690	12,266,393	4,676,206	2,739,247	33,576	7,449,029
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9,262	–	–	9,262	26,252	–	–	26,252
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	168,970,207	1,781,728	424,592	171,176,527	123,094,528	1,509,775	398,745	125,003,048
Ներդրումային արժեթղթեր	121,226,414	–	1,241,738	122,468,152	131,466,478	1,966,005	–	133,432,483
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	88,595,879	–	–	88,595,879	78,718,547	–	–	78,718,547
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,468,987	–	–	1,468,987	777,432	–	–	777,432
	408,695,027	4,729,254	6,060,564	419,484,845	364,550,801	6,239,057	3,169,406	373,959,264
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	85,677,830	6,023,650	125,189	91,826,669	66,796,630	3,503,774	10,503,322	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	–	–	29,556	29,108	–	–	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	104,822,602	11,989,586	43,962,829	160,775,017	65,254,784	23,650,851	40,630,409	129,536,044
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	20,204,940	3,265,874	31,551,506	55,022,320	19,313,528	2,987,030	30,108,185	52,408,743
Այլ փոխառու միջոցներ	25,711,922	2,781,530	–	28,493,452	24,478,281	9,534,472	765,913	34,778,666
Ստորադաս փոխառություններ	–	2,024,948	30,136,178	32,161,126	–	2,363,037	32,121,093	34,484,130
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	898,695	1,620	123	900,438	815,172	655	–	815,827
	237,345,545	26,087,208	105,775,825	369,208,578	176,687,503	42,039,819	114,128,922	332,856,244
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	171,349,482	(21,357,954)	(99,715,261)	50,276,267	187,863,298	(35,800,762)	(110,959,516)	41,103,020

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Բանկը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի գսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

	Սահմանային արժեք	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Լվ. 15%	45.76	53.84
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Լվ. 60%	268.51	509.90

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չզեղչված պարտավորությունների հիման վրա, բացառությամբ առևտրային ածանցյալ գործիքների, որոնք իրական արժեքով ներկայացված են առանձին սյունակում և համախառն մարված ածանցյալ գործիքները, որոնք ներկայացվում են պայմանագրային մարման ժամկետով: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Բանկի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	միջև մեկ ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	90,165,084	94,049	2,840,266	–	–	93,099,399	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	–	–	–	–	29,556	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	70,074,476	8,829,082	24,966,142	65,419,355	2,704,618	171,993,673	160,775,017
Այլ փոխառու միջոցներ	440,029	477,026	1,835,329	17,308,409	18,753,929	38,814,722	28,493,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	332,158	665,381	3,044,779	59,535,149	–	63,577,467	55,022,320
Ստորադաս փոխառություններ	443,400	612,447	4,810,038	23,533,288	21,329,945	50,729,118	32,161,126
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	900,438	–	–	900,438	900,438
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	161,484,703	10,677,985	38,396,992	165,796,201	42,788,492	419,144,373	369,208,578
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	24,866,145	–	–	–	–	24,866,145	–
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	միջև մեկ ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	80,425,745	146,805	248,452	–	–	80,821,002	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,108	–	–	–	–	29,108	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	35,611,175	5,221,351	40,302,780	63,010,630	221,125	144,367,061	129,536,044
Այլ փոխառու միջոցներ	3,130,239	1,409,963	3,249,309	21,567,162	15,318,576	44,675,249	34,778,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	317,819	880,327	13,899,068	45,721,676	–	60,818,890	52,408,743
Ստորադաս փոխառություններ	871,132	8,491,199	2,242,532	14,752,872	22,946,438	49,304,173	34,484,130
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	33,653	–	782,174	–	–	815,827	815,827
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	120,418,871	16,149,645	60,724,315	145,052,340	38,486,139	380,831,310	332,856,244
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	17,597,453	–	–	–	–	17,597,453	–

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)**

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են «ցպահանջ և մինչև մեկ ամիս» ժամանակահատվածի գումարներում:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձից կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների, սեփական կապիտալի արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լուրացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	(958,133)	(8,794,439)
ԱՄՆ դոլար	1.00%	(322,764)	(558,397)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	958,133	8,794,439
ԱՄՆ դոլար	1.00%	322,764	558,397
Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2022թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022թ.	Կապիտալի զգայունություն 2022թ.
ՀՀ դրամ	3.18%	(4,081,065)	(26,330,148)
ԱՄՆ դոլար	2.18%	(554,331)	(1,403,551)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2022թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022թ.	Կապիտալի զգայունություն 2022թ.
ՀՀ դրամ	3.18%	4,081,065	26,330,148
ԱՄՆ դոլար	2.18%	554,331	1,403,551

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)***Արտարժույթի ռիսկ*

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի էական արժույթային ռիսկեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից), երբ բոլոր այլ փոփոխականները մնում են կայուն: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

<i>Արժույթ</i>	<i>Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2023թ.</i>	<i>Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2023թ.</i>	<i>Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2022թ.</i>	<i>Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2022թ.</i>
ԱՄՆ դոլար	10.00%	8,063	12.62%	119,895
ԱՄՆ դոլար	(10.00%)	(8,063)	(12.62%)	(119,985)
Եվրո	10.00%	(3,041)	21.31%	39,278
Եվրո	(10.00%)	3,041	(21.31%)	(39,278)
Ռուբլի	10.00%	27,014	16.00%	40,278
Ռուբլի	(10.00%)	(27,014)	(16.00%)	(40,278)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից տույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ, իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան արձագանքի միջոցով Բանկը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի թույլտվության, համադրման և հաստատման գործընթացներ, աշխատակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտ:

31. Իրական արժեքի չափում**Իրական արժեքի չափման գործընթաց**

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա**

Բանկն օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան՝ ըստ գնահատման մեթոդների ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու նպատակով՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված);
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող);
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Բանկը սահմանել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հինգ ընդունելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթը, բնութագրերը և ռիսկերը և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը, ինչպես նկարագրված է վերևում:

2023թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	–	88,595,879	–	88,595,879
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	44,313,510	–	44,313,510
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	–	–	1,743,228	1,743,228
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	9,262	–	9,262
Ընդամենը	–	132,918,651	1,743,228	134,661,879
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	81,732,133	–	81,732,133
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	171,928,537	171,928,537
Ընդամենը	–	81,732,133	171,928,537	253,660,670
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	29,556	–	29,556
Ընդամենը	–	29,556	–	29,556
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	91,826,669	91,826,669
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	161,990,166	161,990,166
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	26,342,048	26,342,048
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	55,500,073	–	55,500,073
Ստորադաս փոխառություններ	–	–	30,428,213	30,428,213
Ընդամենը	–	55,500,073	310,587,096	366,087,169

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)**

2022թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	-	78,718,547	-	78,718,547
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,966,005	44,126,964	-	46,092,969
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	-	-	1,821,262	1,821,262
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	26,252	-	26,252
Ընդամենը	1,966,005	122,871,763	1,821,262	126,659,030
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	81,785,826	-	81,785,826
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	-	125,693,518	125,693,518
Ընդամենը	-	81,785,826	125,693,518	207,479,344
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	29,108	-	29,108
Ընդամենը	-	29,108	-	29,108
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	80,803,726	80,803,726
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	130,315,815	130,315,815
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	34,379,759	34,379,759
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	52,408,743	-	52,408,743
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	34,432,580	34,432,580
Ընդամենը	-	52,408,743	279,931,880	332,340,623

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունը ըստ դասերի, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն հաշվառվում իրական արժեքով: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

	Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	171,176,527	171,928,537	(752,010)	125,003,048	125,693,518	(690,470)
Ներդրումային արժեթղթեր պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	78,154,643	81,732,133	(3,577,490)	87,339,514	81,785,826	5,553,688
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	160,775,017	161,990,166	(1,215,149)	129,536,044	130,315,815	(779,771)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	55,022,320	55,500,073	(477,753)	52,408,743	52,878,756	(470,013)
Այլ փոխառու միջոցներ	28,493,452	26,342,048	2,151,404	34,778,666	34,379,759	398,907
Ստորադաս փոխառություններ	32,161,126	30,428,213	1,732,913	34,484,130	34,432,580	51,550
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			(2,138,085)			4,063,891

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Հետևյալը նկարագրում է այն մեթոդները և ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները որոշելու նպատակով և այն հողվածները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվում իրական արժեքով, բայց որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցպահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ներդրումային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների կիրառմամբ և բաղկացած են հիմնականում ՀՀ պետական պարտքային արժեթղթերից: Այս արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորերի միջոցով, որոնք ներառում են շուկայում դիտարկելի և Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված տվյալները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող կորպորատիվ արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների միջոցով՝ հիմնված ՀՀ բորսայի ամենօրյա գնանշումների վրա:

Ածանցյալ գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները, որոնք գնահատվում են շուկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների միջոցով գնահատման մեթոդի կիրառմամբ, հիմնականում արտարժույթային սվոփ և ֆորվարդային պայմանագրեր են: Գնահատման առավել հաճախ կիրառվող մեթոդները ներառում են ֆորվարդային գնագոյացում՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկները: Մոդելները ներառում են տարբեր ելակետային տվյալներ, ներառյալ արտարժույթի սվոփ փոխարժեքները, ֆորվարդային տոկոսադրույքները և ռիսկից զուրկ տոկոսադրույքների կորերը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Գնանշված պարտատոմսերի իրական արժեքը հիմնված է կորպորատիվ պարտատոմսերի գների գնանշումների և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի վրա հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Զգնանշված գործիքների իրական արժեքը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները, հաճախորդների ավանդները, վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները և այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գեղջմամբ՝ հիմնվելով գործող տոկոսադրույքների վրա՝ կիրառելի փոխառու միջոցներ համար նմանատիպ պայմաններով, վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով:

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է Էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների շարժը կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,821,262	1,373,566
Վերագնահատում	-	525,520
Մաշվածության ծախս	(78,034)	(77,824)
Չուտ իրական արժեքը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,743,228	1,821,262

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում՝ հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում (շարունակություն)**

Շենքերը վերագնահատվել են 2022 թվականին: Շենքերը նախկինում վերագնահատվել էին 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները վերագնատված ակտիվին բնորոշ գործոնների ճշգրտումներն են: Տվյալ ճշգրտման չափը և նպատակը կախված է համանման ակտիվի մասով դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որն օգտագործվում է որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Կապիտալացման դրույքաչափի խելամիտ հնարավոր միջակայքը 5.00%-15.00%-ն է: Չնայած այս ելակետային տվյալը հանդիսանում է սուբյեկտիվ դատողություն, ղեկավարությունը կարծում է, հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ ռամադրված ակտիվներ**Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում***Հետգնման պայմանագրեր*

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Բանկը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Բանկը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապաճանաչել դրանք: Բացի այդ, Բանկը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նմանապես, Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Բանկը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունեցել է հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր 88,595,879 հազար ՀՀ դրամի, որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով և ամորտիզացված արժեքով չափվող (2022թ.՝ 78,718,547 հազար ՀՀ դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունեցել է 83,490,557 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 74,982,612 հազար ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեքի չափով համապատասխան պարտավորությունները, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ»:

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված գլխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում (շարունակություն)

		Ճանաչված ֆինանսական պարտավո- րությունների համախառն գումար`	Ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար`	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել			
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Ֆինանսա- կան գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Չուտ գումար	
2023թ. դեկտեմբերի 31							
Ֆինանսական ակտիվներ							
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	8,576,708	–	8,576,708	–	(9,096,586)	(519,878)	
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	258,227	–	258,227	–	(271,321)	(13,094)	
	8,834,935	–	8,834,935	–	(9,367,907)	(532,972)	
Ընդամենը							
Ֆինանսական ապրտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ- հետգնման պայմանագրեր	(83,490,557)	–	(83,490,557)	88,595,879	–	5,105,322	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ- հետգնման	(100,101)	–	(100,101)	116,000	–	15,899	
	(83,590,658)	–	(83,590,658)	88,711,879	–	5,121,221	
Ընդամենը							
		Ճանաչված ֆինանսական պարտավո- րությունների համախառն գումար`	Ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար`	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել			
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Ֆինանսա- կան գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Չուտ գումար	
2022թ. դեկտեմբերի 31							
Ֆինանսական ակտիվներ							
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	2,327,437	–	2,327,437	–	1,967,831	359,606	
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	179,687	–	179,687	–	428,278	(248,591)	
	2,507,124	–	2,507,124	–	(2,396,109)	111,015	
Ընդամենը							
Ֆինանսական ապրտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ- հետգնման պայմանագրեր	(74,982,612)	–	(74,982,612)	78,718,547	–	3,735,935	
	(74,982,612)	–	(74,982,612)	78,718,547	–	3,736,935	
Ընդամենը							

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման ժամկետների կտրվածքով: Բանկի պայմանագրային չզեղչված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 30-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

	2023թ. դեկտեմբերի 31			2022թ. դեկտեմբերի 31		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	23,499,645	–	23,499,645	28,552,473	–	28,552,473
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	11,463,892	802,501	12,266,393	7,289,392	159,637	7,449,029
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9,262	–	9,262	26,252	–	26,252
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	29,370,287	141,806,240	171,176,527	39,814,980	85,188,068	125,003,048
Ներդրումային արժեթղթեր	3,594,071	118,874,081	122,468,152	3,650,185	129,782,298	133,432,483
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	88,595,879	–	88,595,879	78,718,547	–	78,718,547
Հիմնական միջոցներ	–	2,056,184	2,056,184	–	2,020,076	2,020,076
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	111,222	111,222	–	82,402	82,402
Բռնագանձված ակտիվներ	872,185	–	872,185	1,175,804	–	1,175,804
Շահութահարկի գծով կանխավճար	45,526	–	45,526	–	–	–
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	–	1,822,121	1,822,121	–	4,178,389	4,178,389
Այլ ակտիվներ	6,249,398	17,608	6,267,006	4,515,725	17,954	4,533,679
Ընդամենը	163,700,145	265,489,957	429,190,102	163,743,358	221,428,824	385,172,182
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	91,826,669	–	91,826,669	80,803,726	–	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	–	29,556	29,108	–	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	97,402,092	63,372,925	160,775,017	66,253,938	63,282,106	129,536,044
Այլ փոխառու միջոցներ	1,063,251	27,430,201	28,493,452	7,170,876	27,607,790	34,778,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,589,703	46,432,617	55,022,320	11,949,934	40,458,809	52,408,743
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	–	–	–	186,533	–	186,533
Ստորադաս փոխառություններ	2,161,126	30,000,000	32,161,126	10,516,280	23,967,850	34,484,130
Այլ պարտավորություններ	1,826,542	–	1,826,542	2,210,310	–	2,210,310
Ընդամենը	202,898,939	167,235,743	370,134,682	179,120,705	155,316,555	334,437,260
Զուտ	(39,198,794)	98,254,214	59,055,420	(15,377,347)	66,112,269	50,734,922

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա մայր կազմակերպությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վարտան Սիրմակեյը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

	2023թ.			2022թ.		
	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Ստանցքային ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Ստանցքային ղեկավար անձնակազմ
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ	-	5,355,553	311,329	-	9,642,903	292,065
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	-	5,224,509	1,479,133	-	6,004,098	420,761
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	-	(2,805,291)	(1,192,905)	-	(10,291,448)	(401,497)
Տարվա ընթացքում ստրված վարկեր	-	7,774,771	597,557	-	5,355,553	311,329
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	-	(822,014)	(7,060)	-	(429,796)	(3,744)
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	6,952,757	590,497	-	4,925,757	307,585
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	6,349	-	-	8,653	-
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	22,943	-	-	1,837,123	-
Աճ	-	(20,016)	-	-	(1,839,427)	-
Նվազում	-	9,276	-	-	6,349	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	-	-	-	-
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	40,083,790	20,926,228	252,478	54,014,694	17,487,368	19,146,647
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	73,289,824	46,311,153	10,269,044	48,602,476	44,115,562	2,636,507
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(77,670,378)	(46,150,513)	(10,213,300)	(62,533,380)	(40,676,702)	(21,530,676)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,703,236	21,086,868	308,222	40,083,790	20,926,228	252,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-
Հունվարի 1-ի դրությամբ	25,121,527	3,831,003	219,617	26,812,905	4,511,043	6,716,163
Աճ	10,292,702	2,761,146	309,709	33,919,485	6,368,765	433,222
Նվազում	(9,060,968)	(3,154,851)	(139,991)	(35,610,863)	(7,048,805)	(6,929,768)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,353,261	3,437,298	389,335	25,121,527	3,831,003	219,617
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-
Հունվարի 1-ի դրությամբ	32,121,092	2,363,037	-	20,534,509	2,882,576	-
Աճ	15,648,108	550,393	-	20,184,071	906,608	-
Նվազում	(17,633,022)	(888,482)	-	(8,597,488)	(1,426,147)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,136,178	2,024,948	-	32,121,092	2,363,037	-
Պարտավորություններ և երաշխիքներ, տրված	-	588,292	31,686	-	355,415	18,357
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	-	-	-	-	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	76,136	52,233	-	295,536	40,045
ԱՊԿ ծախս	-	(392,218)	(3,316)	-	830,575	2,258
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	17,874	4,015	1,190	9,826	14,258	577
Չուստ առևտրային եկամուտ	174,808	13,411	14,772	92,520	13,479	8,962
Տոկոսային ծախս	(9,103,918)	(816,016)	(30,676)	(9,399,452)	(1,901,904)	(22,912)
Վարչական և այլ ծախսեր	-	-	(13,890)	-	-	(23,904)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	-	-	-	(20)	-
Անձնակազմի գծով ծախսեր	-	-	(864)	-	(894)	(1,895)
Այլ եկամուտ	-	-	23	-	8,461	2,018

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)

Դեկավար անձնակազմի գծով կատարված հատուցումները հետևյալն են՝

	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	714,223	610,989
Ընդամենը առանցքային դեկավար անձնակազմի հատուցում	714,223	610,989

36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեության ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20, 21	58,839,075	31,964,736	23,417,085	79,689	114,300,585
Թողարկումից մուտքեր		—	19,042,056	12,000,000	—	31,042,056
Մարումներ		—	(13,760,849)	—	(61,885)	(13,822,734)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(6,458,780)	(2,637,025)	(953,854)	—	(10,049,659)
Այլ		28,448	169,748	20,899	5,666	224,761
Հաշվեկշռային արժեք 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20, 21	52,408,743	34,778,666	34,484,130	23,470	121,695,009
Թողարկումից մուտքեր		13,014,650	5,055,714	8,000,000	158,756	26,229,120
Մարումներ		(11,451,670)	(11,343,494)	(10,326,129)	(92,640)	(33,213,933)
Արտարժույթային փոխարկումներ		1,113,159	139,182	20,809	—	1,273,150
Այլ		(62,562)	(136,616)	(17,684)	10,140	(206,722)
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20, 21	55,022,320	28,493,452	32,161,126	99,726	115,776,624

«Այլ» տողում ներառված է տարվա ընթացքում թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարված և հաշվեգրված տոկոսների գումար ազդեցությունը: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է ներգրավել ստորադաս վարկեր, փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն (շարունակություն)

Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, ինչպես նաև հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նվազագույն մակարդակը կազմել է 11% (2022թ.՝ 12%): 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

2023 թվականի հունիսից սկսած առաջին և երկրորդ մակարդակի կապիտալի տարրերը փոփոխվել են և այժմ այդ տարրերը ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող վերագնահատման պահուստը, որը տեղափոխվել է երկրորդ մակարդակից առաջին մակարդակ, և պարտքային կորստի գծով հիմնական պահուստը, որը ավելացել է երկրորդ մակարդակի կապիտալում՝ առավելագույնը ռիսկով կշռված ակտիվներում ներառված վարկային ռիսկի 1.25% չափով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
1-ին դասի կապիտալ	55,610,722	67,960,753
2-րդ դասի կապիտալ	20,558,003	17,523,779
Ընդհանուր կապիտալ	76,168,724	85,484,532
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	402,439,576	319,637,636
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	13.82%	21.26%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.2	18.93%	26.74%

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	22
5. Սեզոնական վերաբերյալ տեղեկատվություն	23
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26
7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	26
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	27
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	27
10. Ներդրումային արժեթղթեր	33
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	33
12. Ոչ նյութական ակտիվներ	35
13. Բռնագանձված ակտիվներ	35
14. Հարկում	36
15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ	37
16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	37
17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	38
18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	38
19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	39
20. Այլ փոխառու միջոցներ	39
21. Ստորադաս վարկեր	40
22. Սեփական կապիտալ	40
23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	41
24. Չուտ տոկոսային եկամուտ	42
25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	42
26. Չուտ առևտրային եկամուտ	43
27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	43
28. Այլ եկամուտ	43
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	43
30. Ռիսկերի կառավարում	44
31. Իրական արժեքի չափում	58
32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ	62
33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում	63
34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	65
35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	66
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն	67
37. Կապիտալի համարժեքություն	67

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր Եական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի Էթիկայի այն պահանջների, որոնք վերաբերում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտին, և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն այս պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք նկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում՝ մշակված ի պատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցերը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ	
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների էականության, այնպես էլ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի («ՖՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ճշգրտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը էապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից:	Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝ ▶ Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ որոշելու համար կիրառված վարկային ռիսկի մոդելների և ենթադրությունների վերլուծություն; ▶ Բանկի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում; ▶ Հաճախորդներին տրված էական արժեզրկված վարկերի և փոխատվություններ գծով ԱՎԿ-ի թեստավորում՝ անհատական հիմունքով: Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ վերանայված մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են՝ վարկերի ժամկետանց օրերը, շուկայական արժեքը և այդ վարկերի համար գրավադրված գույքի տեսակները, որոնք դիտարկվում են դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի հաշվարկում: Մենք նաև թեստավորել ենք վարկային ռիսկի էական աճի բացահայտման գործընթացում առանցքային հսկողության միջոցների նախագծման և գործարկման արդյունավետությունը և գնահատել ենք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի էական աճը որոշելու համար դեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում
Արժեզրկված էական ֆինանսական ակտիվների համար անհատական հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը պահանջում է հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա դրամական հոսքերի գնահատում: Մոդելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ էականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» և Ծանոթագրություն 30-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:	Արժեզրկված էական վարկերի գծով մենք թեստավորել ենք հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա գնահատված դրամական հոսքերի հաշվարկները: Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր Բանկի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների նկատմամբ:

Բանկի 2024թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Բանկի 2024թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Բանկի 2024թ. տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Պնակատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված Էական անորոշություն, որը կարող է Էական կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- Պնակատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Խորհրդին նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ Էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, սպառնալիքների վերացմանը անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Խորհրդին հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման նպատակով անցկացված աուդիտի ղեկավար գործընկեր է հանդիսանում Էրիկ Չայրապետյանը:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն
Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր

Էրիկ Չայրապետյան

Պատասխանատու աուդիտոր

Ելենա Ադամյան

2025թ. ապրիլի 30

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն**2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	27,139,747	23,499,645
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	8	35,781	9,262
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	13,962,886	12,266,393
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	204,925,841	171,176,527
Ներդրումային արժեթղթեր	10	116,048,596	122,468,152
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	90,151,363	88,595,879
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	1,925,452	2,056,184
Ոչ կյուրսական ակտիվներ	12	117,082	111,222
Բռնագանձված ակտիվներ	13	1,750,995	872,185
Շահութահարկի գծով կանխավճար		-	45,526
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	643,713	1,822,121
Այլ ակտիվներ	16	11,322,484	6,267,006
Ընդամենը ակտիվներ		468,023,940	429,190,102
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	17	84,664,361	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8	80,370	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18	173,610,357	160,775,017
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	69,773,790	55,022,320
Այլ փոխառու միջոցներ	20	29,629,001	28,493,452
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		1,098,856	-
Այլ պարտավորություններ	16	3,898,796	1,826,542
Ստորադաս վարկեր	21	30,148,534	32,161,126
Ընդամենը պարտավորություններ		392,904,065	370,134,682
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	22	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Գլխավոր պահուստ		40,000,000	40,000,000
Զբաղիչված շահույթ		21,520,203	11,705,333
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(4,164,844)	(10,414,429)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		1,558,768	1,558,768
Ընդամենը սեփական կապիտալ		75,119,875	59,055,420
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		468,023,940	429,190,102

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Գևորգ Մաչանյան

Գործադիր տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան

Գլխավոր հաշվապահ

2025թ. ապրիլի 30

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	41,439,737	36,979,006
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	1,297,077	622,967
Տոկոսային ծախս	24	(28,140,511)	(28,014,222)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		14,596,303	9,587,751
Վարկային կորուստների գծով (ծախս)/վերականգնում	15	(1,872,522)	1,220,453
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով (ծախսից)/վերականգնումից հետո		12,723,781	10,808,204
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	25	1,551,040	862,895
Միջնորդավճարների գծով ծախս	25	(335,655)	(220,956)
Չուտ առևտրային եկամուտ	26	1,772,459	1,104,024
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից զուտ օգուտ		183,141	138,915
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	27	–	(8,309,288)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		(224,750)	(94,089)
Այլ եկամուտ	28	591,937	429,852
Ոչ տոկոսային եկամուտ		3,538,172	(6,088,647)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(2,971,807)	(2,164,124)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(232,917)	(221,269)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(35,606)	(33,068)
Այլ ծախսեր	29	(740,078)	(668,732)
Այլ արժեզրկման ծախսեր	15	(226,375)	(15,182)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(4,206,783)	(3,102,375)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		12,055,170	1,617,182
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(2,240,300)	(1,666,854)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		9,814,870	(49,672)

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Տարվա շահույթ/(վնաս)		9,814,870	(49,672)
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Կորպորատիվ բաժնետոմսերի վերագնահատում		52,219	–
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(9,399)	–
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		42,820	–
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		7,541,169	10,136,294
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ԱՎԿ պահուստի փոփոխություն		28,057	71,230
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(1,362,461)	(1,837,354)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		6,206,765	8,370,170
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ, առանց հարկերի		6,249,585	8,370,170
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ եկամուտ		16,064,455	8,320,498

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի վերազնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների վերազնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(18,784,599)	1,558,768	16,755,005 (49,672)	50,734,922 (49,672)
Տարվա վնաս	-	-	-	-	-	-	-
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	10,070,620	-	-	10,070,620
Չուտ օգուտ վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	65,674	-	-	65,674
Չուտ փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	71,230	-	-	71,230
Շահույթահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	(1,837,354)	-	-	(1,837,354)
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	8,370,170	-	-	8,370,170
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,429)	1,558,768	11,705,333	59,055,422
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	9,814,870	9,814,870
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	7,795,400	-	-	7,795,400
Չուտ վնաս վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	(202,012)	-	-	(202,012)
Չուտ փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	28,057	-	-	28,057
Շահույթահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	(1,371,860)	-	-	(1,371,860)
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	6,249,585	-	-	6,249,585
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,164,844)	1,558,768	21,520,203	75,119,875

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Շահույթ նախքան հարկումը		12,055,170	1,617,182
Ճշգրտումներ՝			
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերականգնում/(ծախս)	15	1,872,522	(1,220,453)
Այլ արժեզրկումներ	15	226,375	15,182
Ամորտիզացիայի և մաշվածության գծով պահուստ	11,12	268,523	254,337
Ստացման ենթակա տոկոսներ		(218,030)	(346,654)
Վճարման ենթակա տոկոսներ		(2,770)	93,287
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ եկամուտ		(1,299)	–
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	28	–	(30,275)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		224,750	94,089
Թանկարժեք մետաղների վերագնահատումից զուտ վնաս/(օգուտ)		(21,386)	1,361
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ վնաս		24,296	17,438
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		14,428,151	495,494
Գործառնական ակտիվների զուտ (աճ)/նվազում			
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ		(1,528,013)	(4,568,119)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		(37,174,261)	(42,155,813)
Բռնագանձված ակտիվներ		(878,810)	388,043
Այլ ակտիվներ		(5,055,018)	(1,708,913)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		(6,810,542)	10,627,960
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		14,945,886	29,047,006
Այլ պարտավորություններ		2,041,905	(466,687)
2ուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում, նախքան շահութահարկը		(20,030,702)	(8,341,029)
Վճարված շահութահարկ		(1,286,614)	(1,379,997)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում		(21,317,316)	(9,721,026)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ		(15,775,129)	(42,748,549)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		27,405,562	54,365,884
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	11	(102,184)	(257,376)
Հիմնական միջոցների վաճառք		1,261	–
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	12	(41,504)	(61,888)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ ներդրումային գործունեությունից		11,488,006	11,298,071
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	36	12,539,792	5,055,714
Այլ փոխառու միջոցների մարում	36	(11,365,500)	(11,343,494)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	36	23,130,656	13,014,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	36	(7,578,808)	(11,451,670)
Ստորադաս պարտքից մուտքեր	36	3,702,238	8,000,000
Ստորադաս պարտքի մարում	36	(5,642,307)	(10,326,129)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	36	(105,600)	(92,640)
2ուտ դրամական միջոցներ (օգտագործված) ֆինանսավորման գործունեությունում / ֆինանսավորման գործունեությունից		14,680,471	(7,143,569)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(1,185,926)	529,292
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	6	(25,133)	(15,596)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		3,640,102	(5,052,828)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին	6	23,499,645	28,552,473
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջում	6	27,139,747	23,499,645

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածք և հիմնական գործունեություն

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գործում է 2004 թ. հոկտեմբերի 7-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ընդունումը և հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկավորում, երաշխիքների տրամադրումը, հաշվարկադրամարկային գործառնությունները, արժեթղթային և արտարժույթային գործարքները: Բանկը հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրման պետական համակարգի անդամ: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ կողմից:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

2024թ. 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 172 է (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 158):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31, %	2023թ. դեկտեմբերի 31, %
Բաժնետեր		
“ԷյչՎիԷս Դոյլիդ”	87.53	87.53
“ԷֆԷմԹիԷմ Դիսթրիբյուշն” ՍՊԸ	12.47	12.47
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Վարտան Սիրմակեդը:

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հումքային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ»), որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԿ»):

Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի: Օր.՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող արժեթղթերը, ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և շենքերը/շինությունները չափվում են իրական արժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, որը փոխարկելի չի Հայաստանից դուրս:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ. Վարձակալության գծով պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխությունները հստակեցնում են այն պահանջները, որոնք վաճառող-վարձակալող օգտագործում է վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում առաջացած վարձակալության գծով պարտավորությունների չափման նպատակով, ապահովելով այն փաստը, որ վաճառող-վարձակալող չի ճանաչում օգուտի կամ վնասի որևէ գումար, որը վերաբերում է դրա օգտագործման իրավունքին:

Փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ

ՀՀՄՍ 1 ստանդարտի փոփոխությունները հստակեցնում են պարտավորությունները որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները: Փոփոխությունները պարզաբանում են՝

- ▶ Ինչ է նշանակում մարումը հետաձգելու իրավունք,
- ▶ Որ հետաձգելու իրավունքը պետք է գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում,
- ▶ Որ դասակարգման վրա չի ազդում կազմակերպության՝ հետաձգելու իրավունքը օգտագործելու հավանականությունը,
- ▶ Որ միայն այն դեպքում, երբ փոխարկելի պարտավորության մեջ ներդրված ածանցյալ գործիքն ինքնին հանդիսանում է բաժնային գործիք, ապա պարտավորության պայմանները չեն ազդի դրա դասակարգման վրա:

Ինչպես նաև, կազմակերպությունը պարտավոր է բացահայտել փաստը, երբ վարկային պայմանագրից բխող պարտավորությունը դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ և կազմակերպության՝ մարումը հետաձգելու իրավունքը պայմանավորված է տասներկու ամիսների ընթացքում ապագա պայմանագրային դրույթների պահպանմամբ:

Բանկը բացահայտել է համապատասխան տեղեկատվությունը ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծան. 20-ում:

Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 ստանդարտներում

ՀՀՄՍ 7 *Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն* և ՖՀՄՍ 7 *Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ* ստանդարտների փոփոխությունները պարզաբանում են մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների հատկանիշները և պահանջում են հավելյալ բացահայտումներ նման պայմանավորվածությունների համար: Տվյալ փոփոխության մեջ բացահայտման պահանջների նպատակն է աջակցել ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հասկանալու մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների, դրամական հոսքերի և իրացվելության ռիսկի վրա:

Փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Դեռևս չգործող, սակայն հրապարակված ստանդարտներ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Բանկը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն:

Փոխանակելիության բացակայություն. ՀՀՄՍ 21 ստանդարտի փոփոխություններ

2023 թվականի օգոստոսին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակեց ՀՀՄՍ 21 Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ ստանդարտի փոփոխությունները՝ հստակեցնելու, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունը գնահատի՝ արդյոք արտարժույթը փոխանակելի է, և ինչպես պետք է որոշի սփոթ փոխարժեքը փոխանակելիության բացակայության դեպքում: Փոփոխությունները նաև պահանջում են տեղեկատվության բացահայտում, որը թույլ է տալիս կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հասկանալ, թե ինչպես է մեկ այլ արժույթով փոխանակման ոչ ենթակա արժույթը ազդում կամ ակնկալվում է, որ կազդի կազմակերպության ֆինանսական արդյունքների, ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ ընդունումը թույլատրվում է, սակայն անհրաժեշտ են բացահայտումներ: Փոփոխությունների կիրառման դեպքում կազմակերպությունը չի կարող վերաներկայացնել համեմատական տեղեկատվությունը:

Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները Եական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ. Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտներում

2024 թվականի մայիսի 30-ին ՀՀՄՍԽ -ն հրապարակել է ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտների փոփոխությունները - Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ (այսուհետ՝ Փոփոխություններ): Փոփոխությունները ներառում են՝

- Պարզաբանում, որ ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է «մարման ամսաթվին» և ներկայացնում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության հնարավորություն (եթե բավարարված են հատուկ պայմաններ) ապաճանաչել մարված ֆինանսական պարտավորությունը՝ կիրառելով էլեկտրոնային վճարային համակարգ մինչև մարման ամսաթիվը;
- Լրացուցիչ ուղեցույց այն մասին, թե ինչպես պետք է գնահատվեն պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը բնապահական, սոցիալական և կորպորատիվ կառավարման և նմանատիպ հատկանիշներով ֆինանսական ակտիվների համար;
- Պարզաբանումներ այն մասին, թե ինչն է «առանց ռեգրեսի հատկանիշները» և որոնք են պայմանագրորեն կապակցված գործիքների բնութագրերը.
- Պայմանական հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների բացահայտման և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով դասակարգված բաժնային գործիքների բացահայտման լրացուցիչ պահանջներ:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղ ընդունումը թույլատրվում է միայն ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և համապատասխան բացահայտումների համար փոփոխությունները վաղաժամ ընդունելու հնարավորությամբ: Խումբը ներկայումս մտադիր չէ վաղաժամ ընդունել Փոփոխությունները:

Ինչ վերաբերում է էլեկտրոնային վճարային համակարգի միջոցով մարվող ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման փոփոխություններին, Խումբը ներկայումս գնահատում է բոլոր Եական էլեկտրոնային վճարային համակարգերը, որոնք օգտագործվում են տարբեր իրավասություններում, որտեղ նա իրականացնում է իր գործունեությունը, որպեսզի գնահատի, թե արդյոք փոփոխությունները կհանգեցնեն Եական փոփոխության ընթացիկ գործունեության հետ կապված և արդյոք այն համապատասխանում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման պայմաններին մինչև մարման ամսաթիվը նմանատիպ ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման գծով: Ավելին, Բանկը վերանայում է իր բոլոր վճարային համակարգերը (օրինակ՝ չեկեր, կրեդիտ քարտեր, դեբետային քարտեր)՝ ապահովելու, որպեսզի համապատասխան ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվեն, երբ մարված է դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ իրավունքը, և որպեսզի համապատասխան ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվեն մարման ամսաթվին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Բացի այդ, Բանկը գնահատում է Փոփոխությունների ազդեցությունը իր ֆինանսական ակտիվների վրա, որոնք ներառում են բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման հետ կապված հատկանիշներ և այլ նմանատիպ պայմանական հատկանիշներ, ինչպես նաև առանց ռեգրեսի իրավունքի ֆինանսավորման և պայմանագրորեն կապակցված գործիքների վրա:

Ներկայումս Բանկը աշխատում է բացահայտել այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք փոփոխությունները կունենան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՅՄՍ 18 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում

2024 թվականի ապրիլին ՀՀՄՍԻՆ -ն հրապարակել է ՖՅՄՍ 18 ստանդարտը, որը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում ստանդարտին: ՖՅՄՍ 18-ը նոր պահանջներ է ներկայացնում շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ներկայացման գծով՝ ներառյալ որոշ հանրագումարներ և միջանկյալ հանրագումարներ: Ավելին, կազմակերպությունները պարտավոր են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ կատեգորիաների՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, շահութահարկ, ընդհատված գործառնականություններ, որոնցից առաջին երեք կատեգորիաները նոր են:

Այն նաև պահանջում է նոր, ղեկավարության կողմից սահմանած կատարողականի չափորոշիչների, եկամուտների և ծախսերի միջանկյալ հանրագումարների բացահայտում և ներառում է ֆինանսական տեղեկատվության համախմբման և տարանջատման նոր պահանջներ՝ հիմնված հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ծանոթագրությունների «դերերի» վրա:

Բացի այդ, ՀՀՄՍ 7 *Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն* ստանդարտում կատարվել են նեղ շրջանակի փոփոխություններ, որոնք ներառում են գործառնականություններից դրամական հոսքերի՝ անուղղակի մեթոդով որոշելու մեկնարկային կետի փոփոխություն՝ «շահույթ կամ վնաս»-ից դեպի «գործառնական շահույթ կամ վնաս» և շահաբաժիններից ու տոկոսագումարներից դրամական հոսքերի դասակարգման ընտրության հնարավորության վերացում: Ավելին, որոշակի համապատասխան փոփոխություններ են կատարվել մի քանի այլ ստանդարտներում:

ՖՅՄՍ 18 ստանդարտը և այլ ստանդարտների փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է, սակայն անհրաժեշտ է բացահայտում: ՖՅՄՍ 18-ը կիրառվելու է հետընթաց:

Ներկայումս Բանկը աշխատում է բացահայտել այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք փոփոխությունները կունենան հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններին վրա:

Իրական արժեքի չափում

Բանկը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեն ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Բանկն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղի են տվյալ հանգամանքներում, և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնի հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնին հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված);
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից;
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Բանկը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելևելով իրական արժեքի չափման համար Էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելևելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բանկը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որոշեցրած մեթոդները:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա);
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Բանկի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Բանկը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Բանկը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքները, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեզրկման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրամի: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ Բանկը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեզրկման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերազնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ

Բանկը թողարկում է ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՀՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Բանկը ժամանակ առ ժամանակ թողարկում է վարկային պարտավորվածություններ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով: Այսպիսի պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, ապա չափվում են ԱՎԿ պահուստի և սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած, անհրաժեշտության դեպքում, ճանաչված կուտակված եկամուտը:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Դրանք ճանաչվում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերին համահունչ՝ չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարների և վնասի պահուստների առավելագույնով: Կատարողական երաշխիքները ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով ֆինանսական հաշվետվություններում, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկի պարտավորությունները յուրաքանչյուր երաշխիքի համար չափվում են սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ԱՎԿ պահուստը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2023 թվականին:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ գեղչմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

Հետգնման ու հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի Նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեկշռվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորդման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործիքներից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ/(վնաս)՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ հիմնական պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկային վարկանշից կամ ինդեքսից կամ այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ՝ ըստ պայմանագրի փոխանցելի ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում ներկառուցված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

Պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական «հիմնական» պայմանագրերի մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն «հիմնական» պայմանագրի հետ, և «հիմնական» պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքները, որոնք առանձնացվել են «հիմնական»-ից, հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Վարձակալություն

i. Բանկը՝ որպես վարձակալ

Բանկը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկն ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Բանկը խելամուտորեն համոզված է ձեռք բերել վարձակալված ակտիվը սեփականության իրավունքով, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վարձակալություն (շարունակություն)

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ Էուլայան հաստատուն վճարումները)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Բանկի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Բանկն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ Էուլայան հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Բանկը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Բանկը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն գրասենյակային գույքի համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (այսինքն՝ 2,500 հազար ՀՀ դրամը չգերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

ii. Գործառնական – Բանկը՝ որպես վարձատու

Վարձակալությունները, երբ Բանկը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. Ֆինանսական – Բանկը՝ որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Բանկը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով: Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում՝

- ▶ Բնականոն գործունեության ընթացքում;
- ▶ Պարտականությունների չկատարման դեպքում;
- ▶ Կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ Բանկը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ Վարկի արժույթի փոփոխությունը;
- ▶ Գործընկերոջ փոփոխությունը;
- ▶ Եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի spoi չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ Ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է;
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև;
- ▶ Բանկը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը (շարունակություն)

Այն դեպքում, երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Բանկը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Բանկի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հարկում (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են բոլոր ժամանակային տարբերություններից, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված հարկն առաջացել է գույքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք տեսանելի ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով, հանած կուտակված մաշվածությունը, բացառությամբ հողի և շենքերի:

Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերազնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերազնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեքը կորուստները: Գնահատումները կատարվում են բավարար հաճախականությամբ, որպեսզի երաշխավորվի, որ վերազնահատված ակտիվի իրական արժեքը եականորեն չի տարբերում դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Վերազնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը ներկայացվում է ակտիվի վերազնահատված գումարը: Վերազնահատման ցանկացած հավելած ավելանում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստին, բացառությամբ այնքանով, որքանով այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերազնահատման նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերազնահատման պակասորդը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին հավելածը ուղղակիորեն հակադարձող պակասորդը ուղղակիորեն հակադարձում է հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստի հավելածը:

Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթին կատարվում է ակտիվների վերազնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերազնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Բանկի շենքերը հաշվառվում են վերազնահատված արժեքով: Եթե հիմնական միջոցների փոխահատուցվող արժեքը ցածր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ժամանակավոր չհամարվող հանգամանքների պատճառով, համապատասխան ակտիվը դուրս է գրվում մինչև դրա փոխահատուցվող արժեքը: Հողը հաշվառվում է վերազնահատված արժեքով: Հողն ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, և, հետևաբար, չի մաշվում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

Ակտիվի մաշվածությունը սկսվում է այն օգտագործման համար հասանելի լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	<i>Տարի</i>
Շենքեր	30
Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	6
Փոխադրամիջոցներ	7
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ակտիվի ապաճանաչումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես զուտ մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ներառվում է այլ եկամուտում կամ այլ ծախսերում:

Շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց հաշվեկշռային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է շինությունների համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը: Այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ առնվազն 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսեր:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ բիզնես միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաղիված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ճանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ կորպորատիվ բանկային գործունեություն, ներդրումային բանկային գործունեություն:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն Բանկ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն զեղչվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության գուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են Բանկի կողմից միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի գուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Բանկը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Այլ միջնորդավճարների գծով եկամուտները, ներառյալ հաշվի սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքի միջնորդավճարները, տեղաբաշխման վճարները և սինդիկացիոն վճարները, ճանաչվում են, երբ մատուցվում են համապատասխան ծառայությունները: Եթե չի ակնկալվում, որ վարկային պարտավորությունը կհանգեցնի վարկի մարմանը, ապա այդ վարկի պարտավորության վճարը ճանաչվում է գծային հիմունքներով՝ պարտավորության ժամանակահատվածում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որը հանգեցնում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական գործիքի ճանաչմանը, կարող է մասամբ ընդգրկվել ՖՀՄՍ 9 և մասամբ՝ ՖՀՄՍ 15 շրջանակներում: Այդ դեպքում Բանկը սկզբնապես կիրառում է ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը՝ տարանջատելու և չափելու պայմանագրի այն հատվածը, որը հանդիսանում է ՖՀՄՍ 9-ի մաս, ապա կիրառում է ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը մնացյալի նկատմամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)

Այլ միջնորդավճարների գծով ծախսերը հիմանականում վերաբերում են գործարքային և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունների մատուցման դեպքում:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Բանկի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերագնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 396.56 և 404.79 ՀՀ դրամ:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն ֆինանսական հաշվետվություններին առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվեր շուկայական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծան. 31):

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար:

Բանկի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ (տես Ծան. 30): ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզմնավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով;
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը;
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա;
- ▶ Ապագայամետ մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունն իր գնահատումներում և ենթադրություններում ըստ անհրաժեշտության դիտարկում է կլիմային առնչվող հարցերը: Այս գնահատումը ներառում է Ընկերության վրա հնարավոր ազդեցությունների լայն շրջանակ՝ պայմանավորված ֆիզիկական և անցումային ռիսկերով: Ընկերությունը կարծում է, որ իր բիզնես մոդելը և պրոդուկտները մրցունակ կլինեն ցածր ածխածնային տնտեսության անցման դեպքում, և հետաքրքիր է, որ կլիմային առնչվող հարցերը չեն հանգեցնի ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր հոդվածի հիմքում ընկած գնահատումների և ենթադրությունների էական անորոշության: Չնայած այն փաստին, որ կլիմային առնչվող ռիսկերը ներկայումս կարող են նշանակալի ազդեցություն չունենալ չափման վրա, Ընկերությունը ուշադիր հետևում է համապատասխան փոփոխություններին և զարգացումներին, ինչպիսին է կլիմայի վերաբերյալ Նոր օրենսդրությունը:

5. Սեզմնությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Գործառնական որոշումներ կայացնող ղեկավարը՝ հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Բանկը բաժանում է հետևյալ երկու սեզմնություններ՝

Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Ներդրումային բանկային գործունեություն	Հիմնականում առևտրային և ներդրումային բանկային ծառայություններ, ներառյալ կորպորատիվ ֆինանսներ, միաձուլման և ձեռքբերման գծով խորհրդատվություն, մասնագիտացված ֆինանսական խորհրդատվություն և այլ գործառնականություններ:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է «շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը» հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեզմնությունների միջև:

2024 և 2023 թթ. ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2024թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	21,372,182	20,067,555	41,439,737
Այլ տոկոսային եկամուտ	–	1,297,077	1,297,077
Տոկոսային ծախս	(14,257,071)	(13,883,440)	(28,140,511)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	7,115,111	7,481,192	14,596,303
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(23,865)	(1,848,657)	(1,872,522)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,325	1,543,715	1,551,040
Միջնորդավճարների գծով ծախս	–	(335,655)	(335,655)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,665,840	881,697	2,547,537
Ոչ տոկոսային ծախս	(298,343)	(3,906,815)	(4,205,158)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	–	(226,375)	(226,375)
Սեզմենտների գծով շահույթ	8,466,068	3,589,102	12,055,170
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,606,664)	(633,636)	(2,240,300)
Հաշվետու տարվա շահույթ	6,859,404	2,955,466	9,814,870
	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2023թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,189,067	14,789,939	36,979,006
Այլ տոկոսային եկամուտ	–	622,967	622,967
Տոկոսային ծախս	(12,492,393)	(15,521,829)	(28,014,222)
Չուտ տոկոսային եկամուտ/(ծախս)	9,696,674	(108,923)	9,587,751
Վարկային կորուստների գծով (ծախս)/վերականգնում	(25,715)	1,246,168	1,220,453
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,992	854,903	862,895
Միջնորդավճարների գծով ծախս	–	(220,956)	(220,956)
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	(8,309,288)	–	(8,309,288)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,131,271	541,520	1,672,791
Ոչ տոկոսային ծախս	(207,420)	(2,973,862)	(3,181,282)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	–	(15,182)	(15,182)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	2,293,514	(676,332)	1,617,182
Շահութահարկի գծով (ծախս)/օգուտ	(2,675,431)	1,008,577	(1,666,854)
Հաշվետու տարվա (վնաս)/շահույթ	(381,917)	332,245	(49,672)

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեգմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի գործառնական սեգմենտների գծով ակտիվները և պարտավորությունները՝

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Զբաղիված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեգմենտի ակտիվներ				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	218,041,561	207,977,485	42,004,894	468,023,940
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	181,071,693	215,312,167	32,806,242	429,190,102
	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Զբաղիված մնացորդներ	Ընդամենը
Segment liabilities				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	203,758,891	184,147,522	4,997,652	392,904,065
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	192,936,143	175,371,997	1,826,542	370,134,682

Զբաղիված մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, շահութահարկի գծով կանխավճարները, այլ ակտիվները, շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորությունները և այլ պարտավորություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Բանկը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեգմենտների 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է՝

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	–	907,502	907,502
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	6,747	425,392	432,139
Վճարային քարտերով գործառնություններ	–	190,965	190,965
Բրոկերային գործառնություններ	548	17,280	17,828
Հաշվարկային գործառնություններ	30	2,576	2,606
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,325	1,543,715	1,551,040
	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	–	454,916	454,916
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	3,462	157,425	160,887
Հաշվարկային գործառնություններ	–	109,135	109,135
Վճարային քարտերով գործառնություններ	4,530	66,869	71,399
Բրոկերային գործառնություններ	–	60,515	60,515
Այլ եկամուտ	–	6,043	6,043
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,992	854,903	862,895

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ընթացիկ հաշիվներ ԿԲ-ում	18,988,186	14,572,598
Ընթացիկ հաշիվներ այլ վարկային կազմակերպություններում	5,975,799	3,304,390
Կանխիկը դրամարկիում	1,831,028	2,530,728
Մինչև 90 օր ժամկետային ավանդներ վարկային կազմակերպություններում	396,615	3,118,677
	27,191,628	23,526,393
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(51,881)	(26,748)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,139,747	23,499,645

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են Փուլ 1-ին:

7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	11,053,790	8,576,708
Վարկեր վարկային կազմակերպություններին	1,555,367	2,839,036
Այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոնացված միջոցներ	398,536	411,720
Վարկեր ներդրումային կազմակերպություններին	250,362	160,472
Ստացվելիք գումարներ վճարահաշվարկային գործառնություններից	72,348	1,278
Այլ գումարներ	674,137	351,247
	14,004,540	12,340,461
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(41,654)	(74,068)
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	13,962,886	12,266,393

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կնքել է հակադարձ հետգնման պայմանագրեր 12 (տասներկու) վարկային կազմակերպությունների հետ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 8 (ութ)): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է ՀՀ պետական արժեթղթերը 11,596,803 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 9,367,907 հազար ՀՀ դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոնացված միջոցները ներառում են 260,000 հազար ՀՀ դրամի ՀՀ ԿԲ-ում երաշխավորված դեպոնացված միջոցներ Արժա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների վճարումների համար (2023թ.՝ 260,000 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Իրական արժեք			Իրական արժեք		
	Մնվանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորություն	Մնվանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորություն
Տոկոսադրույքի պայմանագրեր Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	2,043,343	–	65,665	1,936,157	5,847	28,883
Արտարժույթի փոխարժեքի պայմանագրեր Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	3,330,473	35,781	14,705	1,158,994	3,415	673
Ընդամենը ածանցյալ ակտիվներ / պարտավորություններ	5,373,816	35,781	80,370	3,095,151	9,262	29,556

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի դիրքեր հետևյալ ածանցյալ գործիքների մասով՝

Ֆորվարդներ

Ֆորվարդ պայմանագրերը պայմանագրում նշված ֆինանսական գործիքը սահմանված գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային համաձայնագրեր են: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում կնքվող անհատականացված պայմանագրեր են:

Սվոփեր

Սվոփերը երկու կողմերի միջև տոկոսներ, արտարժույթի փոխարժեքներ և բաժնային ինդեքսներ փոխանակելու վերաբերյալ պայմանագրային համաձայնագրեր են՝ (և վարկային դեֆոլտային սվոփերի դեպքում) սահմանված վարկային իրադարձությունների մասով որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վճարումներ կատարելու համար:

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Խոշոր բիզնես վարկեր	128,268,183	111,825,539
ՓՄՁ վարկեր	27,303,243	24,149,665
Այլ	15,228,671	10,222,629
Իրավաբանական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	170,800,097	146,197,833
Հիփոթեքային վարկեր	38,853,780	28,097,993
Սպառողական վարկեր	4,522,018	4,227,590
Ֆիզիկական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	43,375,798	32,325,583
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	214,175,895	178,523,416
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(9,250,054)	(7,346,889)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	204,925,841	171,176,527
	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Օվերդրաֆտներ/վարկային գծեր	107,620,049	104,420,219
Վարկեր հաճախորդներին	89,831,003	63,343,424
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	11,862,852	7,583,321
Ֆակտորինգ	3,616,425	2,726,040
Ակրեդիտիվ	799,730	192,185
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	410,796	258,227
Երաշխիք	35,040	192,185
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	214,175,895	178,523,416
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(9,250,054)	(7,346,889)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	204,925,841	171,176,527

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ**

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	146,197,833
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	87,131,892	-	-	87,131,892
Մարված ակտիվներ	(55,592,694)	(4,089,256)	(2,019,405)	(61,701,355)
Տեղափոխում Փուլ 1	922,731	(922,731)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(14,751,956)	14,962,277	(210,321)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(4,169,588)	(6,128,572)	10,298,160	-
Վերականգնումներ	-	-	5,950,792	5,950,792
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(6,028,697)	(6,028,697)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(588,981)	(13,787)	(147,600)	(750,368)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,053,219	14,891,480	17,855,398	170,800,097

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	6,946,132
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,343,834	-	-	3,343,834
Մարված ակտիվներ	(547,195)	(460,984)	(1,158,037)	(2,166,216)
Տեղափոխում Փուլ 1	69,605	(69,605)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,858,969)	1,960,618	(101,649)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(826,252)	(929,675)	1,755,927	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ				
ԱՎԿ-ների վրա	(50,487)	(24,269)	3,045,095	2,970,339
Զեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	119,444	119,444
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	1,132	(46,989)	(2,389,527)	(2,435,384)
Վերականգնումներ	-	12,105	5,861,216	5,873,321
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(6,028,697)	(6,028,697)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	14,404	(4,155)	(23,624)	(13,375)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,335,260	2,201,475	5,072,663	8,609,398

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	17,035,654	-	-	17,035,654
Մարված ակտիվներ	(4,842,086)	(60,926)	(935,512)	(5,838,524)
Տեղափոխում Փուլ 1	98,292	(98,292)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(234,685)	255,194	(20,509)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(315,088)	(45,723)	360,811	-
Վերականգնումներ	-	-	1,606	1,606
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(3,245)	(3,245)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(127,732)	(9,585)	(7,959)	(145,276)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,450,727	253,171	671,900	43,375,798

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	213,073	-	-	213,073
Մարված ակտիվներ	(52,133)	(10,716)	(55,635)	(118,484)
Տեղափոխում Փուլ 1	3,929	(3,929)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,529)	15,562	(14,033)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(13,489)	(2,713)	16,202	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(4,546)	23,883	148,847	168,184
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	19	19
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(21,023)	(66)	755	(20,334)
Վերականգնումներ	-	-	1,606	1,606
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(3,245)	(3,245)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(657)	(12)	(251)	(920)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	410,797	39,375	190,484	640,656

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված՝ սկզբնական ճանաչման պահին	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	88,488,181	15,145,672	6,975,399	16,831	110,626,083
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	78,239,343	-	-	-	78,239,343
Մարված ակտիվներ	(40,835,520)	(4,190,888)	(690,476)	-	(45,716,884)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,200,763	(4,200,763)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,607,548)	5,183,612	(576,064)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,076,362)	(1,029,600)	2,122,793	(16,831)	-
Վերականգնումներ	-	-	4,443,913	-	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(2,375,563)	-	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	692,958	175,516	112,467	-	980,941
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	-	146,197,833

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

Վարկեր և փոխատվություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Գնված կամ սկզբնա- վորված պարտքային առումով արժեզրկված ՝ սկզբնական ճանաչման պահին	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,248,409	1,625,999	2,925,885	13,145	5,813,438
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,590,600	–	–	–	1,590,600
Մարված ակտիվներ	(521,094)	(558,437)	(587,447)	–	(1,666,978)
Տեղափոխում Փուլ 1	668,146	(668,146)	–	–	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(478,856)	701,112	(222,256)	–	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(354,314)	(204,576)	572,035	(13,145)	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(662,135)	96,369	2,189,702	–	1,623,936
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	–	–	166,027	–	166,027
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(325,567)	763,252	(3,160,589)	–	(2,722,904)
Վերականգնումներ	–	–	4,443,913	–	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	–	–	(2,375,563)	–	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	23,999	8,856	40,808	–	73,663
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	–	6,946,132

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,556,170	–	–	14,556,170
Մարված ակտիվներ	(3,162,995)	(26,218)	(31,594)	(3,220,807)
Տեղափոխում Փուլ 1	376,883	(362,049)	(14,834)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(107,976)	140,131	(32,155)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(100,557)	(15,403)	115,960	–
Վերականգնումներ	–	295	92,045	92,340
Դուրս գրված գումարներ	–	–	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	163,138	2,569	50,243	215,950
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	162,449	139,755	156,969	459,173
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	188,704	–	–	188,704
Մարված ակտիվներ	(28,021)	(3,421)	(30,990)	(62,432)
Տեղափոխում Փուլ 1	128,688	(123,938)	(4,750)	–
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,966)	9,137	(7,171)	–
Տեղափոխում Փուլ 3	(18,766)	(4,785)	23,551	–
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(126,679)	5,598	31,979	(89,102)
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(21,491)	(5,213)	(198,042)	(224,746)
Վերականգնումներ	–	6	92,045	92,051
Դուրս գրված գումարներ	–	–	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	4,254	227	274	4,755
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)****Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ**

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Բանկի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- ▶ Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետգնման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր;
- ▶ Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի գրավադրում;
- ▶ Մանրածախ վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է գրավի ընթացիկ իրական արժեքների և արժեզրկված ակտիվների (փուլ 3) վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքների վերլուծությունը՝

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
2024թ. դեկտեմբերի 31							
Կորպորատիվ վարկավորում	15,056,609	4,148,646	688,723	(56,232)	4,781,137	10,275,472	3,734,020
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում	783,338	688,599	53,265	(40,593)	701,271	82,067	380,953
Հիփոթեքային վարկեր	292,758	43,776	–	(15,040)	28,736	264,022	7,592
Սպառողական վարկեր	379,142	157,824	–	(104,895)	52,929	326,213	182,892
Այլ	2,015,451	1,364,416	112,128	–	1,476,544	538,907	957,690
	18,527,298	6,403,261	854,116	(216,760)	7,040,617	11,486,681	5,263,147
2023թ. դեկտեմբերի 31							
Կորպորատիվ վարկավորում	8,147,112	7,212,432	1,298,130	(2,855,780)	5,654,782	2,492,330	3,253,592
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում	48,940	99,489	–	(50,549)	48,940	–	460
Հիփոթեքային վարկեր	1,043,867	1,039,513	–	(88,956)	950,557	93,310	93,530
Սպառողական վարկեր	232,841	250,849	–	(21,253)	229,596	3,245	2,689
Այլ	1,816,417	1,921,995	140,160	(276,110)	1,786,045	30,372	738,463
	11,289,177	10,524,278	1,438,290	(3,292,648)	8,669,920	2,619,257	4,088,734

* Փոխադրամիջոցներ, սարքավորումներ, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր:

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում**

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 49,396,471 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 23.07%) (2023թ.՝ 42,769,252 հազար ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 23.90%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 1,408,788 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 1,591,554 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Մասնավոր ձեռնարկություններ	168,764,235	145,912,160
Ֆիզիկական անձինք	44,944,080	32,325,583
Պետական ձեռնարկություններ	467,580	285,673
	214,175,895	178,523,416

Վարկերը առավելագույն տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Արտադրություն	50,866,186	44,723,764
Շինարարություն	39,358,206	28,942,595
Հիփոթեքային վարկեր	38,853,780	28,097,993
Մանրածախ	27,305,149	24,147,402
Էլ.էներգիայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	18,515,866	19,413,242
Գյուղատնտեսություն	9,416,805	10,697,982
Տուրիզմ	9,164,109	8,663,257
Սպառողական վարկեր	3,928,596	2,246,532
Վարկային քարտի վարկ	1,562,435	1,367,867
Այլ	15,204,763	10,222,782
	214,175,895	178,523,416

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելում: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	4,647,068
1-2 տարի	4,282,826
2-3 տարի	3,456,128
3-4 տարի	2,003,208
4-5 տարի	972,160
5 տարուց ավել	239,477
	15,600,867
Այլազա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	
ֆինանսական վարձակալության գծով	(3,738,015)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	
Նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	11,862,852
Արժեզրկման գծով պահուստ	(191,804)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	11,671,048

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	2,471,517
1-2 տարի	2,275,984
2-3 տարի	2,000,464
3-4 տարի	1,749,430
4-5 տարի	1,046,664
5 տարուց ավել	710,601
	10,254,660
Այլազա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	
ֆինանսական վարձակալության գծով	(2,671,339)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	
Նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	7,583,321
Արժեզրկման գծով պահուստ	(148,300)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	7,435,021

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	70,941,675	78,370,436
Նվազեցում՝ արժեթղթման գծով պահուստ	<u>70,941,675</u> (218,882)	<u>78,370,436</u> (215,793)
Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր	70,722,793	78,154,643
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	35,790,915	40,385,355
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	<u>9,429,437</u>	<u>3,892,080</u>
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	45,220,352	44,277,435
Պետական պարտատոմսեր	90,151,363	88,595,879
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	90,151,363	88,595,879
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	105,451	36,074
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	105,451	36,074
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	135,477,166	132,909,388
Վարկային կորուստի գծով պահուստ	(401,447)	(373,390)
Հաշվեկշռային արժեք – իրական արժեք	135,477,166	132,909,388

Ամորտիզացված արժեթղթով և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթերի բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	176,731	341,232	166,545	59,065	332,520	2,888,987
Ավելացումներ/ փոփոխություններ	–	5,399	7,906	–	–	88,879	102,184
Օտարում և դուրսգրում	–	(7,178)	(11,812)	–	–	–	(18,990)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	174,952	337,326	166,545	59,065	421,399	2,972,181
Կուտակված մաշվածություն							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	78,034	137,177	243,522	77,995	59,034	237,040	832,802
Մաշվածության ծախս	78,034	8,402	36,089	18,920	31	91,441	232,917
Օտարում և դուրսգրում	–	(7,178)	(11,812)	–	–	–	(18,990)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	156,068	138,401	267,799	96,915	59,065	328,481	1,046,729
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,734,860	39,554	97,710	88,550	31	95,480	2,056,185
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,656,826</u>	<u>36,551</u>	<u>69,527</u>	<u>69,630</u>	<u>–</u>	<u>92,918</u>	<u>1,925,452</u>

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	166,849	319,711	114,256	59,065	173,764	2,646,539
Ավելացումներ/ փոփոխություններ	-	12,686	33,645	52,289	-	158,756	257,376
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,804)	(12,124)	-	-	-	(14,928)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	176,731	341,232	166,545	59,065	332,520	2,888,987
Կուտակված մաշվածություն							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	131,790	221,912	65,425	52,090	155,246	626,463
Մաշվածության ծախս	78,034	8,193	33,734	12,570	6,944	81,794	221,269
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,805)	(12,124)	-	-	-	(14,929)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,034	137,178	243,522	77,995	59,034	237,040	832,803
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	35,059	97,799	48,831	6,975	18,518	2,020,076
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,734,860	39,553	97,710	88,550	31	95,480	2,056,184

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկին պատկանող շենքերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2022 թվականին:

Շենքերի գույքը հաշվեկշռային արժեքը, որը կճանաչվեր սկզբնական արժեքի մեթոդով, կազմել է 257,518 հազար ՀՀ դրամ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ.՝ 275,912 հազար ՀՀ դրամ):

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կկազմեին՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Սկզբնական արժեք	551,825	551,825
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(294,307)	(275,913)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	257,518	275,912

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 338,380 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 289,290 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Ավելացումներ	5,574	35,930	41,504
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,898)	–	(2,898)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	111,700	191,756	303,456
Կուտակված ամորտիզացիա			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,244	22,362	35,606
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,860)	–	(2,860)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64,566	121,808	186,374
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,134	69,948	117,082

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,230	143,227	223,457
Ավելացումներ	31,191	30,697	61,888
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Կուտակված ամորտիզացիա			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,942	98,113	141,055
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,637	19,431	33,068
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,288	45,114	82,402
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 42,769 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 42,931 հազար ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների ապահովվածություն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հող և շենքեր	2,101,298	1,222,518
Այլ ակտիվներ	139,457	139,427
	2,240,755	1,361,945
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(489,760)	(489,760)
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	1,750,995	872,185

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը բռնագրավել է 878,810 հազար ՀՀ դրամ ակտիվներ (2023թ.՝ որևէ ակտիվ չի բռնագանձել), սակայն չի վաճառել որևէ ակտիվ (2023թ.՝ 357,798 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Հարկում

Ծախսերի հարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից՝

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,433,752	1,147,940
Հետաձգված հարկային (ծախս)/վերականգնում՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(193,452)	518,914
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	2,240,300	1,666,854

2024 թվականի համար շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև՝

	2024թ.	2023թ.
Ծախսերի նախքան հարկումը	12,055,170	1,617,182
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Ծախսերի հարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	2,169,931	291,093
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	–	1,327,992
Այլ չնվազեցվող ծախսեր	70,369	47,769
Ծախսերի հարկի գծով ծախս	2,240,300	1,666,854

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		
	2022թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	2023թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,007	2,807	–	4,814	4,525	–
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(6,256)	12,458	–	6,202	(4,231)	–
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	(5,591)	1,223	–	(4,368)	(3,903)	–
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	73,747	(636,019)	–	(562,272)	97,651	–
Ներդրումային արժեթղթեր այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող	4,177,836	17,875	(1,837,354)	2,358,357	(4)	(1,371,860)
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	61,038	145,485	–	206,523	(8,932)	–
Հիմնական միջոցներ	(261,697)	20,092	–	(241,605)	10,864	–
Բռնագանձված ակտիվներ	97,909	(9,747)	–	88,162	–	–
Այլ ակտիվներ	(18,922)	(63,012)	–	(81,934)	(17,598)	–
Այլ պահուստներ	2,794	6,879	–	9,673	4,344	–
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(1,540)	–	–	(1,540)	–	–
Այլ պարտավորություններ	57,064	(16,955)	–	40,109	110,736	–
2024 թ. հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	4,178,389	(518,914)	(1,837,354)	1,822,121	193,452	(1,371,860)
						643,713

(հազար ՀՀ դրամ)

15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	25,133	–	–	25,133
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	(32,414)	–	–	(32,414)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ ամորտիզացված արժեքով	9	2,882,655	(519,141)	(408,502)	1,955,012
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	3,089	–	–	3,089
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	28,057	–	–	28,057
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	232	–	–	232
Փոխատվության հանձնառություններ	23	(106,587)	–	–	(106,587)
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		2,800,165	(519,141)	(408,502)	1,872,522

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ վերականգնումը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	15,596	–	–	15,596
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	62,194	–	–	62,194
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ ամորտիզացված արժեքով	9	94,317	298,148	(1,755,387)	(1,362,922)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(123,304)	–	–	(123,304)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	71,230	–	–	71,230
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	18,748	–	–	18,748
Փոխատվության հանձնառություններ	23	98,005	–	–	98,005
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		236,786	298,148	(1,755,387)	(1,220,453)

Արժեզրկման այլ պահուստների գծով շարժը հետևյալն է՝

	Բռնագանձված ակտիվներ	Երաշխիքներ	Ընդամենը
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	543,939	149,448	693,387
Ծախս / (վերականգնում)	(54,179)	69,361	15,182
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	489,760	218,809	708,569
Ծախս	–	226,375	226,375
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	489,760	445,184	934,944

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Չհաշվանցված գործարքներ*	3,295,616	–
Դեբիտորական պարտքեր	781,967	1,509,289
Նվազեցում՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(40,534)	(40,302)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,037,049	1,468,987
Կանխավճարներ մատակարարներին	6,464,900	4,478,075
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	734,475	284,153
Թանկարժեք մետաղներ	72,615	2,524
Նյութեր	10,141	8,023
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	3,304	25,244
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	7,285,435	4,798,019
Այլ ակտիվներ	11,322,484	6,267,006

* Չհաշվանցված գործարքները հանդիսանում են հաճախորդին առնչվող գործարքներ, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռ չեն փոխանցվել Բանկի համապատասխան հաշիվներից, բայց հաշվանցվել են տարեկերքից անմիջապես հետո:

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այլ պարտավորությունները բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ աշխատակազմի նկատմամբ	888,724	269,881
Չհաշվանցված գործարքներ*	741,486	15,972
Կրեդիտորական պարտքեր	396,684	345,889
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	97,045	99,726
Վարկային կորուստների գծով պահուստ	62,349	168,968
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,186,288	900,436
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	872,997	431,670
Պահուստներ	445,216	218,809
Կանխավճարներ ստացված վարձակալական պայմանագրերից	387,039	271,758
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	7,256	3,869
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,712,508	926,106
Այլ պարտավորություններ	3,898,796	1,826,542

* Չհաշվանցված գործարքները հանդիսանում են վոստոր կամ հաճախորդին առնչվող գործարքներ Բանկից դուրս, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռ չեն փոխանցվել Բանկի համապատասխան հաշիվներին, բայց հաշվանցվել են տարեկերջից անմիջապես հետո:

17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հետգնման պայմանագրեր	81,433,975	83,490,557
Վարկեր բանկերից	2,704,744	3,138,916
Ակրեդիտիվներ բանկերի հետ	500,695	5,173,270
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	19,946	21,001
Այլ պարտավորություններ	5,001	2,925
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	84,664,361	91,826,669

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չորս բանկի և ՀՀ ԿԲ հետ կնքել է հետգնման պայմանագրեր (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6 բանկ): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է՝ ՀՀ պետական արժեթղթերը 90,151,363 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի՝ 88,595,879 հազար ՀՀ դրամ): Տես Ծան. 10:

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Իրավաբանական անձինք		
Ժամկետային ավանդներ	71,864,397	81,677,155
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	64,476,333	49,047,782
Հետգնման պայմանագրեր	1,001,327	100,101
Ֆիզիկական անձինք		
Ժամկետային ավանդներ	23,325,082	23,652,139
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	12,943,218	6,297,840
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	173,610,357	160,775,017

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 94,419,124 հազար ՀՀ դրամ (54.39%) հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները հանդիսանում են պարտավորություններ տաս խոշորագույն հաճախորդների նկատմամբ (2023թ.՝ 89,130,942 հազար ՀՀ դրամ (55.44%)):

ՀՀ Զաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է ավանդատուի պահանջով մարել ֆիզիկական անձանց ավանդները: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ (շարունակություն)

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հաշիվներ հետևյալ հաճախորդների գծով՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Առևտրային կազմակերպություններ	89,023,064	84,919,026
Ֆիզիկական անձինք	36,268,300	29,949,979
Ֆինանսական հաստատություններ	11,588,467	17,160,137
Ներդրումային ընկերություններ	13,722,042	13,882,634
Պետական հաստատություններ	14,305,031	10,209,983
Անհատ ձեռնարկատերեր	5,700,194	2,406,857
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	2,899,405	2,129,256
Այլ	103,854	117,145
	173,610,357	160,775,017

19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	41,376,397	26,438,470
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	19,466,605	20,014,880
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր եվրոյով	8,930,788	8,568,970
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	69,773,790	55,022,320

ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2025-2028թթ. շրջանակներում: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը 8.50%, 9.00%, 10.00%, 10.20% և 11.75% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 6.00%, 6.25% և 6.50%, եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.50%, 4.00% և 5.00%:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	22,204,392	22,869,094
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	4,080,320	2,781,530
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	3,344,289	2,842,828
Այլ փոխառու միջոցներ	29,629,001	28,493,452

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից վարկերը ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից և Եվրոպական ներդրումային բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան երիտասարդներին ՌԻՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Այլ փոխառու միջոցներ (շարունակություն)**Պարտադիր պայմաններ**

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՎՇԵԲ-ի կողմից 800,437 հազար ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքով փոխառության համաձայնագիրը Բանկի համար ենթակա է հետևյալ պարտադիր պայմաններին՝ ԿԲ կապիտալի համարժեքության նորմատիվը, իրացվելիության ծածկույթի գործակիցը, զուտ կայուն ֆինանսավորման գործակիցը և այլն: Բոլոր պարտադիր պայմանները ստուգվում են եռամսյակային կտրվածքով՝ կառավարչական հաշվապահության հիման վրա և տարեկան կտրվածքով՝ ՖՅՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա: Առկա չէ որևէ հայտանիշ, որ Բանկը դժվարություններ կունենա այս պարտադիր պայմաններին համապատասխանելու հարցում՝ հաշվետու ամսաթվից հետո հաջորդ տասներկու ամիսների ընթացքում:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

21. Ստորադաս վարկեր

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ստորադաս վարկեր՝ ստացված կապակցված կողմից	30,148,534	32,161,126
Ստորադաս վարկեր	30,148,534	32,161,126

Ստորադաս վարկերը իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմերից ստացված ստորադաս վարկերը տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

22. Սեփական կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 16,667 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 600,000 դրամ անվանական արժեքներով:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31		2023թ. դեկտեմբերի 31	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
Էջ-Վի-Էս Դոլֆինգ Ս.ա.ր.	8,752,800	87.53	8,752,800	87.53
«ՖՄՍՍ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ	1,247,400	12.47	1,247,400	12.47
	10,000,200	100.00	10,000,200	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2024 և 2023թթ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և վճարվել:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից ՀՀ դրամով, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

Բանկի բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չբաշխված շահույթին՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Սեփական կապիտալ (շարունակություն)**Գլխավոր պահուստ**

Գլխավոր պահուստը ստեղծվում է ՀՀ կարգավորումներով սահմանված պահանջներին համապատասխան ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ արտակարգ իրավիճակների գծով: Պահուստը ստեղծվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է ձևավորել գլխավոր պահուստ ոչ պակաս քան բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով, ինչը օգտագործվելու է Բանկի կորուստները (վնասները) փոխհատուցելու նպատակով, եթե Բանկի շահույթը բավարար չէ այդ նպատակների համար:

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելած

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելածն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճի գրանցման համար և նվազում է նույն ակտիվի գծով սեփական կապիտալում նախկինում ճանաչված աճի չափով:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ԱՎԿ փոփոխությունները:

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ**Գործառնական միջավայր**

Հայաստանը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իր իրավական, հարկային և կարգավորվող դաշտերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից:

Իրավական միջավայր

Գործունեության բնականոն ընթացքում Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները Էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնականությունների արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել Էական տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի: Որոշ հանգամանքներից ելնելով՝ հարկային ստուգումները կարող են ավելի երկար տևել:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Բանկի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ		
Երաշխիքներ	30,798,927	16,504,240
Չօգտագործված վարկային գծեր	7,869,936	5,026,239
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	5,284,278	3,723,443
	43,953,141	25,253,922
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(507,565)	(387,777)
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	43,445,576	24,866,145

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Ապահովագրություն**

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռևս չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Զանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ղեկավարումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24. Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

	2024թ.	2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	20,096,096	14,959,579
Ներդրումային արժեթղթեր	8,617,323	8,934,864
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	516,030	336,464
Դրամական համարժեքներ	3,440	3,124
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	12,206,848	12,744,975
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	41,439,737	36,979,006
Ֆինանսական վարձակալություն	1,297,077	622,967
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,297,077	622,967
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	42,736,814	37,601,973
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9,885,717	10,751,379
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	8,022,861	7,709,627
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,585,863	3,841,795
Ստորադաս պարտք	3,713,596	3,823,157
Այլ փոխառու միջոցներ	1,918,435	1,878,124
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	14,039	10,140
Ընդամենը տոկոսային ծախս	28,140,511	28,014,222
Չուտ տոկոսային եկամուտ	14,596,303	9,587,751

25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ.	2023թ.
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	907,502	454,916
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	432,139	160,887
Վճարային քարտերով գործառնություններ	190,965	71,399
Բրոկերային գործառնություններ	17,828	60,515
Հաշվարկային գործառնություններ	2,606	109,135
Այլ եկամուտ	–	6,043
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	1,551,040	862,895
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	134,124	84,579
Արմենիան Զարդ համակարգին վճարումներ	111,159	74,374
Բրոկերային գործառնություններ	70,490	51,354
Այլ ծախսեր	19,882	10,649
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	335,655	220,956
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	1,215,385	641,939

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Չուտ առևտրային եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Արտարժույթային գործարքներից զուտ օգուտ	1,676,734	1,141,619
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ օգուտ/(վնաս)	95,725	(37,595)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,772,459	1,104,024

27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից

ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն՝ ՀՀ կառավարությունը խմբին է տրամադրել ՀՀ ֆինանսների նախարարության երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերով դրամական միջոցների և Արցախի Հանրապետության քաղաքացիներին տրված վարկերի պահանջի իրավունքի դիմաց:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից տրամադրված նոր երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերը կազմել են Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի 70%-ը: Արդյունքում Ընկերությունը Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի 24,591,919 ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքի և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության պարտատոմսերի 16,282,630 ՀՀ դրամ իրական արժեքի միջև 8,309,288 ՀՀ հազար դրամ տարբերությունը ճանաչել է որպես ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից վնաս:

Պարտատոմսերի մարման ժամկետը 10 տարի է, իսկ անվանական տոկոսադրույքը՝ 9.60%:

28. Այլ եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Տույժեր և տուգանքներ	523,415	321,733
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	43,741	36,304
Եկամուտ շահաբաժիններից	3,199	–
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	1,299	979
Թանկարժեք մետաղներով գործաքներից զուտ օգուտ	1,138	7,240
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	–	30,275
Այլ	19,145	33,321
Ընդամենը այլ եկամուտ	591,937	429,852

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են՝

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	2,959,046	2,157,171
Այլ ծախսեր	12,761	6,953
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,971,807	2,164,124
Հաղորդակցություն	152,842	147,164
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	120,200	124,332
Խորհրդատվական և այլ ծառայություններ	99,927	52,546
Ապահովագրության գծով ծախսեր	67,775	52,769
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	66,248	55,234
Ներկայացուցչական ծախսեր	57,691	48,962
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	42,905	38,664
Գործուղման ծախսեր	31,366	23,031
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	14,148	15,130
Անվտանգություն	8,334	9,600
Գրասենյակային/կրմուխային ծախսեր	5,585	12,599
Բարեգործություն	–	26,307
Այլ վարչական ծախսեր	73,057	62,394
Այլ գործառնական ծախսեր	740,078	668,732

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Բանկի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կոորդինացվում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի ենթարկվածության և ռիսկերի ռազմավարության հաստատում;
- ▶ Վերականգնումների պլանի հաստատում;
- ▶ Որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանում;
- ▶ Միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանում;
- ▶ Բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանում:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Բանկում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը;
- ▶ Սահմանված սահմանաչափերի մոնիտորինգ և ռիսկերի վերակուծության վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացում Բանկի խորհրդին;
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը;
- ▶ Տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը;
- ▶ Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման (ՓԼ/ԱՖ) դեմ պայքարի գործառնությունների իրականացում;
- ▶ Համապատասխանության ապահովում;
- ▶ Տեղեկատվական անվտանգության ապահովում:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Բանկը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս-մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի վարչության հաստատման և ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Բանկի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զգալի մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ճեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն Բանկի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կորդինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկ և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի վացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի վացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով Բանկը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Բանկը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Բանկը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնք նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով Բանկի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծան. 9-ում:

Արժեզրկման գնահատում

Բանկը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD	Դեֆոլտի հավանականությունը որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
EAD	Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
LGD	Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքը հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Բանկը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Բանկը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև:

- Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Բանկը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Բանկը ձևակերպում է ԱՎԱՎԿ պահուստ:
- POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- ▶ Փոխառու ֆինանսական ակտիվի գծով առավելագույն ժամկետանց օրերի փուլ;
- ▶ Այլ ֆինանսական կազմակերպություններում վարկառուի ժամկետանց վարկերի պատճառով սուբյեկտիվորեն դասակարգված վարկեր;
- ▶ Խնդրահարույց, վերականգնված և ոչ սուբյեկտիվորեն դասակարգված ակտիվներ, որոնք ժամկետանց են 31 օր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «վերականգնված», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն վեց անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից ոչ մեկը առկա չի եղել: Ակտիվի՝ վերականգնվելուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է վերականգնման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Բանկը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Խմբավորում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր;
- ▶ ՓՄՁ վարկեր;
- ▶ Սպառողական վարկեր;
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր;
- ▶ Այլ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Բանկն ունի վարկանշային համակարգ, համաձայն որի այն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները ըստ բարձր դաս, ստանդարտ դաս, ստանդարտից ցածր դաս, արժեզրկված:

Միջազգային վարկանշային գործակալության (Moody's, Fitch) վարկանիշ

Վարկանիշի նկարագրություն

A3-ից AAA/ A- -ից AAA
Ba3-ից Baa1/ BB- -ից BBB+
B3-ից B1/ B- -ից B+
B3-ից ցածր/ B-

Բարձր դաս
Ստանդարտ դաս
Ստանդարտից ցածր դաս
Արժեզրկված դաս

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Բանկը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի ցուցանիշը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր գործիքի գծով գրավի արժեքի հիման վրա, ինչը թարմացվում է յուրաքանչյուր պահուստավորման ամսաթվին: Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը արտացոլում է ակնկալվող դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)՝ համեմատած պահվող գրավի վաճառքից ակնկալվող իրացման կամ վերականգման գումարների հետ:

Ընդհանուր վերականգնումները հետագայում գեղջվում են դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)***Վարկային ռիսկի զգալի աճ*

Բանկը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Բանկը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ Բանկը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող վարկային կորուստների: Որոշելով համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա 12ամսվա թե ԼԿԼԿԼԿ, Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

Հավաքական հիմունքով չափվող ֆինանսական ակտիվների խմբավորում

Հիմք ընդունելով ստորև գործոններ՝ Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ կամ հավաքական կամ անհատական հիմունքով:

ԱՎԿ-ն անհատական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բոլոր փուլ 3-ի ակտիվները, անկախ ֆինանսական ակտիվների դասից;
- ▶ Փուլ 2 և փուլ 3-ում գտնվող կորպորատիվ վարկային պորտֆել;
- ▶ Փոքր բիզնեսի վարկային պորտֆելի լայնածավալ և յուրահատուկ ռիսկերը;
- ▶ Որպես POCI դասակարգված ռիսկեր, երբ սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է և նոր վարկը ճանաչվել է վարկային պարտքի վերականգնման արդյունքում:

ԱՎԿ-ն հավաքական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բանկի՝ փոքր բիզնեսի վարկավորման գծով ավելի փոքր և ընդհանուր մնացորդներ;
- ▶ Փուլ 1 և փուլ 2-ում գտնվող հիփոթեքային և սպառողական վարկեր և փուլ 1-ում գտնվող կորպորատիվ վարկավորման պորտֆել:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Բանկը չունի ներքին վարկանիշային համակարգ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի վարկային որակը գնահատելու համար և կառավարում է վարկային ռիսկը՝ հիմնվելով ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվության վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկերի վարկային ռիսկի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

2024թ. դեկտեմբերի 31		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
	Ոչ ժամկետանց	55,762,316	67,184	22,787	55,852,287
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	33,612,287	3,363,616	1,871,141	38,847,044
	30-89 օր ժամկետանց	9,550,135	1,299,632	–	10,849,767
- Կորպորատիվ վարկավորում	90-179 օր ժամկետանց	4,058,412	1,522,340	6,367,949	11,948,701
	180-270 օր ժամկետանց	3,074,597	141,323	547,486	3,763,406
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	488,039	271,693	6,247,246	7,006,978
Ընդամենը համախառն վարկեր		106,545,786	6,665,788	15,056,609	128,268,183
ԱՎԿ		(1,037,231)	(625,217)	(3,734,018)	(5,396,466)
Զուտ վարկեր		105,508,555	6,040,571	11,322,591	122,871,717
	Ոչ ժամկետանց	15,280,956	61,958	286,856	15,629,770
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	7,150,271	925,938	–	8,076,209
	30-89 օր ժամկետանց	530,161	1,679,456	–	2,209,617
- ՓՄՁ վարկեր	90-179 օր ժամկետանց	39,678	15,545	47,099	102,322
	180-270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	336,013	499,929	449,383	1,285,325
Ընդամենը համախառն վարկեր		23,337,079	3,182,826	783,338	27,303,243
ԱՎԿ		(234,326)	(825,696)	(380,955)	(1,440,977)
Զուտ վարկեր		23,102,753	2,357,130	402,383	25,862,266

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2024թ. դեկտեմբերի 31		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
	Ոչ ժամկետանց	28,562,403	–	–	28,562,403
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	7,706,292	6,828	39,520	7,752,640
	30-89 օր ժամկետանց	901,333	23,957	–	925,290
- Հիփոթեքային վարկեր	90-179 օր ժամկետանց	870,509	–	–	870,509
	180-270 օր ժամկետանց	39,927	46,552	–	86,479
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	245,183	158,038	253,238	656,459
Ընդամենը համախառն վարկեր		38,325,647	235,375	292,758	38,853,780
ԱՎԿ		(326,544)	(33,483)	(7,592)	(367,619)
Չուտ վարկեր		37,999,103	201,892	285,166	38,486,161
	Ոչ ժամկետանց	2,843,997	11,595	14,534	2,870,126
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	930,235	–	–	930,235
	30-89 օր ժամկետանց	134,915	–	–	134,915
- Սպառողական վարկեր	90-179 օր ժամկետանց	123,331	5,075	1,483	129,889
	180-270 օր ժամկետանց	61,312	1,126	5,655	68,093
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	31,290	–	357,470	388,760
Ընդամենը համախառն վարկեր		4,125,080	17,796	379,142	4,522,018
ԱՎԿ		(84,253)	(5,892)	(182,892)	(273,037)
Չուտ վարկեր		4,040,827	11,904	196,250	4,248,981
	Ոչ ժամկետանց	5,458,997	4,986,010	–	10,445,007
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	1,881,461	48,813	–	1,930,274
	30-89 օր ժամկետանց	728,574	–	816,723	1,545,297
- Այլ	90-179 օր ժամկետանց	101,322	–	–	101,322
	180-270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	–	8,043	1,198,728	1,206,771
Ընդամենը համախառն վարկեր		8,170,354	5,042,866	2,015,451	15,228,671
ԱՎԿ		(63,703)	(750,562)	(957,690)	(1,771,955)
Չուտ վարկեր		8,106,651	4,292,304	1,057,761	13,456,716

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2023թ. դեկտեմբերի 31		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
	Ոչ ժամկետանց	55,221,799	5,631	–	55,227,430
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	33,982,097	6,674,644	101,573	40,758,314
	30-89 օր ժամկետանց	2,177,882	2,088,862	–	4,266,744
- Կորպորատիվ վարկավորում	90-179 օր ժամկետանց	1,673,265	560,963	444,929	2,679,157
	180-270 օր ժամկետանց	860,261	51,395	1,095,060	2,006,716
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	291,456	90,169	6,505,553	6,887,178
Ընդամենը համախառն վարկեր		94,206,760	9,471,664	8,147,115	111,825,539
ԱՎԿ		(868,388)	(1,503,041)	(3,253,591)	(5,625,020)
Չուտ վարկեր		93,338,372	7,968,623	4,893,524	106,200,519
	Ոչ ժամկետանց	13,502,022	39,891	–	13,541,913
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	7,617,875	520,609	–	8,138,484
	30-89 օր ժամկետանց	1,049,713	53,196	–	1,102,909
- ՓՄՁ վարկեր	90-179 օր ժամկետանց	336,740	414,084	–	750,824
	180-270 օր ժամկետանց	–	18,210	–	18,210
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	–	548,386	48,939	597,325
Ընդամենը համախառն վարկեր		22,506,350	1,594,376	48,939	24,149,665
ԱՎԿ		(246,122)	(260,716)	(461)	(507,299)
Չուտ վարկեր		22,260,228	1,333,660	48,478	23,642,366
	Ոչ ժամկետանց	19,024,576	–	–	19,024,576
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	6,443,720	26,927	–	6,470,647
	30-89 օր ժամկետանց	735,072	5,230	15,074	755,376
- Հիփոթեքային վարկեր	90-179 օր ժամկետանց	295,162	39,759	–	334,921
	180-270 օր ժամկետանց	195,648	51,458	74,011	321,117
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	177,385	59,190	954,781	1,191,356
Ընդամենը համախառն վարկեր		26,871,563	182,564	1,043,866	28,097,993
ԱՎԿ		(206,756)	(12,568)	(93,529)	(312,853)
Չուտ վարկեր		26,664,807	169,996	950,337	27,785,140

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2023թ. դեկտեմբերի 31		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
	Ոչ ժամկետանց	2,381,517	–	–	2,381,517
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	766,220	–	–	766,220
	30-89 օր ժամկետանց	467,225	5,187	–	472,412
- Սպառողական վարկեր	90-179 օր ժամկետանց	330,265	3,539	3,246	337,050
	180-270 օր ժամկետանց	3,815	–	–	3,815
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	15,767	21,213	229,596	266,576
Ընդամենը համախառն վարկեր		3,964,809	29,939	232,842	4,227,590
ԱՎԿ		(80,416)	(4,798)	(2,690)	(87,904)
Չուտ վարկեր		3,884,393	25,141	230,152	4,139,686
	Ոչ ժամկետանց	7,310,640	–	–	7,310,640
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	780,027	–	–	780,027
	30-89 օր ժամկետանց	173,812	1,735	–	175,547
- Այլ	90-179 օր ժամկետանց	104,150	15,774	–	119,924
	180-270 օր ժամկետանց	–	–	–	–
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	20,076	–	1,816,415	1,836,491
Ընդամենը համախառն վարկեր		8,388,705	17,509	1,816,415	10,222,629
ԱՎԿ		(74,678)	(672)	(738,463)	(813,813)
Չուտ վարկեր		8,314,027	16,837	1,077,952	9,408,816

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

2024թ. դեկտեմբերի 31:

2024թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	500,692	24,859,908	–	25,360,600
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	–	14,004,540	–	14,004,540
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
-Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	45,220,352	–	45,220,352
-ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	70,722,793	–	70,722,793
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	–	4,077,583	–	4,077,583
Չօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	–	7,869,936	–	7,869,936
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	–	5,284,278	–	5,284,278
Ընդամենը			500,692	172,039,390	–	172,540,082

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)****2023թ. դեկտեմբերի 31:**

2023թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.		Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	226,173	20,769,492	–	–	20,995,665
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	501	12,339,960	–	–	12,340,461
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
-իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	–	44,277,435	–	–	44,277,435
-ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	–	78,370,436	–	–	78,370,436
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	–	1,509,289	–	–	1,509,289
Չօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	–	5,026,239	–	–	5,026,239
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	–	3,723,443	–	–	3,723,443
Ընդամենը			226,674	166,016,294	–	–	166,027,173

Բանկի քաղաքականությունն է իր վարկային պորտֆելում ճշգրիտ և հետևողական ռիսկերի վարկանիշներ սահմանել: Այն ոլորտացնում է կիրառելի ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը և վարկային ռիսկերի համեմատությունը բիզնեսի բոլոր ոլորտներում, աշխարհագրական տարածաշրջաններում և արտադրանքներում: Վարկանիշային համակարգը հիմնված է մի շարք ֆինանսական վերլուծությունների վրա՝ համակցված շուկայի մշակված տեղեկատվության հետ՝ ապահովելու կոնտրագենտների գծով ռիսկերի չափման նպատակով հիմնական ելակետային տվյալները: Բոլոր ներքին ռիսկերի վարկանիշները հարմարեցված են տարբեր կատեգորիաների և որոշվում են Բանկի վարկանիշային քաղաքականության համաձայն: Վերագրելի ռիսկերի վարկանիշները գնահատվում և պարբերաբար թարմացվում են:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես Ծան. 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Բանկը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)**

	<i>Սահմանային արժեք</i>	<i>2024թ. դեկտեմբերի 31, %</i>	<i>2023թ. դեկտեմբերի 31, %</i>
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Լվ. 15%	39.55	45.76
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Լվ. 60%	197.60	268.51

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջևե մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջևե մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների հիման վրա, բացառությամբ առևտրային ածանցյալ գործիքների, որոնք իրական արժեքով ներկայացված են առանձին սյունակում և համախառն մարված ածանցյալ գործիքները, որոնք ներկայացվում են պայմանագրային մարման ժամկետով: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Բանկի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

<i>2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>միջևե մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>Ավելի քան 5 տարի</i>	<i>Ընդամենը</i>	<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	81,981,155	2,330,147	339,846	71,480	–	84,722,628	84,664,361
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	80,370	–	–	–	–	80,370	80,370
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	82,067,831	28,519,874	34,599,440	32,219,106	4,957,638	182,363,889	173,610,357
Այլ փոխառու միջոցներ	489,292	326,332	2,994,453	19,748,160	20,470,635	44,028,872	29,629,001
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	451,332	902,664	4,137,209	74,861,179	–	80,352,384	69,773,790
Ստորադաս վարկեր	449,767	602,466	2,761,301	36,660,000	8,127,333	48,600,867	30,148,534
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	2,186,288	–	–	2,186,288	2,186,288
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	165,519,747	32,681,483	47,018,537	163,559,925	33,555,606	442,335,298	390,092,701
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	43,445,576	–	–	–	–	43,445,576	–
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	միջևե մեկ ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	90,165,084	94,049	2,840,266	–	–	93,099,399	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	–	–	–	–	29,556	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	70,074,476	8,829,082	24,966,142	65,419,355	2,704,618	171,993,673	160,775,017
Այլ փոխառու միջոցներ	440,029	477,026	1,835,329	17,308,409	18,753,929	38,814,722	28,493,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	332,158	665,381	3,044,779	59,535,149	–	63,577,467	55,022,320
Ստորադաս վարկեր	443,400	612,447	4,810,038	23,533,288	21,329,945	50,729,118	32,161,126
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	900,438	–	–	900,438	900,438
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	161,484,703	10,677,985	38,396,992	165,796,201	42,788,492	419,144,373	369,208,578
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	24,866,145	–	–	–	–	24,866,145	–

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ արդյունակում: Դրանց մնացորդները արդյունակներում ընդգրկվում են «ցպահանջ և մինչև մեկ ամիս» ժամանակահատվածի գումարներում:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձինք կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների, սեփական կապիտալի արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Հետևյալ արդյունակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2024թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2024թ.	Կապիտալի զգայունություն 2024թ.
ՀՀ դրամ	2.26%	(6,708,291)	(17,517,276)
ԱՄՆ դոլար	3.16%	(1,555,211)	(1,251,572)
Եվրո	1.26%	(242,961)	(1,325)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2024թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2024թ.	Կապիտալի զգայունություն 2024թ.
ՀՀ դրամ	1.97%	5,848,535	15,272,208
ԱՄՆ դոլար	0.83%	410,270	330,169
Եվրո	0.85%	164,687	898
Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	(958,133)	(8,794,439)
ԱՄՆ դոլար	1.00%	(322,764)	(558,397)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	958,133	8,794,439
ԱՄՆ դոլար	1.00%	322,764	558,397

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի էական արժույթային ռիսկեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից), երբ բոլոր այլ փոփոխականները մնում են կայուն: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2024թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2024թ.	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2023թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2023թ.
ԱՄՆ դոլար	3.40%	(105,280)	10.00%	8,063
ԱՄՆ դոլար	(3.84%)	118,803	(10.00%)	(8,063)
Եվրո	6.60%	(87,380)	10.00%	(3,041)
Եվրո	(3.17%)	42,017	(10.00%)	3,041
Ռուբլի	9.56%	39,340	10.00%	27,014
Ռուբլի	(21.45%)	(88,255)	(10.00%)	(27,014)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից տույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ, իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան արձագանքի միջոցով Բանկը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի թույլտվության, համադրման և հաստատման գործընթացներ, աշխատակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտ:

31. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)**

Բանկն օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան՝ ըստ գնահատման մեթոդների ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու նպատակով՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված);
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող);
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Բանկը սահմանել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիսն ընդունելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթը, բնութագրերը և ռիսկերը և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը, ինչպես նկարագրված է վերևում:

2024թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	–	90,151,363	–	90,151,363
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	45,325,803	–	45,325,803
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	–	–	1,656,826	1,656,826
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	35,781	–	35,781
Ընդամենը	–	135,512,947	1,656,826	137,169,773
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	87,748,279	–	87,748,279
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	–	–	206,158,558	206,158,558
Ընդամենը	–	87,748,279	206,158,558	293,906,837
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	80,370	–	80,370
Ընդամենը	–	80,370	–	80,370
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	84,664,361	84,664,361
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	175,358,952	175,358,952
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	28,504,727	28,504,727
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	70,233,698	–	70,233,698
Ստորադաս վարկեր	–	–	28,811,755	28,811,755
Ընդամենը	–	70,233,698	317,339,795	387,573,493

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)**

2023թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	–	88,595,879	–	88,595,879
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	44,313,510	–	44,313,510
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	–	–	1,734,860	1,734,860
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	–	9,262	–	9,262
Ընդամենը	–	132,918,651	1,734,860	134,653,511
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	–	81,732,133	–	81,732,133
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	–	–	171,928,537	171,928,537
Ընդամենը	–	81,732,133	171,928,537	253,660,670
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	–	29,556	–	29,556
Ընդամենը	–	29,556	–	29,556
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	–	–	91,826,669	91,826,669
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	–	–	161,990,166	161,990,166
Այլ փոխառու միջոցներ	–	–	26,342,048	26,342,048
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	55,500,073	–	55,500,073
Ստորադաս վարկեր	–	–	30,428,213	30,428,213
Ընդամենը	–	55,500,073	310,587,096	366,087,169

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը**

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն հաշվառվում իրական արժեքով: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

	Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զնանաչված օգուտ/(վնաս) 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զնանաչված օգուտ/(վնաս) 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	204,925,841	206,158,558	(1,232,717)	171,176,527	171,928,537	(752,010)
Ներդրումային արժեթղթեր- պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	70,722,793	87,748,279	(17,025,486)	78,154,643	81,732,133	(3,577,490)
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	173,610,357	175,358,952	(1,748,595)	160,775,017	161,990,166	(1,215,149)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	69,773,790	70,233,698	(459,908)	55,022,320	55,500,073	(477,753)
Այլ փոխառու միջոցներ	29,629,001	28,504,727	1,124,274	28,493,452	26,342,048	2,151,404
Ստորադաս վարկեր	30,148,534	28,811,755	1,336,779	32,161,126	30,428,213	1,732,913
Ընդամենը իրական արժեքի չձանաչված փոփոխություն			(18,005,653)			(2,138,085)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Հետևյալը նկարագրում է այն մեթոդները և ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները որոշելու նպատակով և այն հողվածները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվում իրական արժեքով, բայց որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցափահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ներդրումային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների կիրառմամբ և բաղկացած են հիմնականում ՀՀ պետական պարտքային արժեթղթերից: Այս արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորերի միջոցով, որոնք ներառում են շուկայում դիտարկելի և Կենտրոնական բանկի կողմից իրապարակված տվյալները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող կորպորատիվ արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների միջոցով՝ հիմնված ՀՀ բորսայի ամենօրյա գնանշումների վրա:

Ածանցյալ գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները, որոնք գնահատվում են շուկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների միջոցով գնահատման մեթոդի կիրառմամբ, հիմնականում արտարժույթային սվոփ և ֆորվարդային պայմանագրեր են: Գնահատման առավել հաճախ կիրառվող մեթոդները ներառում են ֆորվարդային գնագոյացում՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկները: Մոդելները ներառում են տարբեր ելակետային տվյալներ, ներառյալ արտարժույթի սփոթ փոխարժեքները, ֆորվարդային տոկոսադրույքները և ռիսկի գուրկ տոկոսադրույքների կորերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ (շարունակություն)***Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ*

Գնանշված պարտատոմսերի իրական արժեքը հիմնված է կորպորատիվ պարտատոմսերի գների գնանշումների և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորեքի վրա հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Զգնանշված գործիքների իրական արժեքը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները, հաճախորդների ավանդները, վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները և այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գեղչմամբ՝ հիմնվելով գործող տոկոսադրույքների վրա՝ կիրառելի փոխառու միջոցներ համար նմանատիպ պայմաններով, վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով:

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է Էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների շարժը կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2024թ.	2023թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,734,860	1,812,894
Մաշվածության ծախս	(78,034)	(78,034)
2ուտ իրական արժեքը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,656,826	1,734,860

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը:

Շենքերը վերագնահատվել են 2022 թվականին:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները վերագնատված ակտիվին բնորոշ գործոնների ճշգրտումներն են: Տվյալ ճշգրտման չափը և նպատակը կախված է համանման ակտիվի մասով դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որն օգտագործվում է որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Կապիտալացման դրույքաչափի խելամիտ հնարավոր միջակայքը 5.00%-15.00%-ն է: Չնայած այս ելակետային տվյալը հանդիսանում է սուբյեկտիվ դատողություն, ղեկավարությունը կարծում է, հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ**Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապահովվում***Հետգնման պայմանագրեր*

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Բանկը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Բանկը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապահովվում դրանք: Բացի այդ, Բանկը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նմանապես, Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Բանկը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ (շարունակություն)

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում (շարունակություն)

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունեցել է հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր 90,151,363 հազար ՀՀ դրամի, որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով և ամորտիզացված արժեքով չափվող (2023թ.՝ 88,595,879 հազար ՀՀ դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունեցել է 81,433,975 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 83,490,557 հազար ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեքի չափով համապատասխան պարտավորությունները, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ»:

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված զխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել			
2024թ. դեկտեմբերի 31	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ապահովում	Չուտ գումար
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	11,053,790	–	11,053,790	–	(11,596,803)	(543,013)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	410,796	–	410,796	–	(440,359)	(29,563)
	11,464,586	–	11,464,586	–	(12,037,162)	(572,576)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետգնման պայմանագրեր	(81,433,975)	–	(81,433,975)	73,600,000	–	(7,833,975)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – հետգնման	(1,001,327)	–	(1,001,327)	1,081,000	–	79,673
	(82,435,302)	–	(82,435,302)	74,681,000	–	(7,754,302)

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում (շարունակություն)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավոր- ությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել			
2023թ. դեկտեմբերի 31	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորու- թյունների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորու- թյունների համախառն գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Ֆինանսա- կան գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Չուտ գումար	
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	8,576,708	–	8,576,708	–	(9,096,586)	(519,878)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	258,227	–	258,227	–	(271,321)	(13,094)
Ընդամենը	8,834,935	–	8,834,935	–	(9,367,907)	(532,972)
Ֆինանսական ապրտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ– հետգնման պայմանագրեր	(83,490,557)	–	(83,490,557)	88,595,879	–	5,105,322
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ– հետգնման	(100,101)	–	(100,101)	116,000	–	15,899
Ընդամենը	(83,590,658)	–	(83,590,658)	88,711,879	–	5,121,221

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման ժամկետների կտրվածքով: Բանկի պայմանագրային չզեղչված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 30-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,139,747	–	27,139,747	23,499,645	–	23,499,645
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	12,797,738	1,165,148	13,962,886	11,463,892	802,501	12,266,393
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	35,781	–	35,781	9,262	–	9,262
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	43,051,246	161,874,595	204,925,841	29,370,287	141,806,240	171,176,527
Ներդրումային արժեթղթեր	11,347,338	104,701,258	116,048,596	3,594,071	118,874,081	122,468,152
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	90,151,363	–	90,151,363	88,595,879	–	88,595,879
Հիմնական միջոցներ	–	1,925,452	1,925,452	–	2,056,184	2,056,184
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	117,082	117,082	–	111,222	111,222
Բռնագանձված ակտիվներ	1,500,129	–	1,750,995	872,185	–	872,185
Շահութահարկի գծով կանխավճար	–	–	–	45,526	–	45,526
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	–	688,869	688,869	–	1,822,121	1,822,121
Այլ ակտիվներ	11,322,484	–	11,322,484	6,249,398	17,608	6,267,006
Ընդամենը	197,345,826	270,472,404	468,023,940	163,700,145	265,489,957	429,190,102
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	84,592,881	71,480	84,664,361	91,826,669	–	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	80,370	–	80,370	29,556	–	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	140,603,785	33,006,572	173,610,357	97,402,092	63,372,925	160,775,017
Այլ փոխառու միջոցներ	3,189,043	26,439,958	29,629,001	1,063,251	27,430,201	28,493,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19,320,961	50,452,829	69,773,790	8,589,703	46,432,617	55,022,320
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	1,098,856	–	1,098,856	–	–	–
Ստորադաս պարտք	–	30,148,534	30,148,534	2,161,126	30,000,000	32,161,126
Այլ պարտավորություններ	3,898,796	–	3,898,796	1,826,542	–	1,826,542
Ընդամենը	252,784,692	140,119,373	392,904,065	202,898,939	167,235,743	370,134,682
Զուտ	(55,188,000)	130,307,875	75,119,875	(39,198,794)	98,254,214	59,055,420

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա մայր կազմակերպությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վարտան Սիրմակետը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

	2024թ.			2023թ.		
	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ						
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	-	7,774,771	597,557	-	5,355,553	311,329
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	-	10,277,737	1,351,987	-	5,224,509	1,479,133
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	-	(11,643,458)	(1,332,869)	-	(2,805,291)	(1,192,905)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	-	6,409,050	616,675	-	7,774,771	597,557
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(156,818)	(6,498)	-	(822,014)	(7,060)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	-	6,252,232	610,177	-	6,952,757	590,497
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	9,276	-	-	6,349	-
Աճ	-	3,305	-	-	22,943	-
Նվազում	-	(3,759)	-	-	(20,016)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	8,822	-	-	9,276	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	35,703,236	21,086,868	308,222	40,083,790	20,926,228	252,478
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	50,528,980	48,222,789	5,148,713	73,289,824	46,311,153	10,269,044
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(51,473,551)	(57,640,619)	(5,154,414)	(77,670,378)	(46,150,513)	(10,213,300)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,758,665	11,669,038	302,521	35,703,236	21,086,868	308,222
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	26,353,261	3,437,298	389,335	25,121,527	3,831,003	219,617
Աճ	6,598,200	2,527,611	175,446	10,292,702	2,761,146	309,709
Նվազում	(6,870,971)	(2,635,740)	(253,941)	(9,060,968)	(3,154,851)	(139,991)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,080,490	3,329,169	310,840	26,353,261	3,437,298	389,335
Ստորադաս պարտք						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	30,136,178	2,024,948	-	32,121,092	2,363,037	-
Աճ	7,350,082	195,558	-	15,648,108	550,393	-
Նվազում	(7,337,726)	(2,220,506)	-	(17,633,022)	(888,482)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,148,534	-	-	30,136,178	2,024,948	-
Պարտավորություններ և երաշխիքներ, տրված	-	859,825	25,565	-	588,292	31,686
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	717,875	73,823	-	76,136	52,233
ԱՊԿ ծախս	-	(16,458)	1,211	-	(392,218)	(3,316)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	16,214	12,508	1,285	17,874	4,015	1,190
Չուտ առևտրային եկամուտ	127,391	8,542	1,281	174,808	13,411	14,772
Տոկոսային ծախս	(8,855,503)	(1,032,323)	(28,471)	(9,103,918)	(816,016)	(30,676)
Վարչական և այլ ծախսեր	-	(103)	(12,721)	-	-	(13,890)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(16)	(53)	-	-	-
Անձնակազմի գծով ծախսեր	-	(509)	(579)	-	-	(864)
Այլ եկամուտ	-	19,969	766	-	-	23
Հիմնական միջոցների արժեզրկում	-	(1,443)	-	-	-	-

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)

Դեկավար անձնակազմի գծով կատարված հատուցումները հետևյալն են՝

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	926,857	714,223
Ընդամենը առանցքային դեկավար անձնակազմի հատուցում	<u>926,857</u>	<u>714,223</u>

36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս վարկեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեության ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	52,408,743	34,778,666	34,484,130	23,470	121,695,009
Թողարկումից մուտքեր/փոփոխություն Մարումներ		13,014,650 (11,451,670)	5,055,714 (11,343,494)	8,000,000 (10,326,129)	158,756 (92,640)	26,229,120 (33,213,933)
Արտաթողության փոխարկումներ		1,113,159 (62,562)	139,182 (136,616)	20,809 (17,684)	– 10,140	1,273,150 (206,722)
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	55,022,320	28,493,452	32,161,126	99,726	115,776,624
Թողարկումից մուտքեր/փոփոխություն Մարումներ		23,443,088 (7,409,079)	12,539,792 (11,365,500)	3,702,238 (5,642,307)	88,880 (105,600)	39,773,998 (24,522,486)
Արտաթողության փոխարկումներ		(1,112,810) (169,729)	(41,693) 2,950	(83,881) 11,358	– 14,039	(1,238,384) (141,382)
Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	69,773,790	29,629,001	30,148,534	97,045	129,648,370

«Այլ» տողում ներառված է տարվա ընթացքում թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարված և հաշվեգրված տոկոսների գումար ազդեցությունը: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է ներգրավել ստորադաս վարկեր, փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն (շարունակություն)

Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, ինչպես նաև հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նվազագույն մակարդակը կազմել է 11% (2023թ.՝ 11%): 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

2024 թվականի հունիսից սկսած առաջին և երկրորդ մակարդակի կապիտալի տարրերը փոփոխվել են և այժմ այդ տարրերը ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող վերագնահատման պահուստը, որը տեղափոխվել է երկրորդ մակարդակից առաջին մակարդակ, և պարտքային կորստի գծով հիմնական պահուստը, որը ավելացել է երկրորդ մակարդակի կապիտալում՝ առավելագույնը ռիսկով կշռված ակտիվներում ներառված վարկային ռիսկի 1.25% չափով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
1-ին դասի կապիտալ	72,833,891	55,610,722
2-րդ դասի կապիտալ	25,768,564	20,558,003
Ընդհանուր կապիտալ	98,602,455	76,168,725
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	422,214,042	402,439,576
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	17.25%	13.82%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.2	23.35%	18.93%